הארץ

1.50 ש"ח יום א', ד' בתמוז התשמ"ח, 19 ביוני 1988 VOL.69/20946 JUNE 19 1988
(כולל מע"מ (באילת 1.15 ש"ח))

אכרם בכל הארץ!
לה כפר-סבא
ברש אברהם ליפשיץ
• דירות 5,4 חדרים, פנטהאוזים
ודירות גן צמודות קרקע
בין הרחובות: סוקולוב-גאולה
אלדוס
שד' רוטשילד 133 ת"א טל. 03-203341

בריטניה גירשה איש מוסד ישראלי – השני בתוך שנה

תאצ'ר אישרה את הגירוש הנחשב מעשה חסר תקדים • אריה רגב – המוגדר "נספח" אך אינו מופיע ברשימת 18 הדיפלומטים המואמנים – היה מפעילו של הסוכן הפלשתינאי סוואן • בקיץ האחרון גורש יעקב ברד • לונדון תתיר להחליפם בסוכנים אחרים

מאת שאול צדקא

סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). למרות זעמה על הדרך בה פעל ה"מוסד" בתחומה, מתירה ממשלת בריטניה לישראל להחליף את שני מגורשיה בסוכנים אחרים. "זאת משום הה־ערכה שאנו רוחשים ליכולתם של השירותים החשאיים שלכם", אמר מקור מדיני בכיר בלונדון. יחד עם זאת הוא לא הסתיר את מורת־רוחו מן העובדה שהשירות מנע מידע חשוב ביותר מן הבריטים שיכול היה להביא למניעתם של של מעשי סירור פלשתינאים בלונדון.

הדיפלומט אשר על גירושו נמסרה הודעה לשגריר יהודה אבנר, הוא אריה רגב, המוגדר רשמית כ"נספח", אך לא מופיע ברשימת 18 הדיפלומטים המואמנים על ידי הממשלה המקומית. כמו כן הודיע משרד הפנים את יציאתו מבריטניה עד סוף החודש של איש משלחת אש"ף בלונדון המשמש כנספח – ואקי אל האווה שווהה, כנמנה עם כוח 17 של אש"ף, יחידה שאחד מתפקידיה שמירה על יאסר עראפת.

רגב מתואר על ידי הבריטים כמי אשר הופקד מטעם הישראלים על הקשר שבין השירותים החשאיים של שתי המדינות והיה מפעילו הישיר של איסמאעיל חסן סואן, הסוכן הפלשתינאי אשר נידון ב"אולד ביילי" ל־11 שנות מאסר. גילוייו של סואן, אשר עבד למען ה"מוסד", במהלכו של המשפט, הביאו לסילוקו של רגב, החייב לארוז את מטלטליו עד סוף החודש.

אולם עתה נודע כי רגב הוא הדיפלומט הישראלי השני אשר גורש על ידי הבריטים. הראשון הוא יעקב ברד והיה זה בקיץ האחרון, כאשר האיש בילה חופשה בארץ. הבריטים ראו בו אחראי ישיר להפעלתו של סוכן נוסף, דרווי ממג'דל שאמס בשם בשאר סמרה, אשר כמו סואן הצליח לחדור אל תוך כנופיית הסירור הפלשתינאית בלונדון אשר החזיקה בנשק רב ותכננה לפגוע במטרות שונות. עוד לפני שנודע לבריטים על היקף פעי־לותו של ה"מוסד" בארצם, הם החליטו לסיים את שרותו בלונדון בחשאי ואמרו לישראלים שלא להחזירו ארצה. לשגרירות לא נותר

(סוף בעמוד 4)

רבין נפגש עם אחד ממנסחי האמנה הפלשתינית

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

שר הביטחון, יצחק רבין, נפגש באחרונה עם אחד ממנס־חיה של האמנה הפלשתינית. השניים נפגשו במסגרת סדרת הפגישות של שר הבטחון עם אישים מהשטחים. האיש, בשנות החמישים לחייו, מתגורר באחת הערים בשטחים, ונמנה בשעתו עם קבוצת מנסחי האמנה הפלש־תינית. עובדה זו היתה ידועה לאנשי מערכת הבטחון בשעה שזימנוהו לפגישה עם השר רבין.

בסדרת הפגישות שקיים השר השתתפו מספר תושבי השטחים הידועים כאנשי אש"ף. במהלך המפגשים שוחח שר הבטחון עם תושבים מכל הגוונים הפוליטיים המיוצגים בשטחים. לדברי מקו־רות בטחוניים שנכחו בפגישות, התגלו אלה בבורה מובהק ובגי־לוי לב. לדבריהם, השיבותן של פגישות השר היא בעצם קיומן. הן מגיעות תשתית לסמוך רחוק שתאפשר להתגבש לבירוּן של פתרונות עליהם יוחלט.

עיקר האישים אתם נפגש השר נבחרו על ידי יחידת מתאם הפעולה בשטחים.

שיחות קשות צפויות לרבין בארה"ב על הסיוע לביטחון

שר הביטחון יוצא בעוד כשבוע • חשש ששהותו בארה"ב תעורר גל אנטי־ישראלי מחודש בגלל מדיניות דיכוי ההתקוממות המזוהה אתו

מאת שלוה "הארץ" לארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שי־חות קשות צפויות לשר הבטחון, יצחק רבין, בבואו לוואשינגטון בעוד שבוע לביקור עבודה.

רבין יתועד עם שר ההגנה קרלוצ'י, עם שר החוץ שולץ, עם סגן הנשיא בוש, ועם חברי הקונגרס. הוא ידבר לפני עתונאים, וייפגש עם מנהיגים יהודיים.

ההחלטה על הביקור התקבלה על אף החששות והבקורת לגבי עיתויו. הבעש חשש ששהותו של רבין בארה"ב תעורר גל אנטי־ישראלי מחודש, בעיקר בגלל הקשורות, ה"התפרעות" על דיכוי ההתקוממות בשטחים, מדיניות המזוהה עם שר הבטחון.

נושאים מרכזיים בשיחותיו יהיו: בניית הצוללות בגרמניה לחיל הים, תוך שימוש בכספי סיוע אמריקאיים; "תכנית חץ" לפיתוח וייצור המער־כת הישראלית ליירוט טילים; מכירת טילי "פופאי" ישראלים לצי האמריקאי; ויביקות תוכן מעשי למעמד "בעלת־ברית שאינה חברת נאט"ו", שהוענק לישראל בסוף השנה שעברה. כמו כן צפוים שהאמריקאים יעשו מאמץ לבטל את הסכם האופסט (קניות חוזרות) בין שתי המדינות, תמורת הכללת הסכום בתוך הסיוע הבטחוני – שנועד להמיר לשקלים, ולהוציאו בארץ.

כבר השבוע מגיעה לוואשינגטון משלחת מישראל לשיחות "הוועדה המשותפת לנושאי ביטחון", שתהוא ב"הכשרת הקרקע" לשיחות רבין. בוועדה יישבו נציגי משרד הביטחון, צה"ל, משרד החוץ והאוצר, ואת ארה"ב ייצגו אנשי משרד ההגנה, משרד החוץ, אנשי התקציבים של הבית הלבן, והמועצה הלאומית לביטחון.

הוועדה תעסוק בסיוע הבטחוני האמריקאי לישראל, ובדרכי יישומו. לייצור הצוללות בגרמניה בכספי הסיוע האמריקאי, ניתן לישראל אישור מיוחד, על פי ההסכמים לגבי של פרויקט הלביא. הסכום המותר להעברה הגדיל מ־200 מיליון דולר לשנה, ל־400 מיליון.

בילין יחל היום שיחות מדיניות בפולין

מאת אריה לביא, אבי בנאור ועקיבא אלדר סופרי "הארץ"

המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, ד"ר יוסי ביילין, יפתח היום בשורה של שיחות בפולין, לשם יצא בסוף השבוע. ביילין הוזמן לפולין לשיחות בנושאים מדיניים וכלכליים ובין השאר נועדו לו פגישות עם שר החוץ הפולני ופקידים בכירים במשרד החוץ.

לשלטונות הפולנים טענות על שישראל נוקטת מיתרון במאזן הסחר שבין שתי המדינות בשיעור המגיע ל־100 אחוזים.

בעיקר זועמים הפולנים על התבטאות משרד התעשייה ה ישראלי לאשר יבוא מכוניות מתוצרת פולנית לישראל.

שניים שזרקו בקבוקי תבערה נורו בסוף השבוע ע"י צה"ל

מקורות בטחוניים: המצב בשטחים מחמיר והאינתיפאדה אינה דועכת

מאת סופרי "הארץ" בשטחים

2 תושבים – מהכפר בית פוריק ליד שכם, ומחאן יונס – נורו בסוף השבוע למוות בהתנגשויות בין צה"ל לזורקי בקבוקי תבערה.

ביום ששי לפנות בוקר הגיע כוח צבאי גדול לבית פוריק להרוס את ביתו של אחמד חנני, שהשתתף במ־עשי רצח של ישראלים וערבים, ובהם ראש עיריית שכם, זאפר אל מסרי.

החיילים מצאו את הכפר חסום, והמוני מתפרעים זרקו אליהם בק־בוקי תבערה, בלוקים ואבנים. 2 קצינים נפצעו קל מהאבנים, והמפקד הבכיר – שחש שנשקפת סכנה לחיי חייליו – הורה לפתוח באש. מהחי־ילים נהרג תייסיר אל מאליחה, ונפצעו 4 תושבים אחרים. הפצועים הועברו לבית החולים אל־אתיחאד אל־נישאי. ממקורות ערביים נמסר כי רבים נפצעו מכדורי גומי. בסופו של דבר השליט הכוח סדר, והטיל עוצר

(סוף בעמוד 2)

בצמרת העבודה מחפשים תפקיד הולם לאבן
(עמ' 3)

"בילינסון" ו"הדסה" נערכים להשתלות כבד
(עמ' 5)

אלפי מפגינים בבלגראד קראו לממשלה להתפטר
(עמ' 7)

התעשיה האווירית החלה לפטר עוד מאות בלתי־קבועים
(עמ' 8)

סוכני הגז מפסיקים העיצומים ליום אחד
(עמ' 8)

בגליון זה 14 עמודים

אדריכל!
הרעיון שלך, התפוקה של
Drawbase
טלפון למילן 03-7515115

מזג האוויר

התחזית: בהיר. תחול עליה קלה בטמפרטורות.
● ירושלים: 16־29.
● תל אביב: 21־31.
● חיפה: 21־31.
● באר שבע: 20־36.
רמת הגולן 18־32, צפת 15־28, טבריה 21־37, נצרת 17־31, עפולה 21־33, שומרון 20־32, נתב"ג 18־34, יריחו 24־39, עזה 22־29, אילת 25־41.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5985	+0.0047
נומינלי	1.9000	+0.0056
שחור	1.6900	–

שער הסל

יציג	1.7203	+0.0030

ערכה את העמוד: אורית גליל

ראש ממשלת טורקיה אוזאל ניצל מהתנקשות בחייו באסיפה באנקרה

המתנקש קארטאל מוסטפה קלמלי ירה 5 כדורים ממרחק עשרה מטרים ונתפס לאחר שנפצע • כ־15 דקות לאחר ההתנקשות שב אוזאל לדוכן הנואמים חבוש תחבושת מוכתמת בדם על אצבעו

המהומה שלאחר נסיון ההתנקשות. לשמע היריות באולם השתרעו המאזינים לנאומו של ראש הממשלה הטורקי על הרצפה. (תצלום: איי־פי)

אנקרה (ע"צ וע"ח). ראש ממשלת טורקיה, טורגוט אוזאל, ניצל אתמול מהתנקשות בחייו לאחר שנורה בבהון ידו וכדור חלף סמוך לראשו שעה שנשא נאום באסיפה המפלגתית השנתית באנקרה – מסרה סוכנות הידיעות הטורקית.

לדברי התורקית, פתח המתנקש באש לעבר אוזאל (60) ממרחק עשרה מטרים, וירה לפחות חמישה כדורים בנסיון להרגו. דובר ראש הממשלה, ארקאל זנגר, אמר כי התוקף ירה לעבר אוזאל פעמיים. לפחות 11 בני־אדם נפצעו בהתקפה וכתוצאה מן המהומה שהשתררה באולם.

היורה נתפס, ולדברי שר הפנים, מוסטפה קלמלי, אמר כי פעל על דעת עצמו, וכי שמו הייאטי איפק. מאוחר יותר אמר השר כי שמו הראשון של המתנקש הינו קארטאל וכי נולד במחוז אפיון, דרומית מערבית לאנקרה. לדברי מקורות ממשלתיים, אושפז בבית־חולים באנקרה לאחר שנתגלה כי נפצע ברגלו מירי.

עוד נמסר, כי כאשר שמע אוזאל את היריות הסתתר מאחורי הדוכן והוקף מיידית בעשרות שומרי־ראש, ששלפו נשקם.

באולם, בו נאספו 5,000 מתברי מפלגת המולדת – מפלגתו של אוזאל – השתררה מהומה. רבים חיפשו מיסתור, ושומרים ירו באוויר בנסיון להרגעת הרוחות.

כ־15 דקות לאחר ההתנקשות, כאשר נרגע הקהל, שב אוזאל לדוכן הנואמים חבוש תחבושת מוכתמת בדם על אצבעו, ולתשואות הקהל אמר: "ידידיי היקרים... איש אינו יכול ליטול חיים שהעניק אלוהים. הפקדתי את חיי בידי אלוהים".

האשה היחידה בממשלתו של אוזאל, שרת העבודה אימרן אייקט, היתה בין הפצועים קל במהומה שפרצה לאחר ההתקפה. עוד נפצע חבר הפרלמנט נאבזאט אקסו. מקורות משטרתיים מסרו כי נפצע אף דיפלומט זר, אולם זהותו לא נמסרה לפירסום. שני פצועים קשה נותחו.

קציני משטרה מסרו כי האקדח בו בוצעה ההתנקשות הוברח לאולם בתוך זר פרחים. כלי־נשק נוסף נתגלה מתחת למושבים שנשמרו עבור אנשי הסגל הדיפלומטי. "לא היתה כל בדיקה יעילה בכניסה להיכל", אמר שר ההסברה, חסן צ'לאל גוזאל. לדבריו, כוחות הביטחון שהשיבו אש לעבר המתנקש פגעו עצמם במספר אנשים, במהלך הבהלה הכללית באולם.

תחושה של יציבות ושגשוג בכלכלת העולם בפתיחת הפסגה היום בקנדה

שבע ראשי המדינות המתועשות – ארה"ב, צרפת, גרמניה, יפן, בריטניה, איטליה וקנדה – נועדים בטורונטו כשברקע התייצבות יחסית של הדולר וירידת שערי הריבית

מאת פיטר קילבורן

טורונטו, קנדה (מיוחד ל"הארץ"). שני נשיאים וחמישה ראשי ממשלות מערביים מתחילים היום בטורונטו, קנדה, את ועידת הפיסגה הכלכלית שלהם – והכלכלנים מעריכים, כי כלכלת העולם לא נראתה זה זמן רב בבריאות כל כך איתנה. בניגוד למפגשים קודמים, הפעם היא לא תצטרך נסיונות התערבות מצד המנהיגים הנועדים. בוועידה, המתכנסת בהפרשי זמן קבועים מאז 1975, משתתפים נשיאי ארה"ב וצרפת, וראשי הממשלות של יפאן, של מערב גרמניה, של בריטניה, של איטליה ושל קנדה.

על פי נתונים סטאטיסטיים שסיפקו המדינות הנועדות יוצא שבכל אחת מהן נרשמת צמיחה כלכלית, ויש סימני צמצום בגר־עונות בולטים של סחר ושל תקציב. התייצבותו היחסית של הדולר מסירה את אי־הוודאות שיצרה תנו־דותיו בתחילת השנה. לפי המומחים גם שככו החששות מפני השפעות מזיקות של התמוטטות הבורסה בניו יורק, בחודש אוקטובר שעבר.

הכלכלנים מרכבים את הערכ־תיהם האופטימיות בהוהרות הדגי־לות. הם מוסיפים לחשוש כי מיתון, או אינפלציה גבוהה, או משהו חמור מאלה, אורב לכלכלה בין לאומית מאחורי לגרעונות הסחר והתקציב של ארה"ב. הם אומרים כי הלם כלשהו, כמו למשל התארכות הבצו־רת במערב התיכון של ארה"ב, עשוי להפוך על־ראשן את התחזיות הוורודות.

הם מכירים, כי לא נעלמו הבעי־יות הכלכליות של הארצות המתפת־חות. השקעות בחובות כבדים. אף על פי כן, נוכח ירידת שערי הריבית מן השיאים של השנה שעברה, והתקשב בשיפור מחירי מוצרי הגלם שמייצאות הארצות המתפת־חות, גם מצבן של אלה משתפר.

מייד לאחר הפיסגה בטורונטו יפורסם מימשל ריגן תחזית מעוד־כנת על כלכלת ארה"ב. לפיתך עוצמת הכלכלה האמריקאית לצמוח השנה בשיעור של שלושה אחוזים ומעלה. בתחילת השנה חזה המימשל צמיחה של 2.9 אחוזים.

כלכלי קרן המטבע הבין לאומית מסוד החודש, כי בשנת הכספים הקודמת עלו מחירי מוצרי הגלם ב־29 אחוזים. העליות האלה מעודדות את הצמיחה בכלכלות המתפתחות, המסייעות להן לפרוע את חובותיהן למערב.

חשיבות השגשוג בארצות המתועשות היא יכולתן לייצא אותו לחלקים אחרים של העולם. המתונים מראים במיוחד באנרת כלכלית בי־פאן. ברבע הראשון של השנה נר־שמה בה צמיחה שנתית בשיעור של 11.3 אחוז. בתחילת השנה חזתה ממשלת יפאן צמיחה של 3.7 אחוזים בלבד.

הצמיחה הכלכלית במערב גרמניה מוסיפה להיות אטית, בגלל נטיית הבנק המרכזי שלה להעלות את שיעורי הריבית, כדי לחסל ניצנים של אינפלציה, מוקדם ממה שעושות רוב הארצות האחרות. עם זאת, נראה שבכלכלת מערב גרמניה צומחת בשיעור של שני אחוזים – מהר ממה שציפו בתחילת השנה.

תופעות דומות נרשמו בארצות אחרות. יפאן מציינת את השנה ה־14 ברציפות של צמיחה כלכלית; צרפת עומדת בשנה ה־13; ואיטליה, לשע־בר "האשה החולה" של אירופה, צומחת באין מפריע זו השנה ה־12.

הוגבר הפיקוח באגף 6 בכלא באר שבע לאחר ש־72 אסירים חתכו את ורידיהם

דרשו להחזיר להם הטבות וזכויות שנלקחו מהם • זהו כלא פלילי הנחשב לבעייתי ביותר

מאת איתן רבין וראובן שפירא

בכיר שירות בתי הסוהר, גונדר שאול לוי הורה להגביר את הפיקוח על אגף "6 מנותלים" בכלא באר שבע שם אירע ביום ששי האחרון מרד אסירים שבמסגרתו חתכו 72 אסירים בפרקי זמן שונים את ידיהם. 10 אסירים נזקקו לתפרים, 30 נזקקו לחבישות ו־30 אחרים לטיפול קל יותר. בשעת מסירת הידיעה שורר שקט באגף 6.

לטענת דובר שרות בתי הסוהר התפרעות האלימה נבעה מדרישות האסירים שאותן הציבו בפני מנהל היחידה כגון מתן אפשרות לזמן ארוך יותר לטיולים, אפשרות לשי־חות טלפון בתדירות גבוהה והחזרת הטבות וזכויות שנשללו מהם עקב הפרות משמעת. משלא נתקבלו דרישותיהם החלו כאמור לחתוך את ידיהם בסכיני גילוח.

למקום הוחשה תגבורת של סו־הרים וכן 4 רופאים שטיפלו בפצועים.

כמו כן הגיעו לבית הכלא קצינים בכירים משרות בתי הסוהר שניהלו שיחות עם העצירים.

בישורי הסרי של אסירי אגף המתוחלים בכלא באר שבע הולו עד ביום ד' בשבוע שעבר. 105 האסירים באגף סרבו לקבל את מרות הנהלת הכלא והביעו את סרובם בכך שלא ניקו את התאים וסרבו לקבל ארוחות מסודרות. הם לא קיימו שביתת רעב. בשל אגודה מוקדמת של מצרכי מזון וכן המשיכו לרכוש דברי מזון בקנטינה. צעדים אלה של האסירים היו את מחאתם על כך שהנהלת הכלא לא נעתרה בחיוב לתביעותיהם ליותר שעות טיול וליותר שיחות טלפון אל מחוץ לכלא.

תסיסת האסירים בכלא באר שבע. התיחוך המוני בידיים שהיה שם בליל שבת, אינם בבחינת חידוש לכלא הזה, הנחשב מזה כמה שנים לכלא הפלילי הבעייתי ביותר בשורות בתי הסוהר. לפני כשנתיים בנסיבות דומות, על רקע תביעות אסירים מההנהלה ומהומות בכלא, עשו כמאה אסירים חתכים בידיהם ונזקקו לטיפול רפואי. כמו בליל שבת האחרון, גם אז מרבית החתכים היו קלים ונועדו לעורר תשומת לב למתרחש בכלא.

נציגים של המושבים בעבודה: אולי נעבור ל"צומת"

בעקבות הכשלון במרכז

מאת אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בקרב תנועת המושבים קיימת תרעומת גדולה ביותר בעקבות הבחירות הפנימיות במפלגת העבודה ובסוף השבוע נשקלה אפשרות של פרישה ממפלגת העבודה והליכה ברשימה עצ־מאית לכנסת, או הצטרפות לתנועת "צומת" בראשותו של הרמטכ"ל רפאל איתן.

הכעס הגדול בתנועת המו־שבים נעוץ בדחיקתו של מזכיר תנועת המושבים גדליה גל למקום ה־29 ברשימת העבודה וסילוקו של רענן נעים שהתמודד על העשירייה הראשונה וכשל לאחר מכן בכל סיבובי הבחירה. גל מייצג את המושבים הוו־תיקים ונעים את המושבים הצע־ירים הנחשבים לרוב הגדול מבין חברי התנועה. כל השנים הי־ו ברשימת העבודה שני מקומות ריאליים לנציגי תנועת המושבים ועתה טוענים בתנועת המו־שבים כי חברי מרכז העבודה החליטו לוותר על ייצוג המו־שבים ועל כן הם צריכים לחפש בית פוליטי אחר.

בשיחה ל"הארץ" אמר אמש רענן נעים כי מפלגת העבודה, בבחירות הפנימיות שהיו בשבוע שעבר הוליכה לוותר על ייצוגם של 180 מושבים המונים מאגר של 50 אלף בוחרים. לדברי רענן נעים, הוא וחבריו מספר סיורת לחץ כאמת ביותר מבין חברי מרכז העבודה. החוב־ מביא אותו וחבריו לאחשבות על המשך דרכם הפוליטית בתוך מפלגת העבודה.

הפסיכולוג מציע ששתי המשפחות יגורו יחד עד שתושלם העברת קרולין להוריה

בר־גיורא מנסה לאתר מקום מבודד בדרום הארץ רחוק מעיני התקשורת למטרה הזאת

מאת איתן רבין

סופר "הארץ"

ומרכבות עת"ב

רמי בר־גיורא, הפסיכולוג שמונה לטפל החודש במשפחת תורג'מן בעת שתעביר את הילדה ברונה קרולין להוריה הברזילאים, הציע ל־2 המשפחות להתגורר זמנית תחת קורת גג אחת.

הוא מנסה לאתר מקום מבודד בדרום הארץ, רחוק מעיני התקשורת, למטרה. הזאת. הוא אמר אתמול ל"הארץ" כי התערבות העתונאים עלולה להפריע לטיפול הקשה והמסובך. הוא אף שוקל לבקש מבית משפט להוציא צו שי־מנע מעתונאים להטריד את 2 המשפחות.

בתוך כך הציעה הנהלת מלון "הילטון" בירושלים לארח את 2 הש־נות והילדה בימי הטיפול, בלא כל תמורה, בחדרים נפרדים. שהתם במלון תימשך ככל שיידרש להשלים את העברה.

על פי הצעת הפסיכולוג, תיעשה העברה במקום נייטרלי. בכך רואה את ההצעה לבצע את הגישה בין התינוקת להוריה הביולוגיים בשגר יחות ברזיל בתל־אביב.

שלושה שוחח הפסיכולוג עם יעקב ושמוה תורג'מן, על פרטי העברת הילדה.

יעקב תורג'מן סיפר, לאחר מכן, כי השיחה היתה כללית ורק נועדה לאפשר לפסיכולוג לקבל רושם ראשון. "הבהרתו לו כי נשתף פעולה, ולא ניצור בעיות בהעברת הילדה להוריה הביולוגיים", אמר.

הבוקר יתקשר בר־גיורא שוב עם משפחת תורג'מן להמשיך בטיפול. ההורים המאמצים החליטו שלא לשלוח עוד את קרולין לגן, והיא תישאר בבית עד 15 ביולי, מועד העברתה. אתמול המשיכו לפקוד את ביתם עשרות הבנים ושכנים.

אם יש לך 5000 ש"ח או יותר אתה יכול לקבל ריבית של מליונר.

פק"מ משופר – אתה מרויח מהמכרז

הבנקים מתחרים מדי שבוע בשיטת המכרז, על הלוואות מוניטריות של בנק ישראל. הריבית במכרזים אלה גבוהה במיוחד. פק"מ משופר של הבינלאומי מעניק לכם לתקופה של 3 חודשים ריבית השווה ל־95% מריבית המכרז. ריבית זו מקבילה בדרך כלל לריבית הג'מבו המוענקת רק לפקדונות של מליוני שקלים. אבל הבנק הבינלאומי בצעד יוצא מהכלל מעניק זאת לפקדונות בסכומים החל מ־5000 ש"ח ועד 250,000 ש"ח.

פק"מ משופר – אתה מוגן כל שבוע מחדש

מדי שבוע תרשם לזכותך הריבית הגבוהה שבין ריבית המכרז הנ"ל לבין ריבית הפריים (כיום 15%). בדרך זו כאשר ריבית הג'מבו עולה מעבר לריבית הפריים – אתה מרויח. כאשר ריבית הג'מבו יורדת – אתה מוגן, כי לזכותך תרשם לפחות ריבית הפריים.

בתום 3 חודשים תשולם לך הריבית הגבוהה ביותר.

פק"מ משופר – ל־3 חודשים

ההשקעה היחידה קצרת מועד. המקנה לך רווח בטוח וסיכוי גבוה לרווח נוסף.

פרטים מלאים בסניפים
* הבנק רשאי להפסיק תכנית זו בכל עת

הבנק הבינלאומי הראשון. יוצא מהכלל.

مكذا من الأصل

"פורום ראשי הממשלות" מתכנס היום לדון על חידוש שיחות הפשרה בטאבה

אם תתקבל החלטה חיובית יפנו ישראל ומצרים אל צוות הבוררים המכונס בז'נבה ויבקשו להקפיא את הליך הבוררות עד לסיום המשא ומתן לפשרה

מאת עקיבא אלדר סופר "הארץ" בוושינגטון

"פורום ראשי הממשלות" מתכנס הבוקר בלשכת ראש הממשלה לדיון על הזמנה אמריקאית לחדש את שיחות הפשרה בסכסוך הגבול בטאבה. אם תתקבל החלטה חיובית, יפנו ישראל ומצרים אל צוות הבוררים המכונס בז'נבה ויבקשו להקפיא את הליך הבוררות עד לסיום המשא ומתן לפשרה. בשבוע שעבר הסכימה מצרים לחדש את המו"מ ללא תנאים מוקדמים, כפי שדרשה ישראל, ומקורות בירושלים מעריכים כי המצרים שלה תיענה להזמנה האמריקאית ומשלחות ישראל לשיחות תצא כבר בימים הקרובים לוושינגטון למפגש עם המשלחת המצרית בתיווכו של היועץ המשפטי של משרד החוץ האמריקאי אברהם סופר. בראש המשלחת הישראלית יעמוד מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן אהרון, שאף נועד לשיחה בנושא. זה עם סופר בשבוע שעבר בארה"ב. לצידו ישתתפו בשיחות מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר והיועץ המשפטי של משרד החוץ רובי סיבל.

בשיחות שקיים טמיר בשבוע שעבר בקהיר וכן בשיחותיו של סופר עם בן אהרון ועם שר החוץ המצרי איסמת עבד אל מגיד בוושינגטון סוכם כי נוסח ההזמנה למו"מ על הפשרה לא יכלול שום תנאי, אלא שמצרים תבהיר כי מבחינתה כל משא ומתן מבוסס על העיקרון שהריבונות על טאבה תועבר לידיה. טמיר מסר ביום שישי לשר פרס ולהנהלת משרד החוץ כי המצרים יעלו כבר בפתח השיחות את התביעה לקבל את הריבונות ויביעו נכונות לאשר גישה חופשית של ישראלים לשטח ושיתוף מעלה בבעלות משותפת על מלון סונסטה. הוא העריך כי הדבר עלול להביא לשיבוש המשא ומתן אם ראש הממשלה יעמוד בסרובו להסדר הכולל ויתור על הריבונות בטאבה.

טמיר שנפגש עם יועצו המדיני של הנשיא מובארק, הד"ר אוסמה אלבאז אמר כי המצרים מעריכים כי הפסגה הערבית באלג'יר לא נקלה את הולת כפני תכנית השלום של שולץ.

שמות חברי קונגרס מוזכרים בחקירת פרשת שחיתות במערכת הרכש בפנטגון

מאת שלוה "הארץ" בארה"ב

חקירת שערוריית השחיתות במערכת הרכש של הפנטגון – מתרחבת, ועתה מוזכרים גם חברי קונגרס, הקשורים, לכאורה, במתן חוזי אספקה לחברות קבלניות.

המוכר שמותיהם של ביל צ'אפל (דמוקרט מפלורידה) יו"ר תת־הועדה של הקונגרס להקצבות בטחון, ודיי דייסון (דמוקרט ממרילנד), חבר ועדת הבטחון המזוינים.

מקורות המצוטטים בכלי התקשורת אומרים כי דרושה חקירה נוספת של שני אלה, ושל חברי קונגרס אחרים, בעניין חלקם האפשרי במעשי מירמה והתנהגות בלתי־נאותה, בתהליך הענקת החוזים הבטחוניים.

לדבריהם, החוקרים בודקים את קשריהם של צ'אפל ודייסון עם יועץ צבאי מניו־יורק, צ'ארלס גארדנר, שהתפטר לפני כ־6 חודשים מתפקיד נשיא חברת השיווק של יוניסיס.

רישומי ועדת הבחירות הפדרלית מראים כי גארדנר תרם למסעות הבחירות של 2 ציר הקונגרס.

לפני שבועות אחדים שהה דייסון בניו־יורק, ונפגש עם גארדנר. איתו היה גם עוזרו, תום פאפאס, שהתאבד, ככל הנראה עקב פרסומים בעתונות על "התנהגותו המרמה" כלפי גברים אחרים בצוות עוזריו של דייסון. דייסון עצמו מכחיש כל מעשה לאישר. "הקונגרס אינו מעניק חוזים. לא היתה כל דרך שי כולתי לתת", אמר.

צ'אפל, כינה את הדיווחים על חקירת, הלקו בפרשה: "עלימות הבלים".

הנשיא רייגן אמר שלשום כי הוא "מצטער על שוטר כוח התרחש, ככל הנראה", אך הוסיף כי הוא "מאד גאה" שהחוקרים הצליחו לש־ מור את דבר החקירה בסוד, אפילו ממנו, "בעיד ההדלפות הזאת".

שמה של ישראל לא עלה כלל בחקירה. ואולם קשר (נישואין) ישראלי – קיים בכל זאת. אחת הדמויות המרכזיות בחקירה, ויקטור כהן, נשא באחרונה לאשה את זיוה שניר, ישראלית המתגוררת בוואשינגטון.

מכריו של כהן, המכונה בפיהם ו', מעידים עליו שהוא אדם לבבי ונעים, המקיים אורח חיים צנוע ובלתי־ראוותני. כהן, שהוא ראש מחלקת הרכש האלקטרוני בחיל האוויר האמריקאי, נחקר בפרשה, וסוכני האף־בי־איי אף ערכו חיפוש במשרדו.

עוד ספיח לפרשת המעילה בכספי הפיצויים שנחשפה באחרונה

מזכיר הוועד ליהודי מערב גרמניה יפוטר בזמן הקרוב

מאת דניאל דגן סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). המזכיר הכללי המודח של הוועד המרכזי ליהודי מערב גרמניה, אלכסנדר גינצבורג, יפוטר בימים הקרובים מתפקידו – דיווחה אמש תוכנת הרדיו "הסישר רונדשאו".

הפיטורין קשורים לחשיפת מעורבות של גינצבורג – מנאמניו הקרובים של חבר המנוח, יושב־ראש הוועד שנפטר בינואר השנה – בפרשת המעילה בכספי הפיצויים לנפגעי השואה, שנחשפה לאחרונה.

לטענת התביעה הכללית, מעל נוסף בלמעלה מ־30 מיליון מרק מכספי קרן הפיצויים, והעביר את הסכום הגנוב לחשבונות בגרמניה ומחוצה לה. הוועד לא פיקח בכל צורה על הנעשה בחשבון הפיצויים, בו עברו משך שבע שנים כ־400 מיליון מרק.

גינצבורג, בעל זכות חתימה על חשבון הקרן, הכחיש בתוקף מעורבות כלשהי במעילה. עם זאת, היה כי בחשבון העביר לאשתו כ־30 אלף מרק מכספיה.

בעבר העניקו נחמן וגינצבורג זכות הדדית איש לרעהו להוצאת כספים מקרן הפיצויים, גם באופן עצמאי. לטענת גינצבורג, נודע לו דבר מעילתו של נחמן רק בתחילת השנה, עם הגעת השמועות לידיעת חברים אחרים בוועד יהודי מערב גרמניה.

משרד רואי החשבון "טריאגר בייס", הבודק את התנועות שבעשר בחשבון הפיצויים, יגיש בימים הקרובים דו"ח לוועד. יו"ר הוועד, היינץ גלינסקי, הבטיח כי אם המידע שיוצבר יחייב זאת, יוסקו מסקנות אישיות, ונראה כי פיטוריו הצפויים של גינצבורג הם חלק מכך.

החקירה המשטרתית בפרשה נגד שכת התרחבה אף למתן בארץ שכדרום גרמניה. אין מוציאים מכלל אפשרות מעצר חשודים נוספים במעילה.

מאז השעייתו של גינצבורג מכהן בתפקידו מיכה גוטמן, עיתונאי ממערב ברלין, ונראה כי ימשיך בתפקיד אף לאחר הפיטורין הצפויים.

עוד הצתות – ליד צומת חולון ובקיבוצים אמציה ומגדל עוז

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

שריפת עצים וקוצים פרצה ליד צומת חולון היתה אמש לפני חצות. על פי החשד מדובר בהצתה. המשטרה פתחה בחקירה, בעוד מכבי האש השתלטו על הדליקה.

(ע). 100 דונם יער עלו באש בדליקה ליד קיבוץ אמציה, במורד חבל לכיש. החוקרים סבורים כי המקרה בהצתה.

סמוך לשעה חמש אחר־הצהריים התקבלה בתחנת מכבי האש בקריית גת הודעה על הדליקה, ולמקום יצאו שתי כבאיות בפיקודו של רשף משנה מעוז אביחן. בסיוע 15 עובדי קק"ל שהיו במקום, הצליחו הכבאים להשתלט על האש כעבור שעתיים לערך.

מוקידה ראשונית עולה כי לדליקה היתה אבעבעה מוקדי אש במרחק כ־200 מטר זה מזה, ואין ספק שמדובר בהצתה מכוונת.

קיבוץ אמציה שוכן למרגלות הר חברון, מרחק קילומטרים ספורים מכפרים שבגבה זה. דליקה נוספת פרצה אתמול ליד מטע הדובדבן בקיבוץ מגדל עוז בגוש עציון. האש איימה להתפשט לעבר הזולים, אולם חברי הקיבוץ הצליחו להשתלט עליה.

לדברי מרכז המשק, קיים חשד כי מדובר בהצתה.

נערים חשודים בהצתת שלושה ילדים בגילאי שבע וש־מונה מהכפר שואבה ליד טל כרם, נעצרו שלשום בחשד למעורבות בהצתת 365 עצי זית של הקק"ל ביום חמישי שעבר.

שלושת הקטינים תוחקרו לאחר שזוהו על־ידי שומר הקק"ל – שהב־חין בהם נמלטים עם פרוץ האש. לאחר ההשתלטות על הדליקה יצא השומר, מלווה באנשי צבא ומשטרה, לכפר הנמצא קילומטר מצפון לטול כרם, וזיהה את הילדים.

ארגון העבודה הבינ"ל ניסה לקבל החלטות נגד ישראל – ונכשל

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

הכינוס השנתי של ארגון העבודה הבינ"ל שליד האו"ם התפזר אתמול מבלי שקיבל שום החלטה – זאת לאחר שרוב הדיונים עסקו בנסיונות סרק של מדינות ערב, ובהן מצרים, להעביר שורת החלטות אנטי ישר־אליות. הנציגים הערביים ביקשו להעביר גם החלטת גינוי נגד ישראל גם החלטה לשגר משלחת מטעם הארגון לפקח על נושא התעסוקה בשטחים. ארה"ב איימה לנטוש את הארגון אם הצעת ההחלטה נגד ישראל יובר לדיון.

מזכיר הארגון פרנסיס בלנשר פעל אף הוא להכשלת ההצעות הערביות. נציגים רבים הביעו תרע־מת נגד הצגים הערביים על שה־סיטו את הדיונים לנושא הישראלי ומנעו בכך קבלת החלטות בנושאים חשובים שהיו מנויים על סדר היום של הארגון. שר העבודה והרווחה משה קצב שהשתתף במקצת הדיונים ידווח היום בישיבת הממשלה על תוצאות הכינוס.

אמל: הגוש הישראלי – בידינו

מאת מנחם הורוביץ סופר "הארץ" בצפון

אמל הודיע בסוף השבוע כי הגוש הישראלי מוחזק בידיה. זוהי תגובת הארגון לפרסומים בעיתון באבדרכי כאילו הגוש הישראלי עומד להיות מועבר לארגון חיזבאללה.

ראש המטה של אמל, עקף אסעד, אמר לעיתונאים במהלך סיור בדרום לבנון כי הידיעה לפיה מוסטפה דיראני קצין מבצעים של אמל שפרש מה־ארגון המחזיק בגוש הישראלי אינן נכונות. דיראני הודיע, כזכור, כי הוא עומד להעביר את הגוש הישראלי לידי הסורים או לידי ארגון חיזבאללה.

ראש המטה של אמל הדגיש כי הודעתו היא רשמית וכאומר הגוש בידי ארגונו.

מטען חבלה בשוק הסיטונאי בתל אביב

(ע). מטען חבלה שהוצמד לדלת הכניסה לחנות פירות וירקות בשוק הסיטונאי בתל אביב התפוצץ את־מול סמוך לשעה אחת לפנות בוקר, וגרם נזק לדלת הברזל של החנות. הרקע למעשה טרם הוברר.

החנות מצויה בבעלות האחים הנום. אחד האחים, יוסף הנום, אמר כי אין לו מושג מי עומד מאחורי המעשה וכי אינו יכול להצביע בבירור על המניע לפיצוץ. הנום אינו מוציא מכלל אפשרות כי מדובר בפיצוץ על רקע לאומני.

אנשי רוח בדנמרק נגד כיסוי עוין לישראל בתקשורת

מאת אליהו דובי סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). כ־200 אנשי רוח וחברה בדנמרק פרסמו אתמול מודעה בג'3 עי־תוניה הגדולים של דנמרק, נגד הדיווח העוין את ישראל בכלי התקשורת, ובעיקר ברדיו ובטל־וויזיה.

החותמים כותבים כי זה חצי שנה יש בגרה ובעוה מאבק שמטרתו לקבור את ישראל בגלל של אלימות ונרור. כלי התקשורת בדנמרק נקטו עמדה חד־צדדית, שמטרתה להעמיד את עצם קיומה של המדינה היהודית בסימן שאלה. כלפי ישראל מוצ־גות תביעות שאינן מוצגות לשום מדינה בעולם.

המודעה מתפרסמת יממה לאח־ר התנכלות למשרד נסיעות ישראלי בעיר אורהוס. קצין כינוי הוחדר למשרד בצינור גומי, והשחית את כל הציוד המשרדי והניירת. המשטרה לא הצליחה ללכוד את מבצעי הפעולה, אך גילתה כי בלון שהכיל קצף כיבוי נגנב מוצות כלבו גדולה בעיר.

שטיחים פרסיים (במיוחד גדולים) במחירים נוחים
קניה ● החלפה ניקוי ● תיקון
לפנות: שילוני
ת"א לילינבלום 28, טל' 657064

אני עברתי פוליגראף!

עובדה: אני דובר אמת!

לאור שמועות המס המופרזות, האבסורדיות, המפוברקות והקטלניות שהגישו נגד מפעלי פיקנטי, נאלצתי לעבור בדיקה במכונת אמת.

הבדיקה הוכיחה:

משה בדש דובר אמת בגירסתו!

גם אתה מוכן לעבור פוליגראף, מר יאיר רבינוביץ, נציב מס הכנסה?

מנגנון המס נגד איש אחד

משה בדש / מפעלי פיקנטי

ראיתי שמעתי

רצון מנחם את זינגר

מיכאל רצון, יו"ר צעירי תנועת החרות, שבעת הבחירות במפלגת העבודה ניסה להתנגב לרפתאפעל ולהפריח יונים שחורות, במחאה על היונים הצחורות שם, שלח אתמול מברק לעמיתו במפלגת העבודה, אפריים זינגר, מזכיר המשמרת הצעירה. רצון הביע את צערו על העוול שנעשה לזינגר, אשר חבריו "האבירים" לא מצאו לנכון לשבצו ברשימת המועד לכנסת והעדיפו על פניו "שכירי חרב" שהצטרפו לעבודה רק בחודשים האחרונים, כדי לייפות את הרשימה. רצון הציע לו להצטרף לתנועת החרות שבה, לדבריו, היה תמיד מקום לכוחות צעירים ואותנטיים.

אילן שחורי

גילויים חדשים על המחתרות תחת השלטון הבריטי

ספרו החדש של פרופ' יוסף נדבה ז"ל, "מי גירש את הבריטים מארץ־ישראל", שיצא לאור בשבוע שעבר, הוגש לראש הממשלה, יצחק שמיר, בטקס קצר בלשכתו. את הספר הגישה לרה"מ אלמנת הפרופ', גב' שושנה נדבה ושניים מאנשי המחתרות, אנשל שפילמן ויצחק אבינועם.

בספר גילויים חדשים ואחד מהם עוסק במנחם בגין: בזכות הבלצת שגרירה הראשון של ארה"ב בישראל, ג'יימס מקדונלד, בנובמבר 1948, הותרה כניסתו של בגין לארה"ב. לפי חוק אמריקאי משנת 1918, חל איסור כניסה לארה"ב על ראשי אירגונים מסוגו של האצ"ל, אך היועץ המשפטי מוסמך לבטל איסור זה, אם הוא כרוך ב"אינטרס לאומי".

פרופ' יוסף נדבה ז"ל: השגריר ראה את הנולד

מקדונלד הציע להתיר את כניסתו של מר בגין לארה"ב וכתב למשרד החוץ בוואשינגטון: "מר בגין הוא ראש האופוזיציה החזקה ביותר בישראל והמפלגה זו נוטה ימינה ומתנגדת לקומוניזם. יתכן שביום מן הימים תהיה מפלגה זו למפלגת השלטון בישראל ואשר על כך ייטב הדבר, שסירבנו להעניק לו אשרת כניסה תמצאנו מונעים מראש ממשלת ישראל, לעתיד לבוא, את רשות הכניסה לארה"ב".

"מי שברך" לישראל בבריה"מ

יו"ר לשכת עורכי הדין, עו"ד יעקב רובין, חזר שלשום מבריה"מ, שם השתתף בכינוס לשכת עורכי הדין הבינלאומית במוס־קווה, שעסקה בנושא זכויות האדם. הוא מספר כי כאשר המשתכנים הישראלים ביקרו בלנינגרד, הם השתתפו שם בתפילת שחרית, בבית־הכנסת היהודי. בתפילה השתתפו כמאה יהודים. "ניגשתי אל הרב", מספר עו"ד רובין, "וביקשתי ממנו לאפשר לי לעשות 'מי שברך' לישראל ולעם היהודי. הרב חשש מאד והשיב לי: 'תעשה זאת בשקט, בלי שישמעו'. אבל אחרי ששמעתי שעשו 'מי שברך' למשטר הסובייטי, החלטתי שלא להישמע לעצת הרב והשמעתי 'מי שברך' לישראל".

ג. אדם

קוקטייל לציון 40 שנות "אייר פראנס" בישראל

חברת התעופה "אייר פראנס" תציין הלילה את סיום האירועים למלאת 40 שנה לפעילותה בישראל במסיבת קוקטייל גדו־לה ברחבת הבריכה של מלון הילטון בתל־אביב, בהשתתפות שגריר צרפת בישראל, אלן פיירה. לערב יגיעו במיוחד ארבעה מהמנכ"לים הראשונים של חברת התעופה בארץ, בהם המנכ"ל הראשון, ז'ל ג'ודיס, המתגורר היום בקנדה. אורח מיוחד אחר יהיה המנכ"ל העולמי החדש של חברת התעופה, ז'אק פרידה בלשה.

על הלילה הנוצץ, שיתחום סידרת אירועים, בהם הפקת חיזיון אור־קולי מיוחד על ישראל, ינצח המנכ"ל הנוכחי של חברת "אייר פראנס" בארץ, ז'אק־פול קראמפ. בחלק האמנותי יופיעו, לראשונה בארץ, תריסר רקדנים ורקדניות, חברי להקת הפולקלור "פטיה מהיטי", הנחשבת ללהקת הייצוג הפולינזית החשובה באיי־ים. זיקוקי דינור והפרחת בלונים בצבעי אדום־כחול־לבן של חברת התעופה הלאומית של צרפת יחתמו את האירוע, לא לפני שתיערך הגרלה מיוחדת של טיסה הלוך ושוב לטאהיטי ואירוח מלא לשבוע במועדון הים התיכון המקומי.

זוהר בלומנקרנץ

פרס גולדה מאיר לגרייר גארסון

השחקנית זוכת האוסקר, ג'רייר גארסון, זכתה בפרס גולדה מאיר מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים, על פעולותיה למען הענקת אפשרויות חינוך לאנשים צעירים בארה"ב. ברברה סינטרה, אשתו של פרנק סינטרה, העניקה את הפרס לשחקנית בת ה־79 בארוחה חגיגית בלוס אנג'לס. באירוע נכחה גם אלמנתו של נשיא מצרים, ג'יהאן סאדאת.

אי־פי

"יוליסס" בין המהדורות השגויות

לפני כשנתיים יצאה לאור בבריטניה ובארה"ב מהדורה חדשה של "יוליסס", מאת ג'יימס ג'ויס. החוקרים הגרמנים שעבדו על הגירסה החדשה מצאו, לדבריהם, כחמשת אלפים שגיאות וסטיות במהדורות הקודמות. עתה טוען ד"ר ג'ון קיד, מאוניברסיטת וירג'יניה, כי במהדורה החדשה נפלו שיבושים קשים עוד יותר מאשר בקודמותיה. חוקרים אחרים מסכימים אתו. הוצאת "בודלי הד", שהוציאה לאור את "יוליסס" בבריטניה, מאז 1933, הקימה ועדה שתחקור בנושא, כדי להחליט אם לגנוז את המהדורה החדשה ולהוציא במקומה את המהדורה הקודמת.

שירות "ניו־יורק טיימס"

ליאונרד כהן עדיין ממלא אולמות

הזמר ליאונרד כהן, שיופיע באתונה פעמים, לאחר היעדרות של חמש שנים מיוון, התוודה שלא ציפה לקבלת פנים חמה כל כך: "חשבתי שקהל מאזיני הצמצם לכמה אינטלקטואלים בגרעין "וילג'", אמר במסיבת עתונאים.

כהן, העושה עונה בסיור הופעות באירופה, כולל מסיור במאה ערים בעולם, יופיע לפני עשרות אלפים איש באמפיתיאטרון במרכז אתונה. לכהן בן ה־53 בית באי הידרה, שבו לא ביקר מזה שנים רבות. עתה ינצל את שהותו ביוון כדי "לראות אם עודנו עומד על תלו".

אי־פי

בעריכת עירית רוזנבלום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב - יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הננו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג להפעלת מוסך בהקף של עד ־ 200 מקומות לשלש שנים בלבד ללא הארכה, ברחוב האוניברסיטה מס' 54־58 גוש 6629 חלקה 155, 137 תיק בנין ...

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במשפט זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל

י. בנטור
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

צ'ארלי מודל 88', במצב מצויין

תיאטרון באר שבע מציג "דודתו של צ'ארלי" מאת ברנדון תומאס. תרגום: נסים אלוני. בימוי: רונלד פמות. תפאורה: דויד שריר. תלבושות: יוסי בן ארי. בתפקיד הראשי: משה בקר.

באחד הרגעים היותר מטורפים של הפארסה האנגלית "דודתו של צ'ארלי" מדובר על אוטומוביל שמגיע. משה בקר, המשחק את התפקיד הראשי זוקף את ראשו, וכאילו ליד התפקיד שואל: "אוטומוביל? איזה מודל?" ומייד חוזר לתפקיד הלורד האנגלי המתחפש לדודה, וגורם בכך לשרשרת של טעויות המסתיימות כצפוי בנישואין כפול ארבע.

זהו אכן "דודתו של צ'ארלי" מודל 88, במצב מצויין. התרגום של נסים אלוני הוא מבכיר משובח, ולמרות התחלה המהוססת (בגלל חוסר הנסיון בסוג כזה של עבודה מצד יגאל שרון) ההצגה מבריאה והולכת לרוחביה הגיע בתפקיד המשרת, ומתחילה לרחוף הודות למשה בקר בתפקיד ורדיטואוזי העשוי על ידי שחקן היודע מתי ללחוץ ומתי להרפות, מתי להיות בתוך הסיטואציה ומתי להרוג ממנה. בקיצור, הוא שולט בתפקיד ובהצגה ובקהל ועושה על הבמה כבתוך שלו, הקהל הולך אחריו, ובצדק. אתה צוחק, כי אתה לא יכול שלא.

המחזה הזה הוא לא יותר מפארסה מטופשת למדי, אבל מחזות כאלה מתעוררים לחיים רק אם יש צוות המחזיק אותם. כדאי להעלות אותם רק אם יש שחקן לתפקיד הראשי ־ ואכן יש כזה, ועוד איך, ברמתו של בקר. וכשהוא עושה את זה, הדבר נהיה ראוי בשל הביצוע. הנגו ירדן מצליח להחזיק מעמד מולו ־ וזה לא קל ־ ושאר הצוות, בבימוי של רונלד סמית האנגלי ועל רקע התפאורה המבעצעת מעט (אף הסוחות מודאות כפיים) של דויד שריר לא מקלקל את השורות ואת הגיגה.

זה היה סיום של צחוק גדול, כמעט לכל אורך ההצגה, ליום תיאטרון גדוש בבאר שבע, שבו הועלו עוד שתי הצגות בכורה. "לכודים ברשת" ו"עקרונות הכתיבה". שתיהן אולי חשובות יותר מבחינתן התוכן, ובשתיהן אף הישגים מרשימים של משחק, אבל מעלותיהן ואף מגרעותיהן ראויות למלים רבות קצת יותר.

אמש בקונצרט / אורנה לנגר

מביישנות לחושניות סוחפת

תזמורת רשות השידור בקונצרט התשיעי למנויים, הנרי קריאן ירושלים, בתוכנית פתיחת מלוטו רוסי מאת לוקאס פוס, "סרנאדות ביישניות לקלרינט ותזמורת מאת אבודה הייזה", הסימפוניה הפאתטית מאת צ'ייקובסקי. מנצח לוקאס פוס קלרינטן גרשון דמבינסקי.

נסיונות מרתקים בביזופים תזמורתיים בלתי שגרתיים, כגון גבל עם סמסטי, היו בסוויטת סלומון רוסי – יהודי בן המאה ה־16, שלידבוד חיבר המבנה המלחין לוקאס פוס יצירה מעודנת לדגל הסטססטוניות. השלד המלודי נשמר למעשה גם בביצוע התזמורתי הנוכחי.

מעודנות ומפונפות ולסירוגין מלאות חיים ההומר תוסס, היו "הסרנאדות הביישניות", יצירתו של אבודה הייזה, שכוונה לביצוע נמלא מידיין של הקלרינטן הוירטואוזי גרשון דמבינסקי. ביצירה זו – המיועדת לכלל המבעד של הקלרינט, הצליח המלחין להבליט את מלוא עושר אפשרויותיו של כלי זה, שהוא רזון אנשי של שמונות יהודיות כלייזמוריות לעתים, ולעתים בעלת גוון של ג'ז אמריקאי. הסגנון בין התחנטרות והדרמטובנים המעמעמים לנבל ולקונטרבאסים היתה צירוף מפלא.

מהריאציות אימפרסיוניסטיות אלו לכלי אכספרסיוניסטי, עברה התזמורת להבלטת הדרשנות הסוחפת ביצירתו של צ'ייקובסקי הסימפוניה הפאתטית. בניצוחו של לוקאס פוס שהוא יותר מוסיקאי מנצבה יש משהו מהמחשמל. כל עוד ההלם הליירמוטיב התגורר על התגובה ללייטמוטיב השידוני. הקודר שמרה היצירה על לכידות. אולם, מרגע שהתיר המנצח לתזמורת להיטופף אחר השידותיות הסלאבית הצמיגה וגרס בסממני אישיים מדי התלה היצירה להתפורר. כשהתיר לתזמורת "להשתולל" בדינמיקה היה ברור, שעדיין, למרות כל השיפוצים האקוסטיים אגף אחד של התזמורת לא שומע את עמיתו. על כן היתה משכבת יותר הסיומת הפתאומית בפיאנו.

אל על

	מכס' מינימום	מכס' מכבי			הטמפרטורות אתמול
אמסטרדם	13	18	מעוננות	12	16
אתונה	20	30	מעוננות	23	29
בוקרשט	17	25	מעוננות	15	26
בזיל	15	14	מעוננות	12	21
וינה	14	25	מעוננות	12	22
ז'נבה	12	22	בהיר	14	23
לונדון	13	25	מעוננות	12	18
ליסבון	15	21	מעוננות	13	18
מדריד	14	21	מעוננות	12	19
ניו־יורק	19	21	מעוננות	22	35
פאריס	16	21	מעוננות	12	22
פרנקפורט	13	23	בהיר	11	22
ציריך	12	21	בהיר	12	20
קהיר	26	40	מעוננות	26	37
קופנהאגן	14	15	מעוננות	11	15
רומא	16	19	גשום	20	26
שטוקהולם	12	21	בהיר	10	15

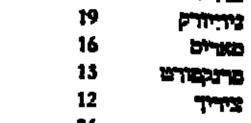

ELAL אל על

שיחת היום עם אבנר שלו

על התפטרותו של קצין חינוך ראשי בצה"ל, תא"ל נחמיה דגן

קצין חינוך שלא מסוגל לבצע מינימום הכרחי צריך לעזוב

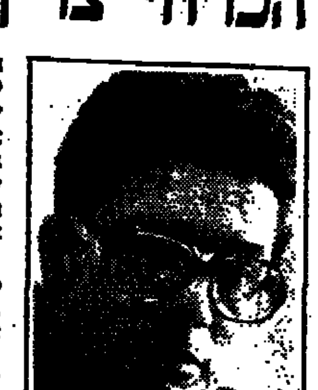

אבנר שלו (50) שימש כראש לשכת הרמטכ"ל וקצין חינוך ראשי. כיום הוא ראש מינהל תרבות במשרד החינוך והתרבות

פורסם כי תא"ל נחמיה דגן החליט לפרוש מתפקידו בשל חוסר הגיבוי והסיוע מצד הקצונה הבכירה בצה"ל ובייחוד מהרמטכ"ל. גם אתה הרגשת בתקופתך שהחינוך בצה"ל לא זוכה לגיבוי ולסיוע מספיקים?

גם אני חשבתי שמערך החינוך בצה"ל לא מקבל את העדיפות המגיעה לו בתוך הצבא. משיחות שקיימתי עם עמיתי, קציני החינוך האחרים ששרתו בעבר, אני מתרשם שזו גם דעתם. גם אני נאלצתי להאבק על תקציבים, אך עיקר הבעייה היתה עם הקצינים ב"שטח". אלה, בשל לחצים ואילוצים המוטלים עליהם, לא תמיד מוכנים היו להקדיש לנושא החינוך מה שנדרש מהם.

למרות זאת לא מצאת לנכון להתפטר מתפקידך?

אני בתפקידי כקצין חינוך שרתתי תחת שני רמטכ"לים. האחד, מוטה גור, שנתן תנופה אדירה לעבודת החינוך בצבא וקידם מאד את הנושא, וכן בימי רפול, שאיתו התעמתתי קשות בשל גישתו לנושא החינוך בצה"ל, שלא נראה לי, כמו נסיונו לכפות השקפת עולם פוליטית אחת, חד־צדדית, בחינוך החיילים. דבר שסתר את המסורת של צה"ל, ובכך רפול היה לרמטכ"ל הפוליטי ביותר שהיה לנו. בנושא שני לעימות איתו היתה החלטתו לסגור את הלהקות הצבאיות ונושא שלישי, הרגש הרב מרי לדעתי שנתן לנושא "נוער חלש", שחשבתי שיצא מהאיזון. לא עזבתי מיד בגלל לחץ של שר הבטחון דאז, עזר וייצמן. כל זמן שיכולתי לתפקד תחת המטריה של שר הבטחון המשכתי בתפקידי אבל ברגע שראיתי שזה כבר לא ניתן – עזבתי ועברתי להתפקד אחר. לדעתי קצין חינוך שמרגיש שאינו מסוגל לבצע את מינימום המשימות הנראות לו כהכרחיות – צריך לעזוב.

יתכן שמה שגרם לעימות בין דגן לרמטכ"ל היא התבטאותו המתמכבת בנושא הפגיעה שהייתה בשטחים מצב לדעתו להיילים. זו לא היתה הובתו כקצין חינוך לאמר דברים אלה אם הוא חושב ומאמין בהם?

אני עסקתי בהסברה ובחינוך בצה"ל בתקופות אולי מוקשות ביותר שידענו – מלחמת התשה ומיד לאחר מלחמת יום־הכיפורים. אבל לא נתתי ביטוי להשקפת העולם הפרטית שלי, אלא לדרמים המרכזיים בציבור. מה שכן ראגתי זה לאיזון, לתת ביטוי לכל הזרמים הציוניים בעם. הרגשתי לעצמי להיות תוקף בכל מה שקשור להתבטאויות אנטי־ציוניות ובלתי־ציוניות בצבא ב־גרמתי, ואף להציג שליטים שהופעלו, להחזרתו של קצין שחזר בתשובה וניסה להטיף לעמדות אנטי־ציוניות בצבא.

אילו אתה היית היום בתפקיד קצין חינוך ראשי, האירועים בשטחים היו מביאים לי התפטרותך?

הייתי נשאר, למרות שכמובן לא מזוהה עם האירועים החריגים. צריך להבין שזהו מצב קיומי שבו נמצא צה"ל ושנבע ממציאות פר־ליטית ועלי כקצין חינוך, כמו שאר אנשי הצבא, היה להתמודד ולמלא את הנדרש במציאות זו וחרף קיומה. כמובן שכקצין חינוך מתפקידי הוא להאבק בגילויים חריגים.

האם זה יהיה נכון לומר שהי־חינוך בצה"ל נתפס כיום על ידי מפקדים והקצונה הבכירה כפרח שורף בלבד?

לא הייתי אומר זאת. אני בכל אופן מקווה שאין זה כך כיום. בזמני זה לא היה כך, למרות שחסרו תמיד תקציבים. לחייל החינוך נועד תפקיד חשוב ביותר בצבא, במיוחד בימים אלה. היחסים הנוכחיים של החייל אינו נופל בהשיבותו מאימונו הצבאי. הדבר צריך להתבטא בהקצבת משאבים באותים העמדות הנושא בסולם עדיפויות מתאים, גבוה ככל הניתן. זה כמובן תלוי ברמטכ"ל עצמו, שקובע את סדרי העדיפות. רמטכ"ל שלא רואה חשיבות למערך החינוך – ידרג אותו במקום נמוך בסולם העדיפויות וכמובן יקצה המשאבים בהתאם.

מאת ירדה טל

ברית המועצות טרם שיגרה את האשרות למשלחת הקונסולרית

היום דיון בהצעה להגביל אשרות רק ליהודים המתכוונים לעלות

מאת עקיבא אלדר סופרו המדיני של "הארץ"

ישראל שלחה בשבוע שעבר לברית המועצות בקשה מחודשת לאשרות כניסה בעבור המשלחת הקונסולרית הישראלית. הבקשה התואמה למגעים המצומצמים שעליה סוכם במגעים של היועץ המדיני של שר החוץ, ד"ר נמרוד נוביק עם הדיפלומט הסובייטי גנאדי טרסוב ברומא. עד כה טרם נתקבלו האשרות, למרות שבשבוע שעבר נענתה ישראל לבקשת ראש המשלחת הסובייטית בתל אביב גיאורגי מרטירוסוב להאריך את אשרות השהייה של משלחתו בשלושה חודשים נוספים.

היום דיון באשרות

היום תדון הממשלה בהצעתו של הקליטה יעקב צור להגביל את אשרות הכניסה ליהודים המבקשים לצאת מברית המועצות רק לאלה מביניהם המתכוונים לעלות לישראל.

צור מציע שהאשרות יתנו בבודפשט ומשם ייצאו בעליהן ישירות לישראל. כיום ניתנות האשרות לישראל במשרדי שגרירות הולנד במוסקבה, המייצגת את האינטרסים של ישראל בבריה"מ. צור יסביר כי בדרך המוצעת ניתן יהיה להקטין את מימדי הנשירה שהגיעו בחודשים האחרונים לכ־90 אחוז מכלל היוצאים מברית המועצות בדרך וינה.

שניים שורפו בקבוקי תבערה

(סוף מעמוד 1)

על הכפר. הבית נהרס כמתוכנן.

כוח צה"ל פשט שלשום גם על עבותה, מצפון לשכם, לאטום את ביתו של מעייר פיקשה, אף הוא חבר בחוליית מחבלים שרצחו את ראש עיריית שכם. על הכפר הוטל עוצר, וההריסה בוצעה בשקט יחסי.

אתמול בצהריים פרצה דליקה ליד מטע הדובדבנים בקיבוץ מגדל עוז בגוש עציון. חברי המשק מנעו מהאש להתפשט אל הזולים הסמוכים. הושרים שמדובר בהצתה.

הפרות הסדר הקשות ביותר בר־צועה היו בסוף השבוע בשכונת עמאל ובמחנה הפליטים בחאן יונס. בקבוקי תבערה נזרקו שם אל צה"ל. תושב המחנה, ראיד מאלד מזגר אל תבי יוסף, בן 17, נפגע מכדור ליד הלב ונהרג.

נער בן 14, עיד מחמוד אל אשלי, נפצע מיריות ברגלו. מקורות ערביים מסרו כי בבית החולים באנצר מאושפז ילד בן 12 שהוכה קשה בידי חיילים. הם אומרים כי 4 – 5 תושבים נפגעו מכדורי גומי, ורבים אחרים – מסכות. בוצעו גם עשרות מעצרים.

התפרעות במזרח ירושלים

(ע). באבנים ובבקבוקים, תקפו אתמול מתפרעים ערביים שוטרים בבמה שכונות במזרח ירושלים. 19 חשודים נעצרו.

הפרות הסדר במזרח ירושלים החלו סמוך ל־12 בצהריים בכבה מוקדים, ונמשכו כשעתיים לסירוגין.

ראובן פדהצור סופרו הצבאי של "הארץ" מוסר: מקורות בפיקודים הבקיאים בנעשה בשטחים בעריכים: "המצב בשטחים מתמיד, והאינתיפאדה אינה דועכת. מי שמבהיר כי הזאים את קיצה מטעה את שומעיו. למרות העייפות והקשיים, התושבים לא יישברו. זו טעות להעריך את המצב בשטחים על פי הנתונים הקלסיים של כמות הפרות הסדר. יש להתייחס לתמונה כללית שמרכיבה הבסיסי הוא האחידה בשטחים. הפעילות של צה"ל, שגרמה לכך שיורד מספר ההתבגנות החמוניות, העבירה את מוקד הפעי־לות להתמקד המוקרות, הבעיה היא שיש שני בהערכות הגורמים למיניהם על המצב בשטחים, ובחלק מהמקרים אין המסקנות הנובעות מהערכות אלה מנותקות מדעותיהם האישיות והכיוון הפוליטי של המצהירים.

"לא יהיה אפשר להחזיר את המצב לקדמותו. בשטחים מתמסרת צורה חדשה של חיים. הפעילות האלימה תיהפך לנורמה. ובמרות חיים זו יכולים התושבים להמשיך עוד זמן במשך מאד. מפעל להוך אריך על הגורמים המתונים, כדי שאלה יפסיקו את כל הקשרים עם ישראל".

מערכת הבטחון הפסיקה את "המלחמה על הכמות", ולמעשה הודלט להשלים עם כללי המשחק שקשתה־ישובה, החגאישארה. בעבר היו נסיונות להכרית את המוקדים לפתות את הניחוחים לפתרת הברד־ים. ההורמים. באחרונה הוחלט להפסיק גם נסיונות אלה.

מעבר לנשק חם

בתוך כך העריך גורם צבאי בכיר כי "עלינו להיות ערוכים לכך שבמי־קפה הקרובה יעשו תושבי השטחים שימוש בנשק חם נגד חיילי צה"ל. באחרונה ניתן להבחין בניצני השי־מוש בנשק חם בידי תושבי השטחים. כבר נתגלו שני מטעני חבלה מאולתרים בגיזרת שומרון לבדה".

בראיון ל"קול ישראל" בשבת התייחס אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, לנושא זה ואמר כי "זו לא תהיה התפנה אם, יותר מבשעת החודשים האחרונים".

בקו הבריאות

לשכת דובר קופת חולים הכללית והאגף הרפואי עורכים

קו פתוח לבריאות הציבור

גילוי מוקדם של סרטן צוואר הרחם

מה חייבת כל אשה לדעת. בדיקות וסימנים מוקדמים.

03 - 433500

לפניות הציבור במבצע מיוחד שיערך, ביום שלישי, 21.6.88, בין השעות 16.00-19.00

ד"ר יוסף פקטור - בי"ח בלינסון
ד"ר בקרמן אלכס - בי"ח בלינסון
ד"ר צבדי אבינועם - בי"ח העמק
ד"ר גיורגי' אמו - בי"ח בלינסון

בשידור ישיר בתכנית "אצבע על הדופק" ביום ב' בשעה 18:05 רשת ב' - קול ישראל

קופת חולים הכללית

מבצע 88

בריאות היא ענין רציני

דאגה בחרות מהישגי הבחירות הפנימיות בעבודה

גובר הלחץ על הליבראלים לבחור מועמדים חדשים וטובים לרשימתם

אחרות ייאלצו להסתפק ב־11–12 נציגים בהתאם לתוצאות הבחירות הפנימיות

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בתנועת החרות הובעה בסוף השבוע דאגה רבה מהישגי מפלגת העבודה בבחירות הפנימיות שערכה לקביעת רשימתה לכנסת, ואישים בכירים בתנועה טענו כי אף בליכוד מוכרחה להתקיים תחלופה גדולה של חברי הכנסת.

ביום חמישי עומדים להיבחר מועמדי המפלגה הליבראלית לכנסת, ובחרות נטען כי אם לא ישכילו הליבראלים לבחור מועמדים טובים וחדשים, תקצץ המכסה הליבראלית בסיעת הליכוד – 13 מועמדים במקומות הריאליים לכנסת האחרונה – למינימום האפשרי.

בחרות באמר כי הליבראלים ייאלצו להסתפק ב־11–12 נציגים, בהתאם לתוצאות הבחירות הפנימיות. גורם בכיר בתנועה אמר בסוף השבוע כי אם לא תחול בליבראלים כל תחלופה של חברי כנסת, אין ספק שייאלצו לוותר על מרבית מקומותיהם. לדבריו, לליבראלים מועמדים טובים – והגמת יוסי גו־דלברג, ראש מועצת מטולה, יצחק קסטבי, ראש מועצת עקרון, רפאל פרבר, מנכ"ל משרד התיירות ומשה רום מחולון – העשויים להחליף אותם מחברי הכנסת הנוכחיים.

במפלגה הליבראלית הושלמו בסוף השבוע ההכנות לקראת הבחירות הפנימיות, שיתקיימו במלון רמדה. 50 חברי מפלגה הגישו מועמדותם, ומזכיר המפלגה, מאיר הברמן, הזמין שירותי 70 אנשי מיחשוב לאבטחת הבחירות.

בתנועה שרר בסוף השבוע כעס רב כלפי חרות, בעקבות מכתב שנשלח לכל חברי הליבראלים בידי האגודה להשרשת קודשי הדת, אשר פועלת במסגרת חרות בראשות ד"ר יצחק בן גד, סגן ראש עיריית נתניה – המתמודד בבחירות הפנימיות בחרות. במכתב מבקש בן גד מחברי מועצת הליבראלים שלא לתמוך בבחירות הקרובות במועמדות השרים משה ניסים, אברהם שריר, שרה דורון ואוריאל לין – מאחר שאיבעתם לא השתתפו בהצבעה לגבי תיקון חוק מיהו יהודי.

היום עומדת ועדת הבחירות בחרות לקיים מיבחן כללי של הליך הבחירות הפנימיות והספירה באמצעות מחשב, למניעת שיבושים.

פגישת עבודה ראשונה בה נטלו חלק נבחריה הטריים של מפלגת העבודה, שנבחרו בשבוע שעבר, נערכה במשרד החוץ בירושלים. בתמונה, מימין: חגי מרום, אמיר פרץ ואברהם בורג, לוחצים את ידי מנהיג המפלגה שמעון פרס. (תצלום: חנניה הרמן)

פרס: הליכוד מקצין ימינה

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

יושב־ראש מפלגת העבודה ושר החוץ, שמעון פרס, תקף בסוף השבוע את חברי הכנסת הצעירים של הליכוד.

בהרצאה שנשא בפני חברי תנועת העבודה הציונית, שהתכנסו שלשום בקרית ענבים, אמר פרס כי "הליכוד מקצין ימינה. הדור הצעיר שלו מצביע בעד חנינה למחתרת ובעד התיקון לחוק מיהו יהודי".

פרס גילה כי בסקרים אחרונים של המערך מסתמנת בציבור נטיה גוברת לפשרה. 57% מהנשאלים הביעו, לדבריו, תמיכה בפשרה טריטוריאלית, ו־73% תמכו בוועידה בינלאומית.

שריד תובע להזהיר בעוד מועד את בעלי הבתים שנועדו להריסה בגדה

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

חבר ועדת החוץ והביטחון, ח"כ יוסי שריד, תובע משר הביטחון להזהיר מבעוד מועד כל בעל־בית שביתו מיועד להריסה – כדי לאפשר לו לעתור לבית המשפט הגבוה לצדק.

פרופסורים מאוניברסיטת ת"א מחו נגד הפסיקה בענין "דרך הניצוץ"

"טענת השופט שעורכי 'דרך הניצוץ' חצו קווים אדומים היא ערטילאית ואינה מצדיקה מעצר, אלא אם קיים חשש בטחוני, כאן ועתה"

מאת לילי גלילי

בגילוי דעת יוצא חוצץ מותחת קבוצת פרופסורים מאוניברסיטת תל־אביב ביקורת על פסיקת בית המשפט העליון בענין שחרורם בערבות של חברי "דרך הניצוץ". כזכור, החליט בג"ץ להשאיר את העצורים במעצר עד תום ההליכים.

בגילוי הדעת, עליו חתמו הפרופ' ריינהארט, עמוס פונקנשטיין וצבי רז, מתריעים החותמים על הפגיעה בזכויות הפרט של העצורים במשפטים בטחוניים, הרבה מעבר לראוי במדינה דמוקרטית מתוקנת, כפי שמתבטא גם בפרשת "דרך הניצוץ".

בגילוי הדעת מצטטים החותמים את השופט אהרן ברק, שקבע בהחלטתו שרק מקרים יוצאים מן הכלל – כגון חשש משיבוש הליכי משפט או סכנה לשלום הציבור – מהווים חריג לכלל העקרוני שלא לעצור אדם עד למשפטו, וכלשונו: "המעצר אינו תחליף למאסר והעצירה אינה תחליף לענישה. במדינת חוק שוללים חירותו של אדם, בדרך כלל רק לאחר שהורשע בדינו, ולא במהלך הרשעה ומשפט". לטענת החותמים, חברי "דרך הניצוץ" אינם מואשמים בפגיעה בפועל בבטחון המדינה. אפילו אם יוכח שהצטרפו במשמעות כלשהי לארגון עוין, עדיין אין בכך סכנה כרגע לפגיעה בבטחונית, כפי שקבע שופט בית המשפט המחוזי במנדרש. ברק נימק החלטתו בכך, סורים פול וקסלר, שלמית וולקוב, אודי מאור, מנחם פרי, מניה שחברי דרך הניצוץ 'חצו את הקווים של הקיום הלאומי'. 'חציית הקו הלאומי' היא לדעת חותמי גילוי הדעת מושג ערטילאי, שאינו מצדיק מעצר, אלא אם קיים חשש בטחוני, כאן ועתה, שעליו לא הצביע ברק.

בימ"ש בברוקלין דחה בקשת הסגרה לישראל:

"פיגוע חבלני – הוא מעשה פוליטי שלא מצדיק הסגרה"

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). שופט בברוקלין דחה בקשת תובע פדראלי להורות על הסגרתו לישראל של ערבי החשוד בחברות באש"ף ובהשתתפות בפיגוע שבוצע ב־12.4.86 נגד אוטובוס בשטחים. בפיגוע נהרגו ארבעה, ביניהם נהג האוטובוס.

הערבי, בעל אזרחות אמריקאית, הוא מחמוד אחמד (34) – הידוע גם כ"אבו אחמד" אטע. השופט הסכים כי נראה שאחמד היה אכן אחראי לפיגוע, אך קבע כי פיגוע חבלני הוא "מעשה פוליטי", המסייע ל"יעדים פוליטיים" של אש"ף. לדבריו, בתקופה בה בוצע הפיגוע היתה התקוממות פלשתינית בשטחים במטרה להחליף את משטר השלטון במקום, והפעולה נעשתה כדי לסייע למטרות הפוליטיות של אש"ף. משום כך, קבע, מוגדר ב"אשמה פוליטית", והוצאתו מסוג הפשעים בני הגירוש במסגרת הסכם ההסגרה בין ישראל לארצות־הברית.

בפסק הדין כותב השופט כי "המתקוממים של היום בגדה המערבית עשויים להיות מחר שליטי הגדה".

השופט הורה לשחרר את אחמד מיד, אך נציג התביעה הודיע כי ינקוט בצעד משפטי כדי למנוע את יציאתו לחופשי.

לאחר הפיגוע אותו ביצע עם שני פלשתינאים נוספים, נמלט אחמד לוונצואלה. הוא נעצר בקאראקס, הועבר לידי נציגי התביעה האמריקאית ועצור מאז חודש מאי '87 בבית המעצר העירוני במנהטן. במשפט יוצג אחמד בידי הפרקליט האמריקאי הנודע רמזי קלארק, לשעבר שר המשפטים האמריקאי. הוא טען כי השטח בו בוצע הפיגוע מצוי מחוץ לסמכות השיפוט של ממשלת ישראל וכי בעדויות שמסרו שני שותפיו לפיגוע נמצאו סתירות.

בפסק־הדין אומר עוד השופט כי אינו מוכן להיכנס לדיון משפטי בשאלת חוקיות השלטון הישראלי בשטחים ומשום כך הוא נמנע מדיון בטענת התביעה כי לא קיימת במקרה זה שאלה של סכנת שפיכה שנייה במחלוקת.

בצמרת העבודה מחפשים תפקיד הולם לאבן

פרס: לא העם ולא התנועה יכולים לוותר על שירותך

"אתה רב מדינאי, רב מדינה, רב מג מדיני, נושא צלול של אידיאלים, כהן מעורר הערצה באקדמיה המדינית ובה בעת מדינאי מפוכח, מעודכן ומהיר מחשבה"

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בצמרת מפלגת העבודה מחפשים תפקיד ציבורי הולם לח"כ אבא אבן, לאחר שנכשל בבחירות הפנימיות במפלגת העבודה. בלשכתו של פרס סבורים כי רק מציאת תפקיד כזה לאבן תמנע במקצת את הנזק שסילוקו מהרשימה לכנסת עלול לגרום למפלגה.

בסוף השבוע שלח פרס מכתב אישי לאבן ובו הביע צער רב על אי־בחירתו לרשימת העבודה. בין היתר, פרס כותב: אני מצר מאוד על התוצאה. אבל אבא אבן הולך להיות חבר כנסת, אינו הולך להיות אבא אבן.

"אם ניתן לומר על מישהו בינינו שהוא רב מדינאי, רב מדינה, רב מג מדיני, נושא צלול של אידיאלים, כהן מעורר הערצה באקדמיה המדינית, ובה בעת מדינאי מפוכח, מעודכן, מהיר מחשבה, על כל הדברים הללו ניתן לומר עליך: ראשון המשיבים בשם התנועה הציונית, ראשון הנושאים את דבר תנועת העבודה באוזני העולם ובמבנים עולמנו שלנו".

"כך גם תישאר הוגה דעות שסגנונו הדיפלומאטי יהלך קסם על סביבתו ויחדור אנשים לשלום, להבנה ולתקוה. לא העם ולא התנועה יכולים לוותר על שירותך, אבן. מסגרות יכולות להשתנות, לא כן הדנים, לא כן אישים. דרושים 'ישובות' לאישים, ואני משוכנע שגם המסגרות תימצאנה" – כתב פרס.

שר החוץ כינס בסוף השבוע בלשכתו את כל הנבחרים החדשים של מפלגת העבודה. הוא אמר להם כי עתה, בתום הבחירות הפנימיות, "יש להתחיל להתמודד על הליכוד, יש לנצל את היתרון שהליכוד עסוק במלחמות הפנימיות שלו. יש לנו עתה ההזדמנות הגדולה".

רוב תלמידי התיכון בגדה פונים למגמות ההומאניות

שיעור ההצלחה בבחינות הבגרות בגדה אשתקד היה 60.8%

מאת נילי מנדלר
כתבת "הארץ" לענייני חינוך

רוב תלמידי התיכון בגדה המגיעים לכיתה י"ב ניגשים לבחינות בגרות במגמה ההומאנית. שעור ההצלחה בבחינות אלו הוא מעט יותר ממחצית.

הבחינות הן של ממשלת ירדן ונערכות בפיקוח המינהל האזרחי. ממסמך פנימי שהכין קצין מטה חינוך במינהל האזרחי בגדה מתברר שמתוך 8606 תלמידים שניגשו בשנה שעברה לבגרות הומאנית, הצליחו 56.6%. שעור המצליחים מתוך 2263 שניגשו לבחינות בגרות במגמה ריאלית, היה גבוה יותר: 72.6%. רק 472 ניגשו לבחינות בגרות במגמות מקצועיות. שעור ההצלחה אצלם היה 57.2%. בסך הכל ניגשו אשתקד לבחינות בגרות בגדה 12,191 תלמידים ושעור ההצלחה הכללי היה 60.8%.

מספר הניגשים לבחינות אינו מלמד על מספרם של בני גילים אלה בגדה, בשל הנשירה הגבוהה מהלימודים.

מהמסמך מתברר כי שעור ההצלחה בבחינות הבגרות בגדה ירד ירידה תלולה לעומת 1986. הדבר מוסבר בכך שמשרד החינוך הירדני הקשיח את הקריטריונים להצלחה בבחינות הבגרות.

נדב, קרפין ושי מועמדים לתפקיד מנהל "קול ישראל"

מאת לילי גלילי
כתבת "הארץ"

איש "קול ישראל" אמנון נדב, איש הטלוויזיה מיכאל קרפין והמפקד גלי־צה"ל נחמן שי, מוזכרים כמועמדים לתפקיד מנהל "קול ישראל", עם התפטרות גדעון לב ארי בשבוע שעבר.

בכוונת יו"ר הרשות, אהרן הראל, להביא במהרה למינוי מנהל חדש לרדיו. נדב, ששימש עד כה יושב־ראש האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, מונה שלשום בידי מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, למנהל חטיבת הרשות בפועל – תפקיד בו רואים עמיתיו שלב מעבר בלבד לתפקיד מנהל הרדיו. המינוי עורר הפתעה בקרב העובדים, לאור שבתוקף תפקידו הקודם ניהל נדב חלק ניכר מן המאבק נגד המנכ"ל במהלך שביתת העובדים הממושכת.

בעקבות החלטה של פורת, יובאו היום לבירור משמעתי שלום קיטל ודוד מרגלית, בשל ראיונות שהעניקו לעיתונות עם התפטרותם מתפקידיהם. לטענת פורת, הפרו השניים בלא אישור כשהם עובדים מן השורה.

במהלך סוף השבוע נפגשו הראל ופורת עם עובדי הרשות ב"קול ישראל". פורת סיפר לעובדים כי פנה ליצחק רועה בבקשה לשוב לעבודתו ברדיו. בימים אלה מסיים רועה הליכי פרישה מן הרשות, על רקע יחסים עכורים עם לב ארי.

העובדים שטחו בפני פורת טענות כנגד אפליית הרדיו ביחס לטלוויזיה ולגל"צ. בין היתר העלתה שוב הטענה כי כתבי הרדיו אינם מצוידים ב"פלאפון" בדומה לכתבי גל"צ – דבר המקשה על עבודתם. בתגובה אמר פורת כי גל"צ עושים פרסומת ל"פלאפון" שקיבלו חינם, ובמידה שיימנעו מכך יופסק שימושם במכשירים.

בן פורת מבקש להצטרף לליכוד

סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ראש התנועה להתחדשות, השר לשעבר מרדכי בן פורת, נועד שלשום עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, בלשכתו בירושלים, והודיע על רצון חברי תנועתו להצטרף לליכוד ולפעול לעזרת הסיעה בבחירות הקרובות לכנסת.

ערכה את העמוד: עירה אשרוני

אני נוסע רענן

השרות המומלץ 1988

התוצר המומלץ 1988

מיזוג אויר אמיתי לרכב

דור חדש של מזגן רכב אלקטרוני דיגטלי

מבצע

12 תשלומים* למכוניות:

- טרנספורטר, קרואל
- טרנזיט
- מרצדס מיניבוס
- אאודי 80
- רנו 11-9
- סיטרואן B.X.
- אוסטין מונטגו
- פיאט אונו

אחריות מלאה לשנה וחצי

*לבעלי VISA

רענן - מזוג אויר לרכב ברוך הירש 11 בני ברק טל. 5793160, 787839, 03-783617

ביזנס. נשים. שותפים.

היום אתה חייב להיות ערוך.

האם אתה מוגן?

- חקירות מסחריות
- חקירות כלכליות
- חקירות נזיקין
- חקירות פליליות
- חקירות אישות (גירושין)

לשם חקירות

ת"א, אחד העם 93, 03-292871

هكذا من الأصل

בריטניה גירשה איש מוסד

(סוף מעמוד 1)

אפוא אלא לשלוח את הנציג בלבד.

אולם הגילויים הרבים במשפטו של סואן והפרטים אשר סיפק לחוקריו על קשריו עם ה"מוסד", שינו את התמונה. סואן העביר לבולשת הבריטית מידע כה רב על מפעיליו, עד כי לישראלים לא נותרה ברירה אלא להודות בה עסקינו, מעשה חסר־תקדים כשלעצמו. הוא הסמרה אף יותר את ברך ואת רגב מעבר לכל ספק.

גם גירושם של הישראלים נחשב למעשה חסר־תקדים. הבריטים עצמם מודים כי לא זו בלבד שגירשו בפעם הראשונה ישראלי ב־40 השנים האחרונות, זו אף הפעם הראשונה שבה הם מגרשים דיפלומט ממדינה הנחשבת כידידותית מאד. בשנים האחרונות הם גירשו דיפלומטים מברית־המועצות וסגרו את השגרירויות של לוב, סוריה ואיראן.

משרדי אש"ף בלונדון היו אף הם לקורבנותיה של הפרשה הדרמטית הזאת. השגריר אבנר הוזמן לפגישה עם מנכ"ל משרד החוץ פטריק רייט וראש השרות הדיפלומטי למשך חצי שעה. מיד לאחר שעזב את הבנין הוזעק למקום פייסל עוביידה, ראש אש"ף בעיר ולו נאמר על ההחלטה לסלק את קצין העתונות שלו ואקי אל האווה. האיש לא היה מעורב במעשה טרור על אדמת בריטניה, אולם הוא נחשב לחבר ב"כוח 17". הבריטים ביקשו למנוע את הרושם כי הם מבצעים מהלך חד־צדדי בגירושו של ישראלי.

תאצ'ר אישרה

מרגרט תאצ'ר אישרה את גירושו של רגב לא בהתלהבות יתרה ואחרי המלצה של שרי החוץ והפנים אשר נועדו יחדיו בליל יום חמישי, לאחר גזר הדין על סואן. תאצ'ר ביקשה למנוע הידרדרות ביחסי שתי המדינות, אולם העובדה כי נמצא נשק רב בביתו של סואן והיכרים נוספים עם ה"מוסד" בעבר, לא הותירו בפניה כל ברירה אחרת.

גורם נוסף אשר הטיל את הכף לטובת גירוש הוא זיופם של דרכונים בריטים בידי אנשי ה"מוסד", תופעה מקובלת בעולם של ארגוני ביון, אשר נתגלו לפני שנתיים בתא טלפון ציבורי בעיר גרמנית. שר החוץ הבריטי ג'פרי האו נזף בשמעון פרס בשל כך, כאשר השניים נפגשו בלונדון, ופרס התנצל על כך. אותם שני אישים נפגשו שוב בבירה האנגלית לפני חצי שנה והאו העלה שוב את פעילותם של סוכני "המוסד" בלונדון, לאחר חקירתו של סואן על ידי הבולשת ולאחר גירושו של סמארה. הבריטים טורחים להזכיר גם את פרשת חטיפתו של ואנונו ואפילו מגייסים לרשימת טענותיהם את הנסיון לחטוף את השר הניגרי אומארו דיקו לפני 4 שנים, למרות שהשותפים לאותו קשר לא היו שייכים ל"מוסד".

הכעס על ישראל נובע מן הטענה הבריטית כי הסוכנים הישראלים־ערבים הצליחו בשנים האחרונות להסתנן אל תוך תאי אש"ף בבריטניה בלי להודיע דבר לשרותים החשאיים הבריטים, עובדה העומדת בניגוד גמור להבנה הקיימת בין שתי המדינות.

הפרשה גורמת מבוכה רבה בקרב ידידי ישראל בבריטניה המצדיקים את החלטת הגירוש ומביעים קורת רוח מן העובדה שגם איש אש"ף לא ניצל מן העונש הכללי. דויד אוון, שר החוץ לשעבר, אמר כי אחרי פרשיות ואנונו ודיקו, ובעיקר לאחר שנודע על זיוף הדרכונים, לא היתה לממשלה כל ברירה. יחד עם זאת הוא הזכיר את תרומתו של ה"מוסד" למדינות המערב וטען כי "אחרי הכל, המלחמה בטירור חשובה מכל", בהביעו תקווה כי יחסי שתי המדינות יחזרו לתקנן בהקדם האפשרי.

מקלט מדיני

במהלך נוסף המיועד להפגין מורת רוח כלפי ישראל בעקבות פרשת איסמאעיל סואן, עשוי משרד הפנים הבריטי להעניק מקלט מדיני למאיר ואנונו, אחיו של טכנאי הגרעין המרצה עונש מאסר ממושך בכלא אשקלון. הבריטים מכירים עתה כי תהליך חטיפתו של ואנונו החל בלונדון וכי ממשלתם החליטה שלא להכביד על ישראל בשל היחסים המיוחדים הקיימים בין השרותים החשאיים של שתי המדינות.

אולם עתה, מתוך רצון ללמד את ישראל "לקח נוסף", שוקלים הבריטים ללכת לקראתו של מאיר אשר העביר את בקשתו למקלט לפני כשנה. הבריטים אינם מתלהבים מן הרעיון כלל וכלל ולפני חודש האריכו את דרכונו של ואנונו. מאידך, בשבוע האחרון הם העניקו לו אפשרות שהייה זמנית ללא הגבלה, צעד היכול להתפרש כבוה המוביל להענקת מקלט.

תגובת משרד החוץ

סופר המדיני של "הארץ" מוסר: ישראל לא פעלה נגד האינטרסים של בריטניה ועל כן מצער שממשלת בריטניה החליטה לגרש את הדיפלומט הישראלי — כך הגיב בסוף השבוע דובר משרד החוץ ד"ר אלון ליאל על גירושו של אריה רגב. מקורות בכירים בירושלים הביעו תרעומת על צעדה של לונדון בהדגישם כי הבריטים מתנים מתרומתה של ישראל לפעילות הטרוריסטית בתוחמיה של בריטניה. הם הרגישו במיוחד את חוסר ההגינות שנהג משרד החוץ הבריטי בזמנו במקביל את שגריר ישראל יהודה אבנר ואת נציג אש"ף בבריטניה ובפרסום הודעות הגינוי נגד ישראל ואש"ף, כאילו אין שום הבדל בין הפעילות הישראלית לבין זו של אש"ף בפרשת הסוכן הכפול.

משקיפים בירושלים אמרו כי צירוף הפרשיות שבהן היתה מעורבת ישראל בשנים האחרונות לא הותיר לבריטים ברירה אלא לנקוט בפרשה זו בצעד חסר תקדים ביחסים בין מדינות ידידותיות. בבריטניה גברה הביקורת הציבורית בעקבות פרשת חטיפתו של הניגרי סטיב דיקו, שמונה הדרכונים המזוייפים שנמצאו בתא טלפון בגרמניה והובילו לשגרירות ישראל ובאחרונה — פרשת ואנונו. עם זאת, לדברי אותם משקיפים, מכתיבים האינטרסים של בטחון הפנים הבריטי המשך שיתוף פעולה עם ישראל בתחום המודיעין ונראה כי כבר בקרוב תאפשר בריטניה להחליף את הדיפלומטים המגורשים באחרים.

העיר תל אביב – יפו אבלה על מותו של

ישראל דנברג ז"ל

יקיר העיר, יליד נווה צדק, בה ניהל את מפעל המצות הראשון בארץ, ושהמשיך במפעלו זה כל ימי חייו

יהי זיכרו ברוך

שלמה להט – ראש העיר
וחברי מועצת העיר

לחברנו ירון ומשפחת תימור
אתכם אנו באבלכם הכבד בהלקח מכם ללא עת אבי המשפחה

נתנאל (סני) תימור ז"ל

תמר ונפתלי מי־טל
וצוות פרסום מי־טל

במלאת שלושים לפטירת אחותי היקרה

פניה ברגר ז"ל

יתקיים טקס אזכרה וגילוי מצבה מחר יום שני ה' תמוז תשמ"ח 20.6.88 בשעה 16.00 בבית העלמין בנחלת יצחק

נפגשים ליד השער

אחיה: צבי הרי רוסט והמשפחה

מלאה שנה לפטירת

עו"ד יוסף סטוריך ז"ל

נתייחד עם זכרו בבית העלמין בקרית־שאול ביום שלישי ו' תמוז תשמ"ח 21.6.88 בשעה 5.45 אחר הצהרים

המשפחה

בצער עמוק אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

לאה פריד

ההלויה תתקיים בחיפה בבית הקברות הישן בחוף הכרמל היום יום ראשון, 19.6.88 (ד' בתמוז תשמ"ח) בשעה 14.30

בעלה: יורם פריד
אחיה: יהודה ומרים גנוסר ובנ"ב

בצער רב ובינון קודר אנו מודיעים על פטירתה של

נחמה גינדל ע"ה

(לבית שפייזמן) אלמנת המנוח
פרופ' ישראל גינדל ז"ל
נפטרה בת 77

ההלויה תתקיים היום יום ראשון 19.6.88 מבית העלמין החדש ברחובות בשעה 14.00

המשפחה האבלה

יקירתנו

מניה סלוצקי ז"ל

אינה

ההלויה התקיימה ביום ו' ב' בתמוז תשמ"ח 17.6.88

אבלים: ד"ר חיים ורוני סולן
נטע ומישב רוז
והנכדים

אנו אבלים על מותו של החבר

יעקב זיכרר ז"ל

מותיקי מגדלי הדבורים בארץ
אשר היה חבר פעיל בארגוננו

ומשתתפים בצערה העמוק של המשפחה

ארגון מגדלי דבורים בישראל
המועצה לייצור ושיווק דבש

בכאב ובצער אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

הרטה בריל

אלמנת פרופ' פרנץ בריל ז"ל

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, ד' בתמוז תשמ"ח 19.6.88 בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין בנחלת־יצחק

אבלים:
משפחות: בריל, ציון ומעוז

השבעה בבית המנוחה רחוב ירמיה 7 רמת חן, רמת־גן

יקירתנו

ברטה גולדשטיין (לבית מלמד)

הלכה לעולמה

הלווייתה תצא היום יום ראשון ד' תמוז תשמ"ח 19.6.88, בשעה 5.00 אחר־הצהרים מבית הלויות העירוני ברחוב שמגר ירושלים לבית העלמין בגבעת שאול (חלקת תלפיות)

משפחתה האבלה:
בנה וכלתה: ליאון ודות גולדשטיין
בתה וחתנה: שרה ואלי ניסן
הנכדים: עודד, דפנה ויעל
האחים: סיני ולאה מלמד ובנ"ב
אברהם ובקי מלמד ובנ"ב

אמנו וסבתנו האהובה

שרה שנקר

(בת אברהם ושלומית סלובע הוכשטיין ע"ה)
אלמנת בנציון ז"ל
ילידת ירושלים ומראשוני חולון

נפטרה ביום ששי ב' בתמוז התשמ"ח – 17.6.88
ההלויה תתקיים היום יום ראשון 19.6.88 בשעה 11.00 בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים
נפגשים בחצר בית העלמין מול השער החדש

המתאבלים:
בנה: שמריהו ואליס שנקר ומשפחתם
בתה: רנה יפה ומשפחתה

השבעה בבית המנוחה, רח' שלמה המלך 78 תל־אביב

האוניברסיטה העברית בירושלים

במלאת שלושים לפטירתו של

ד"ר מנואל קלצ'קי ז"ל

ממכסיקו סיטי
חבר חבר הנאמנים של האוניברסיטה
ידיד מסור ושוחר נאמן במשך שנים רבות

מכבדת האוניברסיטה את זכרו
ומביעה תנחומים למשפחה

חבר הנאמנים של האוניברסיטה
המכונס בירושלים למושב השנתי ה־50,

[illegible] 21.6.88 עם זכרו של ד"ר קלצ'קי ז"ל.

העיר תל אביב – יפו אבלה על מותה של

ציונה תג'ר ז"ל

יקירת העיר, בת למייסדי אחוזת בית, אמנית גדולה שליוותה בעבודתה האמנותית את תל אביב מימיה הראשונים

יהי זיכרה ברוך

שלמה להט – ראש העיר
וחברי מועצת העיר

סני איננו

המומים ממותו הפתאומי של

נתנאל (סני) תימור

ההלויה תתקיים היום יום ראשון ד' תמוז תשמ"ח 19.6.88 בשעה 14.30 בבית העלמין בחולון

המתאבלים
אשתו: עליזה תימור
בנו: אייל תימור ואשתו סילבי (לבית עמיר)
ירון תימור וארוסתו אלונה קדמי
אחותו: יהודית ברזוה
רחל ביצן ומשפחותיהן
הגיסים: רב ולאה צמיר ומשפחתם
חמו וחמותו: אפרים ועדה בן יקיר

ד"ר חיים גילן

איננו

ההלויה תתקיים היום יום ראשון 19.6.88
בקיבוץ מעוז חיים בשעה 17.30
אוטובוס יצא בשעה 16.00 מבית החולים רוטשילד חיפה

המשפחה המתאבלת

קבוצת טבע

אבלה עם משפחת לוין ובית ש. הורוביץ על פטירתו של

עו"ד אברהם לוין ז"ל

בן למשפחת המייסדים ולשעבר יו"ר
מועצת המנהלים של חברתנו

במלאת שנה למותו של

שמואל תמיר

נעלה לקברו בבית העלמין בסנהדריה בירושלים
היום יום א', ב' תמוז התשמ"ח 19.6.88 בשעה 14.00

המשפחה

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים בתחנת רכבת צפון, מסוף אליעל בת"א בשעה 12.15

לגאולה וולפסון ולמשפחה

קבלו את השתתפותנו באבלכם הכבד על מות

הבעל והאב ז"ל

ההנהלה ועובדי
הספריה המרכזית ע"ש סוראסקי
אוניברסיטת תל־אביב

לד"ר חיים סולן

משתתפים באבלך על מות

א מ ך ז"ל

ועד בית החולים קפלן

במלאת שנה
להילקח מאיתנו בננו ואחינו האהוב

גידי פורת ז"ל

נעלה לקברו בבית העלמין קרית שאול ביום שלישי ו' תמוז 21.6.88 בשעה 16.00 אחה"צ

המשפחה

לד"ר חיים סולן

משתתפים באבלך
על מות

אמך ז"ל

הועד הארצי של ארגון
רופאי קופת חולים

לד"ר חיים סולן

משתתפים באבלך על מות

א מ ך ז"ל

ועד בית החולים
בילינסון

לד"ר חיים סולן

משתתף באבלך על מות

אמך ז"ל

שוקי מרנס

לד"ר חיים סולן
לרוני והילדים

משתתפים בצערכם על מות

האם והסבתא ז"ל

מיכל וקובי דיין

יד חיים ויצמן

אבלה
על פטירתו של

עו"ד אברהם לוין

ממייסדי יד חיים ויצמן וחבר פעיל במועצת המנהלים

תנחומינו למשפחת

אברהם לוין ז"ל

עתיר בנכסי הרוח
משפטן מזהיר עניו ואציל
המקום ינחם אתכם

עוה"ד י. סלומון ליפשיץ ושות'
חיפה – תל אביב

דחפון
שרות מודעות טלפוני של "הארץ"
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

"בילינסון" ו"הדסה" נערכים להשתלות כבד במקום "רמב"ם"

מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' לס: כיצד יתכן שבבילינסון נערכו עד כה 600 השתלות כליה מתורמים שחלקם התאים גם לתרומת כבד ומדוע לא הועברו תרומות כבד ליחידת ההשתלות שפעלה ברמב"ם?

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ"

במשרד הבריאות הושלמה הבדיקה המקצועית של היערכות מרכזים רפואיים לביצוע השתלת כבד. ממצאי הבדיקה הועברו להחלטת שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו. בעקבות סגירתו הצפויה של המרכז להשתלות כבד במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, עקב עזיבתו את הארץ של ד"ר יואל קם, נדרשת שרת הבריאות להכריז על מרכז אחר. על השרה מופעלים לחצים מצד המרכזים הרפואיים "הדסה" בירושלים ו"בילינסון" בפתח־תקווה, שהשלימו היערכותם לנושא.

מנהל המרכז הרפואי רמב"ם, ד"ר משה רווה, פנה להנהלת משרד הבריאות ולהסתדרות הרפואית, לבדוק היכנים אתיים לאי־שיתוף־פעולה מצד בילינסון בהצעת תרומות כבד לרמב"ם. פנייתו של ד"ר רווה באה לאחר פניה של מנהל מרכז ההשתלות בבילינסון, פרופ' זקי שפירא, אל לאונרד סטרליץ, מידידי בית החולים רמב"ם בארה"ב, לתרום למרכז ההשתלות של בילינסון. ד"ר רווה קבע כי תרומתו של סטרליץ נועדה להנצחת שם אחיו ביחידת ההשתלות של רמב"ם.

במשרד הבריאות הגיבו בתמיהה לצעד זה. מנכ"ל המשרד, פרופ' יורם לס, פנה לפרופ' שפירא וביקש ממנו הסברים כיצד הוא מודיע לנדבן האמריקאי על כך שהוא ערוך לבצע השתלות כבד, כשאין עדיין אישור בידיו.

עוד מבקש מנכ"ל המשרד הסבר לקביעה כי בבילינסון נערכו עד כה 600 השתלות כליה מתורמים, שחלקם מתאים היה גם לתרומות כבד. אם אכן הדבר, קבע לס, "מדוע לא הועברו תרומות כבד ליחידת ההשתלות של רמב"ם?"

בתגובה אמר ל"הארץ" פרופ' זקי שפירא כי אין שום סיבה שתמנע ממרכז ההשתלות בבילינסון להיערך להשתלות כבד. אין כוונה לבצע ללא אישור. הפניה, לדבריו, לסטרליץ, היתה ביוזמתו של הנדבן האמריקאי. הוא הוסיף כי מאז שהוקם המרכז להשתלות כבד ברמב"ם באוקטובר 1986, הוא ביצע מאה השתלות כליה – וציין באמצעות תורמים חיים.

"הצענו מספר פעמים לרמב"ם תרומות כבד, אך מסיבות שונות בין השאר בשל אי התאמה הם סרבו לקבל", קבע, ודחה את האשמות בדבר אי־שיתוף־פעולה.

מנכ"ל משרד החינוך מבקש ממפכ"ל המשטרה לחקור הטענה:

"שוטרים היכו תלמידים מאבו גוש שנחשדו בזריקת אבנים"

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

מנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, ביקש ממפכ"ל משטרת ישראל, דוד קראוס, לחקור עדויות של תלמידי בית הספר בכפר הערבי אבו־גוש, ליד ירושלים, שסיפרו כי הוכו בעת שנעצרו בעקבות זריקת אבנים.

המנכ"ל החליט לבקש התערבותו של קראוס, לאחר שמנהל בית הספר הגיש לו – על־פי דרישתו – דו"ח על האירועים, בעקבות כתבה שפורסמה ב"דבר השבוע" על הכאת הילדים בזמן המעצר.

ממכתבו של מנהל בית הספר, צרצור עדנאן, לשושני, עולה, כי בעקבות ידיעות על זריקת אבנים סמוך לכפר, לפני מספר שבועות, ביצעה המשטרה מעצרים. בין העצורים היו 12 מתלמידי בית הספר. עדנאן סיפר לשושני, כי רוב התלמידים שנעצרו סיפרו שהוכו בזמן המעצר. ארבעה מהתלמידים העידו, כי הוכו בצורה קשה ביותר. המנהל דיווח למשרד החינוך, כי בקרב חלק מהתלמידים שנעצרו מורגשת אי נוחות וחשש מפני מעצרים חוזרים על־ידי המשטרה.

מבט שפיכוזה קיים בסוף השבוע שעבר בתיאטרון החאן בירושלים את הכינוס השנתי השני בסידרה: "פלורליזם תרבותי ודתי". הנושא בכותרת: "קבוצות דתיות – יהודים וגויים". בין הנושאים שנדונו: חרדי ירושלים בחריג בהיסטוריה היהודית, והכהנים בתנועה התודעתית הפוליטית. בתמונה, כמה מהמשתתפים (מימין לשמאל): המורים חיים באר ועמוס אילון, העו"ד חיים צדוק.
(תצלום: שאול מזרחי)

שלשום נשמעו בבית המשפט המחוזי בת"א הטיעונים לעונש במשפט בלאס:

דבורין: "לדוד בלאס יש כריזמה של נוכל – הוא עשיר על חשבון אחרים"

הסניגור: אין להטיל עליו יום מאסר אחד מעבר ל־14 חודשי המאסר שריצה במסגרת המעצר; אין לעשות בו לינץ', מה גם שהפרשה כבר יצרה לו דימוי של נבל שהונה תנועה ציבורית

מאת צבי הראל

"אני אנסה לשכנע את בית המשפט, כי המדובר במרמה הסודית הקשים בתולדות המדינה. חיפשתי וחיפשתי ולא מצאתי בעבר מרמה בהיקף כזה. לדוד בלאס יש כריזמה – אבל כריזמה של נוכל. אם בית המשפט לא יטיל על הנאשם עונש מאסר משמעותי בפועל, אז הציבור יבין שאם לגנוב, אז כדאי לגנוב בבי־דול" – כך טענה שלשום התובעת, עו"ד פנינה דבורין, בשלב הטיעונים לעונש, במשפטם של דוד בלאס ועוזרו, צבי אהרוני, שהורשעו בקבלת 29 מיליון דולר במרמה מקבוצת "אשת" כספים" של התקי"ם וקרן השומר הצעיר. שלשום, לאחר ששופטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב, שושנה ברמן, שמעה את הטיעונים לעונש של הסניגורים, היא קבעה את מועד מתן גזר־הדין ל־26 בחודש זה.

בפתח דבריה אמרה התובעת כי היא ערה לעובדה שבלאס לא הורשע בעבירה שבה הנאשם בכתב האישום – קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. יחד עם זאת אמרה, כי העבירה שבה הורשע הנאשם – קבלת דבר במרמה – חזרה על עצמה 19 פעמים בפרשה זו (עונש המאסר המירבי על עבירה שבה הורשע בלאס הוא שלוש שנים ואילו עונש המאסר על העבירה שבה האשם הוא חמש שנים). בהתחשב בעובדה, כי עבירות המרמה חזרה על עצמה 19 פעמים, אמרה התובעת, שאין הכוונה לכך שהתביעה מבקשת להטיל על הנאשם מאסר של שלוש שנות מאסר בלבד, אלא מעבר לכך. כמו כן, ביקשה התובעת להטיל על הנאשם קנס כספי משמעותי, בגלל הנזק שגרם הנאשם ל"אשת".

דבורין תיארה שלשום בלהט רב את בלאס כנוכל שנהג להרדים את קורבנותיו. "זה האנטי־אמריקאי של נוכל", הודה ואמרה. לדבריה, נהג הנאשם להמציא את אנשי התקי"ם למסעדות יקרות ולקונצרטים. ללוי עינבל, אמרה התובעת, נתן פנקס שיקים פתוח ושכר לו דירה בתל־אביב. את מנכ"ל "אשת", חיים יולש, אמרה התובעת, נהג בלאס להזמין למסעדות יקרות. לדבריה, כשתפסו אותו וראו שמאחורי תעודות הפיקדון אין כסף, נוכחו שהמלך הוא עירום. הוא רצה אמנם להחזיר את הכספים, "אבל גם הגנב מהסופרמרקט רוצה להחזיר את הגניבה לאחר שתופסים אותו", אמרה. חוץ מ־250 אלף דולר, טענה התובעת, לא החזיר בלאס כספים שהוא חייב לתקי"ם. נהפוך הוא, הדגישה דבורין, הוא הקשה על התקי"ם לממש נכסים כששיכן בהם דיירים מוגנים.

"גם היום ממשיך בלאס לחיות כמו מיליונר. על חשבון מיו אני ישבתי על התיק הזה שנתיים. איזה אשף פיננסי יש פה, אם בית המשפט קבע, שהסברי הנאשמים מפוברקים ומוצצים מן האצבע? אין לבית המשפט סיבה אחת להקל בעונשו של בלאס. הוא אינו מביע חרטה והוא לא הודה כדי לחסוך בזמנו של בית המשפט", הוסיפה.

"הוא שודד מיליונים לאור היום. שמענו שהוא איש מיסתורין. הוא עשיר מכספי אחרים. עכשיו, לאחר הברעתו־דין המרשיעה, אנחנו יודעים איך הוא השיג את הכסף. כשבאים לגזור את הדין צריכים לשאול: מה הוא עשה למען החברה הישראלית? בצה"ל הוא לא שירת. המדובר ברמאי קלאסי".

הסניגור, עו"ד ד"ר יעקב ויינרוט, קטע את דברי התובעת באשר לנסיבות שבהן שוחרר הנאשם מצה"ל ואמר שהעניין נוגע בצנעת הפרט.

סניגורו של בלאס טען כי אין להטיל על הנאשם יום מאסר אחד מעבר ל־14 חודשי המאסר שריצה במסגרת מעצר עד לתום ההליכים; זאת לאור העובדה שהנאשם לא הורשע בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות). עוד טען, כי אין צורך לעשות בבלאס לינץ', מה גם שכל הפרשה כבר יצרה לו דימוי של נבל שהונה תנועה ציבורית. לדבריו, "אשת" נטלה על עצמה סיכון מודע כאשר נכנסה לשוק האפור, והיה צריך לראות את המרמה שעצם עיניים ...

שני צווי איסור פרסום של שתי פרשות שונות בוטלו שלשום בחיפה:

מנהל מחלקת המכירות בתיאטרון חיפה חשוד בסחיטה; מזכירתו במעילה באמון

מפקח במס הכנסה בחיפה חשוד בקבלת שוחד מבעל מספרה בעיר – בתמורה להקטנת שומותיו

מאת נורית כהנא

יום לאחר שאסר השופט החיפאי מנחם גאמן פירסום פרטים על פרשה הנוגעת לתיאטרון חיפה, הותרו הפרטים לפירסום: משטרת חיפה המליצה בפני פרקליטות המחוז להעמיד לדין את מנהל מחלקת המכירות בתיאטרון העירוני, אלי זכר, כחשוד בסחיטה באיומים, ואת מזכירתו מיכל הללי, בגין מעילה באמון. פרשת שיבושי המחשב בתיאטרון נחקרה במשך חודשיים.

פרקליטותם ביקשה לאסור את פירסום שמותיהם ולמנוע את פרסום ההודעה לעיתונות שמסרה המשטרה, ברבר ההמלצה להעמיד לדין את שני עובדי התיאטרון. השופט גאמן, שמנע יום לפני כן את פירסום מרבית פרטי הפרשה במעמד צד אחד – התירו, לאחר שמיעת טיעוני נציג המשטרה. כמו כן אישר השופט לפרסם את הודעת המשטרה, לפיה אלי זכר חשוד כי פנה לקופאי הראשי בתיאורון, ג'ימי קיסר, ואיים עליו שבמידה שלא יתפטר – ידאג לאי־סדרים כספיים בקופה, שיגרמו לפיטוריו.

נושא החשד לשיבושים מכוונים במחשב תיאטרון חיפה, על־פי התלונה שהגיש מנכ"ל התיאטרון נעם סמל, ושבעקבותיה החלה חקירת המשטרה – נתון עדיין בבירור.

מפקח מס הכנסה חשוד בשוחד

צו איסור פירסום אחר – הפעם לבקשת המשטרה דווקא – בוטל שלשום בחיפה בבימ"ש השלום, וכעת הותר לפרסום כי עובד מדינה בכיר, שנעצר ביום ד' בחשד שלקח שוחד, הוא מפקח במס הכנסה.

שלשום האריך מעצרו בבית־משפט השלום למשך שמונה ימים. השופט סלים ג'ובראן שאסר תחילה את פרסום הפרשה, שוכנע, שפרסום הפרשה לא יפגע במהלך החקירה.

מפקח המס הכחיש, בעת הארכת מעצרו, את החשד המיוחס לו, שנטל שוחד יחד עם מפקח נוסף תמורת השמטת הכנסות מרישומים, בעלי עסקים שונים. המפקח טען, שעד המדינה בפרשה הבריחו לקבל שוחד, אך הוא סרב.

מעצרו של בעל מספרה בחיפה, החשוד בפרשה, הוארך שלשום בעד מישה ימים. בעל המספרה חשוד בכך ששילם שוחד לשני מפקחי המס, שהקטינו בתמורה את שומותיו לשנים '85 ו־'81.

ערך את העמוד: דני ענבר

חשד שנורווגית ששוטטה ללא מסמכים היא נעדרת מאז '86

מאת נורית כהנא

אשה מסתורית בת 37, בשם אלן סימוב, נעצרה שלשום לעשרה ימים, בפקודת בית־משפט השלום בחיפה. היא נמצאה ב־15.6.88 בצהריים בין השיחים בנמל הקישון, והובאה לתחנת המשטרה לחקירה. לא נמצאו ברשותה כל פרטים מזהים.

בחקירתה טענה ששמה הוא מאי ק. נגוהד מנורוגיה – אך בירור הדבר בשגרירות נורווגיה בארץ העלה את אמיתות הפרטים: לא נמצאו ברישומי משרד הפנים הנורווגי מסמכי אשה בשם זה.

בבירור שקיימו עמה, יום לאחר מעצרה, נציגי שגרירות נורווגיה, מסרה ששמה אלן סימוב – שמה של תיירת נורווגית הנעדרת מאז 1986. המשטרה מעלה אפשרות שהיא אכן הנעדרת. פרטיה הועברו לאינטרפול לבדיקה אם זהותה אמנם נכונה.

לסיכום: סם זה אכן שמה אין כתובת, היא משוטטת בארץ בלא מסמכי זיהוי וחסרת כל. נציג המשטרה אמר בבית המשפט שניתן להניח, שהיא היתה בארץ כרגע אינה חוקית, ושאם תמשיך לשוטט כך – תנוצל לרעה או ייגרם לה נזק מצד גורמים שליליים, שינצלו את מצבה. נוסף לכך, טוענת האשה שהיא בהריון.

שופט בית־משפט השלום בחיפה, סלים ג'ובראן, נענה לבקשת המשטרה לעצרה לעשרה ימים. השוטרה טענה בבית המשפט, כי איתרה את הדוכנה בחוף הים בתל־אביב.

נפטר רוכב האופנוע שנפגע בתאונה עם בצלאל מזרחי

המשטרה סבורה: האשם הוא מזרחי שלא נתן זכות קדימה לאופנוע שבא ממולו

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

המשטרה האריכה לשלושה חודשים את הפסילה המינהלית של רשיון הנהיגה של איש העסקים בצלאל מזרחי. זאת לאחר שמת מפצעיו בסוף השבוע רוכב האופנוע שנפגע קשה בשבוע שעבר כאשר מכוניתו של מזרחי התנגשה בו ברחוב יפת ביפו.

רוכב האופנוע מתמר סעדה (23), שנהג באופנועו ממול נפגע על־ידי מכוניתו של בצלאל מזרחי בעת שהאחרון נסע ברחוב יפת וביקש לפנות שמאלה לרחוב אורליך. המשטרה סבורה כי מזרחי לא נתן זכות קדימה לאופנוע שבא ממולו ולכן נגרמה התאונה. בשלב הראשון נשלל רשיון הנהיגה של מזרחי בשלילה מינהלית על־ידי קצין משטרה לתקופה של 60 יום, כנהוג לגבי מי שנחשד כי עבר עבירת תנועה חמורה. עם מותו של הנפגע בתאונת הדרכים האריכה השלילה המינהלית לתקופה של 90 יום. נראה כי נגד מזרחי יוגש בקרוב כתב אישום על גרימת התאונה הקטלנית.

בפני בצלאל מזרחי עומדת האפשרות לפנות לבית משפט ולבקש את החזרת רשיון הנהיגה שלו. עד כה לא ידוע על פניה כזאת של מזרחי לבית המשפט.

חשד: תאונה שבה נהג נפצע קשה היתה נסיון התאבדות

מאת נורית כהנא סופרת "הארץ" בחיפה

מכתבים שהשאיר אהרון בנבנישתי (33), פצוע קשה בתאונת דרכים בכשר, המעלים אפשרות כי ניסה לשים קץ לחייו, הביאו לחקירה נרחבת בדבר נסיבות התאונה, בידי משטרת זבולון.

הפצוע מאושפז במצב קשה בבית חולים רמב"ם.

שלשום סטה רכבו של האיש, שעשה דרכו מכיוון חיפה לעכו, על כביש בשר הישן, התנגש חזיתית במשאית שהגיחה פתע מנגל וחרה והתהפך. הנהג נפצע קשה. מימצאי התאונה שנחקרו ע"י לשכת התנועה של משטרת חיפה, הועברו שלשום למשטרת מרחב זבולון.

בעל חברת "בורר המפרץ", שמואל מוסכת, שגרר את הרכב הפרטי למגרש גרוטאות, אמר שמצא בתוך הרכב תיק ובו מכתבים שהשאיר הפצוע למשפחתו. הוא מסר את החומר למשטרה.

"הימים האחרונים בלי רווית" – נאמר באחד המכתבים – "אני לא רואה אור בקצה המינהרה, הכל חושך חושך חושך, כמה אני יכול לסבול. היום החלטתי לשים קץ לכל הסבל שלי – שלום במיוחד להורי. רווית, אהבתי אותך אך התגעגעתי. אמא ואבא, אני אוהב אתכם אבל פגוע בכם. אני לא רוצה למות, אבל אני לא יכול יותר – אין לי כוח, אני פוחד... אין לי חשק יותר לחיות, הימים נראים כגיהינום".

בעקבות המלצות דו"ח ועדת לפידות:

מתקני מילוי הגז יועברו מקריית אתא לאתר חלופי

מאת יהודה שרוני סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האנרגיה עומד ליישם את אחת ההמלצות המרכזיות של דו"ח "ועדת לפידות", שבדקה את השלתשלות העניינים שהביאה ל"כמעט אסון" במתקן מילוי הגז של חברות הגז בקריית־אתא, ובשלב הראשוני יעביר מתקנים אלה לאתר חלופי.

הנהלת משרד האנרגיה בודקת את האפשרות למספר אתרים חלופיים, ונראה שזה שייבחר יימצא ככל הנראה במורדות הר הכרמל.

מתקני הגז שבקריית־אתא משמשים הן כאתר איחסון של הגז הן כאתר מילוי. מיכלי הגז במקום מחוברים ישירות לבתי היזיקוק, ונראה כי גם באתר החלופי, יהיה חיבור ישיר של צינורות הגז לבתי הזיקוק.

נזכיר כי לפני מספר שבועות, הורה משרד האנרגיה לחברות הגז להעביר את חוות איחסון הגז המקומית בירושלים, לאתר חלופי בעטרות.

שר האנרגיה משה שחל אמר בסוף השבוע כי בפגישה שקיים עם עמוס לפידות, מפקד חיל האוויר לשעבר, שעמד בראש "ועדת לפידות", קבל האחרון בפניו על סחבת ביישום מסקנות הוועדה. שחל הבטיח כי בכוונתו להביא לאישור הממשלה את מסקנות "ועדת לפידות" כבקשה אחת.

750 וייטנאמים מארה"ב ביקרו בשבוע שעבר בארץ

מאת זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תעופה

קבוצת תיירים המונה 750 וייטנאמים המתגוררים בארה"ב, סיימה שלשום ביקור בן שבוע ימים בישראל שאורגנה "אל על", והחלק מחבריה המשיך ויצא באמצעות חברת התעופה לאיטליה. היום יצטרף אליהם ברומא החלק המשלים של חברי הקבוצה מישראל.

4 נעצרו בחשד שניהלו קזינו בקריית־חיים

מאת נורית כהנא סופרת "הארץ" בחיפה

משה ורנר (44) מקריית־חיים, רמי יובל (38) מרעננה, שלמה אליהו מקריית־מוצקין ויצחק יגאל מהרצליה, שוחררו שלשום בערבות בסך 10,000 שקל כל אחד, לאחר שנחשדו בארגון, עריכה והשתתפות במשחקים אסורים. כמו כן נחשדו בהחזקת סמ"ח. חשודים נוספים נעצרו בפרשה.

אור ליום ו' פשטה המשטרה על וילה ברחוב התומר 54 בקריית־חיים, השייכת לחשוד ורנר. תצפית משטרתית העלתה שבוילה מתנהל קזינו – משחקי קלפים ורולטה. 21 איש ואשה שהו באותו זמן במקום. נתפס ציוד רב המשמש למשחקי מזל, שיקים, וכמות גדולה של כסף ישראלי ובמטבע זר.

בארכות המשטרה ביקש להאריך את מעצרם של החשודים בשישה ימים, וטען בבית המשפט שהחקירה בראשיתה, וכי החשודים מנהלים עסק להימורים במקומות שונים בארץ. עיקר הכסף טרם נתפס לדבריו. פרקליט החשודים טען כי במקום התנהלה מסיבה.

שופט בית־משפט השלום בחיפה, סלים ג'ובראן, כתב בהחלטתו שמדובר בניהול קזינו באופן בלתי־חוקי. לדבריו, החשודים בניהול עסק ההימורים מסרו את גירסותיהם, ואין מקום לדבריו להצדיק את המשך מעצרם.

במת המרכז

המועצה הכלכלית חברתית של תנועת המרכז

היום 19 ביוני 1988, בשעה 15.30, במלון דיפלומט רח' הירקון תל־אביב.
יתקיים יום עיון בנושאים כלכליים.

סדר היום

הדרך לעצמאות כלכלית

מעורבות המדינה במשק – רו"ח עוזי שטיינברג.
תעשייה תחרותית – פריון, התייעלות, קידום היצוא –
מר משה שמיר, יו"ר איגוד משקיעי חוץ, נשיא חברת ווישיי.
ניהול, יחסי עבודה ומערכת שכר –
מר עקיבא מאיר, מנכ"ל כלל תעשיות אלקטרוניקה.
דיון בהשתתפות:
מר יורם אלפסה, יו"ר מועצת המנהלים של חברת "בזק".
רו"ח נחום פרוידקס,
מר יאיר רושלוי, תעשיין יו"ר לודזיה־רוטקס.
עו"ד יהודה שערי.

המדיניות המוניטרית

שער החליפין – עו"ד ברוך גרוס
המדיניות המוניטרית והריבית במשק –
ד"ר משה מנדלבום לשעבר נגיד בנק ישראל.
דיון, שאלות ותשובות – בהשתתפות:
מר סטף ורטהיימר, תעשיין ויו"ר תעשיות ישקר.
מר אברהם טברסקי, כלכלן.
מר דניאל תמיר, כלכלן.

סיכום

מר ישראל ברון, עו"ד, רו"ח – יו"ר המועצה הכלכלית חברתית של תנועת המרכז.

הציבור מוזמן

קיטנה
מרכז יישומי טכנולוגיה מידע בניהול
ליד המרכז הישראלי לניהול

מנהל, איש עסקים,
פתח לילדיך צוהר לנושאים
בהם הנך עסוק כל השנה!

סדנאות קיץ לנוער שוחר ניהול

מתכונת א': "ניהול סביב השעון"
6 ימים מלאים של חוויות ניהוליות בשבוע שבין 22.7.88 - 17.7.88

מתכונת ב': "חוגי משחק עסקים"
חוגי בוקר ואחה"צ במשחק עסקים ממוחשב בימים א'.ג'.ה' שבין 14.7.88 - 3.7.88
הסדנאות יתקיימו במלון השרון, הרצליה, חוף־הים

הכרת מושגים ב: **קבלת החלטות עסקיות בסיוע לוטוס 1-2-3 ! אסטרטגיה עסקית ! ניהול כספים, יצור, כח־אדם ! עבודת מטה! ביקור בחברות עתירות ידע ! משחק עסקים! ועוד...**

הרצאות אורח מפי מיטב המומחים
פרופ' יצחק אדיג'ס – קבלת החלטות בצוות!
פרופ' אידי בורוביץ – מיחשוב עסקי!
ד"ר בן-ציון נווה – יזמות ומו"פ
פרופ' מיכאל פרי – אסטרטגיה ושיווק!

אומנם למבוגרי כתה י' ואילך

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, רח' הברזל פינת ריבה סולד 4,
ת"ד 33033 ת"א 61330, טל. 03-257202

המרכז הישראלי לניהול

להעמיד דברים על דיוקם!

נציג התנועה הרפורמית בדרום אפריקה לא תמך בהזמנת כהנא להופיע בפני הפדראציה הציונית

"בהצבעה לא השאלה באם להיפגש עם כהנא אם לאו, אלא אם להיפגש עימו רשמית, או בצורה לא רשמית.
אני הבעתי את דעתי, שאין כל הבדל בין פגישה רשמית ובלתי רשמית.
לא נותר לי אלא להימנע משום שאני מתנגד לכל פגישה עם כהנא.
הזהרתי מפני האפשרות של השתלבות "יכך" בפדראציה בדלת האחוריות".

הרב עדי עשבי
Democratic Zionist Association

התיאטרון הקאמרי

כל השנה תיאטרון

הצטרף עכשיו לעשרות אלפי המנויים של הקאמרי

ותוכל להנות מהצלחות העונה הנוכחית:
• עלובי החיים • אמא קוראז' • בית ברנרדה אלבה • נוצות • קידוש • רכוש נטוש

ומהצגות העונה הבאה:
• הדלפה • רומאו ויוליה • אוליבר • שבתאי צבי • עתיקות וחדשות • החולה המדומה • אחרי החגים
• רחם פונדקי • הילד החולם • מקבת • לארי קינג • שירה • בריחה • אלוהים יודע • החליך מהמלין • לובנגולו מלך זולו

הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי.

שידה • מאיר • שוב עמי • שקולניק

מכזا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל אריד

החכה של ג'קי כבר לא תחכה

מאת יחיאל אריד

גלזנקירשן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). גם למי שחי, נושם ואוכל כדורגל 24 שעות ביממה – כמו מנהל נבחרת אייר ג'קי צ'רלטון – יש מן הסתם תחביבים, שהסדרם בימים שרדפים אלה מציק לו מאוד. אפשר כמובן גם בלעדיהם, מפני שהתנאים וקצב האירועים מכתיבים סדר עדיפויות שונה. אבל גם בשעות המתוחות ביותר, לפני ההתמודדות עם הולנד, מצא הבוס האנגלי של האירים כמה דקות פנויות – כדי לשוחח עם כתבים על הספורט החביב עליו יותר מכל. לא, טעיתם: אין זה כדורגל.

כשהוא מוקף סוללת מיקרופונים, מצלמות טלוויזיה ועשרות עיתונאים חסרי סבלנות, שביקשו לשמוע מפיו כבה "סודות מן החדר", העדיף ג'קי הגמלוני לדבר על תחביבו העיקרי: הדיג. "מאז ה־17 במאי לא נזדמן לי לטבול במים מעל ברכי, וזה מתחיל להטריד אותי", אמר בגילוי לב. אלא שאיש לא רצה לשמוע על הדגים שהוא מעלה בחכתו מפני שהכל היו סקרנים לדעת, "כיצד בדעתו "לדוג" את רוד חוליט וחבריו ההולנדים. על מישטח הדשא, בפארקשטאדיון של גלזנקירשן, זה היה קשה ומסובך הרבה יותר – מאשר לאורך נהרות צפון אנגליה והגמיה.

בגיל 51, בביתו שבניוקאסל, נרדה בחודשים האחרונים שנתו של ג'קי לילות ארוכים, עד שגיבש והכשיר את ה"כתונים בירוק" למשימה האירופית. אחרי סידרת הצלחות ללא תקדים (בכלל זה, כמובן, גם ניצחון 5–0 על ישראל במישחק מיכון ידידותי בדאבלין בנובמבר אשתקד), האירים, עם 15 אלף אוהדים נאמנים, נחתו בהמוניהם לגרמניה בהרגשה, כי בעצם כבר עשו את שלהם. הכל ראו בהם לא יותר מ"סוס שחור" וחסר סיכוי, שנקלע במקרה למסלול המרוצים הלא נכון. הכל גם ציפו למעידה מוקדמת, כבר במשחק הראשון נגד אנגליה המאיימת. מה שקרה היה כה מרהיב, עד שאירים רבים מתקשים לעכלו גם ברגע זה. ואחרי ה־1–0 נגד אנגליה, בא ה־1–1 עם הרוסים, כדי לשבש את כל התחזיות וליצור לפתע אפשרות של "רעידת אדמה" אמיתית באליפות השביעית של אירופה בכדורגל.

נזדמן לי להימצא בליל אמש תחת קורת גג אחת עם האירים, בבית מלון גדול סמוך לתחנת־הרכבת של דיסלדורף, והיתה זו הזדמנות נוספת להתוודע להם על התנהגותם. הם חביבים, אדיבים, מסבירים פנים, הגם שאינם מתגודדים ממשקאות חריפים, ומגלים בכל הזדמנות קנאות לאומית. באיצטדיון הם רעשנים יותר, סובלים ברגלים, צעיפים וכובעים ירוקים – אבל אינם חורגים מהטעם הטוב ועושים כל מאמץ להתרחק מצרות. "כשעיניים אירים מחייכות", זהו שיר אירי עממי מפורסם, שאתה שומע בגרמניה על כל צעד. לעומת זאת, אינך שומע עוד בדיחות ועקיצות אנגליות מסורתיות על האירים, אבל בעלי שמיעה טובה יוכלו לקלוט בדיחה אירית חדשה בגרמניה נבחרת אנגליה...

אנו עוסקים, כמובן, בספורט – ולא בפוליטיקה. צריך להבדיל גם בין האירים המשחקים בגרמניה, נציגי הרפובליקה החופשית, לבין צפון אירלנד – זו שהיא חלק מהממלכה המאוחדת, אבל חוגים מסויימים אינם בודלים בשום הזדמנות כדי לי התגרות בשלטון המרכזי בלונדון. ואסור גם לשכוח, כי האיש האחראי להצלחות אייר באליפות אירופה זו הוא ג'קי צ'רלטון, כדורגלן נבחרת אנגליה לשעבר, שזכה עימה בגביע העולמי של 1966 בוומבלי, אחיו של בובי צ'רלטון שהיה מפורסם ממנו – עד יוני 1988.

כי למרות ההפסד של אתמול, נגד הולנד, יהיה מעתה ג'קי האח המדובר יותר במשפחת צ'רלטון. השבוע, במקום להבשיך בחצי הגמר האירופי, יוכל לשוב אל תחביבו הגדול: להשליך מחדש את החכה המהודהה עליו במימי צפון אנגליה ולהעלות בה דגים – במקום כדורגלנים.

ה־1–0 שהציל את חצי הגמר

ההולנדי וים קיפט שנכנס כמחליף הבקיע את שער הניצחון בדקה ה־82, כדי לשלוח את אייר האמיצה והמפתיעה בידיים ריקות הביתה ● עכשיו יהיה מחרתיים חצי הגמר שהכל חיכו לו: הולנד נגד גרמניה ● בחצי הגמר השני: איטליה – ברית המועצות

אירופה '88

מאת יחיאל אריד
שליח "הארץ" למערב גרמניה

גלזנקירשן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). רציתי מאוד, לא היה הדבר בידי, ששתי הנבחרות החביבות הללו יעלו לחצי הגמר. היו לי סיבות משלי לשמוח, כשהולנד הבקיעה סוף־סוף את השער היקר כל כך בדקה ה־82; היו לי גם כמה סיבות אחרות להשתתף בצערם של האירים, שכמעט עשו זאת בלחימה בלתי מתפשרת – אבל פעם נוספת התברר, שאין זה מספיק תמיד בכדורגל.

לא רק 50 אלף ההולנדים מקרב 70,800 אלף הצופים, באיצטדיון הגדוש שסבל רובו כבולו בצבעי התפוז המרהיבים, רצו בניצחון הזה. גם לא היה איכפת להם כלל, בתום המשחק, לראות את רוד חוליט מנופף לאוהדים בשעליו התולצה הירוקה מספר 4 של מיק מקארתי, שעשה "עיסקת־חליפין" מצויינת מבחינתו.

רגע מתסכל

המהומה מבחוץ לאיצטדיון עדיין נמשכת, ועכשיו אומרים כולם כי ה־1–0 הזה הציל, למעשה, את חצי הגמר. זה אולי נכון, ומשקף את המציאות, וגם עשה צדק עם ההולנדים שהיו טובים יותר – אבל בטולם לא "גדולים" ומבריקים.

לא רק מסיבה זו בלבד, צריך לומר יותר מלה טובה גם על האירים הגורצים, שעשו בעצם מישגה בולט אחד: הם נטו לשכוח, כי גם כשהאפים רק לתיקו, צריך לתקוף יותר ולהחזיק בכדור פרקי זמן ממושכים יותר, כדי לאפשר להגנה התשושה לנוח. האירים נטו להפסד מהר מדי מהכדור, ובאורח סתמי, בעיקר לאורך המחצית השניה. ואז, רק 8 דקות מהמסגרת הסופית, איבדו את העשתונות דווקא בעת אחת ההתקפות ההולנדיות המקריות הפשוטות מסוכנות: ההגנה הרפה אל הליגוד רונאלד קומאן, שהגיע כדורו לעמדה קדמית, אבל הכדור יצא מרגלו "שעליו", קיפץ אל הקרקע, הגיע לפתע לראשו של וים קיפט אשר כלל לא ציפה לו, וממנו, בנגיחה פתאומית, ניתז הכדור בסיבוב מעבר לשוער האומלל פאדי בונאר ותרד לפינה הימנית הרחוקה. ההגנה האירית ההמומה נשארה שרועה על הדשא בשברון לב. האיזה רגע מתסכל היה זה ל־15 אלף האוהדים האירים ביציע.

כמו ערב קודם, במישחק הניצחון של איטליה על דנמרק, כבש גם כאן שחקן מחליף את השער המכריע. קיפט עלה בדקה ה־49 במקום ארווין קומאן, הכבר של אלי אחנה שלנו למועדון מאלין, וכמובן אחיו הצעיר של רונאלד קומאן. חילוף זה גרם ללחץ הולנדי, כשתחילה הפגין יאן ווטרס את המשקף מטווח רחוק, אחרי כן (58) בעט מעל המשקף בריצה את בונאר מפריז ביציאתו, ולבסוף פגע בשער הסקוטי בעת פריצה – וראה את השופט האוסטרי שולף לעבר כרטיס צהוב.

לחץ הולנדי

היו אלה רגעי לחץ הולנדי, ששיקפו השתלטות הדרגתית על כל המיגרש, עם גילויים ברורים של עצבנות גוברת בגלל הידיעה הברורה, כי רק ניצחון יפתח את שערי חצי הגמר (באותן דקות כבר ידענו, כי בריה"מ מנצחת את אנגליה בפרנקפורט). המנהל האירי ג'קי צ'רלטון אולי צפה את ההתפתחות, כי הצלה במחצית השניה את קוון שירי במקום כריס מוריס, קשר מבוסה היכול להחזיק בכדור ולטפל בו ביעילות במקום מגן, כשפול מקגראת מוסט לאגף הימני של ההגנה. אבל כללית, לא השתנו יחסי הכוחות בצורה קיצונית. האירים נסוגו, תוך שהם מוותרים על מרכז השדה ומדירים את היוזמה אצל היריב. למולם, לא היה זה יומם של האף באוסטן חוליט, ששיחק בצורה מאופקת במקצת, כשהוא מעדיף שוב ליזום ולמסור במקום לפרוץ ולבצע. מכדורגלן השנה של אירופה ושחקן ברמתו, אתה מצפה לקצת יותר – בפרט שלא הוצמד לו שומר ראש קבוע והשאר לו מרחב תימרון גדול למדי. צ'רלטון הבהיר מראש, כי יש לנטרל את רוד חוליט והסבכני בשמירה אזורית, ובעיקר למנוע ממנו קבלת כדורים ואספקתם – וזה במעט הצליח.

האירים, אף שהיו מודעים לעליונות הטכנית של ההולנדים, לא התגודו בפתיחה. אדרבא, במחצית השעה הראשונה לחצו הירוקים צמוד על שחקני העורף של היריב, ואילצו בזה על רייקארד וקומאן להשאר מאחור. זה בלם את התנופה ואת היציאה המהירה להתקפות נגד, האהובה על הולנד, כשהמעמד כולו מתפרש ברוחבי השדה ומבקש להבדיל כל מי שמנסה להפריע.

אולם האירים לא רק שלא נגלו בגת, אלא שיחקו באגרסיוויות, בלי שום רגשי נחיתות, ואף תקפו כל עוד היו האונים, אולדרדג' וסטייפלטון במלוא הכושר, וכל עוד תמכו הקשרים במיתקפות אלו בצורה שיטתית, היתה לאירלנד אפילו הזדמנות טובה להשיג יתרון, כשמגראת נגח לקורה אחרי קרן בדקה ה־14. הרבה התקפות איריות נוספות מסוכנות לא ראינו, למרבה הצער, וגם פער הקרנות (10–1, אם אינני טועה) מעיד על השליטה ההולנדית.

הולנד נגד גרמניה בחצי הגמר, ביום שלישי בהאמבורג, הוא הצירוף הטוב והמרתק ביותר שניתן היה לצפות לו בכלות הכל. הרבה יותר טוב מגרמניה־אירלנד, למשל, או גרמניה־רוסיה.

ומנגד, בהולט זיווג נאה, איטליה נגד רוסיה, בחצי הגמר השני ביום רביעי בשטוטגארט.

הולנד – אייר
1–0 (0–0)

■ השער: וים קיפט (82).
● הולנד: ון ברוייקלן; ון טיחלן, רייקארד, ר. קומאן, ון ארלה; ווטרס, ואננברג, מיורן (בוסמאן, 78), א. קומאן (קיפט, 48), חוליט; ון באסטן.
● אייר: בונר; מוריס (שירי, 46), מקארתי, מוראן, יוסטון; מגראת, וילאן, האוטון, גלווין; אולדרדג', סטייפלטון (קסקארינו, 85).
★ שפט הורסט ברומאייר (אוסטריה), 70,800 צופים, בפארקשטאדיון בגלזנקירשן.

סוף השבוע באליפות אירופה

בית א'

● גרמניה – ספרד 2–0
● איטליה – דנמרק 2–0

טבלת בית א' (סופי)

.1	גרמניה	3	5–1	5
.2	איטליה	3	4–1	5
.3	ספרד	3	3–5	2
.4	דנמרק	3	2–7	0

בית ב'

● הולנד – אייר 1–0
● בריה"מ – אנגליה 3–1

טבלת בית ב' (סופי)

.1	בריה"מ	3	5–2	5
.2	הולנד	3	4–2	4
.3	אייר	3	2–2	3
.4	אנגליה	3	2–7	0

בחצי הגמר

יום ג', 21 ביוני
● גרמניה – הולנד (האמבורג, 21.15, שידור ישיר בטלוויזיה)

יום ד', 22 ביוני
● איטליה – בריה"מ (שטוטגארט, 21.15, שידור ישיר בטלוויזיה)

הגמר

שבת, 25 ביוני (מינכן, 16.30, שידור ישיר בטלוויזיה)

בעיטה חפשית

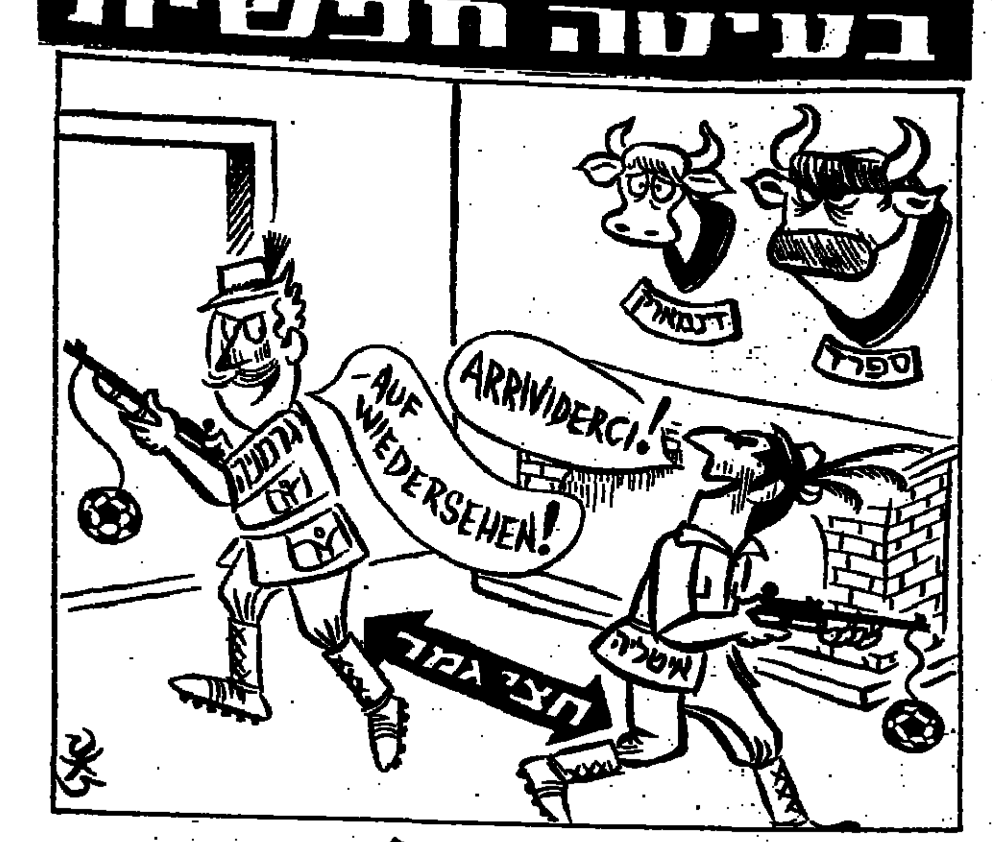

ההולנדים במירוק, וים קיפט (שני משמאל), שנכנס כמחליף, מוקף בחבריו לנבחרת הטוראנג' לאחר שהבקיע את שער הניצחון מול אייר (1–0) שמונה דקות לפני הסיום. מימין לשמאל: רוד חוליט, מרקו ואן באסטן (12), רונאלד קומאן (מוסתר) ויאן ווטרס (20). (צילום איפי)

אנגליה, הבדיחה של אירופה

הם לבושים יפה, שחקנים בליגת הכדורגל המרתקת בעולם – אבל נבחרת לאומית הם לא ● בשלושה משחקים, השיגו אפס נקודות, כן, רק אפס ● אתמול עוד כישלון והפעם 3–1 לצוות רוסי שיכול היה להבקיע הרבה יותר ● הרוסים במצוקה: הביזיון של אנגליה גונב להם את התהילה

סרגיי אלייניקוב (משמאל) חולף בקלות על שני מגיני האנגלים... השער הראשון של בריה"מ אתמול בפרנקפורט, כבר בדקה הג'. בריה"מ ניצחה 3–1 ותשחק ביום רביעי בחצי הגמר מול איטליה. (צילום איפי)

מאת זיגמונד שטיגלר

פרנקפורט, (מיוחד ל"ספורט הארץ"). נבחרת ברית המועצות טיילה אתמול אחר הצהריים בנחת אל מישחק חצי הגמר מול איטליה ביום רביעי. הסובייטים לא נזקקו להפגין אפילו 70 אחוזים מיכולתם, כדי לבנה בקל נבחרת אנגליה אומללה וחסרת־אונים 3–1. עם מעט יותר ריכוז ומעט יותר מאמץ היתה התוצאה הסופית יכולה להיות מכפלת, אם לא למעלה מזה.

סטירת לחי לאנגלים

הנבחרת האנגלית, ולמעשה הכדורגל האנגלי, קיבל אתמול סטירת לחי שלישית תוך שבוע, ואם עתה לא יפיקו המאמנים ב"מולדת הכדורגל" את הלקחים הנכונים – כי אז מוטב לנבחרת האנגלית שלא להשתתף כלל באליפויות מעין אלה. כי הבושה גדולה מנשוא.

אנגליה הפכה באליפות הזו לבדיחה העצובה של אירופה. השחקנים המפורסמים שלה, שבמולדתם נחשבים לכוכבי־על, התגלו מול נבחרות אייר, הולנד ובריה"מ ככוכבים של נייר. בריאן רובסון, ג'ון בארנס, פיטר בירדסלי וגארי ליניקר נכשלו כישלון מוחלט ומוחץ מול שחקנים מפורסמים פחות, אך טובים בהרבה. אתמול היה אפשר להבחין בכך ללא כל קושי. היכולת הטכנית של כל שחקן כמעט בנבחרת הרוסית עלתה בהרבה על זו של היריב האנגלי, שלא לדבר על ההבנה הטאקטית והמשחק הקבוצתי. סביר להניח שבובי רובסון, המנהל האנגלי שלפני האליפות אמר, כי נבחרתו מסוגלת לזכות בתואר לא ימשיך עוד זמן רב בתפקידו. אולם לא רובסון הוא האשם העיקרי בכישלון הנוכחי, למרות שגם לו כמובן חלק גדול בו. האשם נעוץ בראש ובראשונה בשמרנות האנגלית שגרמה לכדורגל באנגליה לדרוך במקום מזה שני עשורים כמעט.

הכבוד האבוד

באנגליה נוטים משום מה לחשוב, כי העובדה שאצלם נולד המישחק הזה באמצע המאה הקודמת מקנה להם איזו עדיפות טבעית על פני שאר העולם. העובדות המוצקות אין בהן כדי למגר את התחושה הקבועה הזו, והיא זו שנותנת לאנגלים מדי כמה שנים את ההרגשה כי הנה הם הולכים לכבוש את העולם.

אנגליה עלתה למישחק מול בריה"מ כשכבר איבדה כל סיכוי להעפיל לחצי הגמר. הרוסים היו צריכים רק תיקו כדי להבטיח את עליונתם שלהם. מאנגליה, שלכאורה לא היה מה להפסיד אלא רק להרוויח – את כבודה האבוד – ציפו למשחק טוב. שלפחות תחזור הביתה עם טעם טוב בפה.

אבל מהר מאוד הסתבר שלא כך יהיה. כבר בדקה השלישית שער ראשון לבריה"מ. הקשר סרגיי אלייניקוב חטף את הכדור מגלן הודל, הזה במאורך במהלכו חלף בקלילות על פני שני מגינים ומול השוער המחליף כריס וודס בעט במדויק ובפשטות פנימה.

מבולבלים ואיטיים

הנבחרת האירופה המשיכה ללחוץ והתבה שוב ושוב בהגנה המבולבלת והאיטית של אנגליה. הקשרים הרוסים שלחו פעם אחר פעם את איגור בלאנוב מימין ואולג פרוטאסוב משמאל בכדורים ארוכים אבל אלו החמיצו ברשלנות. בדקה ה־14 בעט פרוטאסוב לקורה והכדור התגלגל לאורך כל קו השער עד שוודס קלטו.

ואז, כאילו משום מקום, הגיע שער השוויון האנגלי. בדקה ה־16 הגביה בריאן רובסון כדור עונשין מימין והבלם טוני אדאמס התרומם מעל כולם ונגח מצויין לפינה הרחוקה הגבוהה של רינאט דסאייב.

השוער הרוסי המצויין, שהיה ספק לגבי שיתופו לאחר פציעתו במשחק מול אייר, לא היה אתמול בשיאו ומספר פעמים "תפס אוויר".

בדקות הבאות תקפה אנגליה בניסיון לנצל את המומנטום לטובתה ובדקה ה־24 כמעט הושיגה שער יתרון. ג'ון בארנס הגביה משמאל, דסאייב לא חישב נכון את היציאה שלו והגרי סטיוון נגח מקרוב כלפי מטה. הכדור פגע בארץ, נהדף אל המשקוף ויצא החוצה.

אבל המתקפה האנגלית לא נמשכה זמן רב ובדקה ה־28 הבקיעה בריה"מ בשנית לאחר התקפה מסודרת ומתוכננת היטב. ואסילי ראטס הגביה משמאל, וודס נכשל ביציאה וסרגיי מיכאליצ'נקו, השחקן הטוב אתמול במגרש, נגח מקרוב פנימה.

פתיחת המחצית השניה היתה בסימן אנגליה, אולם זו היתה שליטה אפסית בלבד, שכן כל נסיונות התקיפה השקופים כל כך של אנגליה נבלמו ללא כל קושי על ידי ההגנה הסובייטית. בדקה ה־73 עלתה בריה"מ ליתרון 3–1. שוב היה זה מיכאליצ'נקו המצויין שפרץ משמאל, בעט למרכז הרחבה וויקטור פאסולקו, שנכנס במקומו של איגור בלאנוב הפצוע, דחק מקרוב פנימה.

לקראת סיום המשחק נפצע הסטופר הרוסי ואגיז חידיאטולין בפניו, והורד מן המגרש לטיפול כשדם רב זב מפניו. בריה"מ סיימה את המשחק בעשרה שחקנים, אבל אתמול גם בתשעה שחקנים היתה מנצחת את אנגליה.

בריה"מ – אנגליה
3–1 (2–1)

■ השערים: לבריה"מ: סרגיי אלייניקוב (3), סרגיי מיכאליצ'נקו (28), ויקטור פאסולקו (73). לאנגליה: טוני אדאמס (16).
● בריה"מ: דסאייב; בסונוב, חידיאטולין, קוזנייצוב, ראטס, מיכאליצ'נקו, זאווארוב (גוטסמאנוב, 86), אלייניקוב, ליטובצ'נקו, בלאנוב (פאסולקו, 45), פרוטאסוב.
● אנגליה: וודס; סטיוונס, ווטסון, אדאמס, סאנסום; סטיוון, מקמאהון (ווב, 53), רובסון, הודל; ליניקר (הרטלי, 69), בארנס.
★ שפט דווידה רומה דוס סאנטוס (פורטוגל), 53,000 צופים, בוולדשטאדיון פרנקפורט.

רודי פלר חזר פעמיים

המבקיע הגרמני המצטיין קיבל אשראי מוחלט מהקיסר בקנבאואר למרות תקופת שפל ממושכת ● שלשום פרע את השטר בשני שערים נפלאים לרשת הספרדית שהעניקו לגרמניה נצחון 2–0

מאת זיגמונד שטיגלר

מינכן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). את העצבים המתוחים של פרנץ בקנבאואר, ה"טים־שף" של נבחרת גרמניה אפשר היה לראות במישחק ליל שבת. בפעם הראשונה עמד ה"ג'נטלמן" הגרמני בחליפה כחולה על יד הספסל הגרמני ובקולי קולות נתן הוראות לשחקנים שלו. אפילו השופט הצרפתי מישל ווטרו העיר לו פעם או פעמיים להיות שקט.

אולם בקנבאואר יכול להתחיל להירגע. הנבחרת שלו סוף סוף משחקת כמו שצריך. הניצחון 2–0 על ספרד, לעיני עשרות אלפי הבוואריים התוצבעיים, היה הטוב ביותר של גרמניה בשנתיים האחרונות. והמסורת הגרמנית של השתפרות ממשחק למשחק ממשיכה להתקיים. בקצב הזה בקנבאואר וגרמניה שלו יזכו לאיצטדיון הארי לימפי במינכן בשבת הבאה למשחק הגמר.

גרמניה היטיבה לשחק, ניצחה – הודות לעצמה ולרודי פלר. האיש שהיה הסמל המסחרי עד לפני שנה של ורדר ברמן, הדועא כשעבר לשובת רומא בליגה האיטלקית וכתה קבוצתו הישנה באליפות, איכזב מאוד בשני המשחקים הראשונים, מול איטליה ודנמרק. למעשה פלר מאכזב כבר זמן רב, גם בנבחרת וגם ברומא. פאול ברייטנר, שחקן העבר הדגול והפרשן החריף ביותר בגרמניה, השתלח בפלר – ובאמונתו העיוורת של בקנבאואר בו – במהלך החודשים האחרונים מעל גבי ה"בילד". גם הקהל דרש את הוצאתו של הכוכב המאכזב מההרכב.

אך ה"קייזר" היה בשלו, והאמונות שלו השתלמה אתמול. פלר כבש את שני השערים לזכות גרמניה.

השער הראשון, בדקה ה־29 בא לאחר מהלך מבריק שהחל בלותאר מתיאוס, השחקן הטוב במגרש, המשיך בפייר ליטבארסקי והסתיים אצל יורגן קלינסמאן, שהוסיף חלק חשוב במעשה־הרכבה של בקנבאואר. קלינסמאן הסתובב באלגנטיות על קו רחבת העונשין, עצר את תומאס, המגן הספרדי, והגיש לפלר את הכדור כמו על מגש כסף. רודי בעט עם כל הלב ושבר בצורת של 648 דקות. השער האחרון שהבקיע פלר במדים לאומים היה ב־21 בספטמבר 1987, מול דנמרק. תשעה חודשים עברו מאז וה"הייר" הוליד בטעמו של דבר את השער המיוחל.

ספרד שהיתה חייבת לנצח, כדי להעפיל לחצי הגמר, לחצה בשניה, אבל זה לא הספיק. מיצ'ל עדיין לא החלים לגמרי מן הפציעה, בוטראגניו היה חלש להרהים ורק באקרו האנדלוסי ומגן הקשה ניסה לעשות משהו – ללא הצלחה.

השער השני של גרמניה, בדקה ה־50, היה אחד היפים באליפות. לותאר מתיאוס הבלא הקפיץ את הכדור במחצית המגרש שלו, רץ לאורך 50 מטר ואז שיחרר במפתיע את הכדור בעקבו, אלה סוקראטס, ורודי פלר שהיה במקום הנכון בשניה הנכונה, שם את הרגל כמו שצריך והניס את הכדור פנימה.

הניצחון הגרמני לא הוטל בכל ספק והלחץ שירד מכתפיהם של השחקנים הגרמנים. איפשר להם להשתחרר, לשחק את המגרש בכדורגל מהיר, אגרסיבי והחשוב מכל – קבוצתי לעילא ולעילא.

גרמניה בחצי הגמר, לפי התכנית.

מערב גרמניה – ספרד 2–0 (1–0)

■ השערים: רודי פלר (29, 50).
● גרמניה: אימל; ברהמה, קולר, הרגס, ברמה, רולף, ליטבארסקי (הסקה, 62), מתיאוס, תון, קלינסמאן (מיל, 85), פלר.
● ספרד: זוביזארטה; תומאס, אנדרינאזה, סאנצ'יס, קמאצ'ה; גורדיו, אוסק, ויקטור, מיצ'ל, גורדיליה, בוטראגניו (סליגאס, 55), באקרו.
★ שפט מישל ווטרו (צרפת), 70,000 צופים, באיצטדיון הארי לימפי במינכן.

אם תשחק כפי ששיחקה ביום שבת לאחר חצי השעה הראשונה, היא גם בדרך לגמר.

אוהד אנגלי נמצא מת במיין

פרנקפורט (א"פ). משטרת פרנקפורט גילתה ביום שישי בבוקר גופת אוהד כדורגל אנגלי, צפה במימי נהר המיין, שעות לאחר שהוליגנים אנגלים ניפצו חלונות בבארים מקומיים והתקוטטו עם בעלי הבארים. המשטרה מסרה כי סיבת המוות טרם ידועה.

קרבות הרחוב שניהלו האוהדים האנגלים עם אוהדים גרמנים בליל שישי. המשטרה עצרה 18 אנגלים וגרמני אחד בשישי. ראש העיר של פרנקפורט ... הרכבת הראשית של העיר.

4 ניחשו 14 בטוטו

ארבעה משתתפים ניחשו תוצאות 14 מישחקים בטוטו – כך התברר אמש לאחר בדיקת כתשעים אחוזים מהטפסים.

הניחוש הנכון בטוטו

.1	מערב גרמניה – ספרד	1
.2	איטליה – דנמרק	1
.3	אנגליה – ב. המועצות	2
.4	אירלנד – הולנד	2
.5	אלמורה – רייצ'מנד	1
.6	הזירבוג – מאנבורי	x
.7	אמבורק – בתאוריינג	2
.8	נוקסם – מורדייק	1
.9	הופנבייט – פריקפט	x
.10	קאמבליבאון – אולייר	1
.11	קרלאופיה – הלאם	1
.12	גרייבר – קאמבורלנד	1
.13	פריהילם – בירקלה	1
.14	דרפיל – פאלימבורי	x

אלטובלי נכנס וגרם למיפנה

האיטלקי בין ה־32 שרבים נמו להספידו הוכנס בדקה ה־60 ובנגיעתו הראשונה בכדור העלה את איטליה ליתרון 1–0 על דנמרק ● ההמשך היה ברור: איטליה ניצחה 2–0 וגם את השער השני הבקיע שחקן מחליף

15 שניות בלבד לאחר שנכנס למגרש כמחליף, קיבל סנדרו אלטובלי (מימין) את הכדור ומול שוער דנמרק פטר שמייכל כבש את שער היתרון לאיטליה. המגן יאן הייננצה (שני מימין) ניסה לבלום את אלטובלי אך נכשל. איטליה, שניצחה 2–0 תשחק ביום רביעי בחצי הגמר מול בריה"מ. (צילום איפי)

אירופה '88

מאת יחיאל אריד
שליח "הארץ" למערב גרמניה

קלן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). כדורגלן המבקיע שער בנגיעה הראשונה שלו בכדור, מיד לאחר עלותו למגרש, משול למהמר הנכנס לאולם המישחקים בקאזינו, משליך זשון על אחד השולחנות, מכריז על מספר – וגורף הון. אלסנדרו אלטובלי בן ה־32, דק גיזרה ובעל זקנקנתיים, עשה תעלול זה בליל שבת בקלן – ומנע מנבחרת איטליה אי־נעימות מיותרת. במשחקו ה־60 במדי ה"סקוואדרה אזורה" השתיק בזה הכדורגלן הוותיק של אינטר מילאנו את כל אלה שנטו להספידו, ושערו הבינלאומי ה־25 לא יישכח זמן רב.

אחרי 65 דקות של מאבק חריף מהצפוי, בנבחרת איטליה שאפתנית לירידה דנית חסרת יוזמות, לכאורה, שכאמורה שני הפסדים – עדיין בשמרה תוצאה של 0–0. המשחק היה מאכזב גם מפני שאיטליה, שהיתה זקוקה לנקודות, כדי לנסות לכבוש את הפיסגה בבית 1, שיחקה כאילו כנאה שד. אומנם גם תיקו היה משרת את מטרתה ומבטיח לה עלייה לחצי הגמר ואחרי הפסדה של ספרד לגרמניה, במינכן, היתה איטליה עולה גם לו הפסידה (אבל במהלך המשחק בקלן עדיין לא ידענו כל זאת).

שאפתנות דנית

מה שהיה ברור הרבה יותר: 60 אלף הצופים, שנחלקו כמעט שווה בשווה בין אוהדי איטליה ודנמרק, קיוו לתצוגה מרשימה יותר. דווקא דנמרק, שהופיעה בלי שחקני המפתח הוותיקים שלה סורן לרבי ופרבן אלקיאר־לארסן (באורח רשמי היו פצועים), שיחקה בשאפתנות רבה יותר, מגרה היטב, יוזמת, תקפה והוציאה את האיטלקים מכליהם. האיש שניהל והסיף את ה"אדומים" היה לא אחר מאשר הקפטן הוותיק בן ה־38 הליברו מורטן אולסן, שגם בהופעתו ה־99 במדי דנמרק "שרף שטחים" ככדורגלן טירון. משחקו ה־100, כדי שיוכל להצטרף למועדון המיוחסים, יהיה ב־28 בספטמבר בקופנהאגן. היריבה תהיה פורטוגל, הונגריה או טורקיה.

אבל עד אז הבה נשוב לקלן, למחצית הראשונה שהרגיזה את כדורגלנו, גם בשל ריבוי עבירות, פציעות והפסקות בלתי פוסקות. האיטלקים שוב התעירו את רוברטו מאנצ'יני בחוד והטילו את ג'אנלוקה ויאלי להגיח מאחור, מימין ומשמאל לסירוגין, אבל זה לא פעל כפי שציפו. רק בדקה ה־37 אחרי שנשלח בכדור ארוך, בעט מאנצ'יני היטב אבל ראה את השוער פטר שמייכל הודף בזינוק נפלא, חוזר ומאכזב את החלוץ האיטלקי גם בדקה ה־42.

לפתע, בפתיחת המחצית השניה, נזכרו גם הדנים היכן השער האיטלקי ובעטו בצורה מסוכנת 3 פעמים רצופות. האיטלקים היו בשלב זה חסרי ריכוז בלי יכולת להתארגן למתקפה יעילה. מאנצ'יני נכשל בניסיון הבקעה נוסף (57) כשהגיע לבדו מול השוער ממסירה של דה־נאפולי, ואז החל המאמן אזליו ויצ'יני לממש את השחקן ה־12 שלו, האיש לתפקידים מיוחדים, אלטובלי.

המחליף השני מבקיע

הוא נכנס בדקה ה־66 במקום מאנצ'יני המתוסכל, ועוד בטרם חלפה חצי דקה חולל את המיפנה: ויאלי הפעלתן פרץ משמאל והקשית את הכדור למרכז הרחבה, אלטובלי הגיע לשם ברגליו הארוכות, ניער מעליו את ביורן כריסטנסן, ובעט משמאלו מתחת למשקוף, תוך התעלמות מוחלטת מזינוק שלדמיאלי של שמייכל.

איטליה נזקקה מאוד לשער מזאלי זה, ועל כן היתה חייבת תודה גם לשוערה ולכדר זנגה, שטיפל מן העבר השני בעבור דקה ניסיון הבקעה נועז של קים וילפורט, שהגיע מולו לבדו בעת מתקפה דנית סוערת. אחרי רגיעה כללית, בא חילוף איטלקי נוסף: לואיג'י דה־אגוסטיני במקום רוברטו דונאדוני בדקה ה־84. וכמו בפעם הקודמת, חזר על עצמו התרגיל בצורה מושלמת. גם המחליף השני הבקיע, אומנם הפעם בתום 4 דקות, ושוב היה ויאלי מעורב באירוע: הפעם זה חל באגף הימני, נמשך במסירה לברגומי שהגיח מאחור והסתיים בבעיטה של דה־אגוסטיני משמאלו לרשת, תוך שהוא פוגע בנעלו בפניו של השוער שמייכל, אשר נזקק לטיפול ממושך עד שהתאושש.

איטליה – דנמרק
2–0 (0–0)

■ השערים: סנדרו אלטובלי (67), לואיג'י דה אגוסטיני (88).
● איטליה: זנגה; ברגומי, פרי, באריזי, מאלדיני; אנצ'לוטי, דונאדוני (דה אגוסטיני, 84), דה נאפולי, ג'אניני; מאנצ'יני (אלטובלי, 66), ויאלי.
● דנמרק: שמייכל; כריסטנסן, ל. אולסן, נילסן, היינצה; פרימאן (הלפורס, 57), מ. אולסן (ברגרין, 67), ינסן, לאודרופ; אריקסן, פובלסן.
★ שפט ברונו גאלר (שוויץ), 60,500 צופים, באיצטדיון מיונגרסדורף בקלן.

● בהיעדרו של יחיאל אריד נערך "ספורט הארץ" בידי יהושע שגיא.

אליפות הגלישה נפתחת היום

100 גולשים מ־25 מדינות מתמודדים בחיפה

גלישה

מאת אביהם ציבין
כתב "ספורט הארץ" בחיפה

אליפות העולם בגלישה תחל היום עם הזינוק לשיוט הראשון. אמש התקיימו המדידות וההרשמה בסימונה חגיגית, כי באליפות משתתפות 25 מדינות וכ־100 גולשים.

הגולשים קיימו אתמול אימונים אחרונים. חדי עין הבחינו, כי רק בשעות אחר הצהרים המאוחרות, נכנסו האיטלקים, הצרפתים והאמריקאים למים, כדי להתאמן. הסיבה: החשש שיריביהם יבחינו בטאקטיקה שלהם.

לישראל אמור היה לבוא נשיא דגם הגלישה, רודולף שטיינר משוויץ, שיברך היום את המשתתפים. בין הגולשים שוררת אוירה מצויינת והאלפים מתושבי חיפה פוקדים את חוף הגלשנים, הצמוד לטיילת בת־גלים והמקושט בדגלי המדינות המשתתפות.

במסגרת אליפות העולם בגלשני מפרש, נערכה אתמול תחרות הדקיב באכסנות. באכסנות גדולות ניצחו נחום בן גל, עזרא ריכרד, יצחק עומרי וארבעה תלמידי בית ספר מבואות ים. באכסנות קטנות ניצחו שמשון ברוקמן, איתן פרידלנדר, אשל ניר ושלושה נערים מהמפעל נהריה את עמיר אבינועם, דרור אילוני, ארז שמר ושלושה נערים מהמפעל נהריה.

● השייטים האחים רן ודן טורטן יוזלו היום את הופעותיהם בשבוע קיל במפרשית מדגם 470. בתחרות ישתתפו כ־90 מפרשיות מכל העולם.

נצחון על גרמניה 94–87 ותבוסה לאיטליה 72–97

הערב נבחרת ישראל נגד צרפת בטורניר הנערך באיטליה כהכנה להופעה הקדם אולימפית בסוף החודש בהולנד

כדורסל

פורליה, איטליה (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של ישראל זכתה בניצחון גדול על גרמניה, אחרי הארכה, ובכך היא הסבה לפארוקים באיטליה בשני משחקיה הראשונים בטורניר הידידותי באיטליה. רלף קליין, מאמן נבחרת הכדורסל של ישראל, לא יכול היה לבקש לעצמו פרמירה מחודשת מוצלחת יותר כמאמן הלאומי של ישראל, מאשר ניצחון 94–87 על נבחרת מערב גרמניה, שהיתה מנוהלת בעבר תחת ידיו. הניצחון הושג בהארכה, לאחר שוויון 82–82 בתום המועד.

נבחרת הכדורסל שלנו, המתכוננת לטורניר הקדם־אולימפי, שיחול בהולנד בסוף החודש, הגיעה יכולות משובחות תוך הקנית מישחק אגרסיבי. המאבק על כל כדור היה הנשק של הכדורסלנים בפורליה, שבם להם היה המישחק מיבחן בין־ארצי ראשון מאז הולכו לפני כשלושה שבועות באימונים אינטנסיביים.

הטורניר מיועד לגיבוש השחקנים הבחירת כוחם. 14 שחקנים נימצאים בסגל והמאמן קליין מבקש לבחון במידת האפשר את כולם. החמישיה שפתחה כללה את דורון ג'מצ'י (קפטן), לאוון מרסר, עופר פליישר, גרב הנמלה, עמוס פרישמן.

הניצחון הישראלי מתמיה ביותר מאחר שלעומת נבחרות אירופיות אחרות המתכוננות לטורניר האולימפי, ישראל הולה מעט מאוד בהכנות. אולם שלושם הדבר לא נימר. מלבד המישחק הנוקשה, ההקרבה והלוחמה הראויה לציון, שיחקו כולם באחריות רבה.

המחצית הראשונה הסתיימה ביתרון ישראלי ברור 33–47. אולם יתרון 14 הנקודות לא נשמר. תולשה במחצית השניה גרמה מיתקפה גרמנית על הסל הישראלי והיתרון נמוג כלא היה. הוא נימחק. למזלנו לא יכלו הגרמנים להשיג יותר מאשר שיוויון בסיום 40 הדקות, 82–82. דקות ההארכה היו בעיקבות יותר עבור הנבחרת הישראלית שהתעשתה, והודידה לעצמה את היתרון הניצחון 94–87.

בנבחרת הישראלית ראויים לציון גרב הנמלה, עמוס פרישמן ודורון ג'מצ'י. גם לליאור ארדיטי היו דקות טובות.

● קלעו לישראל: ג'מצ'י 29, הנמלה 19, מרסר 15, גודרון 12, ארדיטי 5, פרישמן 5, כהן 4, דר זנברג 4, מאור 2.

● הרובי לקלוע לגרמניה: בק 36, גנאום 17, קדר 17.

במישחק אחר שהיה בליל שבת הביסה איטליה את צרפת 99–54.

התבוסה לאיטליה

גם כשמה צפוי זה לא קשה ... ישראלי בהפרש 27 נקודות 72–97 למארחים האיטלקים במוצאי שבת. והערב (18.00 שעון ישראל) תשחק ישראל עם צרפת. ניצחון יעניק לה את המקום השני, שיחזיר את הכבוד לנבחרת. צרפת נוצחה אמש בידי מערב גרמניה 88–94, לאחר שהוליכה במחצית 48–52. המישחק האחרון בטורניר יהיה גם הוא הערב, תבי ישחקו איטליה ומערב גרמניה.

זה יכול להישמע מוזר, אבל במרבית המישחק היו צמודים הישראלים למארחים העריפים, שנהנו גם מעידוד 1,500 הצופים. האיטלקים רכשו במהלך המישחק יתרון ארבע עד שש נקודות, ממנו לא יכלו לברוח. המישחק הקבוצתי של ישראל הקשה זאת עליהם.

במחנה הישראלי יוחסה התוצאה לשופט הצרפתי מאגארו, שקיפח את ישראל והבע אפשרות לסגור סופית את הפער.

קשה להצביע על שחקנים מצטיינים במחנה הישראלי. המאמן רלף קליין הירבה בחילופים כמו בליל שבת, במישחק הניצחון 94–87 על מערב גרמניה. התדירות הגבוהה של יציאות וכניסות שחקנים היא חלק מהמטרה לשמה באה הנבחרת לטורניר.

גם בחמישיה הישראלית חל שינוי. איציק כהן פתח במקום עופר פליישר. יתר שחקני החמישיה היו דורון ג'מצ'י, לאוון מרסר, גרב הנמלה, עמוס פרישמן.

● קלעו לישראל: ג'מצ'י 31, מרסר 17, הנמלה 7, גודרון 5, פרישמן 5, פליישר 3, ריבלים 2, שטיינהאור 2.

● הרובי לקלוע לאיטליה: ריכה 18, מאניפיקו 16, ביקלי 10.

טבלת הטורניר

1.	איטליה	2	128–191	4
2.	ישראל	2	184–166	3
3.	גרמניה	2	182–181	3
4.	צרפת	2	188–142	2

48 דקות לפני ההסטוריה

ניצחון אחד בלבד עומד בין הפורדים לאליפות ראשונה, הלילה בפורום ★ 3–2 על הלייקרס אחרי 104–94 במישחק החמישי

אן.בי.איי.

מישיגן (שרות "ספורט הארץ"). בסילוורדום של דטרויט היה אחד ליום ששי הקהל הרב ביותר שנצפה אי־פעם במישחק פלייאוף בליגת הכדורסל הטובה בעולם. 41,732 צופים היו עדים לניצחון השלישי של הפיסטונס על האלופה, לוס־אנג'לס לייקרס, המבקשת לזכות בפעם השניה ברציפות בכתר. 104–94 לפורדים במישחק החמישי, ועתה רוזקים אייזאה וחבריו כדי מישחק אחד בלבד מהתואר הנכסף, הראשון בתולדותיהם.

חמישה מישחקים כבר מאחור. לפנות בוקר אפשר שתושג הכרעה, אך אם ינצחו הלייקרס היא תידחה למישחק השביעי והאחרון, ביום שלישי בלילה, בפורום. שום קבוצה לא עשתה זאת פעמיים ברציפות מאז בוסטון סלטיקס, בעונת 68–69'. אין צורך להסביר איזו משמעות תהיה לניצחון חוץ של הפורדים, שאגב ניצחו כבר בפורום... במישחק הראשון בסידרה.

הלייקרס זכו 18 פעמים באליפות, מתוך ארבע פעמים בעשור הנוכחי. לדטרויט זוהי כמובן הופעה ראשונה בגמר, מאז עברה למישיגן ב־1957. הניצחון האחרון על הלייקרס, ביום ששי, היה מתנת פרידה לסילוורדום – בעונה הבאה ישחקו הפיסטונס באולם חדש במינאפוליס. הם חתמו עונה בהודית – 1,660,505 צופים ראו אותם במהלך מישחקי הבית. זה שיא חדש באן.בי.איי.

אדריאן דאנטלי קלע 25 נק', 19 מהן במחצית הראשונה בן הפסקה. ג'ו דומארס, הודע במישחק ההגנה המצויין שלו, הוסיף 19 נק' בשמונה מרשים (9–12). ויני ג'ונסון 16 ואייזאה תומאס צבר 15 נק' ו־8 אסיסטים.

לפורות בילו המתקפה, היה קארים המוביל בין חבריו בלייקרס, עם 26 נק' – באפס פחות משיאו האישי העונה. לצידו המצטיין מג'יק ג'ונסון עם 15 נק' ו־17 אסיסטים. לוס־אנג'לס החלה את המישחק בתנופה מרשימה והוליכה 15–2, אולם עד מחצית [illegible]

על יתרון בהפרש זהה – 54–31, המחצית הראשונה הסתיימה ביתרון 59–50 לדטרויט.

ברבע השלישי במעט עלה בידי הלייקרס לגרום למהפך מחודש. הם צימצמו לשתי נקודות, 67–69, אך ליותר מכך לא היו מסוגלים והדטרויט הובילה בסיום הרבע השלישי 81–75. ברבע האחרון נע הפער בין 6 ל־12 נקודות, ובסיום 104–94.

● גלי צה"ל ילוו גם הערב בשידור חי חלקים גדולים מהמישחק השישי והמכריע בסדרת הגמר באנ.בי.איי, בין הלייקרס לפיסטונס, שייערך בפורום של לוס־אנג'לס. החל מתחילת המישחק, כ־22.30, ועד לסיומו, יהיו עידכונים במהדורות בגה"ל 1 (רשת האמ.אם), ובתוכנית "24 – היום שהיה" יובאו פרשנויות מיוחדות מפי ג'ון מקלאוד, מאמן דאלאס, ואחרים. המערכת: אריק הינג.

נצחון רביעי לנשות גרמניה על ישראל

נבחרת הנשים של מערב גרמניה בכדורסל לנבים השלימה אתמול את סדרת משחקי הידידות שלה נגד נבחרת ישראל בנצחון רביעי רצוף 41–23 לאחר 26–15 במחצית. במשחק זה הפגינה הנבחרת הגרמנית יכולת גבוהה שבאה לידי ביטוי במהירות, דיוק ומשחק טקטי מצויין בהתקפה. הנבחרת הישראלית צריכה לעמול רבות עד לאולימפיאדה בסיאול, על מנת לשפר את אחוזי הקליעה שהיו אתמול ברמה נמוכה וכן את המהירות, הכושר המשחק והתקפי.

אברהם תשובה

טניס

הישג חייו של רביב וידנפלד

הטניסאי רביב וידנפלד זכה אתמול בהישג הטוב בחייו, כשהעפיל לגמר בסבב הקבר "איר לייך", אחרי שניצח בחצי הגמר [illegible] 3–6, 5–7, 6–7 [illegible] 2–13 [illegible] מבוסטיק (ארה"ב) 7–6, 6–1. קודם לכן גבר וידנפלד על ג'ון קרק מארה"ב 6–3, 7–5, 6–3.

אס"א תל אביב אלופת הטניס

קבוצת הטניס של אס"א ת"א זכתה ביום ששי באליפות המדינה. במישחק האחרון בבית העליון של הליגה הלאומית ניצחו טניסאי אס"א את הפועל ת"א (שמהרכבה נעדר רביב וידנפלד) 5–1. הפועל ת"א זכה בסגנות. במישחק אחר גבר מועדון הכרמל על מכבי צפון ב' 4–2.

טבלת הבית העליון

1. אסא תל אביב	23–49
2. הפועל תל אביב	28–44
3. מועדון הכרמל	29–43
4. מכבי תל אביב	30–42
5. מכבי צפון ב'	36–36

כדורגל

ברנור יאמן את טבריה

מאת משה הר־גבעש
כתב "ספורט הארץ"

דוד ברנור, יאמן בעונה הקרובה את הפועל טבריה, העולה החדש לליגה הלאומית. סיכום עקרוני על כך הושג אתמול והחוזה נועד להיחתם השבוע אם לא יהיו שינויים בלתי צפויים.

אמש אמר המאמן ברנור: "המטרה כמובן להשאיר את הקבוצה בליגה הלאומית. אין זאת אומרת שהסגנון יהיה נקודה פה ונקודה שם, כדי להישאר בכל מחיר. לטבריה קבוצה עם פוטנציאל, עשיתי עבודת שטח לפני שהחלטתי לקבל את התפקיד. מוקדם עדיין לקבוע את מי יכלול הסגל, אך ברור שדרושים לנו שני חיזוק".

ברנור אימן בשנים האחרונות את הפועל פתח־תקוה, הפועל באר־שבע ומכבי תל־אביב, עימו זכה בגביע המדינה.

● שני שיאי נשבר בהרמת משקולות נקבעו בשבת באליפות ישראל. איל אבגלמן שיפר את שיא הנוער בחצי ק"ג (125.5 ק"ג), וכך גם שי אורן ממכבי ת"א, שהניף 108 ק"ג ושיפר בחצי ק"ג את השיא למשקולנים עד 110 ק"ג. את השיא הקודם קבע ירוחם ברק (היום יו"ר הועדה להרמת משקולות) לפני 16 שנים.

● אתלטי הפועל ירושלים זכו בשבת בגביע האיגוד כשצברו 135 נק' לפני הפועל ירושלים (85) והפועל כפר־סבא (33). הישגי הירושלמים היו הטובים ביותר שנקבעו אי־פעם על ידי אתלטים ישראלים במירוץ שליחים (400, 300, 200 ו־100 מ'). הגברים קבעו 1:57.42 דקה, הנשים 2:14.10.

שיא עולמי

שני סינים שברו שלושה שיאי עולם בהרמת משקולות

באו־לינג, סין (איפ"י). שני מרימי משקולות סינים קבעו שלושה שיאי עולם, ביום הראשון לאליפות אסיה בהרמת משקולות המתקיימת בשי־לנג, דרום סין. באליפות משתתפים 90 משקולנים מ־11 מדינות.

הה ואוקיאנג דחק 119.5 בקבוצת המשקולנים עד 52 ק"ג. הוא שיפר בק"ג אחד את שיאו של הבולגרי סבאולין מארינוב, שניקבע באפריל אשתקד. היתה זו פעם שניה באותו יום שוואוקיאנג משפר את השיא. בפעם הראשונה הוא דחק 119 ק"ג. הוא גם שיפר את השיא העולמי שלו במשקל כולל כשדחק והניף יחד 267.5 ק"ג, שניים וחצי ק"ג טוב יותר מהשיא הקודם.

בקטיגוריה של עד 56 ק"ג דחק הה אינגקיאנג 134 ק"ג ושבר את השיא העולמי (133.5 ק"ג), בו הוא עצמו החזיק שנה.

איגרוף

מתאגרף מת אחרי נוקאאוט בזירה

דרבן, דרום־אפריקה (איפ"י). ברי אן באדנהס, מתאגרף דרום־אפריקאי בן 27, מת ביום שישי בלילה, לאחר ששכב שלושה ימים בבית החולים במצב של מוות מוחי. הוא איבד הכרה לאחר שנפגע ביום שלישי בזירת האיגרוף בידי המתאגרף האמריקאי קני וינס. היה זה בסיבוב העשירי והאחרון של הקרב.

באדנהס אושפז בבית עם מוות קליני, אבל בני משפחתו סירבו לאפשר לרופאים לנתק את מערכת ההחייאה. מבית החולים אוגוסטין שבדרבן נמסר, כי ליבו של באדנהס חדל לפעום ביום שישי ב־18.23. וינס, שהוא סגן אלוף ביוהנסבורג, לאמריקה, שב לארה"ב ביום רביעי. הוא הביע צער על האירוע אבל אמר כי ימשיך להתאגרף.

הפועל ת"א מנסה למכור את המועדון למנהל החברה המאמצת

מאת שאול לילוב
כתב "ספורט הארץ"

ראשי הפועל ת"א מנהלים מו"מ בדבר הפעלה עצמאית של מחלקת הכדורסל עם משה נבכליל, המייצג משקיעים משוויץ. נבכליל הוא אחד ממנהלי חברת "טבריה קלאב הוטל", שאימצה אשתקד את קבוצת הכדורגל של המועדון.

בשבוע שעבר נעשה ניסיון נוסף להתקרבות בין הפועל לקבוצת נווה־בירדומן, אך זה נכשל. עתה מנסים אנשי הפועל לשכנע את נבכליל לעיסקה כוללת שתכלול את הפעלת שתי המחלקות בסיוע תקציב שטרם נקבע.

● קבוצת הכדורסל של הפועל גבעתיים גברה בשבת בפתיחת משחקי הסיבוב השני על אס"א ת"א 13–5. הפועל קרית־טבעון והפועל עמק הירדן/אפיקים נפרדו בתיקו 7–7.

שני שיאי בוגרים ו־21 לגילאים בבריכת וינגייט

שחיה

שני שיאי בוגרים ו־21 שיאי גילאים נקבעו בשבת בתחרות שחיה במכון וינגייט, בהשתתפות כ־250 מטובי השחיינים בארץ.

הד"ס פרה בת ה־15 מהפועל נהריה שיפרה את שיא הבוגרות ואת כל שיאי הנוער במשחה ל־50 מ' גב, כשקבעה 33.18 שניות. את השיא השני שיפרה איריס קומן ממכבי נהריה, 30.46 שניות במשחה ל־50 מ' פרפר.

יתר המנצחים: ב־50 מ' גב – אליאב טל, הפועל נתניה, 29.49; איריס קומן, מכבי נהריה, 33.45 שניות. 50 מ' פרפר: אלון באור, מכבי חיפה, 27.28 ש'; איריס קומן (שיא לאומית). 50 מ' חזה: שגיא שטיגמן, הפועל עמקהפר, 31.24 ש'; איריס קומן 37.95. 50 מ' חתירה: רפאל דינור, עמק חפר, 24.46; ענת לויס, הפועל בית ביל, 28.25.

אלפי מפגינים יוגוסלווים קראו לממשלה להתפטר בשל מדיניות הצנע וקיצוץ בשכר

"נמאס לנו מדיבורים, אתם בגדתם בטיטו, החזירו את הכספים שגנבתם מהעם", צעקו המפגינים לעבר סגן ראש הממשלה שניסה להרגיעם

בלגראד, (עי"ד וע"צ). הפגנת מחאה נזעמת שנערכה אתמול ליד הפרלמנט היוגוסלבי בעקבות קיצוצי שכר ואמצעי צנע חמורים נוספים בהם נקט ראש הממשלה, בראנקו מיקוליץ', היתה הגדולה ביותר שנראתה אי־פעם ברחובות יוגוסלוויה.

במהלך ההפגנה, בה נטלו חלק כ־10 אלפים משתתפים, נשמעו קריאות בנוסח "אנו רוצים לחם" וקריאות להתפטרות הממשלה.

קרוב ל־5,000 עובדי בית החרושת לטריקוטים "זומאר", אשר הכריזו על שביתה, צעדו ברחובות בלגראד כשבידיהם ברזות ארוכות, דגלים ודיוקנאות המנהיג היוגוסלבי המנוח טיטו. 5,800 מתושבי העיר אשר עשו דרכם מן העבודה הצטרפו להפגנה.

קהל רב שהתאסף על המדרכות הריע לצועדים – מבצעים בישעו נאומים מרגשים ומוקצבים שהאשימו את הממשלה בשחיתות ובחוסר יעילות.

סגן ראש הממשלה, יאנוש זמליאריץ, ויושב־ראש הפרלמנט, דראן שושטיק, קיבלו את פני המפגינים ונאמו בפניהם מעל מדרגות הפרלמנט. "אני מבטיח לכם כי השלטונות יקדישו תשומת־לב לטענותיכם", אמר זמליאריץ – אולם כשל לשכנע את המפגינים, אשר השתיקו בקריאות בוז. "נמאס לנו מן הדיבורים. אתם בגדתם בטיטו, החזירו את הכספים שגנבתם מהעם. אנו דורשים שינויים", צעקו העובדים.

השביתה וההפגנה, שאורגנו בידי האיגוד המקצועי היוגוסלבי, היו רשמיות, והדעות מוקדמות נמסרו למשטרה – אשר דאגה להפריד בין המפגינים לקהל. השלטונות שלחו למקום עשרות אוטובוסים תינמו לשכנע את המפגינים לשוב לבתיהם.

תוכנית ההצלה הפיננסית שהוצגה ביוגוסלוויה, בהסכמת קרן המטבע הבינלאומית, באה לסייע בתשלום חובה החיצוני הגדול, המגיע ל־21 מיליארד דולר. האינפלציה השנתית ביוגוסלוויה הגיעה בחודש מאי ל־149%.

אלף מחוזות ב־21 מדינות בארה"ב הוכרזו כאזורי אסון בשל הבצורת

חשש לנזק חמור בחקלאות ארה"ב ובכלכלת העולם בשל הבצורת החמורה ביותר מאז 50 שנה

מאת יואב קרני

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). בארה"ב חוששים כי הבצורת החמורה שם תגבע קשה בחקלאות האמריקנית ואולי גם בכלכלת העולם. יש הסבורים כי זו הבצורת הגרועה ביותר אחרי חמישים שנה.

אלף מחוזות ב־21 מדינות של ארה"ב הוכרזו בסוף השבוע שעבר "אזורי אסון", ואנשי מדע אומרים כי אפשר שיש קשר בין הבצורת לשינויי אקלים בעולם.

עשרות עתונים בארה"ב, ובהם "ניו יורק טיימס" ו"וואשינגטון פוסט", פירסמו ביום ו' בראש עמודיהם הראשונים תמונה ענקית של חקלאי זקן במדינת איווה המתהלך בשדה התירס הקמל שלו.

רשתות הטלוויזיה מקדישות מדי ערב תמונות של המישלוש היורד בנהר מיסיסיפי. מקווה־המים הזה, מן הגדולים בעולם, אינו יכול עכשיו לקלוט את ספינות האספקה הנכבדות לדלותה שלו, ויחידות הנדסה של הצי האמריקאי נקראו להעמיק כמה נקודות בערוץ הנהר.

היועץ הכלכלי הראשי של הנשיא רייגן אישר כי יש סכנת מחסור במזון בארה"ב. משרד החקלאות האמ[...] את קצב יצוא הדגנים, בגלל "התרגשות בשווקים". האיל ארה"ב היא המקור העולמי העיקרי של דגנים, חוששים מפני זעזועים בין לאומיים. יש הצופים כי עודפי הדגנים האמריקאיים יירדו ל־21.3 מיליון טונות, שהם 40% מאשר ב־1986. לדברי משרד החקלאות בוואשינגטון, יתרות הדגנים בעולם עומדות עכשיו על 325 מיליון טונות, "שיספיקו רק ל־77 יום". זה השיעור הנמוך ביותר אחרי 5 שנים.

ידיעות מדאיגות על ירידת היבול באות גם מסין, מהודו ומאינדונזיה, שלוש מהמדינות המאוכלסות בעולם.

"ניו יורק טיימס" כתב אתמול כי כמה אנשי מדע תוהים אם הבצורת של השנה היא "סימן לבאות". העתון ייחס לד"ר אלן הקס, מנהל אחת מתוכניות המחקר האקלימיות הידועות בארה"ב, את ההערכה שהעולם מוסיף להתקרם לתנאי "חממה". מומחי אקלים חוקרים זה זמן מה את הסימנים שאקלים העולם משתנה בגלל בעירת הדלק, הפולטת לאטמוספרה קארבון דיאוקסיד, ומעלה את החום. לדברי ד"ר הקס, לא היתה בארה"ב בצורת כה חמורה מאז שנות ה־30.

על פי התקנה החדשה של ממשלת הונג־קונג, מחורים פליטים ויאטנאמיים מהגרים לארצותיהם על אדמת האי, אלא אם ביכולתם להוכיח כי יסבלו רדיפות במולדתם. בתמונה: אם ויאטנאמית וילדיה במרכז קליטה מבודד לאחר הגיעם להונג־קונג.
(כיתוב ותצלום: איפ"י)

סוכל ניסיון לרצח מנהיג המיליציה הנוצרית בלבנון

ביירות (עי"ד, ע"צ). המיליציה הנוצרית בלבנון סיכלה נסיון לרצוח את מנהיגה, סאמיר ג'עג'ע, וקצינים בכירים אחרים שלה, במכונית תופת, כך מסרו אתמול מקורות במחנוים נוצרים.

זה היה הנסיון השני בתוך חודש להתנקש בחייו של ג'עג'ע, אחד המתנגדים החריפים לנוכחות סוריה בלבנון. הוא, ו־12 מלוויו, נמלטו בלא פגע, לאחר שמכונית תופת התפוצצה בעת שעברה שיירתם.

המקורות אמרו כי המיליציה הנוצרית חשפה שאחד מאנשיה, המכונה "באריס", היה מעורב בקשר הקודם לרצוח את ג'עג'ע, בן 38, ואת אנשי מפקדתו, במכונית במלכודת, בעת ישיבה במפקדת [illegible] של המיליציה בקרנטינה, ב־7 ביוני.

המקורות הוסיפו כי את הקשר [illegible] אלי חובייקה, שהודח בידי ג'עג'ע ב־1986 לאחר שחתם על הסכם שלום בין העדות בלבנון, בתיווך סוריה.

נשיא האיטי הדיח את הרמטכ"ל ו־2 גנרלים

פורט־או־פרינס (עי"ד). נשיא האיטי, לסלי מניגאט, הדיח שלשום את רמטכ"ל הצבא המקומי, הנרי נאמפי, ושני גנרלים, לאחר שניתגלע בינו לרמטכ"ל על רקע נסיונו של נאמפי להעביר מתפקידו קולונל מבאמני הנשיא.

בהודעת הנשיא משלשום נאמר כי נאמפי – שעמד בראש מימשל־ביניים צבאי משך שנתיים, לאחר שנמלט הדיקטטור ז'אן קלוד דובלייה בינואר 86' – פרש מתפקידו.

שני הגנרלים שהודחו הם קציני המבצעים של המטכ"ל, גנרל קארל מישל ניקולאס, וגנרל ווילהאם לריסון.

פיטורי נאמפי פורשו על־ידי משקיפים כניצחון של מניגאט – אשר עלה לשלטון ב־7 בפברואר השנה – בסיכסוכו המתמשך עם הכוחות הצבאיים.

המחתרת האירית הרגה את ששת החיילים הבריטיים בחומר נפץ צ'כי מלוב

מאת שאול צדקא
כתב "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). אנשי המחתרת האירית הרפובליקאית הרגו את ששת החיילים הבריטיים, ביום ד' בלילה, בחומר נפץ צ'כי שקיבלו מלוב. כך מוסרים גורמי ביטחון בבלפאסט ובלונדון, החוקרים כיצד הצליחו אנשי המחתרת האירית להצמיד את המטען למכוניתם האזרחית של החיילים, בעיצומו של מירוץ צדקה בעיר ליסבורן.

בשנתיים שלפני קיבל האירגון האירי משלוחי נשק רבים מקדאפי – שלושה מהם נתפסו – והצבא הבריטי חושש שבידי הארגון יש עוד נשק רב שרכש בלוב.

שלשום אישר השר הבריטי, תום קינג, כי הלובים סיפקו את החומר הקרוי "סמטקס", שאיפשר את הפיגוע, העלה זאת בשיחה עם שר המשפטים האירי, במסגרת מפגשי הוועדה האנגלו־אירית השגרתית. אשתקד נעצרה ספינת נשק "אקסאנד" מצה, במי החופים של צרפת, בעת שעמדה להוביל נשק רב, ובכלל זה טילי כתף, מלוב לאירלנד. על פי ידיעות, לא רשמיות, דיווח ה"מוסד" על תנועות הספינה במימי הים התיכון.

"אללה, אנא, שמור על חומייני עד המהפיכה"

התפללו אתמול אורחי האייטולה לשלומו

ניקוסיה (ע"ד וע"צ). המנהיג האיראני, האייטולה חומייני, קיבל אתמול אורחים, ואלה התפללו לשלומו ואיחלו לו כי יחיה עד יום הדין – נמסר בשידורי רדיו טהרן.

זוהי ההודעה הרשמית הראשונה בדבר חומייני בן ה־85, מאז יצאו רשתות הטלוויזיה בארצות־הברית ובריטניה בידיעות לפיהן הוא מת או נוטה [illegible].

בשידור רדיו־טהרן נאמר כי אנשי המשמרות המהפכניים, חיילים מתנדבים ונציגי תרומות ביקרו אצל חומייני במיסגד בצפון טהרן. לדברי הידיעה, הודה לחומייני על הפגישה ראש כח המתנדבים, הג'אתולה עלי מוחמד רזואני, ואמר: "כולנו מתפללים בנוכחותך, בתקוה כי האל ייענה לבקשתנו. או אללה, או אללה, עד המהפכה של המהאדי (יום הדין) אנא שמור על חומייני".

בידיעה נאמר עוד כי חומייני הגיב על התשואות וקריאות העידוד של מבקריו.

הוותיקן ביקש מהקרמלין לכונן קשר סדיר עם הכס הקדוש

קרית הוותיקן (ע"ד). האפיפיור יוחנן פאולוס השני פנה אל מנהיג ברית־המועצות, מיכאיל גורבצ'וב, בבקשה כי יואג לכונן קשר סדיר בין הכס הקדוש ובין מוסקווה – גילה דיפלומט בכיר של הוותיקן.

בראיון לרדיו הוותיקן אמר מונסיניור אודריס באקיס, תת־מזכיר המועצה לענייני ציבור של הכנסיה, כי בקשת האפיפיור נכללה באיגרת שנמסרה לקרמלין בשבוע שעבר. לדבריו, במידה שיקימו שני הצדדים מגעים סדירים, יוכלו להסדיר בעיות בעלות עניין משותף.

באקיס הצביע על העובדה שהוותיקן מקיים קשר סדיר זה או אחר עם ממשלות קומוניסטיות עימן אינו מקיים יחסים דיפלומטיים, דוגמת צ'כוסלובקיה, הונגריה ורומניה.

משלחת רמת־דרג ששלח הוותיקן למוסקווה לרגל חגיגות אלף השנה לנצרות ברוסיה – עימה נמנו מזכיר המדינה של הוותיקן, קארדינאל אגוסטינו קאסארולי, ובאקיס – קיימה ביום שני שעבר שיחות עם גורבאצ'וב.

"קול אמריקה" מתכנן פתיחת משרד קבע במוסקווה

וואשינגטון (ע"ד). רשת השידור האמריקאית הרשמית, "קול אמריקה", מתכננת פתיחת משרד קבע ראשון במוסקווה בתוך מספר חודשים – הודיע שלשום שירות האינפורמציה האמריקאי.

מנהל השירות המופקד על "קול אמריקה", צ'ארלס ויק, אמר כי ברית־המועצות הסכימה לפתיחת המשרד במוסקווה. לדבריו, תהיה זו הכרה ממשית לקיום הגלאסנוסט – שידור הערוצים המערבים – עליו הכריז המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב.

מנהל "קול אמריקה", ריצ'ארד קארלסון, הביע תקוה לשלוח כתב קבע למוסקווה "בתוך מספר חודשים".

בברזיל נדחתה הצעת החוק לחנון מתנגדי הפיכת '64

הקצינים זכו לחנינה חלקית ב־1979 ו־1985, אך לא החיילים

סאן פאולו (עי"ד). בברזיל נדחתה, לדרישת הצבא, הצעת חוק שהיתה מאפשרת מתן חנינה לחיילים מתנגדי ההפיכה הצבאית משנת 1964, ברוב של 221 מול 213 קולות.

ההצעה שנדחתה קבעה כי 1,509 אנשי צי וחיל־האוויר לשעבר יזכו בחנינה ובפיצויים למפרע בעקבות ההפיכה הצבאית שהביאה את ברזיל למשטר צבאי קשה במשך 21 שנים.

זמן קצר טרם ההפיכה אירגנו אנשי צבא אלו שתי פגישות בריו דה־ז'ניירו ופירסמו הצהרות תמיכה במנהיגים צבאיים שהתנגדו להדחת הנשיא דאז, שנחשב לשמאלי, ג'ואאו גולארט. לאחר ההפיכה גירשו אנשי הצבא שעלו לשלטון את המתנגדים האמורים מן השירות ופיטרו קצינים בעלי השקפות דמוקרטיות, שהתנגדו להפיכה. רוב הקצינים זכו לחנינה חלקית בשנים 1979 ו־1985, אך מן החיילים הפשוטים נמנעה חנינות.

"הצורה החמורה של אי־צדק היא זו המטיבה עם כמה אנשים, אך מקפחת אחרים", אמר סנאטור מאריו קובאס, מתומכי החוק, במהלך הדיון שקדם להצבעה. לעומתו טען מפקד חיל־האוויר, בריגדיר אוקטאביו, כי החנינה תעורר "אי־שביעות רצון ומורת־רוח" בקרב הכוחות המזוינים.

מפקד המורדים באפגניסטן:

"לאחר הנסיגה נתבע פיצויי מבריה"מ על נזקי המלחמה"

בשמונה שנות מלחמה נהרגו כ־1.3 מיליון אפגנים וכחמישה מיליון נמלטו והפכו פליטים

פשאואר (ע"צ). מפקד המורדים האפגנים, גולבודין הקמטיאר, אמר כי במסגרת המשא־ומתן עם הסובייטים להחזרת שבויי המלחמה, ולאחר שיכבשו המורדים את קאבול, יפעיל לחץ לקבלת פיצויים עקב נזקי המלחמה.

בראיון שהעניק שלשום בפשאואר שבפקיסטן, אמר הקמטיאר כי לאחר שתוקם באפגניסטן ממשלת מורדים, ידרוש הנהגת בחירות עצמאיות לראשות המדינה.

הקמטיאר, הנחשב למנהיג שבעת אירגוני המורדים הנלחמים מול הצבא הסובייטי והממשלה הפרו־סובייטית בקאבול, הוסיף: "אנו ממשיכים להחזיק בשבויים. נלחץ על מוסקווה לקבלת תנאינו לתשלום פיצויי מלחמה ולהרחקת פושעים מסוגו של נאג'יבוללה" (נשיא האפגני הנוכחי).

בתשובה לשאלה בדבר סכום הפיצויים שידרשו המורדים, אמר הקמטיאר כי הדבר יוחלט לאחר השלמת הנסיגה הסובייטית.

לטענת המורדים, נהרגו בשמונה שנות המלחמה כ־1.3 מיליון אפגנים וכחמישה מיליון נמלטו והפכו פליטים. 60% מן הבתים באפגניסטן נהרסו ו־70% מהאדמה החקלאית הפכה שממה.

נחתם הסכם הפסקת־אש בין המורדים הטאמילים להודו

פרטי ההסכם יפורסמו במהלך ביקורו של ראש ממשלת הודו בטאמיל נאדו

מאדראס (ע"צ). האירגון הראשי של המורדים הטאמילים בסרי־לנקה הגיע להסכם עקרוני בדבר הפסקת־אש עם השלטונות ההודיים – נמסר ביום חמישי ממקור מהימן. ראש ממשלת הודו, ראג'יב גאנדי, עומד לפרסם רשמית את פרטי ההסכם במהלך ביקורו הצפוי במדינת טאמיל נאדו שבדרום הודו.

ההסכם בין הארגון – "הנמרים לשחרור עילאם טאמיל", שמרכזם במדראס – ונציגי שירותי המודיעין ההודי, נחתם בעקבות משא־ומתן סודי שנמשך מספר שבועות. בהסכם התחייבו הגרילים הטאמילים להתפרק מנשקם ולפעול למען מימוש חוזה השלום שנחתם בין הודו לסרי־לאנקה ביולי 1987. כן התחייבו לפעול במו"מ ללא תנאי עם הודו ולהצטרף לזרם המרכזי המרכזה באי. הודו תפעל לשכנע נשיא סרי־לאנקה, יוניוס ג'איוורדנה, לבטל הכרזה על מיזוג הצפון – שרובו טאמילי – עם חבלים רב־גזעיים במזרח.

ההסכם אמור לשים קץ לצעדים שנוקטים חיילי הודו בסרי־לאנקה, במסגרת המאמצים להשכין שלום במדינה זו. מאז פתחה ניו־דלהי בצעדים צבאיים באוקטובר 1987 נהרגו בקרבות קרוב ל־500 הודים וכאלפיים טאמילים.

דוקאקיס: גל הסמים מאיים על הביטחון הלאומי יותר מניקרגואה

מיסיסיפי, (ע"ד). המועמד הדמוקרטי בבחירות לנשיאות ארצות־הברית, מייקל דוקאקיס – שסקרים מורים כי במדינות הדרום הוא מקדים את יריבו הרפובליקני, סגן הנשיא ג'ורג' בוש – הודיע שלשום בעיר בילוקסי שבמיסיסיפי כי הוא מעמיד את המלחמה בנגע הסמים בראש סולם עדיפויותיו ובמרכז מדיניות החוץ שלו.

בפגישה עם פעילי המפלגה הדמוקרטית בבילוקסי ציין דוקאקיס כי מלחמה אפקטיבית בסם מחייבת שיתוף־פעולה הדוק עם משטרים דמוקרטיים בדרום העולם. "משמעות הדבר היא כי המלחמה נגד הסמים הנרקוטיים תעלה מתחתית אל ראש סולם העדיפות במדיניות החוץ", אמר.

הוא הוסיף כי האיום הגדול על הביטחון הלאומי אינו המשטר הסנדיניסטי בניקרגואה, אלא גל הסמים השוטף את המדינה.

בהופעה קודמת בפני פרחי קצונה באקדמיה המשטרתית של מיאמי, האשים דוקאקיס את מימשל רייגן בהזנחת המלחמה בסמים.

הרב קופר:

ספר ביפאן מתאר קשר יהודי להפיק רווח מאסון צ'רנוביל

בני לבראו
סופר "הארץ" בקליפורניה

לוס אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"). רבי מכר אנטישמיים זוכים לתפוצה רבה ברשתות הספרים ביפאן. כך טען בסוף השבוע הרב אברהם קופר, סגן הדיקאן במרכז ויזנטאל בלוס־אנג'לס, בשובו מסיור קצר ביפאן.

לדבריו, בכל אחת מתריסר חנויות הספרים שביקר בהן עדיין מציעים למכירה ספרים המאשימים את היהדות הבינלאומית בקשיים של העולם. ספר שיצא באחרונה לאור ביפאן מתאר קשר של המיליארדר היהודי, ארמנד האמר, ושל אילי הון יהודיים אחרים, להפיק רווחים מאסון הכור הגרעיני בצ'רנוביל.

הרב קופר תבע להציג שאלות בנושא זה לשר החוץ היפאני, סוסוקי אונו, כשיבקר בישראל. לדעתו, שתיקתם של האינטלקטואלים היפאניים לנוכח אנטישמיות זו, בנוסף על תמיכתה העקבית של יפאן בצד הערבי – מעמידים בספק את יכולתה של מדינה זו לתרום תרומה שקולה לתהליך השלום במזה"ת.

צבא עיראק כבש כמה משלטים לאחר קרב של 60 שעות

בגדד (ע"צ). צבא עיראק הודיע שלשום כי כוחותיו כבשו מחדש כמה משלטים בהרי כורדיסטאן, לאחר קרב שנמשך 60 שעות נגד צבא איראן.

בהודעה ששודרה בטלוויזיה בבגדאד, לאחר שהופסקה התוכנית הרגילה, נאמר כי הקרב הצבאי הראשון פתח ביום ד', ב־5 בבוקר, בהתקפה. הקרב הסתיים ביום ו' ב־5 בערב.

בהודעה נאמר כי ההר אחמר ראומי, הגבוה בהרי כורדיסטאן שבצפון מזרח עיראק, ו־6 פסגות קרובות, נכבשו בחזרה בידי האיראנים.

בהודעה נאמר כי חיילים איראניים רבים נהרגו ונפצעו בקרבות אלה, והאחרים נשבו. כמו כן נתפסו כמויות גדולות של נשק, ובהן תותחים.

"נמשיך לטהר את אדמתנו ונשים לאל את נסיונות האויבים לכבוש את אשר אבדו", נאמר בהודעה הצבאית העיראקית.

פקיד אוזבקי נידון למוות על שוחד

מוסקווה (ע"ד, ע"צ). עוד פקיד ברפובליקה האוזבקית נידון למוות על קבלת שוחד – מסר אתמול העתון "טרוד".

זה היה עוד צעד במסע לטיהור השחיתות שנחשפה באוזבקיסטאן.

העתון מסר כי הנידון למוות, ראחימוב, היה יו"ר קולחוז, וצבר עושר רב תחת הנהגת שאראף ראשידוב, שמת ב־1983 לאחר ששלט ברפובליקה 24 שנים.

ראשידוב, ידיד קרוב של ליאוניד ברז'נייב, נחקר כמשחית, וכל אותות הכבוד שניתנו לו נלקחו ממנו.

כמה פקידים ברפובליקה האוזבקית הועמדו כאן לדין, והוצאו להורג, לאחר שהורשעו בלקיחת שוחד במיליוני רובלים.

"טרוד" מסר כי ראחימוב היה מעורב שנים במעשי שחיתות. "בחקירה התברר כי שילשל מאות אלפי רובלים לכיסו".

ערכה את המדור: עדה אריאבי

דחוף
03-611001

مكان الأصل

חדשות כלכלה

סוכני הגז החליטו להפסיק את עיצומיהם – ליום אחד

לאחר שמשרד האנרגיה סירב לקיים עמם מו"מ כל עוד הם בשביתה

מאת יהודה שרוני ואריה לביא

אספקת הגז תחודש הבוקר לאחר שארגון סוכני הגז הודיע ביום חמישי בשבוע שעבר להשבית את ההספקה עד להשגת הסברים הדרושים בעניין העמלות שמשולמות על ידי החברות לסוכנים.

חידוש אספקת הגז התאפשר בעקבות מגעים שנערכו בסוף השבוע עם שר האנרגיה משה שחל לבין ראשי ארגון סוכני הגז.

במהלך המגעים סוכם שהשר ייפגש הערב עם נציגות של הסוכנים במטרה להגיע להסדר. הסיכום הושג לאחר שהסוכנים הבטיחו לחדש את האספקה כבר הבוקר באמצעות 80 סוכני הגז הפעלים בארץ.

נציגי הסוכנים אמרו שאם לא יושג הסדר הם יחדשו את ההשבתה. הסוכנים אמרו עוד כי הם מצפים "להגיע לפתרון הנושאים במחלוקת ובהם עדכון נכון של התגמולים והחזר כספים".

סוכני הגז טוענים שלא קיבלו את העמלות הריאליות המגיעות להם, מאז הקפאת המחירים ביולי 1985. השפעת עיצומי הסוכנים אינה מורגשת לפי שעה.

ד"ר נתן ארד

מנכ"ל משרד האנרגיה, ד"ר נתן ארד, קרא אתמול לסוכני הגז לשוב לעבודה, כי המשך העיצומים ימנע ממנו או מצמצם מספרם את המגעים איתם. ארד הסביר כי המשך עיצומי הסוכנים מביא לכריתת הענף שעליו הם יושבים – שכן הציבור יבין כי לאורך זמן ישתלם לו לעבור לשימוש בחשמל על חשבון השימוש בגז.

לדברי ארד, "דרישת סוכני הגז לקבלת העמלות הריאליות המגיעות להם לטענתם, בגין התקופה שבה הוקפאו המחירים במשק – אינה בסמכות משרד האנרגיה, שכן ההקפאה בוצעה על-פי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים. משמעות דרישת הסוכנים היא תוספת לעמלות של 30% לשנה, או במונחים כספיים תוספת של מיליוני שקלים – ואת זה המשרד אינו יכול לשלם".

מנכ"ל משרד האנרגיה הסביר כי שובם של סוכני הגז לעבודה יאפשר להנהלת משרד האנרגיה לנסות ולהגיע לפשרה בנקודות מסויימות השנויות במחלוקת בין שני הצדדים.

משרד האוצר מתנגד לתוכנית חברת החשמל לגייס הון בחו"ל

נימוק המשרד: עלות גיוס ההון בחו"ל גבוהה מאשר בארץ

מאת אריה לביא

משרד האוצר מסתייג מכוונת חברת החשמל לגייס הון בחו"ל על-ידי הנפקת אגרות חוב. בכירים במשרד האוצר אמרו ל"הארץ" כי עלות גיוס ההון בחו"ל יקרה באופן משמעותי מעלות גיוס ההון בישראל, ולכן עדיף לנסות ולגייס את ההון בארץ. התשואה שיש להבטיח למשקיע בחו"ל גבוהה באופן משמעותי מהתשואה שיש להבטיח למשקיעים בארץ, אמרו מקורות במשרד האוצר.

חברת החשמל מתכננת לגייס הון בחו"ל במספר דרכים – כאשר הגיוס העיקרי מתייחס לסכום של 320 מיליון דולר שיגוייס בערבות של "אקסים בנק", שהוא הבנק האמריקאי למימון יבוא ויצוא. אחת האפשרויות הנבדקות היא שחברת החשמל תנפיק בעצמה אגרות-חוב לצורך גיוס סכום זה.

בחברת החשמל אומרים כי אין מדובר למעשה בגיוס הון יקר, שכן אקסים בנק יתן את הערבות להנפקה. החברה מנהלת מגעים עם מספר מוסדות פיננסים בארצות-הברית, כדי להבטיח עלות נמוכה ככל שניתן. "בהתחשב בסכום שיגוייס – כל פרומיל הוא משמעותי ביותר", אמר אמש מקור בכיר בחברת חשמל. "היות שמדובר במלווה לעשר שנים לצורך מימון ציוד להקמת תחנת הכוח החדשה, כל פרומיל מתבטא בסכום של 2.3 מליון דולר, ולכן החברה עושה מאמץ ניכר להגיע לעלות הזולה ביותר" אמר המקור. נראה שההכרעה בעניין הדרך בה תגייס חברת החשמל את ההון תתקבל בימים הקרובים.

אם יתברר שהעלות של הגיוס תהיה גבוהה יחסית, תעדיף חברת החשמל ליטול מלווה בערבות "פסקו בנק" שהוא בנק בבעלות של 50 מוסדות בנקאים בארצות-הברית, הפועל בשיתוף-פעולה עם אקסים בנק. העלות המוערכת של הגיוס בהנפקת אגרות חוב מתקרבת לעשירה אחוז. עלות זו מבוססת על התשואה המובטחת למשקיעים באגרות חוב של ממשלת ארה"ב בתוספת פרמיה נוספת ועמלה לבנק האמריקאי.

התשואה באגרות חוב של ממשלת ארה"ב לא היתה יציבה בתקופה האחרונה, והיא נעה בין 8.6 ל-9.1 אחוז, וכעת היא מגיעה לכ-8.7%. במשרד האוצר חוששים שהעלות עלולה להגיע ל-11% ואף יותר.

תע"א החלה בעוד גל פיטורי עובדים: מאות בלתי-קבועים

ראשי ועד העובדים והסמנכ"ל לכוח אדם דנו בסוף השבוע באפשרות קיצוץ בסעיפי שכר שונים תמורת קיצור שבוע העבודה ל-40 שעות

מאת זוהר בלומנקרנץ

הנהלת התעשייה האווירית החלה לפטר עוד 400–500 עובדים ארעיים ובעלי חוזים אישיים, בגלל סגירת "הלביא".

על-פי מכתבי הפיטורים שהחלה ההנהלה לשלוח, יסיימו עובדים אלה את עבודתם כבר בסוף החודש. מדובר, בין השאר, בעולים חדשים, ובמהנדסים שכבר עבדו כמה שנים בתעשיה האווירית. נציגי העובדים מנועים לפעול למענם על-פי הסכם העבודה הקיבוצי, כיוון שאינם קבועים.

בסוף השבוע נועדו ראשי ועד העובדים לפגישה ראשונה עם הסמנכ"ל לכוח אדם, אביגדור קפלן, לדון באפשרות לקצץ בשכר תמורת קיצור שבוע העבודה. בישיבה העלה הוועד את סעיפי השכר שניתן לקצץ, לאחר שדחו את הצעת ההנהלה לקצץ ב-15 סעיפים אחרים. על-פי ההצעה, יקוצץ השכר לתקופה מוגבלת, חצי שנה עד שנה.

בין הסעיפים שהציעו העובדים לקצץ בהם: 2 ימי המחלה שעליהם אין חייבים להמציא אישורים רפואיים; התשלום המיוחד בעד ימי חג החלים בשבת; מספר ימי הסמינרים, ההשתלמות והעיון. בתמורה, דרש ועד העובדים לקצר את שבוע העבודה ל-40 שעות.

ועד העובדים ישגר היום מברקים אל ראש הממשלה, שר הביטחון, שר האוצר ושר החוץ, וידרוש להיפגש עמם בדחיפות. המשנה למזכיר ארגון עובדי התע"א, שאול עציון, אמר כי העובדים ידרשו מארבעת השרים לקיים את החלטות הממשלה לשמר את הכושר הטכנולוגי של החברה ולמסור לה עבודות חלופיות במקום פרוייקט "הלביא". לדבריו, לא קיימו החלטות אלה.

בוועד העובדים נשמעו בסוף השבוע קריאות לחדש את ההפגנות ההמוניות במחאה על אי קיום החלטות אלו. בוועד גם הובעה, בסוף השבוע, תרעומת על שאין מפעילים את ההסכם עם משרד העבודה על מימון השתלמויות מקצועיות ל-854 מעובדי התע"א, כדי שלא יפוטרו. עפ"י הסכם זה, הם אמורים להשתלב בפרוייקטים ובעבודות חדשות.

הנהלת רפא"ל

מברכת את חתני פרס בטחון ישראל ואת צוות העובדים שסייעו להאדרת כוחו של צה"ל.

משה (מוסה) פלד מנכ"ל רפא"ל
והנהלת רפא"ל

רפא"ל

דאו-ג'ונס עלה תוך מחזורי שיא

ניו-יורק (ע"ח). מדד הדאו-ג'ונס בבורסה לניירות-ערך בוול-סטריט בניו-יורק חזר ועלה מעבר ל-2,100 נקודות תוך מחזורי שיא ביום שישי.

המדד טיפס 37.16 נקודות ביום חמישי, התאושש ועלה 9.60 נקודות לרמה של 2,103.84.

המחזור עבר את ה-300 מיליון מניות בבורסה.

לעומת זאת נרשמו ירידות באגרות החוב, דבר שהעלה שוב את החשש כי עליה בשערי הריבית עשויה לסכל את התאוששות הבורסה במשך הקיץ.

ערך את העמוד: דני ענבר

פוליטיקה

הופיע גליון מס' 21

עתון פוליטי ישראלי

ערביי ישראל: המבט מבפנים

גיליון מיוחד, ראשון מסוגו, על הישראלים הלא-מוכרים, כתוב כולו על ידיהם

עורך: גדעון סאמט

להשיג בדוכני העיתונים

צוות השרים בפתח השבוע ה-12 לעיצומים במערכת הבריאות:

"לנטרל הסכם המשמרת ה-2 מיחסי עובד מעביד ולהפעיל תכנית זמנית חלופית"

האוצר: תגמול לעובדים – תקדים למגזרים אחרים • שיבושים בחדרי ניתוח ובמרפאות חוץ; רופאי המדינה וקופ"ח יחריפו עיצומיהם; רוקחים: סכסוך עבודה; אחיות: תופשה מאורגנת

מאת עדנה ארידור

צוות השרים לפתרון המצוקה במערכת הבריאות, בראשות ראש הממשלה, הטיל על היועץ המשפטי לממשלה להגיש בדחיפות, הצעות איך לנטרל הסכם להפעלת משמרת שניה בבתי חולים מיחסי עובד-מעביד. בישיבת הוועדה, בסוף השבוע, התברר כי תוכנית מנהלי בתי-החולים להפעלת משמרת שניה באמצעות אגודות, ידידים וקרנות מחקר שליד בתי החולים, יש בה המשך ליחסי עובד-מעביד, מה גם שהעבודה הנוספת אחר הצהרים, תיעשה באותו מקום עבודה, באותם מתקנים ותחת אותו שרביט ניהול.

במערכת האשפוז נכנסים העיצומים היום לשבוע ה-12. השיבושים בחדרי הניתוח ובמרפאות החוץ בבתי החולים נמשכים. ורופאי המדינה ורופאי בתי החולים בקופת חולים מתכוונים להחריף את העיצומים, לנוכח הסחבת בדיונים בוועדת השרים. הרוקחים הכריזו בסוף השבוע סכסוך עבודה. האחיות מאיימות לצאת לתופשה מאורגנת.

שמיר: הנקודה המשפטית חשובה

בתגובה על דרישותיה של שרת הבריאות לזרז את ההחלטות בצוות השרים, לנוכח איומי הרופאים להחריף את העיצומים, אמר ראש הממשלה: "לא יועילו זעקות השבר. הנקודה המשפטית חשובה כדי להתקדם במציאת פתרון למצוקת המערכת.

בצוות השרים אין מוציאים מכלל אפשרות להפעיל את תוכנית המנהלים, או כל תוכנית אחרת, בתוקף חוק, לתקופה מוגבלת. הכוונה היא לעגן בחקיקה את סעיפי ההסכם האחיד שיושג עם כל העובדים בבתי-החולים הממשלתיים.

חקיקה כזו מקובלת גם על ההסתדרות. לעומת זה, באוצר דוחים את הרעיון לעגן בחקיקה תגמול לעובדים, מאחר שהדבר ישמש תקדים גם למגזרים אחרים במשק. האוצר סבור שאת המבצע לקיצור התורים יש להפעיל במשק סגור: יוקם גוף צבורי שיגבה דמי ביטוח ויווסת את העבודה במשמרת שניה בין בתי החולים ובכך ייצור תחרות ביניהם. התחרות עשויה להוזיל את התגמול.

הכוונה היא שאם בבית חולים אחד יש תור לניתוח מסוים, ובבית חולים באזור אחר אין ממתינים בתור – יופנה החולה לשם. מאחר שהגוף הציבורי הוא זה שיווסת את העבודה יהיה אפשר לנטרל יחסי עובד-מעביד.

לתוכנית זו מתנגדים מנהלי כל בתי החולים הכלליים, מאחר שהיא תיצור אפליה בין בתי החולים ובין החולים.

שר האוצר הציע להפעיל ביטוח משלים באמצעות חברת הביטוח ההסתדרותית "הסנה" וקופת-חולים – לשירותים רפואיים במשמרת שניה. תגובתה של שרת הבריאות להצעה זו היתה: אין מה לדבר עם ההסתדרות על הנהגת ביטוח משלים לפני שייפתר נושא תקציב קופת חולים. היא האשימה את שר האוצר כי הוא דוחה כל תוכנית שמביאים לפניו.

התקוממות בנושא התקציב

התקוממות ברעיוני הוועדה השנה גם בתקציב הבריאות. הוסכם להוסיף על תקציב זה 7.5 מיליון שקלים, לכיסוי תשלומים בעד תוספת תקנים ושעות נוספות, הנובעים מחתימת הסכמי שכר במערכת. סכום זה בא בנוסף על 36 מיליון שקלים שעליהם הוסכם בין ממלא מקום ראש הממשלה לבין שר האוצר. יצויין כי כל הסכום – 43.5 מיליון שקל מופיע בתקציב כהוצאה המותנית בהכנסה.

פורז: להפוך את בתיה"ח בתל-אביב לחברה עירונית

מאת חיים הנדוורקר סופר "הארץ" בתל-אביב

חבר מועצת עיריית תל-אביב, עו"ד אברהם פורז, יעלה היום בישיבת מועצת העירייה הצעה להסב את בתי החולים העירוניים בתל-אביב לחברה עירונית.

פורז מציע, כי החברה העירונית, שתכלול את בתי החולים העירוניים, תפעל על בסיס עסקי ותמורת תשלום מצד החולים. בדרך זו, לדעת פורז, יקבלו החולים שירות טוב יותר, הרופאים והאחיות יקבלו שכר גבוה יותר ותגבר המוטיבאציה שלהם לעבודה.

לדעתו של פורז, המצב היום בבתי החולים בעיר הוא חמור ורק בדרך זו ניתן יהיה להתגבר על מצוקת האשפוז בבתי החולים בתל-אביב.

ארגוני הסוחרים:

נוזיל מחירים אם חברות האשראי יפחיתו עמלות

מאת אבי גבאור

ארגוני הסוחרים בירושלים, רמת-גן ונתניה קוראים לשר האוצר לפעול להגבלת העמלות שגובות חברות האשראי מעסקים המכבדים את תוצרתם בכרטיסי האשראי.

במכתב ששלחו שלושת ראשי הארגונים לנסים, נאמר כי בתי המסחר ב"גן העיר" בתל-אביב וב"קניון" ברמת-גן, נדרשים לשלם לחברות האשראי עמלות המסתכמות ב-5%–7% מהפדיון.

הם שואלים "איזו הצדקה יש למונופולים – חברות האשראי "ויזה", "דיינרס-קלאב" ו"ישראכרט" לגבות מבתי המסחר עמלה ממוצעת של 4% מהפדיון? הם מבקשים להיפגש עם שר האוצר, ומבטיחים כי אם יגביל האוצר את שיעור העמלה שחברות האשראי רשאיות לגבות מבתי המסחר – יפחיתו הסוחרים את המחירים בהתאם.

"לחברה שוודית אושר לייצר כדורי עוזי"

מאת אליהו זהבי

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). העיתון השוודי "דאגנס ניהטר" מוסר כי חברה שוודית בשם "ביטורקס ארמס" קבלה מהתעשיה הצבאית הישראלית רשות לייצר כדורים לתתי-מקלע "עוזי".

מכונות וציוד לתחזוקה ונקיון

המבחר הגדול ביותר של:
★ מקרצפות בכל הגדלים
★ שואבי אבק
★ שואבי אבק/מים בכל הגדלים
★ מכונות משולבות לניקוי רצפות
★ מבחר מכונות לנקוי שטיחים
★ מכונות לטאטוא כבישים ומדרכות בכל הגדלים

מבחר גדול של ציוד עזר וחומרים לנקיון

מעבדה לתיקונים ושרות

מחצ

מיכון, חמרים, ציוד לתחזוקה ונקיון
מקבוצת "השמירה" בע"מ
חדר תצוגה מרכזי: תל-אביב – אזור התעשיה, רחוב 1274 מס' 12 (כניסה מדרך בית 42), טל: 374113, 370121, 378473
חדרי תצוגה אזוריים:
ירושלים: טל. 242865
חיפה: טל. 674814
עפולה: טל. 595766

מדינה אחת לנו שתהיה לי נקי!

בדוק והשווה... ותרוויח!

לקוחות בנק לאומי מרוויחים את האשראי הזול ביותר -

שיעורי ריבית מירביים ליום 19.6.88

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית: לקוחות מסחריים	ריבית חודשית: לקוחות פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" - צמודה למדד	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים צמודים לדולר	3—6 חודשים	1.75%	
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	6-3 חודשים 12-7 חודשים 12-6 חודשים	2.2% 2.4%	2.4% 2.6% *2.1%
חח"ד/משיכת יתר בשקלים לא צמודים בריבית משתנה	פריים עמלת הקצאה עמלת סיכון תוספת על הריבית	1.25% 0.4% עד 1.65% 0.85%	עד 2,000 2.0% 5,000-2,001 2.5% תוספת על הריבית 0.85%

* [illegible]
פרטים מלאים [illegible] בסניפי בנק לאומי.

האם גם אתה מרוויח?

בנק לאומי - רווח יומי

דיונים בענף התיירות להכנת תכנית לעידוד התיירות לארץ

נרשמה ירידה בהיקף של 25% במכירות החברה הכלכלית שליד התאחדות המלונות מאז החלה האינתיפאדה לפני כחצי השנה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

נציגי ענף התיירות יתוועדו היום בירושלים לפגישה ראשונה עם נציג משרד התיירות, ד"ר משה מנדלבאום, לשעבר נגיד בנק ישראל, כדי לדון בסיוע הממשלתי לענף ולהכין תוכנית חדשה לעידוד תיירות לישראל.

בפגישה של ראשי הענף עם שר התיירות בשבוע שעבר הוחלט כי נציגי הענף ומשרד התיירות יגבשו נייר עמדה, שיפרט אלו צעדים מעשיים יינקטו להתמודד עם השפל בתיירות לישראל עקב האירועים בשטחים.

המסמך יוגש לראש הממשלה, לשר החוץ ולשר האוצר, כדי שמשרדיהם ישתלבו בביצוע התוכנית. התוכנית אמורה לכלול הגדלת המשאבים למסע פרסום ושיווק בחו"ל, בעיקר במגזר היהודי בארה"ב, וסיוע כדי למנוע פגיעה ממשית בגורמי התיירות בארץ בתקופת משבר זו.

בפגישה היום יוצע להגדיל את התקציב לפרסום בחו"ל ב-5 מיליון דולר, ולהקצות 1%, שפירושו 15 מיליון דולר, מהכנסות המדינה מתיירות לשנה, למסע השיווק החדש. במקביל יוצע לנקוט צעדים מעשיים לשמור על תשתית ענף התיירות בארץ. התוכנית החדשה תתבסס על ההנחה כי המצב הפוליטי בשטחים והאירועים שם יכולים להימשך עוד 4–5 שנים.

שפל במלונות

ירידה ממוצעת של 25% נרשמה במכירות של החברה הכלכלית שליד התאחדות המלונות, מאז החלו האירועים בשטחים לפני כחצי השנה. בסוף השבוע דנה נשיאות ההתאחדות במצב החברה, המתמחה באספקת מזון, רהיטים, וציוד אחר, למלונות. עיקר הדיון נסב על המדיניות שעל החברה לנקוט לנוכח השפל המסתמן במספר הלינות בבתי המלון.

במחסני החברה הצטבר מלאי גדול של ציוד, בעיקר של שטיחים ומוצרים בני-קיימא אחרים. מנכ"ל החברה, עודד לוריסוב, אמר שלפי שעה, אין לה קשיי נזילות. לדבריו, ניתן בכל עת להגיע למכירת את הציוד הרב שבמלאי, אך אין כעת כוונה להוזיל ציוד זה, כדי לעודד את מכירתו.

גידול בתיירות שכר מסקנדינביה

בתוך כך צפוי התורף גידול של 40% בתיירות השכר מסקנדינביה לישראל, עקב הוספת 2 טיסות ישירות לאילת. מנהל לשכת התיירות בשטוקהולם, ירון סרן, מסר כי כך מתברר מהתוכניות של חברות התיירות בסקנדינביה שהושלמו בימים אלה.

עוברים לברזיל

ישראל תעתיק מארגנטינה לברזיל את מוקד פעילותה לעודד תיירות מדרום אמריקה. בין השאר, תפתח לשכת תיירות ממשלתית בברזיל. כך החליטו בכירי משרד התיירות, המלונאים, סוכני התיירות ואל על – בפגישה בתל-אביב.

נזקי השרב יקטינו הכנסות אגרקסקו ב-3–3.5 מיליון ד'

מאת אבי גבאור

המכה שהנחית השרב במאי על החקלאים, מסכנת גם את חברת אגרקסקו.

מחסור בפרי והצמצום של ממש ביצוא יגרמו במישרין להקטנת הכנסות החברה ולמחסור חמור באמצעים לממן את פעילותה השוטפת ואת אחזקת נציגויותיה בחו"ל.

במכתב שפורסם השבוע בעלון החקלאי "ידיעות המוכירות", בישר אמנון עמיעד, מנכ"ל אגרקסקו כי הוקמה ועדה שתמליץ על דרכים לקצץ בהוצאות החברה. "מהיכן תגבה החברה את העמלה – חלקו של ענף-הפירות – לכיסוי הוצאותיו, כגון משכורות, תקשורת, רכב, הוצאות משרדיות וכדומה", שאל עמיעד. "מדובר כאן בסכום של 3.5–3 מיליון דולר, שהיה מגיע לנו אילו התממשו תחזיות היצוא של האבוקדו".

"לנוכח המצב נותרה איפוא אפשרות אחת: על החברה לבצע קיצוץ זה בהוצאות. לא מדובר כאן בהורדת שומנים בלבד, אלא בחיתוך בבשר החי", כותב מנכ"ל אגרקסקו.

צעירים גרמנים מובטלים לשנת עבודה בכפר-החורש

בון (עסק"א). עשרות צעירים מובטלים מחבל הסאר במערב-גרמניה יצאו בחודשים האחרונים לישראל, לשנת עבודה בקיבוץ כפר-החורש, שבקרבת נצרת.

חלק ניכר מהצעירים האלה מועסק במאפיה שבכפר החורש, שהיא אחת המאפיות הגדולות ביותר בישראל. מנהלי המאפיה מקווים גם ליהנות ממידע גרמני, לגיוון תוצרתם.

בתקופת שהותם בישראל אין הצעירים הגרמנים נהנים מדמי אבטלה בארצם. אולם תקופת עבודתם בישראל מוכרת ע"י קרנות הפנסיה הממלכתיות במערב-גרמניה. שהייתם של הצעירים המובטלים הגרמנים בקיבוצים בארץ הוקלה במידה ניכרת מאז אשתקד, כאשר שלטונות ארצם החליטו להכיר בתקופת העבודה בישראל לחישוב זכאות מקרנות הפנסיה בגרמניה.

שלטונות מערב-גרמניה מציינים כי לתוכנית זו היבטים פוליטיים ותרבותיים חשובים, בין היתר בהגברת חילופי הנוער בין שתי המדינות. אולם נוסף על כך, מרגישים מקורות רשמיים, חוסכת תוכנית זו כספים ללשכת העבודה הממלכתית של מערב גרמניה, המשלמת דמי אבטלה למובטלים.

קיצוצי תקציב ימנעו פתיחת ביתן אמנויות בפארק הירקון

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל-אביב

ביתן האמנויות בפארק הירקון, שהיה אמור להיות מופעל השנה על ידי מוזיאון תל-אביב, יישאר סגור. הביתן, הנמצא בשליטת חברת פארק הירקון, סגור זה שנתיים ימים, לאחר שרמת התערוכות שהוצגו בו בעבר, כששימש כמקום לתערוכות לאמנים בראשית דרכם, לא היתה משביעה רצון. ההחלטה היתה להעביר את הניהול במקום למוזיאון תל-אביב. אולם עקב קיצוצים תקציביים הוחלט לא לממש את התוכנית. בכוונת המוזיאון היה להשתמש במקום ככלי לגירוי המבקרים להכיר את עולם האמנות.

הצעה אחרת, שהעלה סגן ראש העירייה, נתן וולוך, היתה להפעיל את המקום כבית קפה, תוך שילובו עם אלמנטים אמנותיים. הצעה זו פסל ראש העירייה שלמה להט, ולכן חשש שביתן האמנויות יישאר סגור עוד זמן רב.

דובר עת"א מסר בתגובה כי בתחילה העדיפו להם שבמקום יפעל מוסד אמנותי על פני בית קפה. עתה, לאחר שהתברר כי המוסד האמנותי לא יוכל לפעול, יישקל הנושא מחדש.

התאחדות סוכני נסיעות ותיירות בישראל

מזמינה את סוכני הנסיעות והתיירות לערב הסברה מיוחד לרגל חנוכת מערכת התקשורת התיירותית – **ישראליין**

בנוכחות

שר הכלכלה והתקשורת
מר גד יעקבי

אשר תתקיים ביום שני 20.6.88 בשעה 18:00 במלון מוריה פלזה רחוב הירקון 155 תל-אביב.

סוכני נסיעות וגורמי תיירות אשר לא קבלו הזמנה מתבקשים לאשר בואם בטלפון 03-291625, 03-294780.

המרכז הישראלי לניהול

מודיע על **דחיית המפגש**

בנושא

"עסקת פז" והשלכותיה על תכנית הפריווטיזציה הממשלתית

שעמד להתקיים ב-20 ביוני 1988

המועד החדש המתוכנן - יום ה', 7 ביולי 1988

הנרשמים יקבלו הודעה אישית על המועד החדש

המעוניינים להשתתף במועד החדש יפנו למרכז 03-253104; 03-257202

טלפון פתוח בנושא: אבדן סידן בגיל המעבר

איבחון, מניעה וטיפול

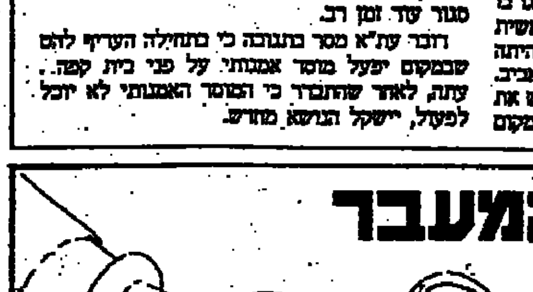

צוות מומחים
ישיב טלפונית לפניות הציבור
מחר יום שני 20.6.88
בין השעות: 18:00-16.00
בטלפון: 03-233251-4
03-234437
03-229880
03-241622

משתתפים:
ד"ר אלישע בר-מאיר
מנהל המכון להדמיה רפואית, ביה"ח אלישע - חיפה
ד"ר צופיה איש-שלום
מומחית לרפואה פנימית ואנדוקרינולוגיה, מרכז רפואי רמב"ם - חיפה
ד"ר ג'ורג' בלינדר
מ.אר - המכונים לאיבחון רפואי, ביה"ח ביקור חולים - ירושלים
פרופ' דני וייס
מנהל מחלקה האורטופדית, מרכז רפואי רמב"ם - חיפה. יו"ר איגוד האורטופדים בישראל.

כדאי לך בקופת חולים מאוחדת!!

קופת חולים מאוחדת
העיקר הבריאות

הארץ

יום א', ד' בתמוז התשמ"ח
19 ביוני 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001 פקס 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2, טל' 02-224245-6, ת"ד 273 י-ם 91002 פקס 02-224249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-661166-8, ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס 04-670715

מו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי
סגן עורך: ברוך לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233, Tel. 5121212

אש"ף מדבר על מו"מ ישיר עם ישראל

"שוגים הפלסטינאים אם הם חושבים שאפשר לפתור את הבעיות עם הישראלים על-ידי ניהול משא ומתן עם לא-ישראלים, כולל ארה"ב" – למלים אלה שבמאמר ב"וואשינגטון טיימס" של בסאם אבו שריף, יועצו המדיני של יאסר ערפאת ודובר אש"ף, יש להתייחס כאל מפתח להבנת המאמר כולו וגם של "המסמך" שעבר במשלחת אש"ף בימי ועידת אלג'יר, הועבר לאחר מכן למחלקת המדינה האמריקאית ונתפרסם ב"הארץ" ביום ו'.

במקום "לא-ישראלים" צריך לקרוא "ועידה בין-לאומית", אשר צמרת אש"ף על כל גווניה מתנגדת לה בתקיפות. התנגדות זו מבטאת גם את סלידתה מירדן ההאשמית; ומאחר שמיכאל גורבצ'וב דוחק ביאסר ערפאת להכיר בזכות קיומה של ישראל, וג'ורג' שולץ אינו רוצה לשמוע על אש"ף כל עוד זה לא יכיר בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338, נולד ככל הנראה בהנהגת אש"ף הרעיון להציע מתן ומשא עם ישראל – ולא חשוב בעיניו אם תהיה זאת ישראל של שמעון פרס או זו של יצחק שמיר.

הצעה זאת מלווה דברי נועם שלא שמענו כמותם יוצאים מפיו של אדם חשוב בהנהגת אש"ף, ואם מוצע לנו משא ומתן שאין לכנות אותו אחרת אלא בשם התואר "ישיר" – נחוץ לבדוק על מה מציעים לשאת ולתת.

התשובה היא כי אש"ף רוצה בהסכמת ישראל לעריכת משאל־עם בגדה המערבית וברצועת עזה "תחת פיקוח בין־לאומי", ואם במשאל־עם זה, או בבחירות שישאו אופי של משאל־עם, יתברר כי לא אש"ף צריך להיראות כנציג האוכלוסיה הערבית, הוא יפנה את מקומו למי שיזכה ברוב המצביעים.

כלום אש"ף יסתפק בכך שהפיקוח הבין־לאומי יתבטא בנוכחות של ועדת פיקוח, מורכבת מקומץ דיפלומטים מארצות "נייטרליות" בעוד צה"ל יוסיף להיות נוכח בגדה וברצועה, או שמא מסתתרת מאחורי התיבה "פיקוח בין־לאומי" הדרישה – שלא בוטאה עדיין – כי צה"ל יתפנה מהשטחים, משום שפיקוח בין־לאומי אינו מסוגל לערוב לחופש ההצבעה כל עוד צה"ל יחנה בשטחים?

הדבר המעניין ביותר במיסמך ובמאמר גלום ברעיון של משא ומתן ישיר בין אש"ף ובין ישראל. יש בזה משום חיזוק לטענה אשר שמעון פרס משמיע מזמן, כי מי שפוסל את הוועידה הבינלאומית, ובאמצעותה גם את חוסיין, ימצא את עצמו בסופו של דבר בודד וגלמוד, כלומר בלי ארה"ב, מול פני אש"ף דווקא.

יש הגורסים כי המסמך והמאמר אינם אלא כדור ניסוי הנועד לשפר את יחסי הציבור של אש"ף בזירה האמריקאית ולספק תחמושת הסברתית למה שקרוי "מחנה השלום" בישראל. אחרים טוענים כי הכוונה אינה טקטית, אלא רצינית: ערפאת חושש מכישלון האינתיפאדה שתתמוסס תחת מהלומות צה"ל, ולדעתו הגיעה העת לפתיחות מתקפה שתביא את ההתקוממות והאלימה לחוף מבטחים בדרך דיפלומטית. איזו גירסה היא הנכונה?

שאלה נוספת: כלום חל שינוי עקרוני בעמדת אש"ף העקשנית על כל מחשבה – כגון הנכונות למשא ומתן ישיר, הקבלת שאיפת אש"ף למדינה פלסטינאית בגדה וברצועה כלבנה, ובד בבד עם גילוי זה של התמדת הרפתקת האינתיפאדה תוך הפעלת בקבוקי תבערה והנהגה שיטתית של שרפות והריגות?

לולא גילויים אלה של דירבון ההתקוממות הנרפתה, אפשר היה להתייחס למסמך ולמאמר ביתר רצינות; אבל יערות בוערים ומצעי כותנה עשויים לדחוף ישראלים רבים להקצנת עמדתם דווקא ולא להיפך. מי שרוצה בכנות במדינה פלסטינאית לצידה של מדינת ישראל, מוטב היה לו להכריז עתה על שביתת נשק בשטחים כדי ליצור אווירה שתעודד את הנכונות לחשוב על דרכים מדיניות להשכנת השלום; אך מי שסבור כי השעה קוראת, לפי ההיגיון המהפכני, להכנסת כלי נשק אכזריים יותר לשדה המאבק, צפוי להשיג את ההיפך ממה שהוא, אולי, מתכוון אליו.

לבה רותחת ברצועה

צה"ל אולי מנצח בעימותים עם האוכלוסיה ברצועת עזה, אך אין מקום לאשליות: ההתפרצות בוא תבוא, והשאלה היא רק מתי

מאת זאב שיף

ב־15 ביוני היתה שביתה כללית ברצועת עזה. ההמונים הפלסטינאים נענים בדרך כלל לפניות כאלה, ובפרט כאשר מדובר בצעד מאסיווי כשביתה. החנויות ברחובות הראשיים הן סגורות, כולן. הבקיאים אומרים כי ברחובות צדדיים הרבה מהחנויות פתוחות עם חצי תריס מורם, ובפרט אם מדובר בחנויות מזון. ברחובות שבדרך כלל עמוסים בהמון אדם, נראים עתה אנשים יחידים. הרוב מסתגרים בבתיהם. רק כלי רכב צבאיים נעים בכבישים ומפעם בפעם חולף סיור רגלי של חיילי צה"ל.

במקום אחד, בקצה העיר, בשער מחנה הפליטים ג'בליה, מצטופפים אלפי אנשים. כולם גברים. תור לאורך קילומטרים כמעט, מתפתל השוכב על דיונות החול. האנשים יצאו מבתיהם למרות השביתה הכללית. מחכים בשקט בשמש היוקדת על מנת לקבל תעודות זהות ישראליות מחודשות.

מה שהחל כפעולה מקומית ביוזמתו של אלוף פיקוד הדרום איציק מרדכי, כשלא מעטים מפקפקים בכדאיותה ובאפשרות שתצליח, הפך בשבועות האחרונים למבצע עקבי שמרבית משרדי הממשלה מעורבים בו. במידה רבה זה מבצע נגד הכוונה הפלסטינית להתנער מהשלטון הישראלי. מבצע שנועד לחזק את הקשר המנהלי של תושבי רצועת עזה עם השלטון הישראלי. כמה מהארגונים הפלסטינים לא אהבו זאת. אנשים ניסו לפגוע בצלמים המכינים את הצילומים לתעודות הזהות. היו מקרים שבהם רעולי פנים עצרו אנשים ברחוב, ודרשו את תעודות הזהות החדשות וקרעו אותן לגזרים.

* * *

האנשים באים למרות התקוממות משום שהם חוששים כנראה כי בלי תעודה זו מסוכן שבעתיים. בלי תעודה יקשה עליהם להשיג פרנסה, ולא רק בישראל, ומי יכול לצפות איזה סכנות נוספות אורבות לחסרי תעודה. בכלל התמונה המסתכמת המראה היא כי זקנים, נכים ומכובדים יתכבדו ללא תור. על התור משגיחים חיילי מילואים בעיקר, ולא מן הצעירים. ככל שמתקרבים לבניין המרכזי ולאוהלים הגדולים ולצריפים החדשים המקיפים אותו, מתפתל התור הארוך אל בין קונצרטינות תיל. למעלה מ־160 איש עסוקים במבצע, ולמרבית ההפתעה אני מוצא ביניהם לא רק חיילות המשרתות בקבע בעזה, אלא גם פקידות ישראליות שעברו קורס הקלדה ומע־בירות למסופי המחשב את המידע הרב שנאגר במבצע עצום כזה.

לידם עובדים ערבים מהרצועה וביניהם גם נשים, כולן לבושות במיטב הבגדים המערביים. אלה האחרונים רושמים בערבית, בקליגרפיה תמה, ומעניקים תעודות בשפה העברית. ב־1982 נערך מבצע דומה של רישום וחלוקת תעודות זהות, אך הפעם הוא מקיף ויסודי יותר – גם בגלל המיחשוב והטכנולוגיה הנלווית אליו. חברת מחשבים הכינה תוכנה מיוחדת המקילה על מיון המידע והעברתו לכל המשרדים הנוגעים בדבר. ב־1982, למשל, לא הופיעו למפקד כ־60 אלף איש שהיו רשומים במשרד מרשם האוכלוסין והסיבה היתה כי הללו אינם קיימים יותר.

במבצע זה יוכיח השלטון לתושבים את קיומו, אך מעל לכל הוא יספק מידע חשוב ורב בכל השאלות הדמוגרפיות של רצועת עזה. בסיומו יידעו טוב יותר כמה פליטים חיים והיכן, מי מהתושבים נפטר, היכן בדיוק מתגורר כל אדם.

משרדי הממשלה השונים יוכלו להגיע בקלות רבה יותר לאותם המבוקשים על ידם. צילומים יהיו בידי הממשל. החיסרון במבצע התיעוד שהוא מקיף רק את גברי רצועת עזה, ולא את הנשים והילדים הרבים, המהווים כיום את מרבית האוכלוסיה.

* * *

בקצה הדרומי של הרצועה, במחנה הפליטים אל בורג' שליד חאן יונס, נערך מבצע אחר שנועד לסכל את האינתיפאדה. אם מבצע התיעוד נועד להדק את השליטה של השלטון הישראלי, ועיקרו איסוף מידע במגע ישיר עם האוכלוסיה, אזי באל בורג' מדובר במבצע אגרסיווי שבו הממשל הישראלי מבקש לכופף ידם של אלה הרוצים להתנער ממנו. בשני המקרים מדובר בעימות שהשלטון הישראלי יזם כנגד מארגני האינתיפאדה. האירוניה היא שהאוכלוסיה הפלשתינית רוצה להתנער מאתנו, ואילו אנו עושים הכל כדי לחזק את חיבוק הדב שבו אנו לכודים עם המוני הפלשתינאים.

הפור נפל על אל בורג'. השלטון יכתוש אותה כדי שתשמש דוגמא לאחרים. מדוע דווקא 18 אלף תושבי מחנה הפליטים אל בורג'? את התשובה אנו שומעים מראש המינהל האזרחי באזור חאן יונס, סגן אלוף אגנון. מסתבר כי משמעה המועצות המקומיות באזור נענו שבע להוראות ראשי האינתיפאדה והגישו את התפטרותן. ארבע חזרו בהן לאחר שיחות שכנוע. גם באזורת פועלים המבנבנים מאחורי הקלעים. הנה הדיחו ראשי המועצות של מחנות הפליטים אל בורג' ונוציראת על התפטרותם.

הוחלט ללכת למבחן כח ואל בורג' נבחרה כדוגמה. מונה קצין במקום ראש המועצה לנהל את ענייני הציבור. המטרה להוכיח לתושבים כי מוטב להם לנהל את עצמם במסגרת השלטון הישראלי ולא להשאיר את המלאכה לקציני צה"ל. הם רוצים מרי אזרחי ומהומה ואנו נוכיח להם חוק וסדר מהו, ומה מחירו. ראש המועצה הישראלי, מעין מבחר למחנה פליטים, הוא רב סרן דגן שאנו מצויים עתה במשרדו. בחיוך הוא מסביר כי תפקידו לאכוף את החוקים עד הסוף, בלחץ מאסיווי. ואפשר לסמוך על דגן שהוא יעשה זאת כהלכה.

ולחץ מאסיווי מהו? לפתע מסתבר כי תושבי אל בורג' לא משלמים עבור השימוש בחשמל ויש רבים הנעזרים בחשמל בהתחברויות לא חוקיות. זרם החשמל למחנה נותק ותוך כמה ימים נגבו בעזרת הצבא כ־150 אלף שקל. פרט לזאת מעמיקים הגביה בכל תחום ותחום. לוחצים על בעלי הרכב במחנה. מדקים את המצרכים המוכנסים למחנה ולא הכל ניתן להעברה. אלה הרוצים לעבוד בישראל צריכים לקבל רישיון עבודה יזוק, ולא הכל מקבלים אותו. תלמידים שנתפסו בהפרת חוק באינתיפאדה לא יורשו לגשת לבחינות בגרות, וכך הלאה.

אין ספק כי אל בורג' תבוסף הכל ברצועה ישמעו על כך. השרירים של צה"ל חזקים יותר. כך היה גם בקבטיה הסוררת ובביתא שבשומרון, אם כי באלה שוב רואים את דגלי פלשתין מתנוססים. בשני העימותים ברצועה נכנס, אך אסור שנשלה עצמנו. מתחת לקרקע להתכת שם לבה רותחת, ואלה הם גורמי היסוד שיביאו להתקוממות. לבה זו תפרוץ שוב, כמו מים, במקום זה או אחר. כל מה שאנו עושים שם בעזרת צה"ל והרשויות הביטחון האחרות זה לאתר את האש אך לא לכבותה.

חיילים סובייטים במצעד בכיכר האדומה. הסכמתו של גורבצ'וב לדבר על צמצום הכוחות הקונבנציונליים באירופה גורמת למבוכה במטה נאט"ו. למרות שבכך קיבל הצעה אמריקאית.

הפצצה של גורבצ'וב

בנאט"ו מתייחסים בחשדנות להצעת שווארנאדזה לבדוק את היקף הכוחות באירופה כצעד ראשון לקראת צמצומים

מאת דניאל דגן

בריסל

קיצוץ לא סימטרי בכוחות הקונבנציונאליים ביבשת אירופה, או חיזוק ניכר של הכוחות האלה בצד המערבי, זהו כעת הנושא הבוער ביותר של חברות הברית הצפון אטלנטית. ההתפתחות זו, שהיתה צפויה, היא תוצאה ישירה של הסכם בין שתי מעצמות־העל לחיסול הטילים הגרעיניים לטווח בינוני המוצבים בשני צידי היבשת. חיזוק למגמה שהסתמנה כאן בא גם מן הצד השני של האוקיינוס האטלנטי.

בוואשינגטון אמר מייקל דוקאקיס, המועמד הצפוי של המפלגה הדמוקרטית לנשיאות ארה"ב, כי המערב איננו זקוק עכשיו ל־אס.די.איי. (ראשי התיבות של תוכנית ההגנה החללית מפני טילים בין־יבשתיים), אלא ל־סי.די.איי. (ראשי תיבות למושג חדש במילון הצבאי־אסטרטגי: יוזמת הגנה קונבנציונאלית).

על בימת עצרת האו"ם בניו־יורק הבריז שר החוץ הסובייטי, אדוארד שווארדנאדזה, כי ארצו מוכנה לדון בהצעות חדשות לקיצוצים מרחיקי לכת בכוחות הקונבנציונאליים באירופה. בכך ביקש הנציג הסובייטי להפיג החששות האירופיים מן העליונות הצבאית של בריה"מ בנשק לא גרעיני. העליונות הזאת מקבלת עכשיו משקל אסטרטגי מוגבר נוכח העובדה ששני הצדדים מתפרקים מן הטילים "האירו־אסטרטגיים" המוצבים עדיין ביבשת.

הטילים האלה – בצד המערבי מדובר ב"פרשינג 2" ובטילי שיוט – הפכו לאחרונה מצעצועי מלחמה לאתרי תיירות. האמריקאים מראים לעיתונאים ומבקרים כיצד יפורקו ויאוחסנו כלי הנשק האימתניים לקראת הסכם לארה"ב (שם יושמדו, במתקנים מיוחדים). להקות האורחים ששמרו עד כה על בסיס ה"פרשינג 2" במשלאנגן שבגרמניה המערבית, גרמניה אינן מגעגעות עד־כדי להבריח חודשי שלום לביניהם, אלא כדי לבשר סדר עדיפויות חדש בתחום פירוק הנשק.

נאגב אודים לדברי מומחים אמריקאים וגרמנים הוכח כי עוצמת אלה יעילים במיוחד בתחום ההתרעה והשמירה. אולי רעיון טוב למחפשים פתרונות להגנה על התנחלויות ועל מתקנים רגישים.

מזה 16 שנה מנהלים שני הגושים היריבים שיחות על קיצוצים בנשק הקונבנציונאלי משני צידי החזית, במרכז אירופה. אבל הדיפלומטים המתכנסים בווינה מדי כמה שבועות הצליחו עד כה להגיע להסכמה רק על תאריכים למשחקי גולף ולהזמנות קוקטייל. הם נכשלו כשלון חרוץ במאמץ להפחית את הנוכחות המאסיווית של כוחות משוריינים ושל קני ארטילריה.

מנקודת הראות של נאט"ו, אבן הנגף היתה תמיד הסירוב הרוסי להודות במימדי העליונות המספרית של כוחות ברית וארשה. הסובייטים הסכימו תמיד לקיצוצים הדדיים במספרים דומים בשני הצדדים. הם דחו בתוקף את הדעה כי לפני תחילת הקיצוצים יש לעשות בדיקות בשטח, כדי לקבוע את גודל הכוחות ומערכות הנשק המוצבים בכל צד.

המערב התחכם לסובייטים על ידי הצעה חדשה, על פיה כל צד צריך לקצץ בכוחותיו כך שבשטח (החזית) בין שני הגושים באיזור מוגדר במרכז אירופה, יישאר מספר מוסכם מראש של חיילים ושל מערכות נשק. הסובייטים נדרשו להסכים שלאחר הקיצוצים האלה ייעשו בדיקות בשטח, כדי לקבוע אם שני הצדדים אכן עמדו בהתחייבויות שקיבלו עליהם.

כוונה לסחבת מחודשת

הסובייטים דחו עד כה גם את ההצעה המערבית לקיצוצים לרמה מוגדרת מסוימת. אבל בעצרת האו"ם הטיל שווארנאדזה פצצה: הוא אמר שארצו "מסכימה" בעצם להצעה המערבית המקורית, כלומר: בשלב ראשון יש לבצע בדיקות שיוודאו את היקף הכוחות וכלי הנשק המוצבים כיום משני צידי החזית. אחר כך יהיה צורך, לדברי שר החוץ הסובייטי, לסלק כוחות וכלי נשק הפוגעים באיזון בין שני הצדדים. בשלב שלישי יוסכם על קיצוצים הדדיים מרחיקי לכת.

במטה נאט"ו כאן מתייחסים בחשדנות להצעת שווארדנאדזה. אחד מעוזריו של המזכיר הכללי לורד קארינגטון אומר: "בדיקות בשטח לקביעת היקפי הכוחות הנוכחי – על פי ההצעה המקורית שלנו – פירושן תהליך ארוך של דיונים. אם נקבל את ההצעה נעמוד לפני סיבובים מייגעים נוספים של שיחות וינה, ויחלפו בוודאי שנים עד שיוחל קיצוץ ממשי בשטח. אבל בינתיים כבר נוכל אחת יצטרכו לוחצים שלא לבצע את תוכניות המודרניזציה בכלי נשק קונבנציונאליים".

למה דחו הסובייטים את ההצעות המערביות בעבר? ולמה הם מקבלים אותן כיום? החשדנות של נאט"ו מובנת בעיקר נוכח המגמה הפוליטית (והמודך הצבאי) להביא לפתרונות מהירים בתחום הנשק הקונבנציונאלי. מאחורי הצעת שווארדנאדזה רואים כאן כוונה לסחבת מחודשת, שתשאיר בעינה את העליונות הצבאית הסובייטית, אך תיטול מן המערב את התמריץ ל"יוזמת הגנה קונבנציונאלית" (וברוח דוקאקיס).

מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב כבר אימץ פעם הצעה מערבית בנושא פירוק הנשק. הוא הסכים ל"אופציית האפס" בתחום הטילים לטווחים בינוניים, ובכך איפשר את ההסכם לחיסול כל הטילים האירו־אסטרטגיים בשני הצדדים.

גורבאצ'וב מפתיע עכשיו בפעם השנייה, ובכך הוא זורע שוב מבוכה וחוסר ביטחון בקרב שותפות נאט"ו. האם זה משחק טקטי בלבד או מגמה רצינית להשגת איזון בזירה האירופית? כך או כך, יש לקח שאפשר ללמוד מן הפרקטיקה של מנהיג הקרמל: אם רצונך לבלבל את האויב – קבל את הצעותיו.

אנטישמיות – גם באיטליה

התגברות הגזענות, כנראה עקב הגירה אפריקאית ופיליפינית, גרמה גם לעלייה במספר התקריות האנטישמיות, בארץ שגילתה באופן מסורתי יחס חיובי ליהודים

בעולם היהודי / אליהו סלפטר

באיטליה, שרב תושביה התגאו כי אפילו בתקופת מוסוליני גילו יחס חיובי אל היהודים והסיגות גילוי בשני גזענות, מתרבים באחרונה ביטויי שנאה כלפי היהודים והזרים. מחאות חריפות נגד האנטישמיות הושמעו באחרונה פעמים מספר על ידי רבה הראשי של איטליה, הרב אליהו טואף, וראש קהילת רומא הפרופ' ג'אקומו סבוני; ומועצת הבישופים הקתוליים גינתה את התופעה. התפשטות הגזענות מבקרת עתה דיון ציבורי רחב באמצעי התקשורת.

פעילים יהודים באיטליה מייחסים את המצב לשלושה גורמים: התפרצות רגשות אנטי־יהודיים סמויים, על רקע פרסום רחב של ההתקוממות בשטחים; ניצול האירועים הן על־ידי התעמולה הערבית והן על־ידי חוגים אנטישמיים בכנסייה; התגבשות כללית של שנאת זרים בעקבות גידול במספר הפועלים המהגרים מצפון־אפריקה.

הרב טואף האשים, עוד בחודש שעבר, שכמה פרסומים של הכנסייה מעודדים את הנטייה האנטישמית, ואת ביזיון מגמות על הנעשה בשטחים. למשל, בצד כתבה על "דיכוי הפלשתינאים" פורסם תצלום אשה הרוגה עם תינוקה תחת הכותרת "מלחמה אכזרית", אך מן הכיתוב לתמונה מתברר שהיא מתארת את קורבנות המלחמה הכימית העיראקית. אך האשמה מוטלת על "היהודים" תוך אזכור של רצח ישו. מוצע במיוחד השרבוב של זוועות השואה – הן במנוסים שבהם מדווחים על הנעשה בשטחים והן בביטויי האנטישמיות, לרבות כתובות־קיר "יהודים למשרפות", "פיתחו מחדש את אושוויץ". הרב טואף ציין, כי המספר הגדל של התקריות האנטישמיות מזכיר את התקופה לפני מלחמת־עולם השנייה, ערב הנהגת חוקים המפלים נגד היהודים.

ליונים. במשך דורות "ייצאה" איטליה כוח עבודה לארה"ב, לדרום אמריקה ולמערב־אירופה. התופעה של "יבוא" עובדים זרים היא חדשה, וזה גורם נוסף בקשיי ההתמודדות עם הגזענות.

בעקבות האשמותיו של הרב טואף כי הוותיקן אינו פועל נגד התפשטות האנטישמיות, התכנסה בסוף מאי מועצת הבישופים האיטלקים. בתום דיוניה פרסמה הבעת דאגה עמוקה נוכח התקריות. המועצה גינתה את האנטישמיות וקראה למאמינים להישמר מפני רגשות איבה, וגם קראה להבחין בין ביקורת על מדיניותה של ממשלת ישראל לבין היחס ליהודים.

הרב טואף, בראיון ל"קוריארה דלה סרה", הביע את הערכתו להצהרות מועצת הבישופים אך חזר והתריע שהגזענות והאנטישמיות מתפשטות באיטליה, והאשים שוב את העיתונים הקתוליים בדיווחים מסולפים על הנעשה בשטחים. רבה הראשי של רומא ציין שעקב התגברות האנטישמיות הוא חש כאסיר בבית הכנסת, והוא יוצא ממנו מוקף שומרי ראש חמושים. "נאלצנו להפכו (את בית הכנסת) לבונקר עם חלונות ודלתות משוריינים".

הפרק האחרון (לפי שעה) בוויכוח בין הרב לבין הכנסייה הקתולית נרשם לפני ימים מספר בכתב־העת הישועי רב־ההשפעה "צ'יביליטה קתוליקה": "האנטישמיות בכנסייה הקתולית חלפה ואין יסוד לחשוב שהיא לא תיוולד מחדש... מה שנולד מחדש, אמנם בתנאים מצומצמים, היא אנטישמיות רעיונית־פוליטית הניזונה מחוגים מסוימים של הימין הקיצוני באירופה". כתב־העת חזר וטען שהביקורת הנוקבת על מעשי ישראל בגדה וברצועה אינה נובעת מרגשות קדומים אנטי־יהודיים או אנטישמיות אלא "מהתמורה המדאיגה הפוליטית של התנהגות שהיתה זוכה לאותו גינוי בכל מקום אחר".

אם לא לגבי "צ'יביליטה קתוליקה", הרי לגבי כתבי־עת איטלקיים אחרים מותר לפקפק שהם בעדיים בימה אנטישמית בביקורתם. אך אין זה גורע מחובתה של ישראל להביא בחשבון, בהתנהגותה בשטחים, את ההשלכות על היחס כלפי היהודים בתפוצות – ולא באיטליה בלבד.

בטרם תצא הרפורמה לדרך

הסחבת בכתיבת פסקי־דין מתפשטת גם לבית המשפט העליון. כדי למנוע עינוי דין, יש להחיל על שופטים כללי אתיקה ברורים

מאת משה בן זאב

ההסכמה שאליה הגיעו שר המשפטים ונשיא בית המשפט העליון, בדבר שלבי ביצוע הרפורמה בבתי המשפט, מבשרת שהרפורמה אכן יצאה לדרך. המכשול העיקרי, שהיה בהתנגדותם המאורגנת של השופטים, הוסר. גם אם יופיעו עוד בעתיד התנגדויות של שופטים בודדים, לא יהיה להן אותו תוקף ואותה סמכות שהיו להתנגדותה של המערכת השיפוטית כולה, כשזו יוצגה ע"י נשיא בית המשפט העליון.

הרפורמה בתור שכזו נחשבת מזמן לצורך השעה. הצורך בה הורגש הולך, ככל שנתברר יותר ויותר, שמערכת בתי המשפט, במתכונתה הקיימת, אינה מסוגלת עוד להתמודד בצורה ראויה עם עומס התובענות העצום המוטל עליה.

הרפורמה מציעה לבתי המשפט מבנה חלוקת סמכויות הגיוניים תואמים את צרכי הכלל. בראש הפירמידה ימשיך לעמוד, כמו עד עכשיו, בית המשפט העליון, אולם יהיה זה בימ"ש משוחרר מן העיסוק ב"קטנות" והוא יתמסר לאותם עניינים, שבלאו הכי עומדים בראש סולם העדיפויות שלו – עניינים ציבוריים וחוקתיים במסגרת הבג"צים וגם עניינים עקרוניים אחרים, בכל יתר ענפי המשפט, ככל שיגיעו אליו בערעורים המיוחדים, שיוגשו ברשות נשיאו. אפשר לצפות שבעתיד יופעל בית המשפט העליון גם כבימ"ש לענייני חוקה, אם וכאשר תתקבל חוקה במדינה ותיקבע מסגרת פעולתו של בימ"ש חוקתי.

* * *

בבית המשפט לערעורים יתרכזו על פי ההצעה כל הערעורים, האזרחיים והפליליים, שעד עתה היו מתבררים, חלקם בבתי משפט מחוזיים וחלקם בבית המשפט העליון, וברוב המכריע של המקרים הוא יהווה לגביהם את הערכאה הסופית.

בית המשפט לערכאה ראשונה, שיקום מתוך איחוד בתי משפט השלום והמחוזיים, ידון בכל העניינים האזרחיים והפליליים, בסמכות שאינה מוגבלת, וההפרדה האבסורדית של הערכאה הראשונה לשני בתי משפט תתבטל, למעט עניינים מסוימים כמו תביעות קטנות, עניני תעבורה, עניני עבודה, שימשיכו להתברר בבתי משפט מיוחדים, המשיקים למערכת הכללית אך אינם חלק ממנה.

אולם הרפורמה המבנית לבדה, בכל שהיא נראית הגיונית ומבטיחה, לא די בה כדי לרפא את המערכת השיפוטית שלנו מהחוליים שדבקו בה. לרפורמה המבנית צריכים להתלוות שינויים משמעותיים בסדרי הדין, בעיקר בתחום האזרחי, כדי להתאימם לצרכיה המורכבים של החברה בת־זמננו, וזאת מתוך פישוט ההליכים בבתי המשפט וכפיה על המתדיינים, בעניינים מסוימים, של הליכי תובה מחוץ לבית המשפט, כגון במסגרת של בוררות.

אלא שגם בזה לא די. קיימת בעיה נוספת של שופטים המשהים תחת ידיהם מעבר לכל זמן סביר הוצאת פסקי דין לאחר שכל ההליכים בפניהם הסתיימו כבר. על מקרים חריגים של השהיית פסקי־דין בערכאות הנמוכות היה ידוע מאז ומתמיד, ולזכותו של בית המשפט העליון ייאמר, שבכל שהדברים הגיעו לידיעתו, הוא תמיד הגיב עליהם בחריפות. היה גם מקרה בעבר ששופט הועמד לדין משמעתי על השהייה בלתי סבירה של פסקי־דין והיה מקרה אחר, שבו הורה נשיא ביהמ"ש העליון דאז למנוע בעד שופט לצאת לחו"ל, אם לא יסיים לפני נסיעתו כתיבת פסקי־דין, שהשהה תחת ידיו זמן רב מדי.

* * *

והנה כעת אנו שומעים שהמחלה פגעה גם בצורה קשה ומדאיגה בבית המשפט העליון עצמו ולבו של כל מי שחרד לשלומה של המערכת מתמלא חלחלה. אם לבית המשפט העליון מותר – הרי זו עלולה להיות הנורמה לכולם. בכל המקרים מדובר באנשים שסבלו נזקי גוף והם מחכים ארבע שנים ויותר להכרעת בית המשפט העליון מאז סוכמו בפניו הטענות. לשנים אלה של ציפיה מתמשכת לפסק דינו של בית המשפט העליון יש להוסיף שנים רבות של התדיינות בערכאה הנמוכה ושל גלגול העניין בהליכי השנים עד אשר הגיע לערכאה העליונה. אפילו מדובר כאן במקרים שהם לא כל כך שגרתיים, הרי יש להם בכל זאת ערך מדגמי כלשהו ומותר להניח שהם סימפטומטיים למערכת כולה.

מקרים כאלה אסור שיקרו, גם אם העומס על בתי המשפט הוא גדול ומכביד וגם אם נדרשת מן השופט עבודת לילה קשה ומפרכת, כדי להשלים את כתיבת פסה"ד. הוצאת פסה"ד תוך זמן סביר לאחר שמיעת הסיכומים זוהי בעייתו האישית של השופט. בנושא זה אין לערב את המערכת כולה ואת התנאים, שבהם היא פועלת. זוהי בעיה מצפונית ממדרגה ראשונה והיא נוגעת לשורשי כישוריו של השופט לכהונתו. מי שנבחר לשפוט את העם בצדק, חייב לעשות את הצדק לא רק בגוף ההכרעה השיפוטית, אלא גם בזמן מתאים. הזמן הוא בהחלט מרכיב ולהגמי בתהליך עשיית המשפט.

שופט המשהה הוצאת פס"ד במשך שנים, עושה באותן שנים הרבה דברים אחרים, חשובים יותר וחשובים פחות, אך לעולם לא כל כך חשובים כמו הוצאת פסה"ד שאותו הוא חייב. אם הוא דוחה את מתן פסה"ד מפני הדברים האחרים, משמע שמשהו לקוי בסדר העדיפויות שלו וברגישותו הערכית לעניינים שבהם הוא מטפל. נראה לי, שהחלת כללי אתיקה ברורים וחמורים על שופטים, בנושא חיוני זה, מתבקשת מאליה. הרפורמה היא הזדמנות נאותה לכך.

מצב־רוח / ב. מיכאל

כנראה תפישה לקויה

ריח קליל של אבק־שריפה עולה מדיסוף בנחיריים. הבחירות קרבות, ואנשי התעמולה של כל המפלגות חוששים מעט מן הקצוות המשובבים של ציפורניהם.

הסנונית הראשונה, (אף כי בעניין זה עדיף היה להניח לסנונית ולחפש את הדימוי המתאים בין העופות הדורסים, או זוללי הפגרים למיניהם), היא התשדיר המתוחכם היטב של הליכוד על סרטון התעמולה שקיבל אלפביה, בשם "מלכודת". עניינו – תקיעת רעיון הוועידה הבינלאומית והכפשת פרקליטו הראשי של רעיון זה.

בסרט משולבים כמה וכמה אלמנטים המעוררים תמיהה מבדיימות. למשל – אותו רמז היסטורי שהשתל בסרט, מבסילי כרגלו של פיל מובה־פלאסטים, על נוויל צ'מברלין ומטרייתו. זהו עניין תמוה ביותר. הלא, בינינו, מי שהשכלתו נרחבת דייה על־מנת לדעת מי היה צ'מברלין, מה מסמלת מטרייתו, ומה אירע אחר־כך באירופה, הוא לא – איך לומר זאת בעדינות – לא בדיוק מצביע ליכוד אופייני. ובביטוח עוד יותר עדין, אפשר לומר כך: מי שאופקי השכלתו רחבים דיים כדי לדעת מה ומי היה צ'מברלין, ובכל־זאת מצביע ליכוד – הוא לא מאלה הזקוקים לתעמולה כלשהי. הוא מן המסורים ביותר לתנועה. כל האחרים מתחלקים לשני סוגים: אלה המבינים רמזי־מטרייה, ומכלל לא מצביעים ליכוד, ואלה שאינם מבינים – הם יוכו במירטון המלומד ויהיו נורא מבסוטים על שהליכוד הגליף מוזיאוני את ספרי ריבלין והביא במקומו את צ'לדי צ'פלין.

בקיצור – הרבה קולות לא יצמחו לליכוד מן המטרייה האנגלית המשומשת.

הוא הדין באותו חלק בסרט המעלה על נס, ומן האגב, את מנחם בגין והשלום שהוא חתם עם אנואר סאדאת ז"ל. שוב קוצר־מחשבה מפתיע. הרי מזה חמש שנים לפחות יוצא הליכוד מעורו על־מנת לשכנע את קהלו המלומד שהשלום עם מצרים הוא הרבה מנבילה, בכייה לדורות, מודל המוכה לכך שאסור לחזור על שטויות מן הסוג הזה עם מדינות־ערב האחרות. ובעצם – גם השלום המפואר הזה אינו אלא עוד מזימה חשובה של מפא"י ההיסטורית, המערך ושמעון פרס.

והנה, במחי־סרטון בלתי שקול אחד, מכשיר הליכוד לקהל הנצפים כי מר מנחם בגין הוא־הוא שעמד מאחורי האקט הבעייתי והמבסטתני הזה. הלא המסר העובר אל קהל היעד הליכודי הוא אחד מן השניים הבאים: או שהם יבינו כי בכל־זאת הליכוד הוא הוא המנהל אשר חתם חוזה עם סאדאת הנורא, ועליכן יש להעניש בקלפי. או שהם יבינו כי מנחם בגין היה בעצם מנהיג המערך, ועליכן צריך להצביע למען ממשיכי דרכו. גם מן הלהטוט המוזר הזה לא יצמחו לליכוד הרבה קולות.

ולו אני בראש מערכת התעמולה של הליכוד, אני נוטש תיכף ומייד את כל האינטלקטואליזם המוזר הזה, חוזר כל־כך לרוח התנועה ולערכיה, ושב כהרגלי אל המסלול הטוב והיחדיש של הסם הערבייה, ואליה כדאי אולי לצרף השתא גם אחות זונה.

אילת באמצע השבוע

יש!

אלפי ישראלים כבר נהנו!

בעקבות ההצלחה ממשיכים במבצע.
יש! מקומות טיסה לאילת.
יש! חדרים בבתי מלון באילת.
יש! שמש, ים ומתנות מארקיע.
בואו להנות עכשיו ממבצע
אמצע השבוע של ארקיע:
חבילת נופש הכוללת טיסה הלוך ושוב
לאילת מת"א, ירושלים וחיפה,
שני לילות בבית מלון
וחבילת מתנות מהממת.

יוני

מלון**	החל מ־	.268 ש"ח
מלון***	החל מ־	.270 ש"ח
מלון****	החל מ־	.299 ש"ח
מלון*****	החל מ־	.344 ש"ח

הטיסות והמלון פטורים ממע"מ
טיסות לאילת בימים שבת, א', ב', ג',
טיסות מאילת בימים ב', ג', ד', ה'.
ניתן להאריך את הנופש בתוספת מחיר
ילדים עד גיל 12 50% הנחה בטיסות
המבצע אינו כולל חגים.

• הטיסה מחיפה באמצע השבוע ללא כל תוספת מחיר.

VISA
מרכז ההזמנות פתוח במוצ"ש טל. 03-5412222
arkia ארקיע
לאילת איזור הסחר החופשי

להזמנות אנא פנה עוד היום לסוכן הנסיעות שלך או למשרדי "ארקיע" תל־אביב:
מרכז הזמנות, טל. 03-5412222, (פתוח עד 22.00) 03-240220 רח' פרישמן 11 ת"א
• חיפה: 04-643371 • ירושלים: 02-225888, 02-245845 • אריאל: אשל השומרון, 03-9366841
• נתניה: 053-340734 • קרית שמונה: 06-940245
* המחירים לאדם בחדר זוגי כולל ארוחת בוקר * מספר המכוניות מוגבל.

هكذا من الأصل

صورة عن الاصل

מכל הבא ליד

פסטיבל הסרטים ה־5 בירושלים שהפך כבר למסורת מציע שלל סרטים, כולל סרטי אינתיפאדה ויצירות מהעולם השלישי. להלן כמה הצעות

הקיץ הגועש כבר שיגשג וגם את המרוצי התרבות המסובכות, שג־לשה השנה מירושלים לתל־אביב, מביא עמו את האירוע הקולנועי הב־כיר שלנו בתחום הצגת הסרטים: פסטיבל הקולנוע של ירושלים, מספר חמש, כמעט שגרה. השנה הוא מתהדר במספר רב של סרטים ובאירועים של קדום־מכירות ועניין אישי וציבורי, מחול בנוסטלגיה.

הפסטיבל, פרי בטנו של הארכיון הישראלי והסינמטק הירושלמי (ב־עצם אותה הגברת בשינוי אדרת), פותח את קופותיו למכירה מוקדמת ומציע כשלושים אחוז יותר מאשר בשנה שעברה: יותר סרטים, יותר הקרנות, יותר ימים. השנה חושבים בירושלים בגדול ופורשים לפנינו עשרה ימים של הגינת קולנוע מכל העולם, לכל הטעמים, וגם מעט מש־לנו. מעט המחזיק את המרובה, את מהות בעיותינו בחודשים האחרונים.

גם בבטנו קרימה, שצריך שיהיו בו אי־אלו סיכומים, קשה להכניס פסטיבל כלשהו למסגרות תוחמות. שם המשחק כאן הוא הגיוון המגוון – קבצון מכל ריח וטעם. לא נבוא איפוא להבהיע על מגמות שאינן; נציע רק כמה סרטים שמצאנו חן בעינינו ואולי יקלעו לטעמכם.

ולפני הפירוט הפרוגרמטי: המטלה על יוזמיו ועורכיו של הפסטיבל השנה היתה קשה מנשוא. כל פסטיבל ישראלי המכבד את עצמו מנסה להתהדר בבמות הזומר ה־מקורי הבא בשעריו. מכאן שהמבוכה, באשמה ולקית של המבקרים והעי־תונות המסקרת, אינה מתירה לעצמה להכליל יותר מדי סרטי מפיצים, כלומר, סרטים שנקנו על־ידי המפיצים להקרנה מסחרית בארץ. (אגב, בחו"ל, גם במסגרות תחרותיות, זה הליך שאין להתווכח בו.) אלא שהשנה הגיעו אלה האחרונים וקנו כמעט כל מה שזז, ולכן חיפשו הירושלמים באזורים שאליהם לא הגיעו המפיצים.

התוצאה שתוקרן על ארבעת המסכים – שניים בסינמטק, אחד בתיאטרון הגדול ואחד בתיאטרון י־רושלים – תכלול לכן הרבה סרטים שנעשו למסגרות טלוויזיוניות או סרטים, בחלקם יפים כשלעצמם, שלא באורך מלא. יהיו סרטים אחרים, גם ארוכים מהרגיל, גם טובים ויפים ומעניינים, אבל המגמה שהולה להסתמן בשנים האחרונות ושמשכה אליה את אש הביקורת, גוברת השנה. יותר סרטים, לא הרבה יותר זמן הקרנה.

הצופה המבוכה העומד בפני לוח השחמט הסינמטי וצריך להחליט פתח־שנייה־או איפה, ייתקל בשדה של שמות שאינם אומרים לו דבר. בברירה העיוורת תביא אותו לתהאה אידיקו אם נקרה לו סרט טוב, ולהי לופין למריטת שערות אם הסרט היה משעמם, מרגיז או פשוט מיותר. יהיו כאן כמה מהסוג הראשון ויותר מהשני. זה מבער של כל פסטיבל כזה. מה שיחזיק אתכם יהיה הסיכוי. הסיכוי שתמצאו בכל זאת משהו לטעמכם, שיחזיר לכם את האמון בקולנוע העולמי שלא עשה השנה הרבה כדי להצדיק אמון זה. את הטענות יש להפנות איפוא אל היוצרים בכל מקום שהוא, אל אנשי הקולנוע, ולא אל הפסטיבל המנסה לשקף נאמנה את תמונת המצב כיום.

אבל בכל זאת כמה עצות. חשוב לראות את סרטי האינתיפאדה – כינוי של חיבה למבצע "אביב 88" שיזם הפסטיבל להפקת שני סרטים, אחד דוקומנטרי של אודי גולדשטיין והשני עלילתי של אברהם הפנר, המסכמים בדרכם את אירועי החד־שים האחרונים. זה חשוב, אולי

הבוחרי באוקלים הפוליטי שלנו, מוסר־השכל קלנועי של המציאות הקשה שבה אנו חיים. לא יודע אם יש רמז לפתרון. מרתק יהיה לראות את "הרונימה", סרטו של ראול אלברטו סוסו הארגנטינאי, סרט כעין דוקומנטרי על אינדיאנית היוזה עם משפחתו בערבות פטגוניה ואינה יכולה לכלכל את ילדיה ולהחזיקם בתנאים של סביבה מינימלית, כשם שאינה יכולה להיות במציאות המודרנית, המציעה סעד. סיפור חיים מרגש.

כדאי יהיה לראות את "מוזן הדרקונים" של יאן שיטה, ביקורת חברתית נוקבת על המציאות הפולי־טית המערב־גרמנית השולחת ה־ביתה את הפליטים הזרים בלי הב־חנה אם הם משתלבים או פריטים. מעניין יהיה לפגוש קולנוע האיילנד־ברמונד של "פרשר ופרחים" של אותנה מוקראסינס, סיפור התבגרות של בן למשפחה עניה המקיים את משפחתו מתבורה וחווה אהבה ראשונה. סיפור עדין בסרט המפליא להשתמש בצבע ובצורה. לא תוותרו גם על פגישה עם פליני, העורך מוזהה לעיר הסרטים שלו צ'ינצ'יטה ולסרטי הגיבורי העבר שלו מס־פריאפ ואקבע ב"אינטרוויסטה".

מי שאהב את עבודותיו הקודמות של הדוקומנטריסט פרדריק ויזמן יבוא גם ל"טיליפ" שלו, המפגיש אותנו עם אלה שיכולים ללחוץ כל רגע על הכפתור ולהעביר אותנו לעולם שכולו טוב. חובבי הקולנוע של העולם השלישי יראו את "הזהים ימים" של בנואה לאמי הבאגנורה מזהה, המספר ברוך קלילה ומוסיק־אלית על מעמדות בחברה הקינש־אסית ועל חלום ההצלחה בכל מחיר, או אולי את "יוהר" של סולימן סיסה, המערב בסרטו כשפים ומאגיה בדרך מרתקת ומקורית.

מתאבקי הסומו כדאי שיצטופפו כדי למצוא מקום ליד "אשה הורגת", סרט דרום־קוריאני מרתק המספר על קורבנות המנהג להמציא אישה יולדת לאציל שאשתו העוקרת חשוכת־בנים. מעריציו של סטינג ינהרו ללא ספק את השורות ב"יום שני הסוער", סיפור של מתח הזומר על רקע קרבות שליטה על נכסי דלא ניידי, סרט שעורר היים בפס־טיבל קאן האחרון. לחובבי ה־רטרוספקטיבות, המקבוצים כל יום של צפייה ניסיונית בזומר הישן והטוב, מוזמן היצע גדול מסרטיו של פרנק קאפרה, הסיצילאי שטיפס לפיסגת הקולנוע ההוליוודי עם חן, באידיוזיות, סנטימנטליות ואופטימיות החסרים כל־כך בחיינו.

יהיו עוד סרטים קצרים וסרטים ישראליים וסרטי פרסומת וסרטי אנימציה ואורחים ומפגשים של צער ופיכוח, על "זוהר בלבנה" למשל, ותהיה פתיחה מרשימה – הרדן לקו־לנוע הישראלי – עם שירים מביסב הזומר המקומי שחוברו לקולנוע שלנו, בשידור ישיר ובהפקת מחלקת התרבות והבידור של גלי צה"ל.

דן צימבליסטה, בלי הקשה והסתר, בפסטיבל רמות. אמנים המגיגו מקצועיות גבוהה – דוגם

משפחה שכזאת

מאת אורנה לנגר

פסטיבל רמות לבלי הקשה בירושלים. מפיק: רן סלמר

עצם מעמדו של פסטיבל ישראל כאירוע אמנותי, המרכז מופעי איכות מתוצרת הארץ וחוץ, עומדת בניגוד לכל "עממיות", או אילתור סטונטני, ששאין להם מקום במקום, שמתחילה ה"אמנות לשמה". לכן ייפלא כיצד הזליחה הנהלת הפס־טיבל להרזג מד' אמותיה ולהקצות משאבים לפסטיבלים שהתנהלו ב־פאתי הבירה, בשכונות הרושות גילה ורמות, שהגנו את השידרותן האיתנה ברעש התופרים. בגילה הוקמו שתי בימות מחול, ואילו בר־מות העניק הפסטיבל הרזגנות נאותה להנהלת המרכז הקהילתי להגשים חלום ישן־נושן: פסטיבל ראשון מסוגו בארץ לכלי הקשה, שכלל כארבעים מופעים.

ב"יער" של השכונה והביכורות הסמוכים לו הוקמו בימות שבהן היה הקהל המגוון – שכלל הרבה נוער וילדים (הכניסה למופעים היתה ללא תשלום) – יכול ליהנות מסדנאות יחודיות. היו סדנאות ללימוד בגית תוף הודי או אפריקאי, בהדרכת מאירה אשר, מסדנה ללימוד המסכה האפריקאית ושימושיה, בהדרכת רות בביאל; מופעי מחול משולבים במוסיקה, של אסתי קינן, עם בדי ארבל; מדאן קלוד ג'ונס האנסמבל י־רושלים שהעלו בצוותא עם מוסי ברנסן "סיפור אפריקאי" סמבוני, בניפוי ובלי הקשה.

לאורך כל שלושת ימי הפסטיבל ביקרו בו, בנוסף לתושבי השכונה, גם אורחים מחוץ לעיר. הם יכלו להנות ממקצועיותו המלוטשת של הגיטריסט באלדי אליה, או מערב פלמנקו עם להקתה של סילביה דורון. בלטה שם רוח הצוות הב־דירה, המאפיינת את השכונה הצע־ירה. צוות הנהלת המתנ"ס, שאירגן את הפסטיבל ביעילות מופתית, נע עם זוגי פרחים מבית לבית בשכונת הווילות, הסמוכה ל"מוקד הרעש", והפך את הנגינה ממטרד למקור גאווה "לאומי".

בינות לרוכלי אמנים שמכרו את מרכולתם ההמולה הסואנת של הגוף, ניכר בכל זאת האמנים הבוד־מנים להתייחס לאירוע במלוא הרצינות הראויה ולהקפיד על רמת ביצוע נאותה ללא כל כניעה לאווירת השממה האופפת אותם. בד־בים מהאירועים היה משך הזמן שבו בזמן הכלים או המנגנים זהה כמעט למשך זמן המופע. הקהל הנרגש של תושבי השכונה, שנדבק בהדוות העשייה, היה סובלני למופת.

דווקא באירועים מ"תוצרת בית", כמו ב"קרנבל חיות", שהעלתה קאנטרה רמות עם המפעותרגים אלן שוורצפילד וברוס לוי – שהיה אמור להיות קצת יותר מוסיקת רקע לקניות בדוכנים השונים – הפריעה מעט ההמולה המשפחתית.

ראויים לציון מיוחד להקת המ־תופפים מתעיר המזרחית, שהאגו, שכאותה להשתתף בפסטיבל, הוויר־טואזיות של נגן כלי ההקשה הצעיר המכשיו חן צימבליסטה והשמונה שהוקירנה תזמורת הטיילת.

הפסטיבל, שתיפקד כהלכה למר־רות מחאות נגררות ואיומים מצד הציבור החרדי ברמות, בא למלא הלל של תחום מוסיקה מקופח, באולמות הקונצרטים. הוא הוכיח שאפשר גם אחרת: ניתן להפוך את ארץ־ישראל המכוערת, שבתוכה כל אירוע כזה צריך לשקם את הריסו־תיה, לארץ־ישראל יפה, ואפילו שה־מופעים היו חינם אין כסף.

גרשוני וביאליק בתל־אביב

מאת ציונה שמשי

תערוכת י"ג תחריטים של משה גרשוני לי"ג שירי בי־אליק. אוצרת: עדנה מושנזון. במוזיאון תל אביב.

לא ברור אם היה ביאליק פונה לאמן כמו גרשוני לטפל בו. יש הב־דות שהיה לביאליק עניין באמנויות נוספות, ויש הוכחות שהעלים כל דבר שעשוי היה להסיח את הדעת מיצירותיו כפי שרצה אותה. מספר מהדורות משירי ביאליק עוטרו [illegible] כאיור ראשוני [illegible].

יצירות גרשוני לשירי ביאליק הינן סיפור שונה לחלוטין. דן מירון, חוקר ספרות וחוקר שירת ביאליק בין שראה זאת בתוספת גיל לספרו, ובין שהרגיש בצורך לתת משמעות נוספת, שיכלה להתבטא כסוכן בפנייה לאמנים שונים במגבונות שונים, מירון בחר בגרשוני בזכות אמנותו בכשרונו ובעכשוויותו, דבר שהיה זקוק לו, למרות ודווקא בגלל פער הזמנים ובהקשר תרבותי רוחני שונה.

קיים הבדל רב בין אמן המגיע מרוחו עצמו להתמודדות ולהצטר־פות ליצירה אחרת, כמאייר־מאלתר מאמן לעצמו, לבין אמן המתבקש לעשות זאת מתוך אמונה של התאמה על ידי מישהו אחר, בבחינת עבודה מוזמנת. עבודות מוזמנות היו מאז ומעולם חביבות עלי, ואני שביה בקסמן. הן תמיד תוצאה של התקרבות מירבית ממרחק רב יותר מאשר נקודת המוצא האישית הק־ודשה.

לכן משמח ניהול הרומן של גרשוני עם שירי ביאליק, שבא לסיומו בהצגת תערוכה במוזיאון תל אביב, הצגת מהדורה של שישים אלבומים מהודרים ולא זולים, וספתן באה המכיל רפרודוקציות טובות מאוד בזכות היותן שחור־לבן ובעלות כוח העובר כמעט כל פורמט הדפסה. בתערוכה מוצגים התחריטים שבוצעו בסדנת הדפוס, ועבודות נוספות שאינן שלבים בתהליך הייצור של גרשוני לחומר. אלה הדפסים שלאחר מעשה. בהדרים ומרופים וטעונים באמירות הזות. תשומת הלב מופנית על ידי עדנה מושנזון לחשיבותם של ספרי אמנים, דבר שהפך ללהיט בשנים האחרונות. במקרה זה, נוסף גם הצי־רוק בזכותו של האלבום המכובד, כמשלימו של להט היצירה הפרוע של גרשוני, היוצר הבודד בישירות מירבית, עד כדי ויתור על כלי־עבודה, בהשוואה לעבודת הצוות המורכבת של סדנאות הדפס, וה־שתף־שרכן ראשי דן מירון.

גרשוני עבר בשנות פעילותו באמנות־לאומים שונים ורבים. לעומת שנים בהן הצטרף להגדרות הפעי־לות האמנותית העולמית, נסק לתקופה הנמשכת עשר שנים של יצירת ציורים בעלי מתח רגשי אישי מאוד, המשתכלסים בסמלים ברורים ומוכרים לכולנו בשימושים מורכבים אישיים. השימוש בסמלים המוכרים מוביל כאילו את הצופה להתפייסות ולהבנה מיידית, המאפילה לפעמים על המשמעות האמיתית.

יותר מכך השימוש בסמלים, הקריאות הזה על ידי כל דוברי העברית, אך מובילות לניצול רעיוני שונה מאוד מאחד לאחר, לגרשוני עצמו. גרשוני לוקח ממאגר המש־פטים בחיינו, מציטטות מהתנ"ך, שירי מולדת ומשפטים שכאילו נקלטו בשמיעה אקראית, קביעתם בציוריו הפכת ארגם לשלו מאוד ולסיסמאות כאחד. כשמדובר באינ־טרפרטציה לשירים, וביאליק יותר מאחרים, שונהי מאוד בוהה של [illegible] תחריטי הי"ג מן שי־רי ביאליק.

12 השירים [illegible] מודפסים בכתב המקורי של הוצאת "דביר" תרפ"ג (אות בודק מקושט), וזה צירוף קצת סמלי מדי עבורי. שיר אחד ביידיש דווקא מועתק בכתב ידו של גרשוני, ונקרא כמו הבודקו. אם היתה גם כאן בחירתו של מירון לא ברור לי, אך השירים המוכרים ברובם מקבלים בתחריטי גרשוני משמעויות אישיות וקודרות מה־מקובל לראות בשירי ביאליק.

התאמה בין השניים בתיאוריית מירון בסלסלה ובכאב האישי וה־לאומי, מתקשרת עם ניצולו של גרשוני להגדרות האמן הסמלבתי, ספק הסמלים, השורשים והכאב עבור כולנו. זהו מעלה בעייתית ומרושעת העשויה לגרור לפר־שנויות דלות בערכים בסיסיים באמנות.

החיים הם הפקה אחת גדולה

פסטיבל סרטים ישראליים הסתיים בשבוע שעבר בלוס אנג'לס. הענות קטנה של קהל בעיר המוצפת סרטים ותחושת שליחות הסברתית של היוצרים

מאת בני לנדאו

לוס אנג'לס

במסגרת קטנה שהתנוססה בשבוע שעבר במרכז העמוד הראשון ביקש העיתון היהודי "בגיברית מסנג'" לסייע לפסטיבל הסרטים הישראלי, המתקיים עתה בלוס אנג'לס. "הפסטיבל נקלע לקשיים" – התריע העיתון – "יש המועגים כי הקהל נמנע מלבוא במחאה על המדיניות הישראלית בשטחים".

האמת, כמובן, הרבה יותר מש־עממת. לוס אנג'לס פשוט מוצפת סרטים. אבל האירוניה ודאי לא נעלמה מעיניו של הבמאי רנן שור שסרטו היוני "בלוז לחופש הגדול" זכה בפרס הראשון תחלל תוהי סקירות מתפתלים. "בקוויבק" – הוא אומר – "הוגדר הסרט 'תעמולה ציונית לא מתוחכמת'". הוא עצמו משוכנע כי "בלוז" מהווה שגריר טוב לישראל. "אנשים פה יודעים מה זה גליל ועוד יותר טוב מכמו־ני" – הוא טבור, "אך מתאים לישר־אלים איזה מיסר. פתאום התגבר שכתוך המרים חיים בניראות".

שור, ששיגר בשנה החולפת את הסרט ל־12 פסטיבלים בינלאומיים, ותום לא מכבר חווה הפצה עם חברה אמריקאית קטנה המתמחה בסרטים זרים. בתחילת חודש יולי אמור הסרט להיות מוצג בניו־יורק ובתוך שבועיים גם בלוס אנג'לס.

הגם שמספר צופי הפסטיבל בשבוע הראשון היה מאכזב מעט הגיע שור למסקנה כי מעתה והלאה יש להתייחס לניו־יורק וללוס אנ־ג'לס כאל שתי ערים "ישראליות" נוספות. "כל סרט ישראלי שאינו מוקרן פה בהקרנה מסחרית מפסיד בעצם שתי ערים שהן כמו ירושלים וחיפה מבחינת קהל הצופים" – הוא אומר. הוא סבור כי הסרט מובן לחלוטין גם לאלה מבין הצופים שהרקע הישראלי זר להם, אך מודה כי שירים נוסח "אלי, אלי, שלא ייגמר לעולם" אינם שונקים את גרונותיהם של הצופים הלא ישר־אלים. "בקטעים אלה" – הוא אומר – "עובר רק המידע, לא מטען הרגש".

המפיקה הירושלמית הצעירה טל מאוזנר (25), הפיקה את סרטה של איילת מנחמי "עורבים" ומייצגת בפסטיבל גם את "ילדה גדולה" של בירית יורן־גרונוך. הגם שהיא היה כעת בניו־יורק היא מבקרת בהו־ליווד לראשונה בחייה. "יש כאן הרגשה שהקולנוע נמצא בכל מקום" – היא אומרת. "אמרו לי שבשל כך בלוס אנג'לס לא מפרגנים, אבל להפתעתי כולם היו נחמדים מאד. הקונסול הכללי איתן בנצור הגיע להקרנות. אנשים הרידו את ה־כובע".

הצעירה השתומה ודקת הגו מלאת גאווה על ההוכחה "שיש בישראל יוצרי קולנוע צעירים בעלי מו־טיבציה וכשרון ויכולת אירוח, שיש להם מה לומר והם יודעים איך". מב־חינתה רנן שור הוא דמות בוגרת ופורצת גבולות בתעשיית הקולנוע הישראלי.

היא עוסקת בהפקה מפני ש"אני אוהבת לקשקש ולדחוף ולשכנע ול־היות ולהיות כל הזמן מוטרדת, החיים הם הפקה אחת גדולה". עתה היא מנסה להכיר, להעביר, לשכנע ולמ־כור את שני הסרטים הקצרים לפסטיבלים אחרים ואם אפשר גם לטלוויזיה או להקרנה בבתי קולנוע.

בעיות פוליטיות לא לה. "אני מרגישה הרבה אחריות כאן. אני נזהרת בלשוני כשאני נשאלת שאלות מביכות. גם אם אני מותחת ביקורת אני עושה מייד באלגנט. כל אחד מאיתנו הוא שליח וחשוב שני־סכיר בדרך הכי טובה שאפשר".

תמר־נע מדברת

תיאטרון תמר־נע מציג את "אישה־קורה־אשה", מאת נאוה צוקרמן והביצוע. תאורה: גדי קופרמן. תפאורה: [illegible] צימר. תלבושות: [illegible] בוחס. מוסיקה וקולות: יוסי יפה. משתתפים: אמנון רייב, גלנה רוזנפלד, רונית ליבק, יעל שגיא, נעמי מורן, עידית אייזן, עמנואל חנן

הצגה זו היא ההפקה הרביעית של הקבוצה, וזה כשלעצמו הישג של המשכיות. הקבוצה זכתה להצלחה בחוץ לארץ, כפי שמעידות הבי־קורות וההזמנות החוזרות לפסטיבלי אדינבורו ובלסינקי. להצגות תי־אטרון "תמר־נע" יש מידה מרשימה של ניסוף העשייתי בעיקר נובח מה שנעשה בדרך כלל בתחום זה המתפרס על פני כל כך הרבה סוגי אמנות (תיאטרון־קול־מוסיקה־תנועה־אמנות פלסטית). מרשימה גם ההתגייסות המוחלטת של חברי הלהקה הנראים מכורים ממש למה שהם עושים.

אבל לאחר השבחים הללו (של־חלקם הוא פשוט ציון עובדות) יש לומר שהפקה זו נופלת באיכותיה מן ההפקות הקודמות ובמידה ניכרת. בעיקר מפני שדומה כי זו ההפקה הראשונה של "תמר־נע" שיש בה כל כך הרבה מלל. התמר־נע הזאת פשוט מדברת יותר מדי.

אין זו רק שאלה של מידה אלא גם של איכות. הטקסטים המושמים בפי השחקנים והשחקניות הם ברובם בנאליים להחריד, כפי שאפשר לצ־פות מעלילת המפגש בין גבר ואשה לאחר שנים רבות של פרידה. ייתכן שבחו"ל אין הקהל ער למשמעות המלים. לקהל דובר עברית הן תובעות את תשומת הלב, ואין זה לטובה. הבנאליה איננה הופכת לפיוט, גם אם משמיעים אותה בקול מפריע.

מלבד זה יש כאן פגישות ופרי־דות, הזפצים הסמוכים ככיכול משמ־עות, מזרון וכו כברות לכם, דמויות היוצאות מהארון, שמלות, ובגדים לרוב. לכל דמות לפחות שני בפר־לים, הדמויות יוצאות ונכנסות דרך דלתות וחלונות, מתפשטות ומת־לבשות ללא הרף. דומה שיש כאן אפילו נסיון מודע שלא יהיה אף לא רגע של עירום ממש. התנועה היא מעגלית ומונוטונית, כשאנשים מתג־גשים ומנוגסים זה על זה שוב ושוב.

מה שהיה מתומצת ובעל עוצמה בהפקות הקודמות הופך כאן לשפת תיאטרון תנועה עם מלל במכלול מפושט ועקר למדי של תנועה וה־גשות. יש גם שברים, למרבה היופי, וצלילי המריו של נעימים עד לכאב, כשלא מפריעים להם בבליל קולות אחרים.

לילה במוזיאון

דיון על "רגעים יפים בקולנוע הישראלי". יוצרים מפרגנים והממסד שלא היה

קולנוע / גידי אורשר

אני יודע שיאשימו אותי במשוא פנים ובחוסר אובייקטיביות, אבל אפילו מבקר סרטים אחר היה נושה חיים במפגש המחזור המאולתר של הקולנוע הישראלי, כפי שיצא אל הפועל במוצאי יום חמישי במוזיאון תל אביב במסגרת אירועי "הלילה הקצר". בלי מישהו לשנוא, לכעוס עליו, מישהו שידקור וגם יציג עצמו במטרה גיוות ונוחה לתקופה קל־קוליות, בשעמה מעל הבמה רק אי־קלה מתמלמלת של פירגון הדדי רטוב, מחול ברחמים עצמיים כנים מטעם הצוות שישב לפני האולם שהלך והתמלא בעל כורחו.

שלא נבין לא־נכון, הגבורות הלהי־ [illegible] המסגרות שסומנה על ידי המארגנים תחת הכותרת התגיגית לכאורה "רגעים יפים בקולנוע הישראלי" היתה כל כך אמורפית ותמורת סיכוי, עד שהדוברים לא יכולים היום לד־הוג אחרת. חשבון נפש לא היה כאן. העלו כמה נקודות לדיון, ומלבד הסכמה של כולם לדברי כולם בשאלה להם הנקודות תלויות באו־ויה. מול שאי הנעימות הזאת היתה קצרה.

גרין טען, ובצדק, שמתי מד־נעשים אצלנו קולנועים. מספיק שמישהו יעשה סרט של 15 דקות ומייד הוא במאי. אין לקולנוע שלנו שוליים. רם לוי העלה על נס את עבודת התעסוקתו של הקולנוע הישראלי בשנים האחרונות בנושא היהודי־ערבי. הוא גם קרא לפרוץ את המסגרות הנטורליסטיות ולהציג משהו שיש בו פנטסיה. ואני שואל את עצמי למי הוא אומר את זה. הרי הם הבמאים.

פרלוב מתבצל על שחושב שה־מסגרת תהיה תגיגית ולכן הבין השוואות במגנון "ארבעים שנות קו־לנוע – ארבעים שנות מדבר, והנה אנו מגיעים לארץ המובטחת". כן, פרלוב אופטימי ורואה עתיד בקו־לנוע הצעיר שלנו, הקצר, שיש בו יותר ספונטניות, חיפוש והתפרצות מאשר בקולנוע הארוך, המסוסד יותר. פרלוב מציין בכנות גם שה־קשיים של הקולנוע לא מחזירים זמן לאהבת הקולנוע. נכון ואמיתי.

הולמן ביצל את זכות הדיבור והבי־קש לשאת דברים על המוסיקה דיבר על מתמוסיקה – על הקושי בעשייה בארץ. "אתמול דיברנו על סרטים – [illegible] מעיד על עצמו שלא הבין שיקורי בית, אבל מתמטא לקולנוע שלנו, שהוא – לדעתו – יותר אותנטי ואמין, לפחות מבחינת השפה שבה הוא משתמש מהמסגרות המוצלחות שלנו. עדי סמל, המארגנים, מנסה להעלות עוד שתי נקודות לדיון, "אבל כולם כבר רוצים, הבצק, ללכת. גם הקהל שלא שאל שאלות.

אחר כך שתו, קצת, שמחו בשמחתו של הפנר שסרטו "לא יותר" פתח את העשייה הראשונה של הסרטים הקצרים הטובים שנעשו בארץ מאז, על פי משאל שנערך בין מבקרי ואנשי קולנוע, והלכו לראות את ההזמנאות על הקיר. ועד שאני הלכתי הביתה לא היה כאן אף אחד מן הממסד. לא ממשרד המסחר והתעשייה, מחזיק תיק הסרט הקצר, גם לא ממשרד החינוך. לפחות אני לא יכולתי לזהות מהם איש.

מועצה מקומית כבול

טלפון 04-946396

מכרז מס' 8/88

המועצה המקומית כבול מזמינה הצעות מקבלנים רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעלילות כבישים סניטריים בכבול.

מסמכי המכרז ניתן לקבל במשרדי המועצה המקומית תמורת תשלום של 300.- ש"ח שלא יוחזרו. סיור קבלנים יתקיים ביום 21.6.88 בשעה 10.00- היציאה ממשרדי המועצה המקומית. יש להגיש את ההצעות בצרוף ערבות בנקאית לתקופה של 90 יום מיום הגשת ההצעה בשיעור של 5% מערך ההצעה. את ההצעות יש להגיש עד ליום 30/6/88 שעה 12.00. המועצה המקומית אינה חייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.

ג'מאל מוחה
יו"ר הועדה הקרואה לניהול ענייני המועצה המקומית בכפר כבול

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת
[illegible]
שמעון קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון
1988

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
[illegible]
שמעון קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון
1988

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת
[illegible]
שמעון קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה 1965
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
[illegible]
שמעון קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

הסינית מס' 1 חוגגת 10 שנים.

אנו ממשיכים בחגיגות העשור

והחודש:

הברווזון המפואר
PEKING DUCK

חגיגה גסטרונומית שבמרכזה ברווז בנוסח פקין.

במשך החודש מחכה לך ולאורחיך
ארוחה שלמה על טהרת מטעמי הברווז:
★ חביתיות במילוי עור ברווז - מוכנות לעיניך על יד שולחנך
★ מרק ברווז ★ ברווז באננס ★ ברווז סצ'ואני ★ אורז עם ברווז
(וקינוח על חשבון הבית).

והחידוש
סעודת הברווז המיוחדת תוגש לשולחנכם
בהזמנה מוקדמת של 3 שעות בלבד ולא 24, כמקובל עד כה.

כפר שמריהו
טייסט אוף סצ'ואן
10 שנים של טעם טוב!
מרכז מסחרי כפר שמריהו 052-70448, 547722

23 ביוני 1988: מלון דן, ת"א

הכנס החמישי ליישום חידושים בניהול

במה לחדשנות בתחומי הניהול

הרצאות אורח:

* "השבוי המבכי באלסינט" – אלוף (מיל.) בני פלד, מנכ"ל אלסינט
* "מערכת שליטה ובקרה באלתא" – מר משה אורסס, סמנכ"ל מנהל חטי' אלקטרוניקה תעשיה אוירית; מר א. גולדברג, ראש אר"ש אלתא

תוצגנה עבודות בתחומים הבאים:

* פיתוח ארגוני ומשאבי אנוש – פריקלאס ים־המלח, יד־שרה
* מערכות מידע בניהולי – תעשיה אוירית, שופרסל
* שיטות כמותיות לתכנון מערכות יצור – תדיראן, צה"ל־מכון הרענון־חיל הרפואה
* בקרה ניהולית במערכות יצור ופרוייקטים – תעשיה אוירית, תעשיה צבאית

בחסות ארקיע, בנק לאומי ועיתון הארץ

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678; 057-37914

המרכז הישראלי לניהול

ההימור של לב ארי

מהלכי ההשתלטות הכלכלית והפוליטית של פורת על הרדיו, מלווים בעימות אישי חריף בין שני אנשים כוחניים, דחפו את לב ארי להתפטרות. הרדיו עובר מדיקטטורה לאנרכיה בתקופה רגישה של טרם בחירות

מאת לילי גלילי

לאחר למעלה מ־25 שנה ב"קול ישראל", מהן תשע כמנהלו, התפטר לפתע גדעון לב ארי (53) מתפקיד מנהל "קול ישראל". על אף אי הנחת המצטברת שביטא בחודשים האחרונים לגבי תפקודו של המנכ"ל הממונה עליו, אורי פורת, וממערכת היחסים עמו, הרי עיתוי ההתפטרות חולל הפתעה רבה. רק לפני כחודש ימים זכה לקבל מידי פורת עצמו את ההוראה לקריאה ריכוזית, מלווה במכתב קילוסים עתיר סופרלטיבים. יתר על כן, כל אותן טענות קשות כלפי המנכ"ל שצוינו במכתב ההתפטרות שלו הושמעו בפירוט באוזני עובדיו במפגש אישי בדיר עימם, היו שמורות עמו מזה תקופה ארוכה, בהיראציה זו או אחרת. מצד שני, אין לב ארי חשוד בהתנהגות של ילד קפריזי העושה התפטרות מדי יום (נוהג המאפיין כמה מעמיתיו לניהול ברשות השידור), או בבכייניה לדחף רגעי שאינו בר שליטה. כל המכירים להכירו, יודעים כי הוא אדם הנוהג לחשב צעדיו מראש. היה, מן הסתם, משהו חמור יותר מבחינתו באירועים האחרונים, אותם הגדיר לב ארי כ"הנחתות" של פורת על הרדיו, על מנת להפוך אותם לעילה להתפטרות.

בין אלו מנה לב ארי את הפעולות הבאות: הפסקת שרותי הטלטקסט על ידי מערכת החדשות, שחיבלה תבלה נוספת בשכבים הנשחק של העובדים; הקדמת הפסקתן של כמה מתוכניות הרדיו הבולטות – "עושים עניין", "הסדר השבועי", ותוכניותיהם האישיות של יוסף לפיד ויצחק לבני – משום החלטתו של פורת כי אין זו עונתם במידת ההדירות המפלסית הנדרשה בתקופת הבחירות; סירובו של פורת לאשר תוספת ללא תשלום למשה נגבי, עמו מוסכל פורת השכבות אחרות; ועוד מינוי הולכות שאין במותן משום חידוש, אף הצטברותן יצרה מצב חדש.

לא בגלל שברי דירה

באותה מידה אין לקבוע בנחיצות את הרמיזות מצד ההנהלה, כאילו התפטר לב ארי מתפקידו משום שהוחלט לא לממן עוד את שכר הדירה של דירתו השכורה, המשולם זה שנים על ידי רשות השידור, על פי הסדר מיוחד שנכנה לאישור. הניסיון לכרוך את נושא הדירה בעיתוי ההתפטרות, נועד להטיל צל כבד על אישיותו של לב ארי, אם כי לא מן הכיוון הנכון. הרבה נאמר, ומן הסתם יאמר עוד הרבה, על ומתוח השניה במחלוקת של מי שהוגדר על הרצף בין "מנהל חזק", ל"דיקטטור" ו"שליט אבסולוטי". בתוך כל אלו, אין מקום לרדיפת בצע או טובות הנאה. נהפך הוא: פחות מכל מנהל אחר ברשות השידור ניצל לב ארי את מעמדו במובן זה. על כף יד אחת ניתן לספור את נסיעותיו לחו"ל, את הופעותיו באירועים "יוקרתיים", עד כדי כך שגם הימנעותו מאלו נחשבה לו למין מחורת.

את הסיבה להתפטרות, שבאה בעיתוי בעייתי לרדיו, יש לחפש על כן, בין השאר, באופיים של האנשים עצמם, ובעימות הבלתי נמנע בין האישיות של לב ארי לזו של פורת, שהגיע לשיאו דווקא עתה.

מאז כניסתו לתפקיד מנכ"ל הרשות לפני כארבע שנים וחצי, הנהיג פורת ניהול כוחני, שעיקרו קביעת שליטה מוחלטת בעשיה באמצעות איוש תפקידים באנשים המוכנים להבטיח לו נאמנות מוחלטת. יותר מהמפתח הפוליטי, היותה התביעה לנאמנות זו המפתח העיקרי של לאיוש התפקידים הבכירים. כל סטיה מדפוס זה, מתפרשת כפגיעה אישית בו עצמו, וגוררת תגובה קשה במלים, או אף במעשים. כך ניהל את מערכת יחסיו עם חברי הוועד המנהל הקודם ועם שורה של אנשים שמילאו את תפקיד מנהל הטלוויזיה, וכך הוא פועל עתה, רק כיעדו של הרדיו, אך חולשתו, מביאים ליישוב הסכסוך ומאפשרים המשך דו קיום.

במובן זה היווה לב ארי מלכתחילה בעייה מיוחדת. בניגוד לזירת הטלוויזיה הפרוצה, מצא פורת עם ביאו מציאות, או שמא מיתוס, "..מנהל חזק, עצמאי, המנהל את ענייני הרדיו באופן בלתי תלוי, מצליח לכלכל צעדיו אצל כל המחנות הפוליטיים, ואינו נותן לאיש לדרוס רגל במלכותו. על אף ההבדלים התרבותיים והמקצועיים בין השניים, דווקא הדמיון באישיות הוביל אותם למסלול התנגשות. בדומה לפורת, אם כי בצורה אחרת, גם לב ארי הוא אדם כוחני, התובע נאמנות עיוורת של העובדים עימו, ונוקם במי שמפר נאמנות זו. כוח עומד מול כוח, בוטחת מסוג אחד מול בוטחת מסוג אחר.

אבל יותר מכל, החלישה את לב ארי חולשתו של הרדיו. כמנהל מדיום, אין עיקר כוחו באישיותו, אלא בכלי עליו הוא מופקד. שחיקתו של זה, גורמת לכירסום בכוחו של זה, עד לבלי הפרד. זהו בדיוק מה שאירע ל"קול ישראל" ולגדעון לב ארי. הרדיו של השנים האחרונות, הרדיו לא רק מבוזות יותר האנוש שבו, אלא בעיקר מבוזנה מקצועית. מצב עניינים זה, איפשר לפורת להגיב תגובה אלימה ממש על התפטרותו של לב ארי. ממתפטר מתפקיד כמנהל, הפך לב ארי בין ישיבת לילה אחת, למפוטר מן הרשות, כשהמנכ"ל שוטח בפני הוועד המנהל טענות קשות על סרבנות ומרדנות של לב ארי. ההתפטרות, בין אם תכנן לכך לב ארי או לא, הפכה למהלך בלתי הפיך.

לב ארי. ממתפטר למפוטר

לב ארי עזב את ניהול הרדיו בתקופה קשה. מיטב העובדים נטשו זה מכבר, האחרים עומדים בפני עזיבה. הבחירות הולכות וקרבות, מזמינות לחצים ונסיונות השתלטות של המערכת הפוליטית על הכלי החשוב, ממנו נעדר עתה מנהל שידע לבלום את הלחצים. ממצב של דיקטטורה, עובר הרדיו למצב של אנרכיה, שינוי שמזמין את הפוליטיקאים להכנס לתוכו ברגל גסה.

בשלב זה מונו שני מנהלים בכירים. אמנון נדב, מונה למנהל החדשות בפועל; אריה גולן מונה למזכיר המערכת בפועל. את הרדיו עצמו, מנהל בינתיים אורי פורת. פעולת הרגעה שלו, בביקור שערך ברדיו בסוף השבוע, התקבלה שם בחוסר אמון מוחלט ובהודה מפוליטיזציה מחלטת של הרדיו דווקא לפני הבחירות. כל מה שנותר לעשות עתה להצלת המצב, הוא לפעול לאלתר למינויו של מנהל חדש ל"קול ישראל" על בסיס מקצועי. גם מהלך הגיוני שכזה, אינו נטול בעיות. המנהל חייב להיבחר במכרז, על ידי ועדת מכרזים המורכבת מנציגים פוליטיים של המפלגות במוסדות רשות השידור. אפשר להניח, כי המערכת הפוליטית שעיכבה חודשים מינוי של מנהל לטלוויזיה, והליכוד שבלם שנה מינוי לוועד מנהל, לא יוותרו לאשר עתה מינוי למנהל הרדיו. מבחינת הליכוד, הרי, אין רע בכך שבניגוד, אורי פורת, יזכה לשליטה מוחלטת ברדיו בתקופה חשובה זו של לפני בחירות. אם לא יגלה הוועד המנהל, ובעיקר העומד בראשו, נחרצות מספקת, עלול מינוי מנהל לרדיו להפוך לשידור החוזר של המחזה העגום של מינוי מנהל לטלוויזיה, שארך למעלה משנה.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

לא מזדהים עם המדינה

מחקר שתגיש מחר קבוצת חוקרים לנשיא כולל רשימה של חוקים ותקנות מפלים. את האפליה המשפטית הם מחלקים לשלוש קבוצות: גלויה, סמויה ומוסדית

מחר עומדת משלחת של "המרכז הבין־לאומי לשלום במזרח התיכון" להגיש לנשיא המדינה חיים הרצוג את העתקים הראשונים של מחקרים שפירסמו. לפנינו מפעל חסר תקדים בהיקפו לבדיקת תחומים ומעמדם של הערבים בישראל: המרכז הבין־לאומי לשלום במזרח התיכון, במימון קרן פורד, הקים צוות ובו תריסר חוקרים מדיסציפלינות שונות, בראשות פרופסור הנרי רוזנפלד, אנתרופולוג מאוניברסיטת חיפה.

במשך קרוב לשלוש שנים שקלו תיעוד ועתה הם מפרסמים את ממצאיהם: "היחסים המעמדיים הלאומיים בין היהודים והפלשתינאים, לפני ואחרי הקמת המדינה" (שולמית כרמי והנרי רוזנפלד), "מעמדם המשפטי של הערבים בישראל" (פרופ' דוד קרצ'מר ואוסאמה חלבי), "השלטון המוניציפלי בקרב האוכלוסייה הערבית" (ד"ר מאג'ד אל חאג' והנרי רוזנפלד), "צרכי השירותי הרווחה" (ד"ר עזיז חיידר), "שירותי הבריאות" (ד"ר נירה רייס ויהודית בלנק).

האם יש לחבורה המבורכת הזאת, בעבודותיה רחבות המימדים, מה לחדש, לאנשים המגלים עניין רציני בנושא? התשובה למרבה הצער, שלילית. אבל הם סוקרים בהרחבה ובפירוט את המוסרת ואת המחדלים, את האפליה, ובעיקר – ההתעלמות מהצרכים.

החוקרים מטעם "המרכז הבין־לאומי לשלום במזרח התיכון" נוקטים, בדרך כלל, גישה ביקורתית ביחס למדיניות הממשלה, כיאה לאנשים המצויים משמאל למרכז המפה הפוליטית, אבל אין מקום לייחס להם גישה אנטי־ציונית. להיפך, במבוא הכללי סוקרים שולמית כרמי והנרי רוזנפלד להזים את הטענה המקובלת בקרב השמאל האנטי־ציוני לפיה יחסי הייצור בין יהודים וערבים בארץ התפתחו לפי הקווים המסורתיים של ההתפשטות הקולוניאלית. כלומר, הם שוללים את הדגם המצייר התעצמות מתמדת של יחסי תלות ערבית־פלשתינית ושליטה קולוניאלית יהודית־ישראלית, והכפפת יחסי יהודים וערבים בארץ לחוקיות של ההתפשטות האירופאית מחוץ ליבשת ושל השתלטות הקפיטליזם על ארצות ועמים נחשלים.

רוזנפלד וכרמי שוללים, כאמור, תאוריה זו מכל וכל ואומרים כי הישוב היהודי לא צמח על חשבון הערבים הפלשתינאים. "השנים האחרונות של המנדט הבריטי בארץ היו גם שנות השיא בהתפתחותה הכלכלית של החברה הערבית הפלשתינאית. במקום שהצליחו יהודים נימו הצליחו גם ערבים, ולהיפך". רק לאחר הקמת המדינה וירידת חלקם של הערבים בה השתנו הנתונים והתנאים.

החוק הוא המקום להפרדות

סקירת מעמדם המשפטי של הערבים, שכתב פרופ' קרצ'מר (בעזרת אוסאמה חלבי), עוסקת בביקורת הדרכים שבהן התמודדה מערכת המשפט בישראל עם בעיית ההתנגשות הפוטנציאלית בין הגדרת ישראל כמדינה יהודית ובין העיקרון של הבטחת שוויון לאזרחיה הערבים, מצד אחד, והשפעת המשך העימות בין ישראל והעולם הערבי על מעמד המיעוט הערבי בישראל.

תשובתם של קרצ'מר וחלבי איננה חד־משמעית. מצד אחד הם מיצרים על היעדר חוקה פורמלית שתשמש בלם בפני חקיקה מפלה ומצד שני הם מציינים שורה של פסקי־דין בבית־המשפט העליון המעניקים הכרה לעקרונות יסוד המחייבים כל רשות בבואה להפעיל את סמכותה ובהם עקרון השוויון.

הם מאזכרים את פסיקת בית־המשפט העליון משנת 1965 שאישרה פסילת רשימה ערבית שביקשה להשתתף בבחירות תוך הכרזה מפורשת על התנגדותה להגדרת ישראל כמדינה יהודית. אבל הם ממהרים לציין כי אחד הנימוקים שהביאו להחלטה זו היה שאנשי הרשימה (תנועת אל ארד) ביקשו לתת עידוד לאויבי המדינה. כיום לא היו השופטים נזקקים כלל להתייחס לתפיסתם הפוליטית של מגישי הרשימה. ב־1985 הועבר תיקון לחוק יסוד הכנסת אשר מעלה את עקרון היותה של ישראל מדינה יהודית לדרגת עיקרון שאין לחלוק עליו. רשימה אשר תערער על קביעה זו מכל סיבה שהיא לא תורשה להשתתף בבחירות. התיקון פוסל כל רשימה אשר במטרותיה או במעשיה, במפורש או במשתמע, שוללת את קיומה של המדינה כמדינתו של העם היהודי.

מחברי הסקירה מגיעים למסקנה כי משמעות תיקון זה של חוק יסוד הכנסת היא כי אף כי לא־יהודים יכולים לזכות בשוויון־זכויות במדינה, אין הם יכולים להזדהות אתה לחלוטין, שהרי אין היא מדינתם (ההדגשה במקור).

הם מציינים רשימה של חוקים ותקנות המפלים את האזרחים הערבים, החל בחוק השבות ועד להסתייגות מקומות עבודה בפני הצעיר הערבי בטענה כי אינו "יוצא צבא". את האפלייה המשפטית הם מחלקים לשלוש קבוצות: גלויה, סמויה, ומוסדית. הם מונים עשרה חוקים המפלים את האזרחים הערבים, החל באפלייה במתן קיצבאות ביטוח לאומי ועד לאיסור התיישבות חקלאית.

אך נראה כי האפלייה הממוסדת ביותר היא בתחום הדאגה לנוער. בעניני חינוך, רכישת מקצוע והדאגה להעניק לנוער הרגשת בית במולדתו. תחום זה מטופל ברפרוף על־ידי ד"ר עזיז חיידר. הוא מציין כי אין חינוך מקצועי ראוי לשמו, במיגזר הערבי ושיעור הנשירה מבתי־הספר מגיע לשלושים אחוז. אין יעוץ פרגוגי, אין תחנות פסיכולוגיות, אין תנועות נוער, אין מתקני ספורט, אין קציני ביקור סדיר ואין חינוך מיוחד. מספר קציני המבחן לנוער עבריין ערבי הוא 20, בכל הארץ. כדי להשוות את רמת הטיפול לזו שבמגזר היהודי יש להוסיף מייד 13 קצינים. אבל הערבים זקוקים ליותר, הרבה יותר. אצל היהודים קיימים עובדי הנוער, מדריכי תנועות נוער, פעילות גדנ"ע ועשרות ארגונים הבאים להעסיק את הנוער ולהרחיק מסכנים ופעילות לא חוקית.

בתנאי הזנחה, האפליה, וכאשר באוויר עומדת המתיחות הנגרמת על ידי ההתנגשויות בין הצבא לערבים־הפלשתינאים שמעבר לקו הירוק, האם נזקק מישהו להסבר של תופעת מעורבותם של צעירים ערבים ישראלים בפעולות חבלה חמורות, כגון הצתת יערות או רגימת מכוניות העוברות בכבישים?

ואין הבעיה מוגבלת לציבור הבור, נושרי מוסדות החינוך וההשכלה. הבעיה מקיפה גם את בוגרי החינוך האקדמאי. את ההרגשה הסרייה ביותר סיפק לנו, לפני שבוע, יריד התעסוקה מאוניברסיטת חיפה. בוגרים הוזמנו להציג את כישוריהם ותעודותיהם לפני מעסיקים פוטנציאליים בשירות הציבורי, במפעלים ממלכתיים והחברות למיניהן. בין הבוגרים שבאו ליריד היו ששים צעירים ערבים. איש מהם לא הוזמן בסוף היום לראיון. ברור כי עבור כל אחד מהם היתה זו התנסות משפילה. הניכור לא היה יכול להיות עמוק יותר: צעיר שלמד עשרים שנה השתעשע באשלייה כי כל שהוא זקוק לו הוא תואר אקדמי, והנה מתנפצת אשלייתו על סלע המציאות.

דמוקרטיה בהסתדרות

לפני שלוש שנים נערכו הבחירות להסתדרות הכללית, לרבות מועצות פועלים וסניפי נעמ"ת. בנצרת העניקו חברות ההסתדרות בסניף נעמ"ת רוב לרשימת חד"ש. אבל אנשי המערך החליטו לדחות את ביצוע פסק־הדין של הבחירות ולא זימנו ישיבה לבחירת המזכירה החדשה. במשך שלוש שנים התנהלו שיחות ומגעים עד אשר פגו כל התירוצים. ביום ו' הקרוב יימסר השלטון בסניף נעמ"ת בנצרת לפעילות חד"ש אשר זכו בתשעה מושבים מתוך שבעה עשר. למערך נשארו שישה מנדטים והמתקדמת זכתה בשניים, בלי להשתתף בבחירות. הכיצד? נציגי המתקדמת טענו כי לא נמסרה להם הודעה על קיום הצבעת נשים וכמי שהשתתפו בהצבעה למועצת הפועלים הם היו זכאים לקבל הזמנה.

אגב, עד היום הזה לא הוקמה קואליציה במועצת הפועלים. גם שם איבד המערך את הרוב כלו ושתי סיעות האופוזיציה – חד"ש והמתקדמת – השיגו רוב. אבל אנשי חד"ש מסרבים לכונן קואליציה עם המתקדמת ואנשי המתקדמת – המסרבים לקואליציה עם חד"ש – מסרבים לכונן קואליציה עם המערך. כך המערך, שהפסיד את הרוב שהיה לו, ממשיך לשלוט.

בלי ועדי עובדים

ששת האחים לבית דנקנר רוצים נתח מעוגת הדלק, ובקרוב יפתחו את תחנות הדלק הראשונות שלהם. מעט ידוע עליהם; משערים שעסקיהם מגלגלים כ־100 מיליון דולר בשנה

מאת אריה לביא

לשלוש חברות הדלק הקיימות עומדת להצטרף בזמן הקרוב חברת דלק רביעית, בבעלות קבוצת דנקנר. משרד האנרגיה כבר נתן היתר עקרוני להקים אותה, ולאחר שיסתיימו השלבים הפורמליים – תתחיל לפעול. מה שחסר עתה לקבוצת דנקנר הוא אישור הרשות הלאומית לאנרגיה, והוא צפוי להינתן כבר בימים הקרובים.

לידתה של החברה החדשה, במידה רבה, בסירובן של החברות הקיימות – פז, דלק וסונול – לשווק את המתנול שקבוצת דנקנר מייצרת. זה היה אחד הגורמים המרכזיים שהשפיעו על הקבוצה לחדור לשוק הדלק, אך לא היחיד. שמואל דנקנר, מראשי הקבוצה, מציין כי לקבוצתו יש כעת תשתית המתאימה להקמת חברת דלק, ובכלל זה הבעלות על קו להעברת דלקים.

עדיין חסרות התחנות, אך ניתן להשיג אותן עתה ביתר קלות מבעבר. כעת יש כ־30 תחנות דלק שאינן קשורות לשלוש החברות הקיימות. את ההובלה ממתקני האחסון לתחנות מבצעים מובילים עצמאים, שאינם בהכרח קשורים לאחת מחברות הדלק. לפיכך, נראה שחלומה של קבוצת דנקנר עשוי להתגשם מהר.

לא רק העמים המצבים סייעו לקבוצת דנקנר. גם היחסים המצוינים, אם להשתמש בלשון המעטה, בין שר האנרגיה, משה שחל, ומשרדו, לבין חברות הדלק, עקב הקשיים להנהיג את הרפורמה במשק הדלק, תרמו לא מעט לקידום עניין זה.

קבוצת דנקנר היא מהוותיקות במשק. יש לה מפעלים בענפי הכימיה, הפטרוכימיה והפלסטיקה. היא בעלת "כרמל כימיקלים", "דור כימיקלים", וחברת המלח, שהיתה בסיס הפעילות הראשוני של הקבוצה.

במרוצת השנים הקימה הקבוצה שלוש חברות בחו"ל. לשתיים מהן, זו הרשומה בקניה וזו הרשומה בניגריה, יש מפעלי תעשיה בענפי הכימיה והפלסטיקה. לפני ארבע שנים הוקמה חברת "דנקנר השקעות", העוסקת בעיקר בבנייה במרכז הארץ. "דנקנר השקעות" היא גם בעלת חברת "קונלוג קונטרול", העוסקת בבקרה ספרותית, שנרכשה ב־1984 מקבוצת "אלרון". שלא כרוב חברות דנקנר, שבהן קבוצת דנקנר מחזיקה בכל המניות – בחברה זו מחזיק המנכ"ל והמייסד, יעקב גורן, בחלק ממניותיה.

קבוצת דנקנר היא בבעלות משותפת של שישה אחים האחים לבית דנקנר. הם מחזיקים בכל נכסי הקבוצה בחלקים שווים. רק שלושה מארבעת האחים פעילים בקבוצה: אברהם (65), דוד (60) ושמואל (57). שמואל דנקנר הוא הדומיננטי, אך אין אחד מהשלושה אינו מתוהד בתואר יו"ר או מנכ"ל. אח אחר, יצחק (63), רק שותף ואינו נוטל חלק פעיל בניהול. דוד ביאנג, בעלה של אחת האחיות, יונה, משמש יועץ משפטי של הקבוצה.

עקרון: אין ועדי עובדים

הפעילות התעשייתית של בני דנקנר החלה לפני 31 שנה, לאחר שהאחים דוד ושמואל סיימו את לימודי הכימיה. דוד השלים את הדוקטוראט בכימיה, ואילו שמואל הוא מהנדס כימי.

המפעל הראשון שרכשו היה חברת המלח לישראל, שפעלה בעתלית, והיתה בבעלות חברת פיק"א של הברון רוטשילד. עסקה זו היתה מקרית, המפעל הוצע למכירה. שמואל דנקנר אומר: "ידענו שאנו רוצים לעסוק בתעשיה, ולכן נכנסנו להחברה". על המפעל שרכשו, אומר דנקנר: "המפעל היה במצב עגום, והוא לא התנהל על בסיס מסחרי. העובדים חשו עצמם בעלי הבית. מוסר העבודה היה ירוד, וועד העובדים היה חזק".

כניסת בני דנקנר לוותה בסערות ושביתות, בגלל רצונם לייעל את המפעל. לא פלא שכעת מפעל זה הוא היחיד בקבוצה שיש בו ועד עובדים. בכל המפעלים האחרים למדו את לקח המאבק הקשה עם הוועד, הם מתנהלים בלי גוף כזה.

ב"כרמל כימיקלים" ו"דור כימיקלים" מתרכז עיקר הפעילות של הקבוצה בענפי הכימיה והפטרוכימיה. "דור כימיקלים" הוקמה ב־1973 לייצור חומרי גלם ל"כרמל כימיקלים". באמצעות "דור כימיקלים", קבוצת דנקנר מבקשת לחדור לעולם הדלק.

גם בתחום הטלוויזיה בכבלים

הקבוצה מעסיקה בארץ כ־700 איש. מספר המועסקים בחו"ל נשמר בסוד. 2 המפעלים באפריקה מייצרים כלי פלסטיק, בעיקר כלי אוכל, אבזרי סניטציה ואבזרי חשמל.

קבוצת דנקנר פונה גם לעיסוקים אחרים. היא נכנסה לשותפות עם 3 גורמים אחרים – "מעריב", עו"ד חנניה גיבשטיין ומשקיע אמריקאי – כדי להתמודד על הפעלת טלוויזיה בכבלים. החברה שהוקמה, "מערכות תקשורת בכבלים", מתכננת להשתתף במכרז בחלק מ־8 המכרזים הראשונים להפעלת טלוויזיה בכבלים.

תכנית אחרת של בני דנקנר, שהתגבשה עוד ב־1985, היתה לרכוש בית זיקוק לנפט מקנדה, באמצעות "דור כימיקלים". התכנית היתה ש"דור כימיקלים" תקנה נפט גולמי ממקורות ידידותיים, תזקק אותו, ותעביר אותו לארץ, ובכך תצמצם את התלות של ישראל בנפט. בתי הזיקוק שדנקנר רצה לרכוש אינם פעילים כעת, אך מסוגלים לזקק 100 אלף חביות ליום. שמואל דנקנר אומר שהתכנית עדיין לא ירדה מהפרק.

במקביל, הגישה קבוצת דנקנר לממשלת קניה תכנית להקים מפעלים פטרוכימיים בתמכל ניד סאגדלנר שבקניה, עם משקיעים אחרים. קבוצת דנקנר תספק את הידע, וכן תשתלב בקבוצת המשקיעים. לפי שעה, לא יצאה התכנית לפועל.

בני דנקנר אינם מוכנים למסור מהו המחזור של קבוצתם. הם חייבים לדווח לבורסה רק על חברת "דנקנר השקעות", הרשומה בבורסה. בשנה שחלפה נודע בראשונה, גם פרסים בעיתונים על חברת המלח, שיש כוונה להנפיק ניירות ערך שלה בבורסה. אגב, ההנפקה של חברת המלח לא יצאה עד כה לפועל, בגלל המצב הכללי בשוק ההון, וגם בגלל התעקשותו של שמואל דנקנר להנפיק את החברה על בסיס מחיר של 12 מיליון דולר. את התביעה הזאת דוחה חברת לאומי ושות', שהיתה אמורה להיות החתם הראשון של ההנפקה. בלאומי ושות' זועמו על הלוקת ויזידורנים לפני ההנפקה, ושמואל דנקנר העביר את ארגון ההנפקה לקבוצת כלל.

למרות סירובו של שמואל דנקנר לגלות את המחזור, סבורים כי הקבוצה מגלגלת יותר מ־100 מיליון דולר לשנה.

עוד ספרים על ידיעת הארץ

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

בשנים האחרונות אנו עדים להתפתחות המהירה של ספרות ידיעת הארץ בכל התחומים – היסטוריה, היסטוריוגראפיה, ידיעת המקום והאיזור, ארכיאולוגיה וחברת החי והצומח, תולדות ההתיישבות במאה השנים האחרונות, גם מהתקופה החדשה. קשה לקבוע האם ההתעניינות הגדלה והולכת בתחומים אלה הביאה ליבול גדול של ספרים, או שהספרות והפעילות החינוכית במקצועות אלה הניבו ספרים רבים בתחומים אלה.

את העשרת ספרות ידיעת הארץ ניתן לזקוף בעיקר לזכות הוצאת "יד בן־צבי", שבשנתיים האחרונות הוציאה לאור בממוצע ספר מדי שבועיים. מוסד זה לא היה יכול להגיע להישג כזה ולתפוצה כה רחבה של ספריו, אלמלא פתחו מגמות לימודי ארץ ישראל בכל האוניברסיטאות. המספר הגדול של תלמידי מגמות לימודי ארץ ישראל, ארכיאולוגיה, היסטוריה וכו', מביא עבודות גמר, כשהמוכשרות ביניהן זוכות להידפס כספרים. העובדה ש"יד בן־צבי" מקיימת בחוגי אוהבי הארץ קורסים לידיעת הארץ לציבור הרחב (גם באנגלית, כ־7,000 משתתפים), מביאה קהל קוראים קבוע לכל מחקרי ידיעת הארץ ולרבעון "קתדרה". כן מפיצה "יד בן צבי" את סידרת "עידן", המרכזת את הנושאים גם כחומר עזר לתלמידי בתי־הספר בכיתות הגבוהות. ספר "עידן" האחרון – "השנה הראשונה למדינת ישראל", הוא בעל ערך לא רק עבור התלמיד, אלא לציבור הרחב. הספר האחרון של "יד בן־צבי", הוא תוצאת כנס ביזנטולוגים שיזמה ההוצאה: "יהודים, שומרונים, נוצרים בא"י הביזנטית", בעריכת הפרופסורים דוד יעקבי ויורם צפריר. בספר חומר בנושאי היסטוריה, ארכיאולוגיה, אמנות, נומיסמאטיקה, מחקר כתבי יד ומדור מיוחד בעניין שומרונים ועדויות ארכיאולוגיות לפריחת השומרונים בתקופה הביזנטית. ספר אחר באותה ההוצאה, מתחום שונה לגמרי, הוא "המושבה העברית בנוף א"י 1882–1914", מאת יוסי בן־אריה. זהו ספר חשוב בידיעת התפתחות המושבות הוותיקות בדרום ובגליל, העוסק גם בהתפתחות המושבות הטמפלריות והמושבות בגומלין בפיתוח ישובים חקלאיים. הוא חיוני גם לאדריכלים ולשמאים, לצורך הבנת התפתחות הבנייה הכפרית בארץ.

מו"ל חדש – הגנת הטבע

החברה להגנת הטבע שהוציאה שנים רבות רק את "טבע וארץ" (עתה גם בלועזית), נכנסה בשנתיים האחרונות לעסקי המו"לות – לא רק בעניני החי והצומח, אלא גם בספרי ארכיאולוגיה. באחרונה הופיע "יש ומרון והבימייך" – מחקרים בגיאוגראפיה היסטורית (220 עמ'), בעריכת זאב אריליך. חוקרים מכל התחומים נוטלים חלק בהעשרת מחקרי ארץ ישראל. בספר ניתן למצוא תוספ ארכיאולוגי על אמות המים הקדומות בזמארי קלט, על אתרי תקופת המלוכה בין גבע וירושלים, על מבנה המזבח בהר עיבל, על ארונות קבורה שומרונים, בית קברות מתקופת המלוכה בגבעון ועוד.

החברה להגנת הטבע הוציאה באחרונה ספרון על חוף דור והחפירות הארכיאולוגיות באיזור, ועל החיפוש אחר כלי נשק אבודים של נפוליאון בטנטורה, בהקשר עם נמל טנטורה העתיק ומחקרים נוספים. המעניינת היותה הפקת ספרה הראשון בכריכה קשה – "פרזות – הכפר היהודי הקדום בגליל", מאת ד"ר צבי אילן ועמנואל דמתי. בספר מעט מאד כתיבה על עניני טבע לעומת טיפול רב בארכיאולוגיה ודברי ימי הישוב היהודי אחרי החורבן ועד ימי הביניים. הספר הופיע לפני מספר חודשים, ויכול להוכיח לארכיאולוגים, כי ניתן לחפור אתר ולסיים חפירה תוך שנים אחדות, וגם להוציא תוך שנה דו"ח מקצועי שהוא פופולארי וקריא. פרקי הספר שנכתבו על־ידי מומחים שונים, כל אחד במקצועו, מלמדים כי דרישתם של עורכי הספר שהמומחים ימציאו את דו"חותיהם סמוך למועד סיום החפירה, היתה מועילה.

חפירות במרתפי המוזיאונים

גילוי המוזן בו השתמשו מלכי מצרים מלפני 3,000 שנים, לא בחפירה חדשה במצרים, כי אם במרתפי מוזיאון בריטי, כפי שפורסם באחרונה, יכול להוכיח כי חדישות אחדים מבכירי הארכיאולוגים בארץ, לחפור במרתפים ולא בשטח, היתה נכונה. ד"ר צבי אילן מצא את בית־הכנסת והיישוב היהודי במרות, על־ידי גביזה בתעודות. באוסף הגניזה הקהירית בספריית קמברידג', הופיע שם השם כפר מארות, שלא היה ידוע. לפי סימנים וסמיכות דברים יצא אילן לשטח ומצא כפר יהודי שהיה קיים כאלף שנים, עד ימי הצלבנים.

ספרו המעניין של אילן, "אתמולים", יצא לפני שבוע בהוצאת "מודן". גם בספר זה מוכיח המחבר שניתן לחפור במרתפי מוזיאונים, כדי להחזיר לארץ מצבות מישע, כמו זו של יודן בן רבי טרפון, או של רב יודן הכהן ברב מלוד ומצבות נוספות, שהיו מונחות במרתפי מוזיאון באוסלו. "אתמולים" הוא ספר ארכיאולוגיה פופולארי, מודפס בהידור, ומלווה בצילומים רבים. הוא עשוי להעשיר ידיעותיהם של בני־נוער ומבוגרים כאחד.

החברה לחקירת א"י ועתיקותיה

החברה זו היא בעלת זכות ראשונים בהוצאת מחקרים ארכיאולוגיים ולידיעת הארץ. במשך שנים היתה היחידה שפירסמה מחקרים בספרי "ארץ ישראל", בספרי הכנסים לידיעת הארץ ומשל חוקרים. הוצאה זו פירסמה באחרונה את המחקר "גבע – תגליות ארכיאולוגיות בתל־אבו שושה משמר העמק", בעריכת פרופ' בנימין מזר ובהשתתפות חוקרים שונים, לזכרו של פרופ' רפאל גבעון, חבר קיבוץ ומרצה לאגיפטולוגיה באוניברסיטת תל־אביב. זהו מחקר שנמשך כחצי יובל שנים, ונדמה שאינו מסיים את הוויכוח בהצעות הזיהוי של גבע ושל גבע פרשים, על אף גילוי המשקלת היפה עם השם גבע. פרופ' דן בריג סבור שהיו שתי ערים בשם גבע בקרבת מקום.

בימה חופשית

המערכת מתווכחת והציבור סובל

יש לאפשר לבתי החולים הציבוריים למכור לציבור שירותים שקופת חולים אינה מספקת והתמורה תיכנס לבתי החולים עצמם

מאת פרופ' דן מיכאלי

הכותב הוא מנכ"ל המרכז הרפואי ת"א ולשעבר מנכ"ל משרד הבריאות.

במצב המשבר של מערכת הבריאות חייבת להיות הסכמה בין משרדי האוצר והבריאות ביחס למטרות משותפות, גם כאשר השקפות העולם הן שונות.

מטרתו העיקרית של האוצר היא להוריד את נתח מערכת הבריאות בתקציב המדינה. הוא מציע שמערכת הבריאות תאפשר לרופאים להפעיל שירותים פרטיים בתשלום ועל־ידי כך תגדיל את הכנסותיה. מאידך, במשרד הבריאות אין הסכמה לכך שבבי"ח ציבורי ישופלו זה בצד זה חולים "ציבוריים" וחולים "פרטיים". כפי שיתברר להלן ניתן להשיג את מטרת האוצר בלי לפגוע בעקרונות של משרד הבריאות. ישנה גם הסתייגות נוספת. יוזמה מבוססת על כך שהיזם הפרטי משקיע את כספו ואת עבודתו. אם הוא יעיל הוא מרוויח ואם הוא בלתי יעיל הוא נושא בנזק. לא ייתכן מצב שבו גורם פרטי משתמש למטרותיו במערכת ציבורית בלי ששילם בעדה ובלי שנטל על עצמו את האחריות לתקציבה ואת הסיכון למקרה של אי הצלחה.

במדינת ישראל צריכה להתפתח רפואה פרטית, על חשבון השקעות פרטיות ונטילת כל הסיכונים על עצמה, ובלי שהיא תהייה טפילה על חשבון הציבור.

אין זה נכון שרפואה פרטית מקלה על תקציב המדינה. בארה"ב השירות הרפואי מבוסס על רפואה פרטית. שירותי הבריאות בארה"ב מתייקרים בקצב הרבה יותר מהיר מן המדד הכללי ומהווים גורם אינפלציוני חשוב. כבר היום מערכת הבריאות האמריקאית צורכת 11% מן התל"ג ושיעור זה גדל בקביעות. נסיונה של הממשלה לרסן את עלות האשפוז הביא לפיחותם ושיבושם של שירותים אמבולטוריים שעליהם אין הממשלה יכולה להשפיע. שיעורי הביטוח הרפואי בארה"ב הם כל כך גבוהים שכמחצית מן התושבים אינם מבוטחים. במפעלים גדולים הוצאה לביטוח בריאות של העובדים גורמת להתייקרות המוצרים בכשר. התחרות במוצרי התעשייה היפנית, לדוגמא, כל מכונית מתעשיית קרייזלר כוללת מחיר של 650 דולר עבור ביטוח רפואי של העובדים.

על מנת לפתור את בעיית חוסר המקורות לתקציב הבריאות צריך לפעול בשני מישורים א) צמצום הוצאות. ב) הגדלת הכנסות. צמצום הוצאות פירושו התייעלות. אולם על־אף הביקורת של האוצר על מערכת הבריאות, גם הוא נושא באחריות לכך. דוגמא לכך הוא המצב בחדרי הניתוח אשר יותר משליש מהם מושבתים באופן קבוע מחוסר תקנים. תוספת של 220 עובדים (הוצאה שנתית של 6 מיליון ש"ח) היתה פותרת את הבעיה ומגדילה את התפוקה ב־30%–40%. זה בוודאי יותר זול מ"מבצעים" ל"קיצור תורים" שמחירם גבוה פי עשרים. אנשי האוצר מתעקשים לקצץ בתקנים ואינם מבינים שעי־כך הם גורמים להשבתת אמצעי הייצור של בתיה"ח.

מערכת האשפוז בארץ יכולה להתחרות ביעילותה עם כל המדינות המפותחות במערב. עלותה היא שהוצאה השנתית על בריאות לנפש היא 350 דולר לעומת 2100 בארה"ב, מספר המיטות בבתי"ח לאלף נפשות הוא חצי מן המקובל באירופה וארה"ב ומספר העובדים לכל מיטה הוא בין 50% מהממוצע האירופי ל־20% במרכזים הרפואיים הגדולים. משך האשפוז הממוצע בארץ הוא פחות מהמקובל בארצות אירופיות רבות.

את ההתייעלות של מערכת הבריאות בארץ לא ניתן למצוא בניהול בתי החולים אלא בביצוע שינויים מרחיקי לכת במוסדות. אין הצדקה לכך שבערים הגדולות כל קופות החולים יקימו מרפאות מומחים ע"ח תקציב המדינה תוך כפילות עם מרפאות בתיה"ח. אין גם היגיון בכך שקופ"ח תשלם משכורות יותר גבוהות מהנהוגות בבתיה"ח הממשלתיים. צריך לבטל את המרפאות המקצועיות של קופת החולים בערים הגדולות וצריך לאחד את כל בתיה"ח הציבוריים ברשות אשפוז ממלכתית אחת.

הבעיה השניה היא של הגדלת המקורות וההכנסות של מערכת הבריאות. אם הצעת האוצר היא פסולה הרי גם עמדת משרד הבריאות וההסתדרות איננה מתקבלת על הדעת. אם לא ניתן להגדיל את התקציב הממשלתי יצטרך הציבור לשלם עבור טיפולים רפואיים. ניתן להוסיף כ־200 מיליון ש"ח לשנה לתקציב הבריאות ע"י גביה מתונה ביותר מ־70% מכלל המשתמשים במערכת הבריאות.

בתיה"ח עצמם צריך לפתוח מערכות שיגדילו את הכנסתם. בתיה"ח יכולים למכור לציבור, בתשלום, שירותים שקופ"ח אינה מספקת. שירותים אלה יהיו יותר זולים מהמקובל ברפואה הפרטית והם יביאו להורדת המחירים.

בתיה"ח הציבוריים יכולים גם למכור לרפואה הפרטית שירותים רבים כגון שירותי רנטגן, בדיקות מעבדה וכו'. בתיה"ח הפרטיים יחסכו לעצמם הוצאות תשתית ושני הצדדים ייצאו נשכרים. אין שום סיבה לכך שבתיה"ח הציבוריים לא יהנו מנתח מסויים של מחזור הכספים של האשפוז הפרטי.

הפעולות הללו יכולות לאזן את תקציב מערכת הבריאות הציבורית אם המערכת הפוליטית תקבל את ההחלטות הנדרשות לשם כך. הממשלת הלאומית מכל המחנות חייבת לפעול במהירות כדי להפסיק את הסבל של הציבור ואת הפגיעה המתמשכת במערכת הבריאות של ישראל.

هكذا من الأصل

היכן מסתתר וירוס האיידס

בשלב הרדום, שבין ההדבקה להתפתחות המחלה, אין הגוף מייצר נוגדנים ורק בדיקה של הדי־אן־איי יכולה לגלות את הימצאות הוירוס הממשיך להתרבות בכדוריות הלבנות

אנשים השייכים לקבוצות הסיכון של הידבקות באיידס והבדיקות שנעשו בדמם, הראו כי אין הם נושאים נוגדנים לוירוס, עלולים בכל זאת להיות נגועים בכמויות ענק של וירוס האיידס שימשיך להתרבות ולהתפשט בגופם בלא שיתגלה בבדיקות שבהן נבדקת הי־מצאות נוגדנים ולא הימצאות הוירוס.

אזהרה זו השמיע מנהל המרכז למחלות זיהומיות ואלרגיה מבית החולים בתסדה, מרילנד, אנטוני פוקי. בהרצאה המצוטטת בשבועון "ניו סאיינטיסט" אמר פוקי שאין כל דרך לדעת מהי התקופה הלאטנטית (התקופה בה הוירוס אינו פוגע באדם שלתוכו חדר) במחלת האיידס. לדבריו נראה כי הוירוס יכול להתקיים בתוך תא בגוף ללא כל סימנים במשך חודשים רבים. הדרך היחידה לאתר את הוירוס בשלב זה היא לבחון האם הדי־אן־איי של הוירוס נכנס בתאי הגוף. זאת כיוון שבשלב זה הגוף אינו מייצר כל נוג־דנים לוירוס.

חוקרים כבר פיתחו מבחן כזה הי־כול לזהות מקטע די־אן־איי אחד מתוך מיליונים – ובמבחן כזה נמצאו בכתבי חולים שנים בארה"ב ובאירופה אנשים שבבדיקה הרגילה לא היו להם נוגדני איידס אך בב־דיקה הגנטית זוהה החומר של הוירוס בגופם.

עם זאת הבהיר פוקי כי אינו מתכוון למצב שבו מיליוני אנשים נושאים בגופם את וירוס האיידס, אלא רק אנשים המצויים בקבוצות הסיכון להידבקות (הומוסקסואלים, מזריקי סמים ואנשים שקיבלו עירויי דם). עם זאת מעוררים דבריו חשש שמא אין די בבדיקות המבוצעות היום בכל תרומת דם. הוא אישר כי טרם נערך מחקר שיבחן את הדגי־מות האלה הן בשיטה של חיפוש נוגדנים (המקובלת) והן בשיטה של בדיקת די־אן־איי (החדשה) כדי לענות על השאלה מהו שיעור האנשים ש"התחמקו" מבעד לרשת הבדיקות הקיימת במדינות רבות בעולם.

שיטת הבדיקה החדשה, הקרויה "תגובת שרשרת של פולימראז" העלתה גם כי מספר התאים נושאי הוירוס אצל חולי איידס גדול בהרבה משסברו בעבר ונראה כי אצל החולים מצוי הוירוס באחד מכל 800 תאים.

השאלה העולה מממצאיו של פוקי היא היכן מסתתרים וירוסי האיידס בתקופה הלאטנטית. לדבריו נראה כי בתקופה זו אין הוירוס תוקף את תאי טי החיוניים למערכת החי־סונית, אלא מתמקם בתוך המקרופ־אגים (בכדוריות הדם הלבנות הגדו־לות המסוגלות ל"בלוע" בקטריות). בתאים אלה מתמקם הוירוס בתוך חלקיו הפנימיים של התא ולא על גבי המעטפת וכך מסתתרת כמות גדולה של וירוסים בתוך התא בלא להרוג אותו. וירוסים אלה מוסיפים יחד עם המקרופגים אל כל חלקי הגוף.

בעקבות ממצאים אלה מבקשים עתה החוקרים לבחון מהו "מנגנון ההדק" המפעיל את הוירוס ומעביר אותו מייצור די־אן־איי ליצור חל־בונים ולתקיפת תאי טי תוך גרימת המחלה.

אנטוני פוקי. ברקע: צילום מיקרוסקופ אלקטרוני של וירוסי איידס (הכדורים הזעירים) על מעטפת כדורית דם לבנה.

"מחשבות" בעל פה

כתב העת "מחשבות" המוצא על ידי חברת יבם ישנה ליום אחד את צורתו וילבש אופי של כנס פתוח לקהל.

יום העיון יתקיים מחר, 20 ביוני, בין השעות 15.15 – 20.00, באוניברסיטת תל־אביב, בבניין נפתלי, אולם ברשירה, והוא יהיה פתוח לקהל הרחב.

להלן תכנית ההרצאות: בנות חצי שעה כל אחת:

★ **פיסיקה: פרופ' אבישי דקל על ההיבט האנושי של היקום**
האם יש קשר בין קיומנו כאן ועתה ובין העובדה שחוקי הטבע הם מה שהם, וכי מקומנו ביקום עונה במדוייק על התנאים הפיסיקליים הדרושים להיווצרות החיים.

★ **ביוכימיה: פרופ' שניאור ליפסון על אחדות הטבע וייחוד החיים**
התהוות החיים הראשונים על פני כדור הארץ מחייבת תהליך של ברירה טבעית בחומר הדומם, כי רק בדרך זו יכול החומר הדומם להשתנות ולפתח את התכונה העיקרית המייחדת את הגוף החי: המשך קיומו ויצירת דומים לו.

★ **ביולוגיה: פרופ' יוסף נוימן על החיים והופעת התודעה**
מאז דארווין אנו יודעים שהאדם התפתח בתהליך של אבולוציה ביולוגית מיצורים אחרים. יחד עם זאת, לאדם כשרים מנטלים שאינם מתסברים בעליל מתהליך זה.

★ **אנתרופולוגיה: פרופ' חיים חזן – בין האנושי לתרבותי**
מה היחס בין הקיום היחודי של קבוצה תרבותית זו או אחרת לבין הכללי והמשותף לבני אדם באשר הם? כיצד אפשר לפענח את הצופן של הטבעי המתווה כתרבותי והתרבותי הנדמה כטבעי?

★ **משפטים: פרופ' יורם דינשטיין על הזכות לחיים כזכות יסוד**
האם הזכות לחיים היא זכות יסוד ראשונה במעלה? האם מותר למדינה לנקוט צעדים, כמו עונש מוות, מלחמה או קיפוח חיי אדם בפעולות שיטור ופיזור מהומות?

★ **פילוסופיה: פרופ' ישעיהו ליבוביץ' על החיים וערכי החיים**
כל הערכים האנושיים – כמושגים ועובדות – ממוקמים בחיי האדם. החיים הם מעבר למושג הערך.

★ **ספרות: עמוס קינן על מצבו של האדם**
מצבו של האדם הוא הנושא היחיד והבלעדי של כל היצירה האנושית. חוסר המשמעות של החיים הוא הציר שסביבו נעה כל היצירה האנושית.

יעיל יותר מאינסולין

מחקר חדש במכון ויצמן מצביע על אפשרות לפיה תרכובות המכילות ואנדיום עשויות לסייע לגוף לבקר את רמת הסוכר בדם

פרופ' יורם שכטר

תרכובת מינית שהכללתה במזון גורמת לשיכוך תופעות סכרת רבות, אשר הופיעו בחולדות הלוקות בחוסר של אינסולין, נתגלתה לא מכבר בסדרת ניסויים בחיות־מעבדה, שה־חלו בקבוצה והושלמו במכון ויצמן למדע. הניסויים הראו כי הכללת תרכובת ונדיום פשוטה (מלח נתרן ונדתי או מלח ונדתי אחר) למי הש־תייה של חולדות דיאבטיות הנמיכה את רמת הסוכר בדמן והחלישה את הצימאון העז האופייני למחלה. הנתרן הוונדתי חולל שינוי ניכר גם במאפיינים פתולוגיים אחרים של החולדות הללו, ובכלל זה באובדן המשקל, בקליטה הנמוכה ובחילוף החומרים הירוד של הגלוקוז ברק־מות הגוף, בבשר המוטמע לאחסון שומנים ובתגובה המוקטנת של הרקמות לגירויי אינסולין.

סכרת החולדות היא מודל ידוע של הסכרת האנושית, אבל ביצועם של המימצאים הדרושים לצרכים רפואיים לא ייעשה בן לילה. לבד מן המחקרים המדוקדקים לבדיקת ה־יעילות האפשרית, יש צורך גם בהרחבה ניכרת של הניסויים, כפי שהדבר נעשה כיום במרכזי מחקר שונים. אחת מן הקבוצות העוסקות בכך פועלת במחלקה לחקר הור־מונים במכון ויצמן, בניצוחו של פרופ' יורם שכטר, מי שנמנה לפני שנים אחדות, יחד עם פרופ' סטיבן קליש (מהמחלקה לביוכימיה במ־כון) ועם פרופ' הדסה דגני (מ־המחלקה לחקר איזוטופים), עם החוקרים הראשונים שגילו, כי תרכובות ונדתיות מחקות את פעי־לות האינסולין ברקמות רגישות לאינסולין, שבודדו מחיות. שותפיו של פרופ' שכטר בעבודה הנוכחית הם ד"ר יוסף מאירוביץ (מהמחלקה לחקר הורמונים), וכן ד"ר צבי פרפל וד"ר יוסף זק מהמרכז הרפואי שיבא בתל־השומר.

סכנה של מינון יתר

פרופ' שכטר מציין, כי אין חולק על חשיבות האינסולין כתרופה לסכרת, אך השימוש בו מעורר כמה בעיות, ולכן יש צורך לחפש לו חלו־פות. הבעיה העיקרית נובעת מכך שהחדרת האינסולין לגוף נעשית בזריקה, והחולה מתקשה בדרך כלל לבצעה בכוחות עצמו – מה שגורם לתנודות חריפות ברמת האינסולין והסוכר (גלוקוז) בדם. הזריקות גם חושפות את החולה לאפשרות של מינון־יתר, העלול להתבטא בהלם אינסולין ובסכנת חיים. זאת ועוד, ריפוי ארוך־טווח, המבוסס על שי־מוש באינסולין, מעורר סידרה מור־כבת של פעילויות במערכת החי־סונית ובחילוף החומרים, וכתוצאה מכך נחלשת התגובה על הטיפול עצמו ומתעורר הצורך במתן מנות גדולות יותר של אינסולין. אם אכן יימצא תחליף לאינסולין, שיהיה מסיס במים (כמו נתרן ונדתי) וש־אפשר יהיה להחדירו דרך הפה, ממילא תינתן בידינו שיטת ריפוי נוחה יותר, מדויקת יותר, וגם כזאת שלא תגרום לסיבוכים במערכת החיסונית.

תרכובות ונדיום מסיסות מצויות בכמויות זעירות במי שתייה מכל מקור וברוב המזונות. המנות שניתנו לחולדות (0.2 מ"ג לכל מ"ל של מי שתייה) היו, מכל מקום, גדולות בהרבה ממה שמצוי במקורות הטבע־יים. עם זאת, ברור שהמנות הללו קטנות מכדי לחולל תופעות רעילות גלויות לעין. בבדיקות פתולוגיות ראשוניות של חיות־הניסוי, ששימשו את החוקרים במחלקה לחקר הור־מונים במכון ויצמן, התברר שלאחר טיפול בנתרן ונדתי במשך שלושה שבועות, לא נתגלו שום סימנים לפגיעה בכבד או בכליות. ביום האחרון לטיפול נמצא שרמת היון הוונדתי (VO3) בדמן של החיות עמדה על 0.9 מיקרוגרם למ"ל – רי־כוז קטן פי 100 מן הנדרש לעיכוב אנזימים מבקעי ATP (שהוא ככל הנראה הגורם הביוכימי העיקרי בהרעלת ונדיום חריפה). לאמיתו של דבר, יש אפילו דיווחים על חול־דות ועל עכברים שטופלו בכמויות קטנות של ונדיום במשך שנים, מבלי שהתעוררו בעיות טוקסיות כלשהן. כך או אחרת, ברור שיש צורך לבדוק עד כמה אפשר להקטין את כמות התרכובת הונדתית הדרושה להבטחת רמה תקינה של גלוקוז בדם.

על דרך הפעולה האפשרית של התרכובות הונדתיות אומר פרופ' שכטר: "הטבע השכיל לתכנן את המערכות ההורמונליות כך שכל אחת מהן תכלול בתוכה גם מנגנון בלימה למניעת פעילות־יתר. זה משבית בשלב מסוים את תהליכי העברת הגלוקוז המתחוללים כתוצאה מנוכחות האינסולין. אותו מנגנון עצמו פועל למעשה גם בהיעדר אינ־סולין ומונע כל העברה ספונטנית של גלוקוז. לאור פעילותן של התרכובות הונדתיות, נראה שהן משבשות את מנגנון הבלימה בשני המקרים – גם לאחר מתן אינסולין וגם כאשר יש חסר בהורמון".

מנגנון הפעולה המוצע לתרכובות הונדיום עולה בקנה אחד עם האפשרות שרקמות, אשר האינסולין אינו מעורר אותן לקלוט גלוקוז, כדוגמת הכבד, יעשו זאת בנוכחות תרכובות אלו. ואכן, מקצת ראיות ניסויות מצביעות בכיוון הזה. פרופ' שכטר ופרופ' שמעון אמיר (מה־מחלקה לחקר איזוטופים) מצאו גם כי יוני ונדת, שלא כמו האינסולין, חודרים אל תוך המוח. זוהי גם הסיבה לכך שחולדות בריאות, המקבלות את היונים הללו במי הש־תיה, מקטינות את צריכת המזון שלהן. החוקרים סבורים כי חילוף החומרים המוגבר של הגלוקוז במוח, כתוצאה מפעילותם של יוני הוונדת, מעורר במוח את האשליה של קליטת תוספת גלוקוז כתוצאה מאכילה לשובע.

"אני מקוה ומניח", אומר פרופ' שכטר, "כי בעקבות עבודותינו, שהתפרסמו לאחרונה ואשר יגיעו לידיעתם של חוקרים בירחונאים, יגבר העניין בחקר השימושים ה־אפשריים של תרכובות ונדתיות כתחליפי אינסולין. לשימושים כ־אלה יש חשיבות מיוחדת לגבי חולים שאינם מגיבים כיאות על זריקות אינסולין. טיפול קצר בתר־כובות ונדתיות עשוי לסייע להם להתגבר על ההתנגדות לאינסולין, ולאפשר חידוש של הריפוי הסטנדרטי ביעילות מוגברת. סכרת החולדות שחקרנו, דומה מאוד לסכרת נעורים אנושית, שבה נבצר מן הלבלב לייצר אינסולין – מה שגורם בשלב מאוחר יותר לצורה חמורה במיוחד של המחלה. ה־תוצאות הראשוניות שלנו מעודדות, ואנו מקווים כי חוקרים אחרים ייעתרו חלק מן הכיוונים המבטיחים אשר מסתמנים בעקבות בדיקותינו החיוביות בחיות־מעבדה."

ארה"ב: שוק חופשי בחלל

שר המסחר האמריקאי היתווה את עיקרי תוכנית רייגן להפיכת תעשיית החלל – על כל שלביה – לתחום מסחרי תחרותי

"זו הפעם הראשונה שבה הממשל האמריקאי הבהיר פרטית כדי לשגר שלושה לוויינים מסחריים לאחר יותר מ־30 שנה בהן עשה זאת בעצמו" – אמר שר המסחר ה־אמריקאי ויליאם ואריטי. בכנס של "התאחדות תעשיית החלל של אמריקה" שהתקיים לאחרונה אמר ואריטי כי הממשל חתם על חוזה עם חברת ג'נרל דינמיקס שתבנה ותשגר שלושה לוויני מזג אוויר עבור מינהל האוקיינוסים והאטמוס־פירה הארצי. ואריטי אף אמר כי הסכם זה הוא בהתאם למדיניות החלל הלאומית החדשה של הנשיא, הקוראת לתעשייה הפרטית למצוא, לייצר ולהפעיל מיתקני חלל.

לדברי ואריטי אין שום ערובה כי אמריקה תמשיך להוביל בכל אותן טכנולוגיות מתקדמות בהן היא מובילה היום. היפאנים מרחיבים בהיקף אדיר את יכולת המחקר המדעי שלהם, והם ממקדים את מאמציהם בכמה מאותן תעשיות כדי לכבוש מעמד של מנהיגות עולמית. צרפת וגרמניה מגבירות ומשלבות את מאמציהם, ועלייתו של שוק משותף אמיתי לאחר 1992 תעניק לחברות אירופיות בסיס פעולה יבשתי שעד כה לא היה ברשותן.

כדי להשאיר בידי ארה"ב את המנהיגות הכלכלית, חייבים, לדברי ואריטי לשמור על מעמד זה בתחומי טכנולוגיה, ומעמד מנהיגות בטכנולוגיה אחת מחזק את העוצמה בטכנולוגיה אחרת. בטכנולוגיות ה־מפתח מובילה תעשיית החלל האמריקאית בפיתוח כל אחד מ־התחומים, להוציא ביוטכנולוגיה.

שר המסחר האמריקאי הודה כי קיימת ספקנות רבה בשאלה מתי יתממשו כמה מהאפשרויות החלל המסחריות החדשות, אך לדבריו מצב זה אופייני לכל תעשייה חדשה.

פרוייקטים בחלל כרוכים בדרך כלל בהשקעות לטווח ארוך. ולעי־תים קרובות הם משלבים תקופה ממושכת יותר של החזרים עם סיכון טכני וסיכון שוק גבוה. דבר זה מעמיד מכשול גבוה למדי בפני יזמים ואפילו בפני תעשיות הענק האמריקאיות.

בעיית מפתח אחרת הניצבת מול פעילויות חלל מסחריות במימון פרטי, היא התחרות מצד גורמים זרים הנתמכים בידי ממשלותיהם. מר־דות לפעילות חלל בינלאומית גוברות בשילוב עם כשלונות א־מריקאים אחרונים יצרו תחושה שארצות הברית איבדה את המנהי־גות בחלל. דעה זו היתה אחת הסיבות לסקירה ולבדיקה היסודית שערך הממשל בוואשינגטון בשנה שעברה במדיניות החלל הארצית. בעקבות בדיקה זו מודה המדיניות רשמית, בפעם הראשונה, בקיומו של סקטור חלל מסחרי לא ממשלתי המופעל על ידי כוחות השוק.

הדבר נעשה בהתאם למדיניות הנשיא רייגן שהנחה את הממשל לא להוציא מכלל אפשרות, או למנוע פעילויות חלל מסחריות. במיוחד לא תהיה הממשלה מעורבת בפעילויות מסחריות מבחינה פר־סונאלית, אלא כשהמדובר בשיקו־לים בטחוניים או נימוקים של מדיניות החוץ. לדברי ואריטי: "המדיניות מספקת איפוא בקביעתה תוקף כוח הבהירות לתעשייה בכל הקשור לשאלה מה יעשה הממשל או לא יעשה. דוגמאות טובות אפשר למצוא בשרותי השיגור והמיטען. כל עוד אין הדרישות ביטחון לאומי או בטיחות ציבורית שיזמים מסחריים אינם מסוגלים לענות עליהן, מחייבות סוכנויות ממשלתיות ל־השתמש בשרותי שיגור ומטען מסחריים. הנשיא אף הוסיף הורה לסוכנויות החלל הממשלתיות לקנות סחורות ושרותי חלל זמינים מבחינה מסחרית בהיקף המירבי האפשרי. רק משום שהממשל הוא הלקוח אין פירוש הדבר בהכרח שעיסקה אינה "מסחרית".

אחד היישומים הראשונים לגישה זו בה הממשל מציין באורח ספציפי את דרישות הביצוע שלו הוא הרכש המתוכנן של מיתקן מחקר ויצור במסלול כדור הארץ.

מדיניות החלל החדשה של הנשיא ויוזמת החלל המסחרית שלו מייצ־גות שינויים דרמתיים בדרך בה מבצעת ארה"ב את פיתוח ה־חלל, הדגיש ואריטי. שציין כי ארה"ב היא מדינת החלל היחידה החותרת ליחסים של שמירת מרחק בין ממשלה ותעשייה. זו האסטרטגיה הטובה ביותר לדבריו, אך היא ניצבת בתחרות מול שיתוף הדוק בין ממשלות אחרות בתעשיות ב־מדינותיהן.

בסיכום הצגת מדיניות המיסחור של תעשיית החלל אמר שר המסחר האמריקאי כי במחקרים שנערכו במשרדו לא ניסו לחזות פעילות עתידה, "כיוון שאין שום בסיס כלכלי בריא לתחזיות כאלו כרגע".

רובוט תיב"מ לייצור דגמים פיסיים

חברת "קוביטל" מהרצליה, שהינה בבעלות סאיטקס, קונצרן "כלל" ומשקיעים מחו"ל, מפתחת מכונה חדשנית, המיועדת לייצור ממוחשב של דגמים פיסיים, כגון: דגמי מוצרים וכלי־רכב, דגמי מבנים, דגמים מתחום הרפואה, כמו פרוטזות, פרקי עצמות, איברים פנימיים וכדומה.

המכונה החדשה, הקרויה "סו־לידר", יכולה לשמש אמצעי פלט חדשני של מערכת התיב"מ CATIA של יב"מ לתכנון תלת־מימדי, ושל מערכות CT רפואיות. על כך נמסר מהנהלת החברה.

המכונה תאפשר להפק אוטומטית פלט דיגיטלי של מערכת התיב"ם ומערכות רפואיות למודל פיסי ממשי. באמצעותה, ניתן יהיה לבנות דגמים מורכבים, שייצורם בשיטות הקיימות דורש מיומנות רבה הש־קעה במשאבים של כלים וזמן. דגמים שלשם יצורם נדרשים כיום שבועות ולפעמים אף חודשים, יבוצעו באמצעות "סולידר" במספר שעות בלבד.

המכונה תייצר דגמים מסוגים שונים ורמות מורכבות שונות עד גודל 50x50x30 ס"מ. מודלים גדו־לים יותר ניתן יהיה לבנות מבלוקים נפרדים, שיתחברו זה לזה כקוביות "לגו".

השיטה החדשה מציעה עיבוד אוטומטי של הקובץ הדיגיטלי של מערכת התיב"ם או המערכות ה־רפואיות, הפלט המתקבל הינו גוף פיסי תלת־מימדי הזהה לגוף שתוכנן או נסרק.

בני בן עזרא, ראש תחום התוכנה ב"קוביטל", מסר כי הגוף מיוצר בס־כביקה מיוחדת של "פרוסות": שכ־בות דקות של חומר פלסטי נוזלי שקוף, המוקרן באור אולטרא־סגול, השכבה מתקשה במקומות שהוקרנו, ולאחר ניקוי שאריות הנוזל, מוקרנת שכבה נוספת, וכן הלאה עד ליצירת הגוף כולו. "בדרך זו, אפשר ליצור כל גוף תלת מימדי שהוא", אומר בן עזרא.

מפעלים שונים יוכלו באמצעות מכונה זו להכין במהירות דגם של מוצר, כאשר העלות לייצור המכשיר או המיתקן, הנדרשים לייצור המוצר בפועל, גדולה מאוד. בסיוע מכונה זו ניתן להציג את הדגם לב־חינה וחוות־דעת שיווקית ומקצועית, לפני קבלת ההחלטה לייצרו.

לדברי אנשי החברה, חיוני מאוד ליצרני מטוסים, צעצועים, כלי רכב, אדריכלים, מפעלי יציקה ואף למוסדות רפואיים לייצר מודל של מוצר, כדי לבחון את התאמתו לדרישות הפונקציונאליות ודרישות השוק.

דוגמא מעניינת ניתן לראות בת־חום הרפואה. המכונה תוסיף מימד חדש לעבודת המנתח, כאשר הוא עומד לפני השתלת איבר, התקנת פרוטזה וכדומה. הפלט של מערכות הסריקה ישמש לבניית העתק פלסטי מדוייק של האיבר (או הגידול), לשם בחינתו לפני ביצוע הפעולה הר־פואית, ויאפשר גם יצירת דגם של קיבה פגועה, פרקי עצמות, שברים וכדומה.

מעבדה לבקרת תהליכים כימיים באוניברסיטת ב"ג

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב הקימה מעבדה לבקרת תהליכים כימיים במחלקה להנדסה כימית, שמטרתה תפעול מערכת לבקרת תהליכים כי־מיים, ראשונה מסוגה בארץ, ש־פותחה על־ידי אוניברסיטאות בארצות־הברית וחברת יב"מ.

המערכת, הקרויה ACS, תאפשר הדמיית תהליכים כימיים, כפי שהם מתרחשים במציאות, לפני תיכנונם בפועל. עד כה בוצעו תהליכים אלה בשיטת ניסוי וטעייה. היום, באמ־צעות המערכת החדשה ניתן יהיה לבצעם בזמן קצר ביותר ולהגיע לת־וצאות שתתקבלנה הינן התוצאות הרצויות.

עם השלמת תהליך הפיתוח, העניקה יב"מ. את מערכת ACS לאוניברסיטת בן־גוריון, וכן סייעה בהבאת צוות וציוד נוסף, שכלל דיסק ובקר לצורך המחקר המקומי, צגים גראפיים ומדפסת. האוניבר־סיטה ראתה לתקצב ולאתר הלימוד, וזאת במטרה להכשיר את בוגרי המחלקה להנדסה כימית בהתאם לצרכים ההנדסיים של מפעלי התעשייה, וכן במטרה לקיים קורסים לאנשי התעשייה הכימית הכבדה בדרום (הכוללת את מפעלי ים־המלח, מפעל הפוספטים בנגב, מכתשים ומפעלי הברום) אודות יישום המערכת ותפעולה. לחברת יב"מ. ולאוניברסיטת בן־גוריון בעי־לות משותפת על תוצאות המחקר המקומי.

צמחי מים מחליפים דשנים בגידול אורז

שיטה חדשה שפותחה בפקולטה לחקלאות ברחובות מיועדת בעיקר להגדלת יבולי אורז בהצפה ומנצלת צמחי מים זעירים מהמין "אזולה" כתחליף לדשן חנקני יקר

שיטות שפותחו בפקולטה לחק־לאות של האוניברסיטה העברית בר־חובות עשויות לשפר את יבולי האורז במזרח הרחוק. המחקר מבוסס על הגברת הדישון החנקני של האורז, באמצעות צמח המים הזעיר "אזולה". במהלך המחקר, שנמשך שלוש שנים, החוקרים הצליחו לפתח שיטות לקביעה מדוייקת של קצב ייצור הדשן החנקני, על־ידי מספר מינים וזנים של האזולה, המקובלים במזרח הרחוק. זנים אלה הובאו לישראל על ידי פרופ' קולטוריה מסרילנקה.

המחקר ממומן על־ידי הסוכנות לסיוע בינלאומי של משרד החוץ האמריקאי. משתתפת בו קבוצת המחקר של פרופ' אלישע תל־אור מהמחלקה לבוטניקה חקלאית בפ־קולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית, וקבוצת המחקר של פרופ' שמואל מלכין מהמחלקה לביוכימיה במכון ויצמן למדע.

גידולי האורז המודשנים באמ־צעות האזולה במזרח הרחוק משתר־עים על שטח של כ־50 מיליון דונם. האזולה, שהוא שרך מים צף, מסוגל להשתמש בחנקן שבאוויר לייצור דשן חנקני, ומאפשרת קבלת יבולים גבוהים, בלי תוספת דשן כימי המצריך השקעה כספית ניכרת.

צמח המים גדל כמרבד צף על פני הבריכות, ובתקופות הגשומות של האביב והסתיו, הוא משמש כתחליף את הדשן החנקני הנחוץ לגידול צמחי האורז הנשתלים בבריכה. שיטה זו לדישון אורז פותחה לפני כ־2,000 שנה בדרום־סין ובויטנאם, ומש־משת כתהליך חקלאי מקובל בארצות אלה וכן באינדונזיה, בפילי־פינים, בתאילנד, בהודו ובמדינות אחרות.

במהלך המחקר נבחנה ההשפעה של נתונים אקלימיים, כגון טמ־פרטורה, עוצמת קרינה, וכן מגבלות סביבתיות כגון איכות מים – על קצב ייצור הדשן החנקני. אמצעי הבדיקה הותאמו לתנאי שדה, כדי לאפשר למגדל האורז במזרח הרחוק להשתמש בהם.

המחקר הנוכחי הוא המשך ל־מחקרים קודמים בצמח האזולה, שנערכו בתשע השנים האחרונות בפקולטה לחקלאות, על־ידי קבוצה בראשותו של פרופ' תל־אור, המ־יועדים לפתח טכנולוגיות חדשות בגידולי מים.

תוצאות המחקר נמסרו באחרונה בכנס הבינלאומי לקשירת חנקן, שהתקיים בקלן שבגרמניה, ועוררו עניין רב בין חוקרים מסין ומארצות אחרות במזרח הרחוק.

שמיר חברה לביטוח בע"מ

שמיר חברה לבטוח בע"מ
דין וחשבון מקוצר ליום 31 בדצמבר, 1987
(מותאם להשפעת השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי)

מאזן
(באלפי שקלים)

	ליום 31 בדצמבר 1987	1986
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	5,996	6,665
ניירות ערך אחרים	314	278
הלוואות ופקדונות בבנקים	5,314	6,297
השקעות בחברות בטוח אחרות	1	1
רכוש קבוע ומקרקעין	1,636	1,562
חברות בטוח ותוכני בטוח:		
חשבונות אחרים	3,035	2,510
פרמיות לגביה ויתרות סוכנים	16,090	9,210
חייבים ויתרות חובה	318	135
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	4,381	4,283
רכוש אחר – מסים נדחים	—	83
	37,085	31,024

	ליום 31 בדצמבר 1987	1986
הון עצמי	4,453	4,064
עתודה למסים בעתיד	51	67
עתודות בטוח כללי	10,069 (+)	8,424
עתודות לסיכונים יוצאים מן הכלל	500	418
תביעות תלויות	13,912 (+)	11,410
חברות בטוח ותוכני בטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	6,620	5,416
התחייבויות אחרות ויתרות זכות	1,480	1,225
	37,085	31,024

דין וחשבון על עסקי בטוח כלליים (+)
(באלפי שקלים)

	שנה 1987	1986
פרמיות	25,245	21,849
גידול בעתודות בטוח	(2,119)	(2,179)
הכנסות מהשקעות	3,066	1,487
תביעות לשנת הדיווח	(23,906)	(19,121)
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	(81)	(113)
דמי עמילות, ניהול והוצאות הנהלה וכלליות	(16,529)	(14,152)
דמי רישום ודמים אחרים	15,203	13,364
רווח – עובר לדו"ח רווח והפסד	879	1,135

דו"ח על השינויים בהון העצמי לשנתיים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר, 1987
(באלפי שקלים)

	הון מניות ותרומות	רווחים (הפסדים)	סה"כ הון עצמי
יתרה ליום 1 בינואר, 1986	3,498	(874)	2,624
הנפקת הון	1,165	—	1,165
רווח לשנה	—	275	275
יתרה ליום 31 בדצמבר, 1986	4,663	(599)	4,064
רווח לשנה	—	389	389
יתרה ליום 31 בדצמבר, 1987	4,663	(210)	4,453

דו"ח רווח והפסד
(באלפי שקלים)

	שנה 1987	1986
רווח מעסקי בטוח כלליים	879	1,135
הכנסות מהשקעות שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח	250	229
הוצאות הנהלה וכלליות שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח	(109)	(106)
רווח – לפני הפרשה למסים	1,020	1,258
הפרשה למסי הכנסה ורווח	631	983
רווח נקי	389	275

(+) כל המספרים בשייר העצמי.

מצב ההון הנפרע
(באלפי שקלים)

ההון הנפרע המינימלי המתחייב לפי התקנות	4,803
ההון הקיים מחושב לצורך התקנות	4,453
גרעון	350
הון מניות נפרע המתחייב לפי התקנות	2,373
הון מניות נפרע הקיים, בנכוי ההפסד המצטבר	3,456
עודף	1,083

(א) הודעה על־פי תקנות הפיקוח על עסקי בטוח (ההון הנפרע המינימלי של מבטח), התשמ"ו-1985: –

(באלפי ש"ח)	הון נפרע מינימלי	הון מניות נפרע מינימלי
הסכום הנדרש על־פי התקנות	4,803	2,373
הסכום המחושב על־פי התקנות: הון עצמי	4,453	(*) 3,456
נכסים לא מוכרים: (**)		
פרמיה לגביה	5,369	
נכסים אחרים	98	
	5,467	

(*) כולל ייעוד לחלוקת מניות הטבה בסך 1,500 אלף ש"ח שיוקצו לאחר תאריך המאזן.

(**) עד ליום אישור הדו"חות הכספיים נפרעו כל הסכומים של הנכסים לא מוכרים המפורטים לעיל. ההון העצמי של החברה עומד על סך 4,453 אלף ש"ח.

(ב) כאמור בביאור (1) לדו"חות הכספיים, הפסיקה החברה את כל פעולותיה הביטוחיות בתוקף מיום 1 בינואר, 1988, ומיזגה את כל התחייבויותיה הביטוחיות והנכסים הרופפים להתחייבויות אלו, עם "יצורי" חברה לבטוח בע"מ (מקבוצת "הסנה").
על החברה לקיים הון נדרש על־פי תקנות ההון, כאמור לעיל, אם וכאשר יוחלט בעתיד לחדש את הפעולות הביטוחיות.

הערות: 1. דין וחשבון מפורט ומלא, עם הביאורים של הנהלת החברה, כולל דין וחשבון של מבקרי החשבונות, ימסר במשרדי החברה, בדרך מנחם־בגין 53, ת"א, לכל דורש.
2. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח, התשמ"א-1981.

בשם מועצת המנהלים

א. גולץ
יו"ר מועצת המנהלים

א. שני
מנהל כללי
וחבר מועצת המנהלים

הסנה

מודעה
למכירה המכוניות הבאות: –

1. תיק הוצל"פ 0134622883
מכונית מנוף C.T.I. 205 מס' רישוי 30-481-88 שנת ייצור 1988
2. תיק הוצל"פ 0134623886
מכונית מסוג פורד אסקורט מס' רישוי 59-476-86 שנת ייצור 1986
3. תיק הוצל"פ 0141880885
מכונית מסוג אאודי 80 מס' רישוי 37-517-87 שנת ייצור 1987
את המכוניות ניתן לראות במחסני "ארי" בתל־אביב
4. את ההצעות יש להגיש לח"מ לא יאוחר מיום 25-6-88.
5. אין הח"מ מתחייב לקבל הצעה כלשהי.
6. המכירה כפופה לאישור יו"ר ההוצל"פ.

בכבוד רב
י. גבור עו"ד
תל־אביב, רחוב הרטס ב' 7
טלפונים: 297810 - 281922

חוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965
מרחב תכנון מקומי

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית גת הופקד שינוי תכנית המפורטת שינוי מס' 34 לתכנית מפורטת 9/03/104
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: הכנית זו מהווה תיקון מפורט בנין האזורי בניה
אלה הם הגושים והחלקים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 3,380 דונם
גוש 1960 הכנת המלאכה קרית גת
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בע־תונות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה, ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנימוקים בליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן מתבססת ההתנגדות.

שלום ויטנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום.

תוצרת ישראל
יצרן מערכות אל־פסק U.P.S.
EGA
הכרזות חדשות–1988 מלון הילטון ביתן–83
בתערוכת –
COMPUTEX 88
21-23/6/88
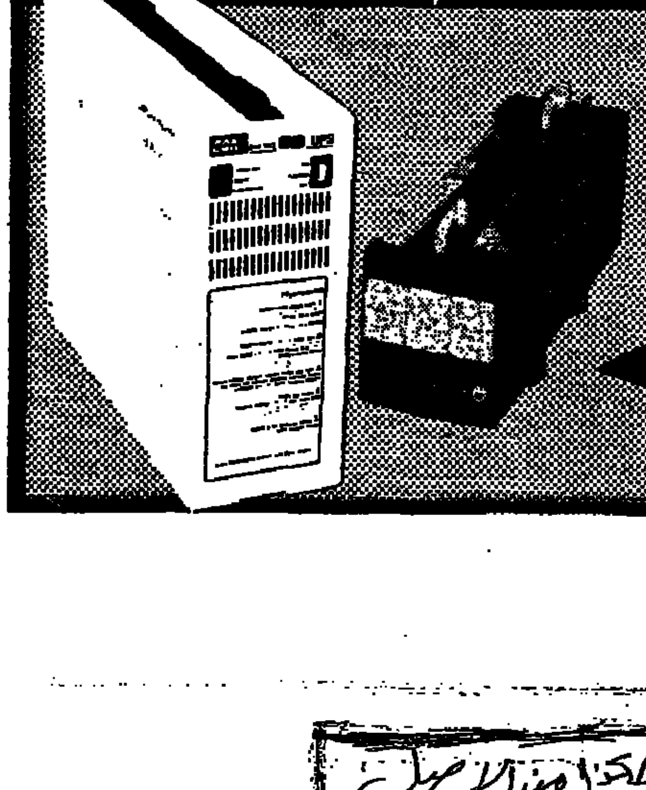
מערכת בהספק – 1500 W גל מוצא סינוס טהור
ניידת על גלגלים משקל 37 ק"ג אחזקה פשוטה
במחיר מדהים 3,900 שקל
למשרדי הממשלה לעיריות, מוסדות וקניינים
4 דגמים להגנה מושלמת מנפילות והפסקות
חשמל למחשבים ומרכזיות טלפון
מכרז החשב הכללי משרד האוצר 50/87
אוהן א.ג. הנדסה בע"מ הרמב"ם 20 ראשל"צ
טלפון משרדים: 9664008 03-9663379
טלפון מפעל: 03-9661389
פקסימיליה 03-376453

כלכלה ועסקים

18,000 דולר לחודש לשמעון קדם מ״מ.ת.מ. וממאגרי בניה

את השנה האחרונה סיימה מאגרי בניה בהפסד של 350 אלף שקל • מ.ת.מ. סיימה ברווח של 392 אלף שקל

מאת יהודה שרוני

איש העסקים שמעון קדם, קיבל מחברות מ.ת.מ. ומאגרי בניה, במ־חצית הראשונה של 1988, דמי ני־הול ומשכורות חודשיים של 18,000 דולר. קדם משמש בשתי חברות אלה הן כמנכ״ל והן כיו״ר מועצת המנהלים.

מ.ת.מ. קיבל 8,000 דולר ומאגרי בניה קיבל 10,000 דולר על פי הפירוט הבא: כיו״ר מועצת המנהלים של החברה קיבל דמי ני־הול חודשיים של 5,700 דולר, וכ־מנכ״ל קיבל משכורת של 4,300 דולר.

מאגרי בניה היא חברה ציבורית הנשלטת על ידי מ.ת.מ. כשהציבור הרחב מחזיק ב־45 אחוז ממניות החברה. את השנה שהסתיימה בדצ־מבר 1987, סיימה מאגרי בניה בהפסד של 350 אלף שקל. מ.ת.מ. לעומת זאת סיימה את 1987 ברווח של 392 אלף שקל.

בנוסף לכך חברת "מגורית" ה־נשלטת בידי שמעון קדם, מקבלת מחברות מ.ת.מ. ומאגרי בניה, "השת־תתפות בהוצאות" בגובה של 10,500 דולר לחודש. חברות אלה משלמות למגורית עבור הוצאות משרדיות, שימוש במגרשי החניה ועוד.

קדם — גם מכוניות

דו״ח תקופתי שנשלח בימים אלה לרשות לניירות ערך, מפרט מספר עיסקות שנעשו בין בעלי העניין במאגרי בניה לבין החברה. הדו״ח מלמד כי בעלי העניין מכרו למאגרי בניה בשנה האחרונה, לא פחות מחמישה כלי רכב, בתמורה כספית כוללת של 204.55 אלף שקל.

המדובר בין השאר במכונית ב.מ.וו. שהוחזקה על ידי אשתו של שמעון קדם. המכונית נמכרה למאגרי בניה בנובמבר 1987 תמורת 51,300 שקל, ומכונית אולדסמוביל, שנמ־כרה למאגרי בניה במרס 1988, תמורת 84.500 אלף שקל.

שמעון קדם סירב למסור את תגובתו לגבי בידיעה זו.

שינוי ארגוני צפוי בקבוצת המתכת של קונצרן כור

נבחן המשך הפעלתם של מפעלים אחדים

מאת יונתן שרמן

שינוי ארגוני צפוי בעתיד הקרוב בקבוצת המתכת של "כור". קבוצה זו הינה מהראשונות שהנהלת "כור" מתכוונת להבריא ובמסגרת תוכנית ההבראה צפוי שינוי ארגוני משמ־עותי בסדר גודל הפעילות של הקבוצה.

בקבוצת המתכת עדיין לא הת־קבלו כל החלטות בנושא זה והמ־נכ״ל החדש של הקבוצה, אודי בר־צון, מסר ל"הארץ", כי הוא עדיין לומד את הנושא. ברצון נתמנה לתפקיד זה לאחר שקבוצת המתכת מוזגה יחד עם קבוצת הפלדה, בראשה הוא עמד.

יחד עם זאת, גורמים בכירים ב"כור" מסרו ל"הארץ", כי השינויים המתוכננים בקבוצת המתכת הם סגירת מפעל "יובל גד", מהלך שכבר נתפרסם. בנוסף לכך, קבוצת המתכת מפעילה שני מפעלים בקרית שמונה ולמרות שהיא ניסתה להמנע מסגירתם, על אף הפסדים כבדים, לא תימשך הפעלתם במת־כונת הנוכחית. אפשר והם יועברו לאחרים אחרים או שאגפים מסוי־מים בהם יבוטלו.

כן יוטפל מפעל "מרכבים" בפתח תקוה, שאוחד עם מפעל "שניצקי" לייצור ציוד חקלאי. המפעל לא מצ־ליח להחזיק את עצמו בגלל קשיים בקבלת הזמנות להרכבת אוטובוסים מ"אגד" וגם הוא עשוי להסגר או לשנות את מתכונתו, אם באמצעות שינוי של המוצרים או מיזוג עליו רומז בעבר עם חברת "הארגז".

מפעלי הארמטורות והפרוייקטים של הקבוצה כבר מוזגו לשתי חברות ובשלב זה אין כוונה לשנות את מתכונתן של אלה.

"מבני תעשיה" בוחנת האפשרות לבנות מרכז מסחרי מתחת לקרקע

מאת אריה לביא

חברת "מבני תעשיה" בודקת את האפשרות להתחיל בבניית מרכזים למסחר ותעשיה מתחת לפני הקרקע בערים הגדולות. העיר הראשונה אשר לגביה נבחנת האפשרות להקים מרכז תת קרקעי היא ירושלים. שם נבדקת האפשרות לבנות כביש גישה תת קרקעי מהכניסה לירושלים ועד למרכז התת קרקעי שאותו מבקשים להקים במרכז העיר. [illegible]

במסגרת זו נבדקת האפשרות להקמת פורום של הגורמים המע־עניינים בישראל בנושאי מיגון הבום משרדי הביטחון והאנרגיה, חברת "אגזם", גורמי תכנון שהתמחו בנושאי הציבה ועוד. המגמה הינה להביא לריכוז הידע והכלים המ־צויים בנושא זה בארץ ולהקמת גרעין לבחינת אפשרויות של בניה מתחת לפני האדמה. ההערכה היא [illegible]

מרכזים כאלה שכן יהיה בהם כדי לשרת גם את מערכת הביטחון.

מנכ״ל חברת "מבני תעשיה", יוסף פינצ'וק, גילה בשיחה עם "הארץ" כי בכוונת החברה לאתר פתרונות על בסיס כלכלי לצרכים אזרחיים, [illegible]

הערה: נחמיה שטרסלר

בימים אלה מסתיים ב־IDEA מחזור נוסף של בוגרות בעלות הכשרה מקצועית רחבה לתפקידי מזכירות בכירה וניהול לשכה. כל אחת מהן שווה לך כ־30% חסכון בזמן הניהול.

תורת הניהול המודרני טוענת, בצדק, שמאחורי כל מנהל מצליח מסתתרת מזכירה בכירה מקצועית ומיומנת.

בעידן המודרני בו חל גידול בעומס המוטל על כתפי המנהלים - יותר ויותר מנהלים מבקשים להאציל סמכויות ואחריות למזכירה הבכירה בלשכתם.

מכון IDEA הוא המוסד היחיד בישראל המעניק הכשרה מקצועית לניהול לשכה ומזכירות בכירה, ברמה ובסטנדרטים הנהוגים במערב אירופה ובארה"ב. בוגרות IDEA, שהתקבלו ללימודים רק לאחר מיון קפדני, למדו במסגרת אינטנסיבית בת 900 שעות לימוד, המקיפה את כל מגוון התחומים והנושאים הנדרשים לניהול המשרד המודרני:

- תקשורת עסקית רב־לשונית (דיבור, כתיבה, קריאה).
- תפעול המשרד הממוחשב, הדפסה רב־לשונית ועיבוד תמלילים.
- יסודות הכלכלה, המימון, החשבונאות ודיני עסקים.
- הכרת מבנה קהילת העסקים הבינלאומית ותהליכי יצוא/יבוא.
- יסודות השיווק, הפרסום ויחסי ציבור.
- התנהגות ארגונית וניהול אפקטיבי.
- סדנאות לפיתוח האישיות וטיפוח התדמית המקצועית.

בוגרות IDEA הן מזכירות מקצועיות מהסוג שאותו מחפש וקשה לך למצוא. הן מחכות להצעת העבודה שלך.

לקבלת פרטים פנה/י לגב' אביבה דוד, היחידה להשמת בוגרות במכון IDEA, טל. 03-7512814.

idea

בנין אבנר, רח' ז'בוטינסקי 5, רמת־גן 52520 טל' 03-7512655, 7512676, 7512814/5

idea המכון הבינלאומי ללימוד מקצוע ניהול הלשכה

מוסדר של הבינה האירופית · חבר האקדמיה האירופית ESA

שירה • מאיר • טוב עמי • שקולניק

מגור — רווח סמלי

הרווח הנמוך הושפע מהשפל בענף הרהיטים, מהפסדי הון ממימוש קרקעות ומהטיפול החשבונאי באגרות חוב הניתנות להמרה

דו"ח על דו"ח / יאיר שלהב

תיקו בהצבעה מנע את אישור ההנפקה

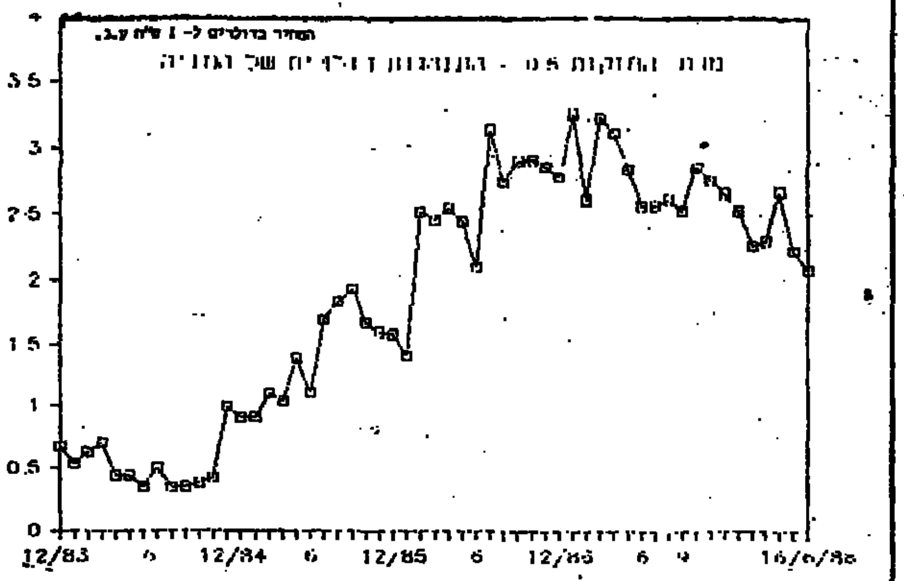

מאת יהודה שרוני

בקשת גיוס ההון של חברת מגור ואהליאב (שהיא חברת בת של מגור) נדונה בסוף השבוע בדירקטוריון הבורסה, אך לא אושרה, לאחר שבהצבעה שהתקיימה הסתמן תיקו: שבעה הצביעו בעד ושבעה נגד. מגור תיאלץ לפי שעה למצוא מקורות מימון חלופיים.

על פי תשקיף ההנפקה שהגיע ל"הארץ", ביקשה מגור להציע בהנפקת זכויות לבעלי ניירות הערך במגור, את מניות אהליאב, וכן את מניות מגור בנות 5 שקל, בתמורה כספית כוללת של מיליון שקל. לציבור הרחב הוצע גם כן לרכוש את מניות אהליאב, וכן את כתבי אופציה ב' של מגור, בתמורה כספית כוללת של חצי מיליון שקל.

תמורת ההנפקה באהליאב, נועדה להרחיב את מגוון מוצרי החברה, לשיפור המוצרים הקיימים, ולהחזר התחייבות למגור על סך 750 אלף שקל. מגור ביקשה לגבל 240 אלף שקל מתמורת ההנפקה להון חוזר.
- ההחלטה שלא לאשר את ההנפקה נבעה משלושה נימוקים עיקריים: אהליאב "כחברה נגררת", אינה עומדת בקריטריונים לגיוס הון שנקבעו על ידי הבורסה. עודד רונן, המנכ"ל ויו"ר דירקטוריון מגור, ביקש לכהן בתפקידים אלה ולקבל שכר גם באהליאב. (עודד רונן קיבל ממגור ב־87' שכר של 140 אלף שקל, והוא זכאי לדמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 7.5% מהרווח המתואם לפני מס). הובע חשש לניגוד אינטרסים בין תפקידו של רונן כמנכ"ל, לבין היותו בעל 10% במניות אהליאב.

מגור החזקות נשלטת על ידי עודד רונן, המחזיק לפני דילול כתבי האופציה ואג"ח להמרה, ב־61.1% ממניות החברה. בעל מניות נוסף הוא רתי גיא המחזיק ב־3.8%, ויתרת 35.1% מפוזרים בציבור הרחב. חלק ממניות אלה מוחזק בקרנות הנאמנות של "בטוחה", שבעבר היו מזוהות עם מניות החברה מבחינת הפעילות הבורסאית.

בעבר הרחוק יותר היתה הפעילות הבורסאית בחברה מזוהה עם איש העסקים מנחם שפירא. רמת הסחירות במניות מגור היא נמוכה ביותר. לבד ממניות, הונה של מגור מורכב מכתבי אופציה ואגרות חוב הניתנות להמרה למניות.

הגרף של "מיטב" מראה כי מנית מגור 5 ירדה ממחיר של 2.6 דולר למניה בתחילת 1988, למחיר של 2.1 דולר למניה כיום.

תמצית מאזן
ליום 31.12.87
(אלפי ש"ח)

מבנים להשכרה ורכוש קבוע	3,852	הון ועודפים	
השקעות		הון מניות וקרנות	3,148
חברות בת שלא אוחדו			
ומסונפות	545	עודפים	2,606
אחרות	278		5,754
	823	אגרות חוב להמרה	1,642
רכוש שוטף		עתודות	50
אהליאב בע"מ	1,926		
ניירות ערך סחירים	617	התחייבויות שוטפות	
חייבים ורכוש שוטף אחר	250	זכאים ויתרות זכות	103
מזומנים	70	אחרים	86
	2,863		189
רכוש אחר והוצאות נדחות	97		
	7,635		7,635

דו"ח רווח והפסד

רווח מפעולות רגילות לפני מסים	167
מסים על ההכנסה	138
	29
חלק מהפסדי חברות מסונפות	21
	8
חלק המיעוט בהפסד חברות בת	2
רווח נקי לשנה	10

המדובר הוא רואה חשבון הנמנה עם סגל ההוראה בחוג לחשבונאות באוניברסיטת ת"א.

מגור הוקמה בשנת 1979 בשם דלגור נכסים בע"מ. בשנת 1981 הוחלף שמה למגור החזקות בע"מ, והחברה הפכה לחברה ציבורית.

למגור בעלות על שטחים בבית מגור ובבית מגור טכנולוגיות. בספטמבר 1986 הוערך חלקה של החברה בבניינים אלו בסכום של כ־5 מיליון דולר. עלותם המתואמת של המבנים נמוך יותר, כ־2.25 מיליון דולר. החברה מחזיקה בכ־19% ממניות סקאנדיה החזקות, חברה העוסקת בעיקר בשיווק רהיטים להרכבה עצמית וייצור ושיווק אדמות קיר (דקים). בינואר השנה רכשה מגור 90% מההון השליטה בחברת אהליאב לייצור מרזבים בפ־חות משליש מערכה המאזני. בכוונת החברה לזקוף הפרש זה להכנסות בשנים הבאות.

למגור הון עצמי בסך 5.7 מיליון ש"ח, הרווח השנתי הנקי לשנה היה כעשרת אלפים ש"ח בלבד.

הרווח הדל הושפע משפל מתמשך בענף הרהיטים, מהפסדי הון כ־תוצאה ממימוש השקעות בחברות בתוך הקבוצה, ומהטיפול החשבונאי באגרות חוב ניתנות להמרה ש־הונפקו על־ידי החברה.

הפסד בסך 10.7 אלפי ש"ח, כתוצאה משינוי שיטה חשבונאית בנוגע להשקעה באגרות"ח הגבוה מסך הרווח השנתי, נכלל ישירות בעודפים כתיקון לעודפים למארס 1986, ולא דווח כתוצאה ברווח והפסד.

החברה השקיעה מאמצים רבים בהבראת חברת אהליאב, ואכן חברת אהליאב הרוויחה סכום של כ־1.3 מיליון ש"ח במשך השנה. סכום זה לא נכלל במסגרת רווחי מגור, מאחר ורשמית טרם הושגה שליטה באהליאב.

עודד רונן, המנהל את החברה ומחזיק בכ־61.1% ממניות ההון במ־גור, מבצע עסקאות פרטיות המקבי־לות לעסקי החברה, ופועל תוך ני־גוד אינטרסים פוטנציאלי בינו לבין החברה.

רכישת אהליאב

באפריל 87' קיבלה מגור אופציה לרכישת כל מניות אהליאב, תמורת 300,000 דולר, וכן קיבלה על עצמה את ניהול אהליאב בתקופת האופציה תמורת דמי ניהול בשיעור 10% מהרווחים השוטפים של אהליאב בתקופת הניהול. האופציה מומשה בינואר השנה.

החברה דיווחה כי עלות הרכישה היתה פחות מ־30% מהשווי המאזני של אהליאב. נתון זה נראה תמוה. נשאלת השאלה, האם קשיי הנזילות של אהליאב מצדיקים מכירה בפחות משליש השווי המאזני. מאחר ומחיר הרכישה, כפי שנקבע בהסכם האופ־ציה, לא השתנה כתוצאה מהרווחים הנוספים שנצברו ב־87', הרי שמב־חינה כלכלית, מגור היא שזכתה בכל הרווח של אהליאב ב־87' זאת למרות, שמבחינה רשמית, לפי ההסכם, מגור היתה זכאית ל־10% בלבד מרווחי אהליאב. כלומר, הרווח האמיתי של מגור כולל את כל הרווח של אהליאב בסכום של כמיליון ש"ח שנצבר לאחר הסכם האופציה, כשהוא בניכוי רווחים פני־מיים מחברות הקבוצה. כפתרון לבעייה זו יכלה חברת אהליאב לחלק את רווחי 87' כדיבידנד לבעלי המניות (הקודמים), במידה וכך נעשה (בדו"ח הכספי אין מידע על כך). תחרות ועולה השאלה, מדוע נמכרה החברה בשליש משוויה המאזני, בהתחשב בכך שלאהליאב בעלות על נכסי דלא ניידי בעלי ערך, למשל מבנה התעשייה בהרצ־ליה הפונה לכביש חיפה. סביר להניח שמגור תממש חלק מעודפי השווי המאזני שהושג ברכישת אהליאב בעת ההנפקה המתוכננת של מניות אהליאב בבורסה לני"ע.

למעשה, השגת רווח גבוה כל־כך בחברת אהליאב, המהווה תשואה ראלית בשיעור של 90% על ההון העצמי של אהליאב מעוררת תמיהה: האם הניהול של מגור הביא לרווח גבוה שכזה? אם כך מדוע לא הושג גם במגור עצמה? האם הרווח נבע מעסקאות בין אהליאב לחברות מקבוצת מגור, למשל השכרת שטח המפעל בהרצליה לחברת הרשה של סקאנדיה? אם כן, החברה היתה אמורה לדווח על כך במסגרת הביאור על עסקאות עם צדדים קשורים. למעשה, המידע שניתן על העסקאות עם אהליאב לוקה בחוסר ואינו עומד בקריטריונים של הגילוי על עסקאות עם צדדים קשורים.

מגור נתקלה בעיכובים בביצוע הנפקת מניות אהליאב. הבורסה לני"ע החליטה לא לאפשר את ההנפקה, מאחר ואהליאב אינה עומדת בעיקרון של הון חברות נגררות, דהיינו, חברות בנות של חברות, שמניותיהן סחירות בבורסה. מבחינה כלכלית אהליאב פועלת במגזר שונה משאר מגזרי הפעילות של החברות בקבוצת מגור, ויש הצדקה כלכלית עקרונית להנפקה, כמובן בתנאי שתעמוד בקריטריונים הנדרשים, כמו גובה ההון העצמי לפני ההנפקה ותנאים אחרים.

לצורך התפעול השוטף של אהליאב השקיעה מגור סכום הקרוב לשני מיליון ש"ח בהון החוזר של אהליאב. סכום זה היה דרוש למרות הרווח הגבוה של אהליאב, ומכאן שלאהליאב היו קשיי נזילות חמורים. ההנפקה המתוכננת של אהליאב תאפשר למגור לקבל סכומים אלו בחזרה, ותאפשר למגור לבצע השקעות חדשות.

האופציה שניתנה למגור לרכישת אהליאב, תוך כדי ניהול החברה בפועל, מדגישים את החסר בטיפול החשבונאי באופציות או במצב של חוסר הוודאות. למרות שמבחינה כלכלית ברור היה שמגור תנצל את האופציה, ולמרות שמגור ניהלה את החברה, הטיפול החשבונאי נעשה כאילו האופציה אינה קיימת.

בעל עניין

על־פי הסכם עם החברה, אמור בעל העניין, עודד רונן, המחזיק ביותר מ־61% מהון החברה, לקבל שכר ותשלום עבור שירותים מק־צועיים בסכום ברוטו של 100,000 דולר לשנה. שכרו של רונן בשנת 1987 הגיע לסך 191,830 ש"ח, כלומר שכר חודשי ממוצע של כ־16 אלף ש"ח. רונן קיבל ממגור פיתוח הבת־חברה שלא בבעלות מלאה הלוואה בסך 188,273 ש"ח. ההלוואה צמודה ונושאת ריבית שנ־תית בשיעור 7.5%.

אולם הריבית אינה צמודה, כך שבשנת 87' הריבית האפקטיבית היתה כ־2% לשנה, לשם השוואה, הריבית שהחברה משלמת על אגרות החוב שלה היא 5% לשנה, והריבית במשק גבוהה אף יותר.

רונן מחזיק במניות בחברות הקבוצה. הוא מחזיק במניות סקאנ־דיה החזקות וכלל פוד [illegible], בנוסף למניותיו במגור עצמה. אולם מעבר לבעייתיות הקיימת עקב אחזקת בעל העניין בחברות בקבוצה בשיעורים שונים ומבנה החברות הד־קשרים הפנימיים היוצרים ניגודי אינטרסים פוטנציאליים בין בעלי המניות בקבוצה, קיימת בעיה נוספת. באפריל 87' קיבלה החברה אופציה לרכישת כל מניות חברת אהליאב, בינואר 88 מומשה האופציה אולם נרכשו רק 90% ממניות אהליאב. 10% הנותרים נרכשו על־ידי רונן. כלומר, רונן ניצל חלק מהאופציה שניתנה למגור לרכישה פרטית שלו. מגור התכוונה, כאמור, לבצע הנפקה בבורסה של מניות אהליאב בע"מ. מעניין האם מגור מתכוונת למכור את המניות לציבור באותו מחיר בו נמכרו מניות אלו לרונן (המחיר בו נרכשו גם על־ידי החברה), דהיינו שליש משוויים המאזני.

מבנה זה מציב את האפשרות של ביצוע העיסקה, תוך ניגוד אינטרסים פוטנציאלי בין החברה לבין בעל המניות העיקרי המנהל בפועל.

מגור הורישה סכומים והלוואות לאהליאב. האם רונן השתתף גם בע־לויות ראליות עקיצות אלו של רכישת אהליאב? האם עיסקה זו אינה מהווה הטבה לרונן ועומדת בסתירה להסכם הניהול שלה?

מעניין גם מה היו שיקולי הדיר־קטורים מטעם הציבור, באשרם פעולה זו. שוב עולה שאלת אחריותם האישית של דירקטורים בחברות, האם חברות בדירקטוריון מקנה רק זכויות או שלצד הזכויות ישנן גם חובות ואחריות אישית.

רווחיות

הרווח השנתי של מגור היה כ־10.5 אלפי ש"ח, לעומת כ־87.5 אלפי ש"ח בשנה הקודמת. חלק מקי־טון הרווחיות ניתן לייחס להפסדים בחברת סקאנדיה החזקות, המושפ־עים מהשפל המתמשך בענף הרהי־טים. חלקה של מגור בהפסדי סקאנ־דיה מגיע לסך של 21 אלף ש"ח, מתוכם רק 4 אלפי ש"ח מהווים הפסד תפעולי, ואילו 17 אלף ש"ח מהווה את חלקה של מגור בהפסד מיוחד. הפסד זה נוצר ממכירת 13% מהון המניות של מגור פיתוח, אשר הוחזק על־ידי סקאנדיה. המניות נמכרו למגור בפחות מעלותם לסקאנדיה, וכך נוצר הפסד הון גדול לחברת סקאנדיה — כ־89 אלפי ש"ח. אילו סקאנדיה היתה רושמת את ההשקעה במגור פיתוח לפי בסיס השווי המאזני (למרות שליטה של 13% בלבד, אבל תוך התחשבות ב"קשרי המשפחה" בין החברות), הפסד זה היה נפרש לאורך השנים ולא נזקף כולו לרווחי השנה. ראוי לציין כי כללי החשבונאות מחייבים את מגור להציג את חלקה בהפסד המיוחד של סקאנדיה, בנפרד מח־לקה בהפסדים התפעוליים, אולם היא לא עשתה כן.

בשנת החשבון נוצרה גם עתודה לפיצויי פיטורים (נטו בניכוי יעודה) בסכום של כ־48 אלפי ש"ח. העתודה נוצרה כולה בחברה האם. בשנים קודמות לא נרשמה עתודה, ומכאן עולה השאלה האם בשנים קודמות לא היה צורך בעתודה? האם נוספו השנה עובדים חדשים במספר כה רב שיצרו עתודה בגובה זה? נראה שלמעשה יש כאן תיקון טעות של שנים קודמות. תיקון זה נזקף כולו לרווחי השנה.

אם כן, למעשה, הקיטון ברווחי השנה נובע מהכללת תיקוני שנים קודמות ברווחי השנה. העתודה לפיצויי פיטורין זהה במאזן החברה ובמאוחד, ואילו היעודה לפיצויים במאזן המאוחד עולה על היעודה לפיצויים בחברה. המשמעות היא שחברות בנות מחזיקות כספים ביעודה עבור עובדים של החברה האם. מבנה האחזקות בקבוצת מגור אינו פשוט, וישנה אחזקה הדדית בין חברות הקבוצה — למשל, בין מגור פיתוח לציבור שירותי רכב. החברה זקפה כנראה את חלקה ברווח/הפסד חברות בנות אלו על סמך האחזקה הישירה בהן, בתוספת מלוא האחזקה על־ידי חברות בנות אחרות. טיפול זה אינו נותן ביטוי לחלק המיעוט באחזקה ההדדית, והוא השפיע רק על רווחי העבר, מאחר והחברה רכשה כאמור את חלקה של סקאנ־דיה המהווה את המיעוט בחברת מגור פיתוח. בשנת החשבון שינתה סקאנדיה את הטיפול החשבונאי בחברה בת בחו"ל, משיטת העלות לשיטת השווי המאזני. כתוצאה מכך נגרע סכום של 10.7 אלפי ש"ח מהעודפים לתחילת התקופה ה־קודמת. סכום זה גבוה מהרווח השנתי הנקי.

במידה והצגת ההשקעה בשיטת העלות היתה נכונה בזמנו בהתאם לתנאים שהיו קיימים, הרי שיש לשקף את השינוי הכלכלי בחברת הבת בתוצאות השנה — כלומר, מחיקה למעשה של כל רווחי השנה. אם לא כן, הטיפול צריך להיות כ"תיקון טעות" — כלומר, תיקון למפרע תוך מתן גילוי נאות להפרשים שנצברו ברווחי השנים המדווחות.

שיעור התשואה על ההון העצמי שהחברה השיגה בשנתיים האחרונות שואף לאפס. ההשקעה בחברת אהליאב מהווה אולי ניסיון לגרום שיפור ברווחיות עתידית, אם על־ידי רווח הון ממימוש ההשקעה בעתיד, ואם כתוצאה מרווחיות גבוהה אשר תושג בחברה.

במידה וההנפקה המתוכננת של אהליאב לא תצא לפועל, יתכן ומ־גור תוכל לנצל את ההפסדים שנצברו לצורך מס הכנסה מאהליאב להקטנת חבות המס של מגור.

באוקטובר 86' הנפיקה מגור אגרות חוב ניתנות להמרה ואופציות למניות. אגרות החוב צמודות ו־נושאות ריבית צמודה בת 5% לשנה. לפי כללי החשבונאות, במידה ולדעת החברה סביר שאגרות חוב אלו תומרנה למניות, היתה הריבית על אגרות החוב כ־82 אלף ש"ח לפני מסים נכללת כדיבידנד — כלומר, הרווח השנתי לפני מסים היה גדל בסכום הריבית על אגרות החוב. קביעת סבירות ההמרה היא בעייתית, וכל עוד לא נקבעו קריטריונים ומסמכים בנושא, היא גם סובייקטיבית במידה רבה ונקבעת לפי הערכות ההנהלה.

בדיקה כלכלית על־פי יחסי המחירים בשוק המניות, לעומת עלות מימוש אגרות החוב, מצביעות על סבירות נמוכה יחסית למימוש אגרות חוב אלו.

סבירות המימוש של אופציות, נבדקת מבחינה כלכלית על־פי יחס הערך של תוספת המימוש ביום המימוש האחרון ביחס למחיר המניה. לפי מבחן זה קיימת סבירות גבוהה יחסית למימוש האופציות במגור. אולם סבירות מימוש גבוהה של אופציות, אינה משפיעה על הרווח השנתי, מאחר ולבעלי האופציות לא משולמים סכומים כלשהם, כך שסבירות מימוש גבוהה משנה את סיווגם ממישור הרווח והפסד ל־מישור ההון.

נראה כי מגור אינה מצליחה להשיג תשואה כתוצאה מרווחיות שוטפת של החברות בקבוצה. הרווח היות במגור מושג בעיקרו דרך רווחי הון, כתוצאה מרכישה ומימוש של השקעות חדשות.

הודעה
על תוצאות הצעת רכש

סוטמג בע"מ מודיעה בזאת כי הצעת הרכש לרכישת מניות אלקו בע"מ שהוגשה על־ידה נענתה כדלהלן:

24,890 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע"נ ו־79,992 מניות רגילות בנות 0.25 ש"ח ע"נ של אלקו בע"מ.

לאחר הצעת הרכש מחזיקים בעלי העניין באלקו בע"מ 63% מזכויות ההצבעה ומהון החברה.

סולה בע"מ (בפירוק)

הצעה למכירת נורות פלורסצנטים מתוצרת "אוסרם"

מוצע בזה למכירה:

1. 44 קופסאות נורות סירקולקס 25W בכל קופסא 4 נורות סה"כ כ־172 נורות.
2. 90 קופסאות נורות רגילות 100W בכל קופסא 100 נורות סה"כ כ־9000 נורות.
3. 347 קופסאות פלורסנטים 40W אורך סטנדרטי — 20W אורך קצר 25 פלורסנטים בכל קופסא סה"כ כ־9.175 פלורסנטים.

הנמצאים בצ'מפקון מחסני עזרובה בע"מ ברח' לודי 18 בני־ברק. את הסחורה הנ"ל ניתן לראות בימי העבודה הרגילים בין השעות 07.30־13.00.

על הרוכש לשלם את כל המיסים, תשלומי החובה, [illegible] אם יידרש החלים על הסחורה הנ"ל.

על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בגובה 10% מהסכום המוצע. אם הצעת המציע לא תתקבל יוחזר המסמך את ההצעה למציע.

אין המפרק מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא. המכר כפוף לאישור ביהמ"ש.

י. פישר, עו"ד מפרק
סולה בע"מ (בפירוק)

מור
המכון למידע רפואי בע"מ
דרך ז'בוטינסקי 7 ת.ד. 938 בני־ברק 51108

החל מיום ב' 20.6.88
יוחלף מספר הטלפון של מחלקת ההזמנות

רשמו נא לפניכם את מספר הטלפון החדש:

מכון מור
מחלקת הזמנות
03-5793943

בברכה
הנהלת מכון מור

שורין־שורץ

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

מה באמת אמרו האלופים

מה מביא אלופי מילואים להשתתף במסע מאורגן לבלבל הציבור? בידיעה שפורסמה בעמוד ראשי של "הארץ" (30.5), ואשר מקורה בקבוצה הקוראת לעצמה "המועצה לשלום ולביטחון", נאמר כי אלוף לפידות טען "באוזני 32 אלופים לשעבר ו־100 אלופי משנה: כי מבחינת ההגנה האווירית, אין לישראל "שום צורך" ביהודה ושומרון. מהידיעה משתמע כי 132 קצינים בכירים האזינו והסכימו, בחינת "שתיקה כהודיה". גם האלוף רותם מדווח כמי שהזהיר מפני התדרדרות למלחמה נוראה, ומהקשר שבו תוארו דבריו מתבקשת המסקנה ששורש הסכנה הוא שליטתנו ביהודה ושומרון.

למרות זאת חזר "הארץ" על גרסה זו במאמר מערכת שהוכתר "אלופים כופרים בערך הביטחוני של הגדה". דעת המערכת לא נחה, שכן כעבור יומיים נוספים (2.6) שוב נדרשה לנושא במאמר מערכת נוסף ("ח"כ קופצי במקום פיות"), ובו מצוטט שוב מפקד חיל האוויר לשעבר אלוף עמוס לפידות כטוען ("בהשתתפות 150 קציני מילואים") כי "לגדה אין ערך ביטחוני". שוב מצוטט גם האלוף רותם כמזהיר מפני מלחמה, "אם יימשך הקיפאון המדיני", שקציני המילואים מייחסים אותו לליכוד, (ולדעת מערכת "הארץ", לא לערבים.

לידיעות אלו שהופיעו בעמודים ראשיים ובמאמרי מערכת התלוו הכחשות צנועות אך חד־משמעיות. ב־3.6 הופיעה הכחשה חד־משמעית מצד האלוף לפידות, בעמוד עמיתי של "מעריב". ממכתבו של האלוף: "עמדתי על הצורך להקים הגנת קרקע־אוויר גם ביו"ש. ציינתי את חשיבות מרחבי הטיסה של חיל האוויר על הגדה, והבעתי את דעתי שעל מרחבים אלה לא נוכל לוותר... אמנם צידדתי עקרונית באפשרות שלום תמורת שטחים, אך הבעתי וחייבתי את קיומן של תחנות התרעה והסדרי ביטחון אחרים".

ב־6.6 הופיעה גם הכחשתו של האלוף אברהם רותם, הכותב במדור המכתבים למערכת של "הארץ": "צוטטו דברים... ההיפך ממה שנאמר. יש צורך אמיתי בשולי ביטחון רחבים מאוד... כל עוד סכנת מלחמה כזאת היא ממשית, כפי שהיא בעיני, לא נוכל לנהל אותה על שטח קטן מארץ ישראל כולה". כן הוא מביע "התנגדות נחרצת לרעיון הבריחה והסתלקות העכשווית תחת הלחץ משטחים".

אין ההכחשות מונעות את "הארץ" מלהמשיך שוב, כעבור שישה ימים (12.6) בעמודו הראשי, הפעם בשם משה גור: "אפשר לוותר על כל יו"ש, מלבד שתי נקודות תצפית". למרות ניתן לקרוא את ההיפך בעמוד עמיתי: משה גור גורס "שירות מלא... מערכות התרעה... שליטה על קו ירושלים ומעלה אדומים, קו הבקעה המערבית... נוכחות על דרך אלון הדרכי הביטחון האזורות שישראל סללה".

הגענו למצב השורר בארצות הקומוניסטיות, שם איבדה העיתונות את אמינותה כי נכפה עליה לשרת את המפלגה על חשבון האמת. העובדה שאצלנו קורה הדבר מתוך בחירה חופשית אינה משנה את התוצאה.

ככל שניתן לקבוע מקריאה "בין השורות", מרבית הקצינים הבכירים גורסים נוכחות צבאית ישראלית ביהודה ובשומרון כתנאי ביטחוני מרכזי בהסדר שלום עתידי. נוכחות צבא ללא הלוח הריבונות היא חבית מעצם טבעה. מי שמבין מעורות אל מעבר לטווח הקצר, אינו יכול להחליף את האזורים האסטרטגיים של יהודה ושומרון בהסכמים הבנות.

מדוע הם משתפים פעולה עם מבצעי תרמית פוליטית, המתעלמים מתופעת הסירוב הערבי המוליד את ההקצנה והסרבנות הערביים, ושיש להטיל את אשמת הקיפאון המדיני על היהודים? מדוע הם מאפשרים לנצל את שמם כדי לעוות ולבלבל את הציבור? האם שירות ל"עבודה" במסווה של ה"מועצה לשלום ולביטחון" מצדיק את כל האמצעים?

פרופ' יוסף רבבי
יו"ר קבוצת פרופסורים ומריצים למען חוסן מדיני וכלכלה
אוניברסיטה
ירושלים

"הארץ" מתעלם ממחאת הנשים

טוב. אז זה לא היה מפגן אהדה ל"כוכבי" הכדורגל שלנו, גם לא כבצער לקידום ה N.B.A. בתקשורת ישראל, זו היתה הפגנת מחאה של כ־500 נשים מול משכן הכנסת, ב־7 ליוני, על הכיבוש המתמשך והמשחית, וקריאה לממשלת ישראל לצאת מן השטחים ולהתחיל במשא ומתן לשלום עם נציגות העם הפלשתיני.

האם זו סיבה מספקת לא להקדיש להפגנה מיוחדת זו, שבה נשאו מאות הנשים יריעות בד ארוכות ארוכות ובהן יצירות אמנות עשירות בגזרי בד שבהן הביעו את מחאתן האישית, ולו מלה אחת?

האם פועלן של נשים מכל רחבי הארץ, המביעות את עמדתן הפוליטית אינו שווה את האינצ'ים היקרים של עיתונכם? האם לעולם ועד ימשיך העיתון להתעלם מנשים בישראל?

רחל ארטמוביץ'
תל אביב

עברית חדשה

בתוכנית הטלוויזיה "עברית שפה יפה" (13.6.88) היטיב שר החינוך והתרבות יצחק נבון, לבטא את כאבם של אלה שלא יכולים לסבול את עיוותי השפה העברית הנשמעים ברדיו ובטלוויזיה מפי המגישים, עד כדי כך שצריך מתורגמן להבנת הדברים והמסרים.

להלן משפט במעט שנרתי ששרדר וילדים כתבוהו כפי ששמעוהו:

"זאוי אודאה שהגיאה זה אתה" או "זאוי הכרשאת ואיקרן תבילה".

אם לא תצאנה הנוחיות ברורות כיצד לבטא את האותיות א,ה,ח,ע,ר לא יזרוק הזמן, והשפה העברית בת כ־4,000 שנה תלבש צורת ביטוי חדשה.

שמעיה חיים
פתח־תקווה

כן לכדורגל לא לרוק

בליל שבת ה־10.6.88 כפתה הטלוויזיה הישראלית עליי ועל שכמותי, שאינם חובבי כדורגל משדר ענק, לצפות במשחק כדורגל בין איטליה לבריטניה בשידור ישיר במסגרת אליפות אירופה. (אנו מנסים בכוח להיתקע לאירופה, למרות שאנחנו מזרח־תיכוניים בכל הצד בים).

במוצאי שבת נערך בוומבלי בלונדון קונצרט רוק בן עשר שעות לכבוד נלסון מנדלה, מדרום־אפריקה, ובו לקחו חלק מיטב אמני הרוק בעולם. בשידור זה לא חזינו, כמובן (50 מדינות בעולם העבירו את השידור), האם נצפה בו בעתיד, בוודאי יקוצר למינימום.

מה הם תהליכי קבלת ההחלטות מסוג זה?

אילנה השילוני
גבעתיים

מנולו (החירה סגה, מימין), עם אחיו באוטובוס לסנטוריום. הכל מוסב סביב המין.

קולנוע/רחל גורדין

יצרים זה הכל

שנת ההתבגרות שלי, קולנוע תכלת, ת"א

מנולו, נער ספרדי, מגיע עם אחיו בן השמונה לסנטוריום לילדים חולי שחפת, על גבול פורטוגל. האחיות המטפלות הצעירות מגרות את הפנטסיות המיניות של הנער, המבוגר משאר הילדים במוסד, וגם הוא מהווה גורם מעורר ומפתה עבורן. מנולו רוכש בסנטוריום את נסיונו המיני הראשון וגם את אהבתו הרומנטית הראשונה, הנקטעת באכזריות על־ידי חברה שמרנית ולוחצת.

את כל זה כבר ראינו, בווריאציות קלות, בסרטים אחרים: עם רקע אמריקאי, צרפתי, או הונגרי. אף כי "שנת ההתבגרות שלי" עשוי היטב, עם דמויות מעוצבות כהלכה, משחק טוב, וביום פוטוגני — זה סרט בנאלי ולא מעניין. הבעיה היא כנראה בשטחיות של התסריט. אפשר לראות, אך גם ויתור לא יעלה ולא יוריד.

מההתחלה, שבה תוחב חייל הצוף בבוהן רגלו אל אחוריה המתנצעים של נוסעת אנונימית באוטובוס, וזו שופכת את השמן מקופסת הטונה שבידיה מרוב התלהבות, ברור כי המין הוא הציר המרכזי סביבו נע הכל. הבימאי, פרננדו טרואבה בן ה־33, רואה את המין בסרט כחלק מתמונה פוליטית־חברתית. גיבור הסרט, לדעתו, הוא נער שגדל בסביבה ימנית, והוא מודר בה מכלי דעת, כשהמין הוא נושא הקונפליקט עם הסמכותיות הנוקשה של סביבתו.

טרואבה, שבגיל 21 היה כבר מבקר־קולנוע מפורסם ובגיל 24 ביים את סרטו הראשון, נחשב כיום בספרד לנציג בולט של הדור שלאחר־פרנקו. אם אכן "שנת ההתבגרות שלי" מייצג דור זה, הוא עושה זאת באופן דל, שטוח ושקר.

את התסריט כתב רפאל אזקונה, שכבר שיתף פעולה עם בימאי הקולנוע מרקו פררי, לואיס גרסיה ברלנגה, קרלוס סאורה ואחרים. נכון שהגבלים כאן מגוחכים (ראה המורה הצדקנית והמתחסדת) וגם ה"צדיקים" אינם נקיים מרופי. יש הומור ואירוניה בהסתכלות על הממסד, המיוצג על־ידי חבר המורות, האחיות, עובדות המטבח, המנהלת הבאה, המסתירה יצרים גועשים מתחת לסמכותה המעומדת. חלקם של הדברים רק נרמזים, ולפעמים, כמו אצל בעלה של הסגנית המעניק חסות גברית למנולו, קשה להבחין בין אמת ובדיה. אבל כל האירועים בסרט ניתנים לצפייה מראש, הם מתרחשים בעקביות נטולת הפתעות. הזרים כאן כמה פרסים יונאידופן, לא סטריאוטיפים, שייצרו הרגשה שהסרט הוא יותר מאוסף של קלישאות קולנועיות.

הארץ ממליץ

פרה אדומה (ת"א) — סרטו הקצר של דן וקסמן ("טרנזיט", "המסיך") מוקרן יחד עם שני סרטים קצרים של רותי פרס ותהלה רוזן. זו אגדה על הלבן המחפש פרה שנגנבה ומוצא אשה, בסימטאות צפת, בימי תפילה וקודש.

סמרת רבשות (ת"א, חיפה) — בהבנין ביחה על התוף האפוסטולי פרנסת לילי (גדי דיירים מ"המעבר להודו") את בתה, אותה נטשה לפני שנים. סנטימנטלי ויפה, בכיכובה של ג'יליאן ארמסטרונג ("הקריירה המזהירה שלי").

אהבתנו כל כך (ת"א, ירושלים) — באמצעות סיפורם של שלושה חברים האשה, שהם אוהבים, מתאר הבימאי האיטלקי אטורה סקולה את השינויים באיטליה בשנים שלאחר מלחמת העולם השנייה, ואת היחס בין מציאות ואשליה, בין חיים וקרנבה.

החבר של החברה שלי (ת"א) — קומדיה חדשה של אריק רוהמר הצרפתי, שעם השנים סרטיו הופכים ליותר צלולים ומקסימים. נפתולי אהבה ומחשבה של חבורת צעירים המחפשים את האושר.

ליידי איב (ת"א) — קומדיה רומנטית שנונה ומענגת מ־1941, בכיכוב של פרסטון סטרג'ס, עם הנרי פונדה וברברה סטנוויק כששניהם צעירים ויפים.

מכות ירח (תל־אביב, ירושלים, חיפה) — ירח מלא בברוקלין משפיע באורח רומנטי על אלמנה איטלקיה ועל כל בני משפחתה. עם שר הנפלאה, ניקולאס קייג' ושחקני משנה מצויינים.

חופשה בכפר (ת"א, חיפה) — ילד פריסאי בן 9 מבלה חופשה קצרה בכפר, בה הוא נפגש בבמה אמיתות חיים ורוכש ידידים אוהבים. סרט אישי של הבימאי הצרפתי ז'אן לו היבר.

עיניים שחורות (ת"א, חיפה) — סיפור אהבה אירוני וצירי, המבוסס בעיקר על "הגברת עם הכלב", אך גם על סיפורים אחרים של צ'כוב. נעשה במערב על־ידי הבימאי הרוסי ניקיטה מיכלקוב. בכיכובו של מרצ'לו מסטרויאני הנפלא.

משודרים חדשות (ת"א, ירושלים, חיפה) — הגשת חדשות סלולרית כאינפורמציה או כתעשייה פרסומת היא נושא הקונפליקט בין הרומיות. מבדר, עם דיאלוג שנון ומשחק טוב.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הוצאת רופאים בבקרים דחופים: מ־6 בערב עד לבורות בית בבקר בתוספת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5793333, 5793334
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803183
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00–8.00
בימי ו' — 15.00–8.00
טלפונים: 03־433380
שח"ר — שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום — 660585, 669551
מוקד לילה, שבת וחג — 226191. מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד שקלט — שירות רפואי לקנו חו"ס
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ונשים בשעות 24–19: טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
שח"ר — שירות רפואי לקנו (הדסה) בימי חול בשעות 24–19, בימי שישי 24–14, בשבת 24–08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
ריינגולד מגדל שער 5 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' ושבתות וחגים מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: בי"ח הדסה ע"ב 16–22
קופ"ח לבית —
שירות מיטיים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
1500 איתורית 7549111
שח"ר — עזרה ראשונה נפשית: 24 שעות:
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335516
באר שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר סבא 052־913999
מרכז רפואי באר־יעקב 08־228858
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־660111
יד ביד — אגון קשבות לילד ולהורים תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00 222732.17.00
ירושלים 243558
חיפה, טבריה 229488
הגליל המערבי 04־922222
מרכז סיוע למצבי לחץ במקום "מגנלית" א' ה־ 11.00–13.00 ב' ד' 16.00–18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
קו אליי — האגודה למען הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 16.00–20.00
ארם לשירות אדם — חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות 03־5461727/8
שח"ל — שירותי בריאות מהיל בגורן לחולי לב (פרטי) 330848
ויצו — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות. טל: 5461133 ,03־550506 08־
דרכי לשלמות בשיוים — הסברה והיזמון לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 290101 ,03־203121 ,03־ קו פתוח בכל יום ב' 23.00–19.30, ת.ד. 33602 תל־אביב.
תורנות מרקחת בטלפון — דוקא ת"א 239952,246363 ,611001
רפואת ירושלים — 226335
רפואה חיפה — 645354
האגודה לבריאות האשה סניף ת"א בן יהודה 146 239207

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — (כירורגית)
שערי צדק — (פנימית)
הדסה הר"צ — (אורטופדיה, נשים)
הדסה ע"כ — (ילדים, עיניים, א.א.ג.)

תורנות בתי מרקחת

תל אביב: בני דיזנגוף 174 222580
קופ"ח כללית אבנרשלום 7 232383
ירושלים: מישאת רוממה הנ"נ 28 523191
חיפה: יבנה אבן סינא 7 672288
נתניה: קופ"ח כללית ברודצקי 31 611125
רמת־גן: רמת גן ביאליק 51 721514
חולון: אהרון הופיין 52 889153
עין יהב עין יהב 2 884854
בת ים: בני בת ים הנביאים 3 5515671
פתח תקוה סוקולוב שטראוס 43 909030
הקריות: הדגן סמנת מוריעין ק. מוצקין 715136
הודיה: נבני ה. סמואל 74 336850

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושאי חברות, משפחה, מיניות — אנונימי כוריות. ימים ב' ג' ד' — 19.00–16.00. רחוב הנ"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' רד' 16.00–19.00 רח' הסופרים 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02־304304 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית

- 08.00 חדשות קול ישראל
- 08.05 שעת־כושר
- 08.15 תלמוד (ב)
- 08.40 מסך לספרות
- 09.00 אנגלית ר'
- 09.20 השעה שלנו
- 10.00 שעת כושר
- 10.10 אנגלית ר'
- 10.30 פרפר נחמד
- 11.00 חשבון ה'
- 11.15 צרפתית, עליסודי
- 11.30 גאוגרפיה כללי
- 12.00 ספרות ד'־ס'
- 12.25 אנגלית ס'
- 13.00 אנגלית ־
- 13.30 היסטוריה כללית
- 14.00 חדשות קול ישראל
- 14.05 היוצרות המין האנושי
- 15.00 גבות מלפלת
- 15.10 רחוב סומסום
- 15.40 שעת כושר
- 15.55 הקסם ארץ עוץ
- 16.20 כך היו חיינו. סדרה
- 17.00 ערב חדש

כללית

- 17.30 חזית הבר
- 18.30 (ע) קיצור חדשות
- 18.32 (ע) רגעה פתוחן
- 18.45 (ע) חידושים המבצאת
- 19.00 (ע) יומן השבוע
- 20.00 כותרות מבט
- 20.02 משוד מהסרטים
- 20.30 בין הכיסאות
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.35 לקראת שידור
- 21.50 שושלת. סדרה
- 22.40 שורשים קצרים
- 23.40 שידור ישיר של משחק הגר־אי' לטהאגבלים
- 02.00 מסוק של יום חדשות דעדיים

ערוץ 2

- 18.30 מה נשמר הערב
- 18.33 הרבורה מאיה
- 19.00 הבייד שיודוע
- 19.28 רגע לפני... על סבריע
- 19.30 הפשייחפשי. סדרה קומית
- 19.55 פינת הבישול, מתכני שקיים
- 20.00 נקודות־דינוק
- 21.00 משירי "אלאנדרויל"

ירדן ערוץ 6

- 18.00 רחוב קרעו. סדרה
- 18.30 כשרונות צעירים
- 19.00 חדשות בצרפתית
- 19.15 חיים חדשות
- 19.30 חדשות בעברית
- 20.00 חדשות בערבית
- 20.30 הסופרמארקט. סדרה

לבנון ערוץ 12

- 13.30 חיים אחרים (סדרה)
- 14.00 מועדון 700
- 14.30 מעשיות משפחות (ערבית)
- 15.00 מלך השחקים. סדרה
- 15.30 הבית המעופף (מצויר)
- 16.30 סרט (ערבית)
- 18.00 משפחת חולקן. סדרה
- 19.00 60 דקות (אקטואליה)
- 20.00 שנה בחיים
- 21.00 סרט. "פחד גבהים"
- 22.30 מעשיות משפחות (ערבית)
- 23.00 כדורסל
- 21.10 זאת יפאן. סדרה (תיעודי)
- 22.00 חדשות באנגלית
- 22.20 מכן חשאי. סדרה (בלשי)

רדיו

קול המוסיקה

- 06.02 צלילי בוקר
- 07.09 בתאנה ניגוחה
- 09.00 קונצרט בוקר
- 11.57 מועד השיר
- 12.00 אבנים באולפן
- 13.05 בהטאנה ניגוחה
- 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
- 16.00 מוסיקה ליום ראשון
- 18.00 הזרוזן המוסיקלי
- 19.00 מוסיקה קלאסית קלה
- 20.05 אינטרלוד
- 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי
- 22.30 מן המקורות
- 23.00 מנורי יצירות

רשת א'

- 16.05 רדיו־עשרה, מאגזין נוער
- 18.06 מנחה ערב
- 19.05 פינקס המשנה והחוויות
- 19.10 דף גמרא יומי
- 19.20 פרקי היום בתנ"ך
- 19.30 שירותים לעולים
- 22.05 תפוח ועץ

רשת ב'

- 18.06 בעין בוחנת
- 18.45 היום במפורט
- 19.00 היום הזה
- 19.35 עם ישראל
- 20.05 אומר בשכונן
- 22.05 בינינו לבין עצמנו
- 00.05 יומן חצות
- 00.15 להאזין בהלום, שירים

רשת ג'

- 18.06 הלועזים
- 21.05 ערוב שירים
- 23.05 הלילה הוא שירים
- 20.05 כוכב הערב
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 אוניברסיטה משודרת
- 22.05 על הדבש ועל הביטוש
- 23.05 עשרים הערב, היום שהיה
- 23.55 שירת חצות

גלי־צה"ל

- 18.05 שעה קלה על כלכלה
- 18.45 המש שעה קסמת
- 00.05 ציפורי לילה משחזות
- 02.00 לא רוצים לישון

צה"ל 1

- 19.05 שירים מבאן, שירים עבריים

צה"ל 2

- 19.05 הדרך הישן
- 20.05 גר 8
- 22.05 המסקת עשר
- 23.05 קול הג'אז הזה
- 05.00 צלילי בוקר, שירים

שידור קבוע

רשת א'

- 07.30 רדירקל, עברית קלה
- 08.05 זמנה עם בני הגול
- 09.05 סלרדיה, סירות מידע
- 10.05 מבחר בוקר
- 11.05 יוזק יזוק, שירים עבריים
- 12.05 משוב ירושלמי
- 14.06 בראש צעיר, מגאזין לילדים
- 15.30 האוניברסיטה הפתוחה

רשת ב'

- 07.00 הבוקר הזה
- 08.05 עושים עניין
- 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי
- 10.05 כל צבעי הרשת
- 12.10 אלף־ראלף בג'
- 13.05 בזמי היום, חדשות ומוגשים
- 14.06 לראות או לא לראות, תרבות ואמנות
- 14.30 מוזמנת, יומי המשהו
- 15.05 בדרום לסטבסון, עם יהודים בדרום אמריקה
- 16.05 יומן כלכלה
- 17.05 רבעי קסם
- 17.55 קראתי מקור. קורות כבוליצים

רשת ג'

- 06.04 מחורה לאושר. להיטים
- 07.07 שיר במקריבבוקר
- 09.05 גימלים, עם גיבל סמואלי
- 10.05 דברים טובים, עם טפחה אישמי
- 11.05 שבעים פי ידעו שירי עקות הטבעים
- 12.05 אהבה יומיומית, עם יוסי סאס

גלי־צה"ל

- 06.05 אוניברסיטה משודרת
- 06.30 משקום עין, חדשות
- 07.07 שכב אשר שכב, עם אלכס אנסקי
- 08.00 מקרוסב ישראל, אקטואליה
- 09.05 ארבע־דבק, עם אלי ישראלי
- 10.05 מכת שמש. שירים ומערכונים
- 11.05 נכון לעכשיו. עם רפי רשף
- 13.05 שליפה מהמותן. עם לאה עוז
- 14.05 אני מבנג. מוסיקה לקרן 88
- 15.05 טייסמו. עם רזי ברקאי
- 16.05 ארבע אחר הצהרים. שירים עבריים
- 17.00 ערב־טוב ישראל
- 13.05 רק בימי חול. עם מנחם פרי
- 14.00 לי ולך שיר וזהבה
- 15.05 הש, חדש וחדוד. עם שש עשרי
- 16.05 הצגה יומית. עם יקיר אביב

קולנוע

תל־אביב

אגילי — מכות ירח 9.30, 7.30, 5.00
אסטור — אטליה גורלית 9.50, 7.30, 5.00
בית לסין — טנוסי מיטון — טעם החיים 11.15
בן יהודה — לילה מטורף 9.30, 7.15, 5.00
גורדון — יומי של החכא 9.45, 7.30, 5.00
גת — ביטל גולדס 9.45, 7.30, 5.00
דקל — משודרים חדשות 9.45, 7.10
דיזנגוף 1 — תשוקות באפריקה 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — סערת רגשות 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — מאמן 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50 לאן זה פלורט
דרייב־אין — תקפים בדרך 10.00, 8.00, 12.00 סקס
הקולנוע — בצ"א גבית מס הכנסה 5.00, 7.30, 9.45
הוד — קרין 1987 5.00, 7.30, 9.30
חן 1 — שלושה גברים ותינוקת 5.00, 7.40, 9.55
חן 2 — מתפסים את אודרי 5.00, 7.30, 9.30
חן 3 — הקיסר האחרון 3.30, 6.30, 9.30
חן 4 — חל סברים 11.00, 2.00, 4.50, 7.30, 9.50
חן 5 — פעמים אסתר 11.00, 2.00, 5.00, 7.25, 9.50
לימור — אמריאוס 6.15, 9.15
לב 1 — אתכנו כל כך 2, 5, 7.25, 9.30
לב 2 — החבר של החברה שלי 2.00, 5.00, 10.00, 7.30
לב 3 — פרה אדומה + אמתו של הגריק + מודה אני 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 4 — חופשה בכפר 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
מוזיאון ת"א — עיניים שחורות 4.30, 7, 9.30
מקסים — חיזור גורלי 5, 7.30, 9.40
סינמה — סיפור ביריג 7.30, 9.40
סינמטק ישראלי — יומם ולילה ביער 7.30 הסינית 9.30
פריס 1 — שם המשחק 5.00, 7.15, 9.30
פריס 2 — ערות במטבח 5.00, 7.15, 9.30
פאר — חולת אהבה 5.00, 7.30, 9.30
פקוס ר"א — זר שומר עלי 8.00, 10.00
פריז — ליידי איב 7.15, 9.30, 12 בלילה
מופע־הנה מר גורבוף 11.30 בלילה
צפון התחנה — תשוקות מאפריקה 5, 7.30, 9.50
שחף — דוק אותה מהרכבת 5, 7.30, 9.30
תכלת — סיפור ביריג 7.00, 9.40
תכלת — שנת ההתבגרות שלי 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — מבוכים בוכף 5.00, 7.30, 9.30

ירושלים

אדיסון — לילה מטורף 4.30, 7.15, 9.15
אורגיל — שלושה גברים ותינוקת 4.30, 7.00, 9.15
אינטימיה (מרתון לשעבר) — כשם העם 5.00, 7.15, 9.30
אורנע — ביטל גלים 4.30, 7.15, 9.15
בית אגרון — ריקוד בשחנות 6.00: לפות כפר
תשקה 9.45: דעשת של שתיקה 9.30
כליר — אהבלו כל כך 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — שם המשחק 7.15, 9.15
סינמטק 1 — אהבה על גלגלים 7.00 הגוכל, השוטב והמגהבת 9.30
סינמטק 2 — האוקיינוס הקטן 9.30
עדן — מבינים בוקף 4.30, 7.15, 9.15
ממדור — סיפור בוקינג 7.30, 9.30
רון — משודרים חדשות 4.15, 6.45, 9.15
ת. ירושלים — בחירים 7.00, 9.30

כפר סבא

חן — מכות ירח 7.15, 9.15

רמת גן גבעתיים

אוגוס — שלושה גברים ותינוקת 5.00, 7.30, 9.45
אורדע — דוק אותה מהרכבת 7.15, 9.30
הדר — תקפים בדרך 5.00, 7.30, 9.30
לילי — שם המשחק 7.30, 9.30
שבעים — מכות ירח 7.15, 9.30
רב גן 1 — ביטל גלים 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — פעמים אסתר 5.00, 7.25, 9.50
רב גן 3 — מתפסים את אודרי 5, 7.30, 9.50
רב גן 4 — התסדר 5.00, 7.25, 9.55

רחובות

בית העם — הגמיה מבגלי הלם 8.30
הדר — הקיסר האחרון 6.30, 9.30
חן — מכות ירח 7.15, 9.15

פתח תקוה

היכל 1 — חשוד 5.00, 7.00, 9.30
היכל 2 — שם המשחק 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — מכות ירח 5.00, 7.30, 9.30

עפולה

היכל התרבות — שלושה גברים ותינוקת 7.00, 9.15
כתמונוון — ערות במטבח 9.00

הרצליה

דוד — מכות ירח 7.15, 9.30
רן אביה — שותפות בגורל 7.00, 9.30
הלגן רגיאל — להתראות ילדים 7.15, 9.30
תפארת — שאלה של שפיות 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — שלושה גברים ותינוקת 7.15, 9.30
חוף — שאלה של כמות 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — הפקר צמוד 7.10, 9.55

טבריה

יד שמרית — ביטל גלים 7.00, 9.15

חיפה

אורה — לבה בסוגן 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — חופשה בכפר 7.00, 9.15
רב גת 1 — בסודרים חדשות 4.15, 6.45, 9.15
רב גת 2 — עיניים שחורות 4.30, 7.00, 9.15
רב אור 1 — שלושה גברים ותינוקת 4.30, 7.00, 9.15
רב אור 2 — חיזור גורלי 4.15, 6.45, 9.15
רב אור 3 — תקפים בדרך 4.30, 7.00, 9.15
חן — התקפה הגבכי 6.30, 9.00
סינימטק — יומנו של גבר 8.00
שאון הגים — 10.00
סמבבון 1 — סערת רגשות 4.30, 7.00, 9.15
סמבבון 2 — מכות ירח 4.30, 7.00, 9.15
עצמונות תשפק באוסריקה 4.30, 7.00, 9.15
פאר — ביטל גלים 4.30, 7.00, 9.15
רון — קרין 1987 4.30, 7.00, 9.15
שביט — גבית מס הכנסה 7.00, 9.15
קרן אור המודרים — כשם העם 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — מאמן 7.15, 9.30
בית העם — יומי של החכא 7.00, 9.30
היכל — דוק אותה מהרכבת 9.15
ניצן — לאן זה פלורט 7.15, 9.30
מעיין — הקיסר האחרון 8.30
סביון — משודרים חדשות 7.15, 9.30

בת־ים

אורים — חיזור גורלי 7.00, 9.30
עצמאות — נשואה לאנשים 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

סמדר — שאלה של שפיות 7.15, 9.30
שרון — פטביאסר 5.00, יומי של החכא 7.00, 9.15
דוד — חיזור גורלי 7.00, 9.30
הדר — חל סברים 7.00, 9.15
היכל התרבות — נשואה לאנשים 7.00, 9.15
רון — לו היית כאן 7.15, 9.15

ראשל"צ

רון 1 — בחורים 5.00, 7.30, 9.50
רון 2 — נשואה לאנשים 5.00, 7.30, 9.40

אשקלון

אסטור — לאן זה פלורט 4.45, 7.30, 9.30

חולון

ארמון — חולת אהבה 7.30, 9.30
מגדל — שלושה גברים ותינוקת 7.30, 9.30
סבוי — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
רינה — לאן זה פלורט 7.00, 9.30

באר־שבע

חן — תשוקות באפריקה 5.00, 7.15, 9.30
היכל התרבות — ביטל גלים 7.15, 9.30

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

עקב הנהגת שעון קיץ תחילת הקונצרטים במוצאי שבת וחגים תהיה בשעה 9 בערב

תל אביב, היכל התרבות
קונצרט למנויים מס' 9
סדרה ז': הערב 19.6.88 בשעה 8.30 בערב
סדרה ח': מוצ"ש 25.6.88 בשעה 9 בערב
היו וולף מנצח
אילנה ורד פסנתרנית
התוכנית:
ארגאמט - "מסע קצר במכונית מהירה"
צ'ייקובסקי - קונצ'רטו לפסנתר מס' 2
דבוז'אק - סימפוניה מס' 6

חיפה, אודיטוריום חיפה 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 6
סדרה ד': יום ב' 20.6.88
היו וולף מנצח
אילנה ורד פסנתרנית
התכנית כמו בת"א
סדרות ד־ח

חיפה, אודיטוריום חיפה 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 9
סדרה א': יום ב' 21.6.88
סדרה ב': יום ב' 22.6.88
סדרה ג': יום ה' 23.6.88
היו וולף מנצח
אילנה ורד פסנתרנית
התכנית כמו בת"א
סדרות ד־ח

הכרטיסים לאופרה "כרמן" נמכרים בתל־אביב; בירושלים ובחיפה

נמשך חידוש כרטיסי המנוי לעונת הקונצרטים 1988/89

התזמורת הסימפונית ירושלים

קונצרט 9 למנויים
מנצח: לוקאס פוס
סולן: גרשון דמבינסקי (קלרנית)
פוס: סויטה סלומון רוסי
א. היידן: "סרנדות בישנוזות"
צ'ייקובסקי: סימפוניה 6
יום שלישי, 21.6 8.30 בערב
יום רביעי, 22.6 8.30 בערב
באולם הנרי קראון
יום חמישי, 23.6 8.30 בערב
יד לבנים, כפר סבא

קונצרט של מוסיקה אמריקנית
מנצח: סטיבן רוזן
סולנית: שושנה כהן
ל. ברנשטיין: הפתיחה "קנדיד"
מקדאואל: קונצ'רטו 2 לפסנתר
אלן טאפה צוליך: סימפוניה 1 (פרס פוליצר 83 / בכורה בארץ)
קופלנד: "ירודאוו"
יום חמישי, 30.6 8.30 בערב
אולם הנרי קראון
כרטיסים: בתאטרון י־ם ובעיר

דער יידישער טעאטער אין ישראל

עם סיום העונה המוצלחת
הצגות אחרונות בהחלט.

שווער צו זיין א ייד -
קשה להיות יהודי

20.6 - שעה 17:30 בית יד לבנים ת"א
25.6 - שעה 21:00 בית יד לבנים ת"א
27.6 - שעה 20:30 היכל התרבות ע"ש אדית פולק קרית-גת
28.6 - שעה 20:30 בית יד לבנים ת"א
2.7 - שעה 21:00 בית יד לבנים ת"א - (כל הכרטיסים אזלו)
6.7 - שעה 20:30 אולם מופת רמת-גן

להתראות בעונה הבאה.

הפצה ראשית: "כנפי" אלנבי 91, ת"א טל' 293838, 295154 ובכל משרדי הכרטיסים. בערב המופע בקופת האולם.

התזמורת הקאמרית הישראלית

מנהל מוסיקלי: יואב תלמי
פסטיבל אמדיאוס - "בעיקר מוצארט"

3. יואב תלמי מנצח
אדה מזור סופרן, מירה זכאי קונטראלט, כריסטוף הומברגר טנור,
אודו רוסטל באס, מקהלת הסולנים הנורווגית
מוצארט: רקוויאם ק. 626 למקהלה תזמורת וסולנים,
סימפוניה מס' 40 ק' 550, מוסיקה אבל
סדרה "אמדיאוס": מוזיאון תל־אביב, יום ה' 23.6.88
"קולות וצלילים" סדרה 2: מוזיאון תל־אביב, יום ב' 20.6.88
עין השופט, יום ג' 21.6.88, בשעה 21.00
"קולות וצלילים" סדרה 1: "בית החייל" ת"א, יום ד' 22.6.88

4. ניקולאס קרמר מנצח
קלוד פרוק, פסנתר, אדה מזור סופרן, מירה זכאי קונטראלט
כריסטוף הומברגר טנור, אודו רוסטל באס,
מקהלת הסולנים הנורווגית
היידן: סימפוניה מס. 80 • מוצארט: קונצ'רטו לפסנתר מס 9 ק. 271,
מיסת ההכתרה ק. 317
סדרה "אמדיאוס": מוזיאון תל־אביב יום ב' 27.6.88
"קולות וצלילים" סדרה 4: מוזיאון תל־אביב, יום א' 26.6.88
ירושלים, תיאטרון ירושלים, יום ג' 28.6.88
• חיפה, אודיטוריום חיפה, יום ד' 29.6.88
"קולות וצלילים" סדרה 3: מוזיאון תל־אביב, יום ה' 30.6.88
כל הקונצרטים יתקיימו בשעה 20:30 (כרטיסים להשיג בקופות)
נמשכת מכירת המנויים לעונת 1988–89
התקשר טלפונית והזמן פרוספקט לביתך
פרטים במשרדי התזמורת הקאמרית הישראלית ת"א,
"בית אסיה" ויצמן 4, טל' 03־210102, בין השעות 15:00 – 9.00

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 19.6
תיאטרון הבימה:
מאלה שבגזה: 20.30
הדיבוק: 20.30
מירלה אפרת – אודיטוריום רוזה: 16.00 20.30

התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים: 20.30
הקירה – בצוותא: 20.30
אמא קוראז': בתיאטרון ירושלים 16.30, 20.30
קידוש • בכרמיאל: 20.30

זמרי קאמרן

"קול המקהלות" קונצרט מס 6
זמרי קאמרן
מנצח: אבנר איתי
לכבוד ולציון שנת ה־40 למדינה וכנס המקהלות הרוחמקסיקה של השיר העברי
משירי געגועים לציון ועד ימינו
הקונצרטים יתקיימו ב־:
תל־אביב – מוזיאון תל אביב, יום ג' 21.6.88 יום ד' 22.6.88 שעה 20.30 כרטיסים במשרד קאמרן ובערב הקונצרט בקופות לאולם.
נמשכת מכירת המנויים
לעונת העשור של "קול המקהלות" 1988/9
בתוכנית העונה 5 קונצרטים בביצוע "זמרי קאמרן" בשיתוף סולנים בקול הכבוד, תזמורת ומנצחים אורחים.
נותרו 10 ימים לסיום מבצע ההנחות
מכירת המנויים והכרטיסים במקומות הבאים:
תל־אביב – זמרי קאמרן, שד' בן גוריון 62 טל: 220221 – 03־225871
חיפה – "קופת היפוד" רח' בהרולד 11 טל: 04־662244
ירושלים – קופת התיאטרון, רח' מרכוס 20, טל: 690293 – 02־690011
כפר סבא – בית ספיר, הדר 151, רח' ירושלים טל: 052־913505
באר שבע – משרד כרטיסים "הסתדר פסל" מלך, העצמאות 49 טל' 057־33446
שד' בן גוריון 62 תל־אביב 64589 טל' 03־225871־220221

המרכז הישראלי לניהול

מפגש
פורום מנהלות בכירות
21 ביוני 1988, מלון דן, ת"א

מרצה:
הגב' חנה זמר - עורכת העתון "דבר"
בנושא "התקשורת אשמה או מאשימה"

המפגש יפתח בהיכרות אישית עם מספר מנהלות שתספרנה על עצמן ועל מסלול קידומן.

הזמנות למפגש נשלחו למנהלות בכירות החברות בפורום.

המעוניינות להצטרף תפנינה למשרדי המי"ל
טל. 03-257202.

הפקה: ארטיס בע"מ

אומנים במחול '88
שכונת התקוה

עיריית תל־אביב־יפו, קרן תל־אביב לספרות ואמנות, המדור למחול – המועצה הציבורית לתרבות ואמנות, משרד החינוך והתרבות, קרן התרבות אמריקה־ישראל, קשת, קשרי המפעלי תרבות.
בחסות בנק דיסקונט – תרבות ואמנות

17 בכורות עולמיות
מפגשי יוצרים•סדנאות•כוריאוגרפיות לבגרות•מופעי חוץ

הכוריאוגרפים: גל אלסטר, ענת אסולין, אור בגים, ירום בוקר – סלי אן פרידלנד, תמר בורר, ערה בילו, יונה דלסקי, נועה דר, מרב זמרי, עדה זקס, יצחק טפיירו, תמי כץ, אילן לשם, ארז עפגן, אסתי פומרנץ – אמנון רביב, עמוס כנחסי, עלמה פרנקפורט.

2-5 יולי,
אודיטוריום דוהל ובית דני

חג ליצירת המחול הישראלי

כרטיסים במחירים עממיים, הנחות כרטיסים – במחירים מוזלים, לקבוצות ולפרגונים הנחות.
הזמנות מפורטות ומכירת כרטיסים: הדרן בסל 248844, קסטל טל' 444725, אודיטוריום דוהל טל' 372560, 382580